

מרגית – ספרי מופת לילדים ולנוער

קלסיקה

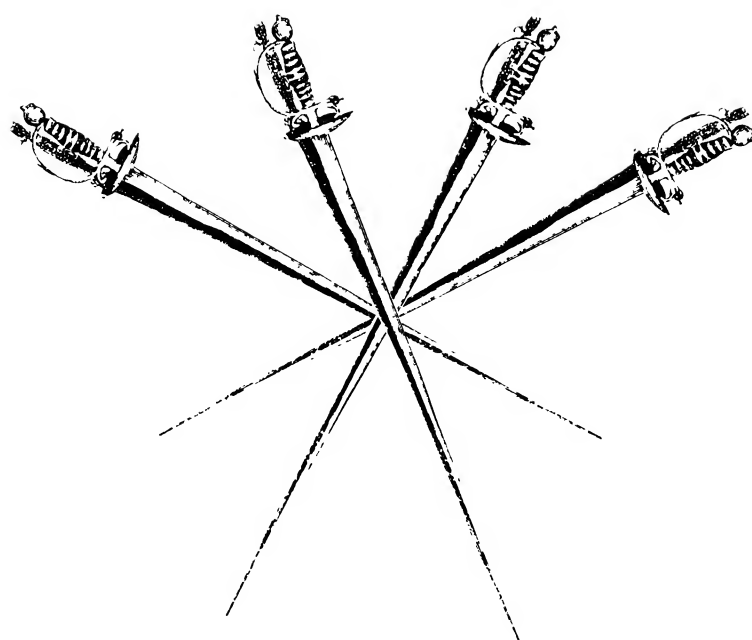
אַלפֿסנֶדֶר דִּיקא

נשל־שת המוסקטרים

חרבו של דארטנין

אַלְכֶסַנְדֵּר דִּיקָא / שְׁלֹשֶׁת הַמוֹסְקִטָּרִים (א)

מרגנית — ספרי מופת לילדים ולנוער

אַלְכֶסַנְדֶּר דִּימָא

שְׁלֶשֶׁת הַמוֹסְקִטָּרִים

(א)

מִצְרָפֶתִית: אֲבִיטֵל עֲנָבֵר
אִיּוֹרִים: אֲרִיבֶרְטוֹ קֶנְדֶּרְאָדוּ

זְמוּרָה, בֵּיתָן — מוֹצִיאִים לָאוֹר

Alexandre Dumas
LES TROIS MOSQUETAIRES (A)

Hebrew Rights © 1987 by
Zmora, Bitan — Publishers
P.O.B. 22383, Tel-Aviv
Printed in Israel, 1987

בְּעִירֵיכֶת יְחִיעֶם פֶּדֶן

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם,
לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט
בכל דרך או בכל אמצעי אלקטרוני, אופטי או מכני
או אחר — כל חלק שהוא מהחומר שבספר זה.
שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר הכלול בספר זה
אסור בהחלט אלא ברשות מפורשת בכתב מהמוציא לאור.

מסת"ב 965-03-0475-4 ISBN

© כל הזכויות בעברית שמורות
לזמורה, ביתן — מוציאים לאור

סידור, לוחות והדפסה במפעלי
זמורה, ביתן — מוציאים לאור
רחוב שוקן 32, תל-אביב
נדפס בישראל תשמ"ח / 1988

סדר הפרקים:

מבוא: תאנות שלטון וערכי אבירות,

או: "כלם למען אחד,

ואחד למען כלם" עמ' 9

הקדמת המחבר 16

1. שלש תשורותיו של מר ד'ארטגין האב 18

2. חדר ההמתנה של האדון דה טרביל 34

3. הראיון 45

4. כתפו של אתוס, חגורת הכתף של פורתוס, וממחטתו של

אןמיס 57

5. המוסקטרים של המלך וחיילי המשמר של כבוד

החשמן 66

6. הוד מלכותו לואי השלשה-עשר 77

7. אצל המוסקטרים 96

8. תככי-חצר 106

9. ד'ארטגין מגלה את כחו 115

10. מלפדתי-עכברים במאה השבע-עשרה 123

11. העלילה מסתבכת 134

12. ג'ורג' ויליז, הדכס מבקינגהם 152

13. מר בונסיה 161

14. האיש ממנג 171

15. אנשי-גלימה ואנשי-חרב 182

16. מר סגיה, שומר-החותם, מחפש יותר מפעם

את הפעמון, כדי לצלצל בו

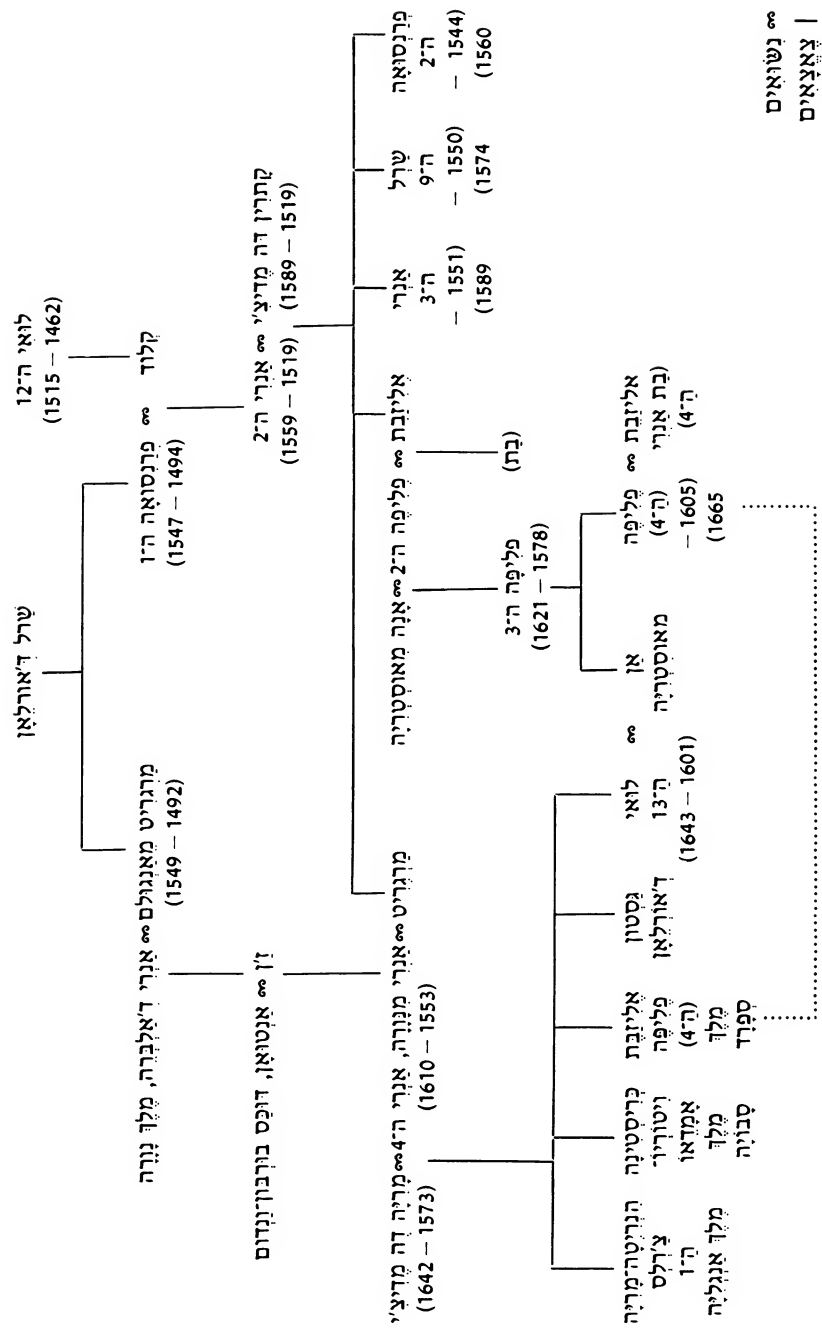
כפי שנהג לעשות לפנים 191

17. בני הזוג בונסיה 203

18. האהוב והבעל 216

19. תכנית מבצעית 225

שְׁלֹשֶׁת הַמוֹסְקִטְרִים (א)

מבוא:
תאֵוֹת שֶׁלִטוֹן וְעֶרְכִי אֲבִירוֹת,
או: "כֹּלֶם לִמְעַן אֶחָד, וְאֶחָד לִמְעַן כֹּלֶם!"

אחת התוצאות של מלחמת מאה השנים בין צרפת לבין אנגליה הייתה התחזקות המלוכה בצרפת והחלשת האצולה. משהחל המלך להתחזק, מנה בעלי משרות לשרותו והעניק להם תארי אצולה. הוא האציל עליהם אפוא חלק מסמכותו הגוברת, ודבר זה אף הגביר את מרירותם של בני האצולה המדלדלת, שבזבזה את נחלאותיה ואת הונה במלחמות הירושה ובמלחמות הדת, במאבקים בין מחוזות ובין המדינות המתהוות. האצולה הותיקה הזאת, בעלת היחוס, בנתה "אצולת החרב" — מפגי שהתארים והנחלות באו לאבותיהם של אצילים אלה מההגנה שהעניקו למלכיהם ומן הקרבות שבהם הצטיינו; ואלו בעלי המנויים החדשים כנו בשם "אצולת הגלימה", שהרי מאחורי הגלימה שסמלה את תפקידם הסתירו את מעמדם וממנה שאבו את כחם.

"אצולת החרב" ו"אצולת הגלימה" היו חלק מן המאבק על הכח במדינה מתהווה בצרפת — למשל, כשזו נקרעה לגזרים בשמונה מלחמות הדת שהתנהלו בין הקתולים לבין הפרוטסטנטים של צרפת, שנקראו הוגנוטים.

מלחמות אלה התנהלו בכל ימיו של המלך אנרי השני, שנשא לאשה את קתרין דה מדיצ'י מאיטליה הקתולית (אביה היה לורנצו השני, דוכס אורבינו). קתרין הייתה השליטה האמתית של צרפת אחרי שאנרי נפצע בדו-קרב ידידותי שנערך לרגל נשואי בתו, ומת מפצעיו; היא שלטה בשם בניה פרנסואא השני (שמת בשנת 1560, פחות משנה אחרי שהמלך, והוא בן שש-עשרה) ושרל התשיעי (שהמלך בהיותו בן עשר). עם בניה שרל

ואנרי תכננה ובצעה את הרצח הנחשב ב"ליל ברתולומיאוס" בשנת 1572. וכך היה המעשה. כשהיה שרל התשיעי בן עשרים, החל לחפש דרך להשתחרר משלטונה של אמו. השפעה רבה החלה נודעת בחצרו לאדמירל ההוגנוטי גספר קוליניי, שדבר על לבו של המלך לתמוך במרד של ארצות השפלה הפרוטסטנטיות נגד פליפה השני הקתולי, מלך ספרד, מלך נפולי וסיציליה, מלך פורטוגל ועוד. קתרין התנגדה בכל תקף לתכניתו זו של האדמירל, ומשהעלתה חרס — נסתה אף להתנקש בחייו של קוליניי. גם בכך לא הצליחה, ולכן זממה תכנית מרפכת יותר. בעצה אחת עם ז'ן מלכת נורה השיאה קתרין את בתה, מרגריט (אחותם של שרל ואנרי) לאנרי מנורה, בנה של ז'ן. אנרי מנורה היה אמנם הוגנוטי, אבל נכח השדוף המכבד הסכים להמיר את דתו למראית-עין.

לרגל הארוע הזמנו אלפי הוגנוטים לחגג ב"ליל ברתולומיאוס". קתרין חסרת המעצורים וחסרת המצפון הורתה לטבח בהם — וחמשת אלפים מן החוגגים אכן מצאו את מותם באותו יום מר ונמחר בשנת 1572, ובהם גם האדמירל קוליניי, שנוא נפשה של קתרין.

שנתיים לאחר מכן מת שרל העשירי, ועל כס המלוכה עלה בנה השלישי של קתרין, אנרי השלישי. בפעל הוסיפה קתרין לשלט גם בז'נבה, ומכל מקום עברו עליהם חמש-עשרה שנים של תככים, מאבקים צבאיים ומעשי רצח. עקר המאבק היה נטוש בין בית המלוכה ובעל-בריתו אנרי הדכס מגיז לבין ההוגנוטים שבראשם אנרי מנורה. ואולם, אנרי השלישי חשש מפני הדכס, שמא יגזל את כסאו או את תהלתו. הוא הזמין אפוא את אנרי דה גיז לבלואה בדצמבר 1588, ושם רצח אותו. זמן קצר אחר כך מתה קתרין אמו, ובקיץ 1589 נרצח אנרי עצמו בפגיון מרעל בידי ז'ק קלמן.

על כס המלוכה עלה עתה אנרי מנורה, ההוגנוטי בן השלשים ושש, שהיה למלך אנרי הרביעי. הקתולים לא רצו בו, אבל גם לא רצו במעמד אחר — מפני שהיה... מעמדת: בתו של מלך ספרד, שהיה מקרב בקשרי נשואים עם בית המלוכה הצרפתי. כיון שלא רצו בזה או בזו, סופם שאנרי הרביעי כפה את עצמו עליהם, וכבש את צרפת מחוז אחר מחוז. בראש צבאו נצבו אנשי מחוזו, גסקוניה, ואליהם הצטרפו חיליו של כל מחוז שנפל לידיהם.

ואולם, בסופו של דבר התפטר אנרי, ובשנת 1594 קבל על עצמו את הדת הקתולית כדי שירשה להכנס לפריס ולשלט בה. "פריס ואויה למיסה",

אמר — והתכונן לכך שיהיה מוכן לקיים טקס קתולי זה תמורת הזכות לשלט
בכירת צרפת.

כשבסס אנרי את שלטונו בצרפת, גרש את אשתו (בתם של אנרי השני
ושל קתריין דה מדיצ'י, בנכור) — ונשא תחתיה את מריה דה מדיצ'י, בתו
של פרנצ'סקו וקרוכה-רחוקה של קתריין. זו ילדה לו את לואי, שהיה למלך
צרפת אחרי אביו; את גסטון המזכר בספרנו רק כ"אחי המלך" או בתארו
האחר, הדפס מאורלאן; את אליזבת, שנשאה לפליפה הרביעי מלך ספרד
(עוד כשהיה יורש העצר) — כשם שלואי נשא את אן, אחותו של פליפה;
את כריסטינה, שנשאה למלך סבויה; ואת הנריטה, שנשאה לצ'רלס הראשון
מלך אנגליה.

ב־14 במאי 1610 נרצח אנרי הרביעי בידי קתולי קנאי, פרנסואה רויק
שמו, שלא האמין כי המלך המיר את דתו בכנות שש-עשרה שנים קדם לכן.
בנו, לואי השלשה-עשר, היה בן תשע — ואמו משלה בשמו. לפחות
במקרה זה בקשה ההיסטוריה לחזור על עצמה: גם בשנת 1614, כשהגיע
לואי לבגרות, סרבה אמו לעזוב את רסן השלטון. שלש שנים נמשך המאבק,
ובסופו של דבר נאלצה המלכה מבית מדיצ'י לגלות מצרפת. גם אז לא
חדלה אם המלך ממאמציה לחזור לשלטון, ולו תוך כדי מרידה במלכות.
יועצה בשנים שבהן כהנה פעוצרת היה הבישוף ז'ן-ארמן די פלסי, רישלייה.
הוא גלה עמה והיה הרוח החיה בשיחות הפיוס שבדעקבותיהן חזרה לצרפת
בשנת 1620. בהשפעתו אף חזרה לכהן במועצת המלך.

רישלייה, היועץ והמפשר, בא על שכרו: בשנת 1622 זכה בתאר הכנסיתי
הרם חשמן (קרדינל), ובשנת 1624 צרף למועצת המלך. עוד באותה שנה
היה לראש המועצה המלכותית. רבים שנאו אותו בשמונה-עשרה השנים
שבהן שלט-למעשה בצרפת, ובכלל שונאיו היו גם אם המלך, מריה דה
מדיצ'י, שגלתה כי יועצה הפך לאיש בעל ההשפעה הרבה ביותר בצרפת.
אבל השנאה הרבה כלפיו לא הועילה לאיש — המלך לא יכול היה בלעדיו.
בשנים שבהן מתנהל ספורנו היה רישלייה בשיא כחו, ואפילו אם המלך
ואחיו גסטון נאלמו דום.

רישלייה אכן רכז בידי עוצמה רבה מאד. מדיניות החוץ היתה מרכזת
בידו (הוא אף הקים את משרד החוץ הראשון בעולם), וכל החוטים של
השלטון בפנים המדינה היו בכפו. האנשים שמנו לפי עצתו, האינטנדינטים,
קבלו סמכויות רחבות שנבעו מעצמתו של ראש השרים, אי אפשר היה

לפטורם והם היו אחראים רק בפני המלך. מבין עוזריו ההיסטוריים נזכיר את הראשי, האב ז'וזף, שכנה "המושף בחוטים" או "L' minence grise" (הוד-מעלתו האפר) מפני שאגן את שרות המודיעין המעלה, שבזכותו ידע רישליה כל דבר שהתרחש ברחבי צרפת.

ואולם, רישליה לא עסק רק במלחמות נגד אויביה של צרפת – האמתיים והמזדמנים – או בתככים ובקנוניות. הוא היה גם פטרון של אמנים וסופרים, ושנים אחדות אחרי הארועים שלהלן הקים את האקדמיה הצרפתית. מעל לכל נודע כאדם שהרים תרומה עצומה ליעול המנגנון השלטוני בצרפת ולבסוסה של המלוכה האבסולוטית.

גם בראש ממשלתה של אנגליה עמד באותם ימים אדם בעל עצמה בלתי מגבלת, למעשה: ג'ורג' ויליז, הדכס מבקינגהם. הוא היה צעיר אף מרישליה, ולא עוד אלא שעוד בהיותו בן עשרים ושנים מנה ליועצו של המלך ג'יימס. חמש שנים אחר-כך נעשה מפקד הצי הבריטי, וכשהיה בן שלשים ואחת – זכה בתאר דכס. שנתים אחר-כך עלה צ'רלס על כס השלטון, ובקינגהם הוסיף לשמר על מעמדו. לא בכל מעשיו הצליח להרים את קרן ארצו: כשנלחם בספרד – נחל מפלה בקדיז; שנים אחדות תמך בבית המלוכה הצרפתי במאבקו נגד ההוגנוטים, ובשנת 1627 שנה לפתע את טעמו ותמך במורדים נגד המלך. ביהירותו, בזבזנותו ומדיניותו ההפכפכה העמיד לעצמו אויבים רבים.

כשכתב אלכסנדר דימא את ספרו, שלשת המוסקטרים, ידע אל נכון כי בני ארצו מכירים את ההיסטוריה הקרוכה הזאת היטב מכדי שיוכל לסטות ממנה. משום כך נזהר וטנה את קטעי הרכילות ההיסטורית וההיסטורית למחצה בדרך הקרוכה למדי לאמת, והדמיות הידועות מבית המלוכה ומצמרת השלטון מתארות כפי שאכן היו ופעלו. ואם נמנע, למשל, מלהזכיר את מלחמת שלשים השנה – הרי זה מפני שבשנים שבהן עוסק הספור לא היתה צרפת פעילה בה... על קצו של אחד הגבורים בספר אנו קוראים בספרי ההיסטוריה (עד היום!) כי נרצח בידי קצין שרחש לו איבה "מסבות בלתי ברורות" – ופרשנותו של דימא אינה אפוא בלתי אפשרית.

גם הדמיות פרי דמיונו של המחבר הולמות יפה את רוח התקופה – ההדור המפרז בלבוש, ההערצה לחיל המוסקטרים וחקוקים, עננים של האצילים שנדחקו הצדה מפני פקידיו של רישליה, הקנאות הדתית; ולא פחות מכך הן תואמות את תאור בני המחזות השונים שמהם מרכבת האמה

הצִרְפֹּתִית — הַגִּסְקוֹנִים אֶכֶן נִחְשָׁבִים לְשֹׁנוֹנִים וּלְאַמִּיצֵי לֵב אֲךָ גַם לִיהִירִים, וְכֵן הֵלְאָה.

עַם זֹאת, כַּחוֹ שֶׁל הַסְּפוֹר רַב אוֹלִי אֶף מִזֶּה שֶׁל הַמְּצִיאוֹת מִבְּחִינַת הָעֲרָכִים שֶׁהִנְחִיל לְדוֹרוֹת, וּבָהֶם הַגִּינוֹת, כְּבוֹד, אֱהָבַת מוֹלָדֶת, מְסִירוֹת לְמִשְׁמָה וְנֶאֱמָנוֹת לְחֻבְרִים. יוֹתֵר מִכֹּל יְדוּעָה, כְּמוֹכֵן, סִסְמָתָם שֶׁל הַמוֹסְקָטָרִים — שֶׁהִיָּתָה לְקִרְיַאת־הַקֶּרֶב הַיְדוּעָה בְּיוֹתֵר: "אֶחָד לְמַעַן כָּלָם, כָּלָם לְמַעַן אֶחָד!" כְּמוֹכֵן, עַל כִּתְּהָ שֶׁל הָאֲחָדוֹת אֵין לְמַדִּים רַק מִמְּלִים אֱלֹהִי, שֶׁהִשְׁמִיעַ דְּאֶרְטֶנֶן, אֲלֹא גַם מִן הַהִתְפַּתְחוּיֹת בְּסִפּוֹר הַמֶּרְחָק וְהַמְּלֵהִיב שֶׁלִּפְנֵיכֶם.

יְחִיעֶם פֶּדֶן

חלק ראשון

חרבו של
ד'ארטנין

הקדמה

אֲשֶׁר בָּהּ מוֹכִיחִים, כִּי חֶרֶף שְׁמוֹתֵיהֶם הַמְסִתִּימִים בִּ"אִיס" ו"אִוֶס", אֵין גְּבוּרֵי הַסִּפּוּר שֶׁנִּסְפָּר מִשְׁתִּיכִים כָּלֵל לַתְּחוּם הָאֲגָדָה.

לפני כשנה, כשערכתי בספריה המלכותית מחקר לצורך חבורי על לואי הארבעה-עשר, גליתי באקראי את "זכרונותיו של מר ד'ארטגין", שכתבו רבים מספרי אותה תקופה — אשר מחבריהם חפצו לספר את האמת בלי שיאלצו לשהות פרק-זמן ממשך פחות או יותר בבסטיליה — הדפס באמסטרדם, אצל המו"ל פִּיר ריוז. שם הספר משך אותי. לקחתיו — ברשות הספרן, כמובן — ו"בלעתי" אותו.

אין בכונתי לנתח כאן ספר מיחד במינו זה. די אם אפנה אליו את אלה מבין קוראי האוהבים תאורי-תקופה מקוריים: הם ימצאו בו דיוקנים משרטטים ביד-אמן. חרף העבדה כי מתוים כגון אלה שרבו על-פירוב על דלתות קסרקטינים וקירות בתי-מרוח, יוכלו בכל זאת לזהות בהם את דיוקנותיהם של המלך לואי השלשה-עשר, אן מאוסטרִיה, רישליה, מזרן ורב אנשי-החצר של אותה תקופה.

ואולם, ידוע כי מה שמרשים את נפשו ההפכפכה של המשורר אינו, בדרך-כלל, גם מה ששובה את לבו של צבור הקוראים. ובכן, אגב התענגות עזה על הפרטים שצינו, נאשר כל קורא יהנה מהם, משכה את תשומת-לבנו עבדה אשר נראה כי איש לא שם לב אליה לפנינו.

ד'ארטגין מספר, כי בעת בקורו הראשון אצל מר דה-טרביל, מפקד-המוסקטרים של המלך, פגש בחדר-ההמתנה שלשה גברים צעירים, ששרתו ביחידה המהללת שאל שירותיה שאף להתקבל וּשְׁנַתְקֵאוּ אִתּוֹס, פֹּרְתוֹס וְאֶרְמִיס.

אנו מודים, כי שלשה שמות מוזרים אלה גרו את סקרנותנו. מיד שערכנו,

כי לא היו אלא כנויים שבהם בקש אולי ד'ארטגן להסוות שמות מהללים — אלא אם כן היו אלה נושאי הכנויים הללו עצמם שבחרו להסוות את זהותם ביום שבו עטו את מדי המוסקטור, אם בשל מצוקה כספית ואם בשל חסר-ספוק בחיים.

מאותו רגע לא ידענו עוד מנוחה, עד אשר גלינו בספרי אותה תקופה וזכר לשמות המיוחדים-במינם שבה גרו את סקרנותנו.

רשימת הספרים שקראנו כדי להגשים מטרה זו יכולה למלא פרק שלם, שיהיה ודאי מאלף — אף חסר-ענין לקוראינו. רק זאת נספר להם, כי שעה שהתחלנו להתנאש לאחר חפוש-סרק רבים כל-כך, מצאנו סוף-סוף כתב-יד במתכנת פוליו, שמספרו הקטלוגי 4772 (או 4773, אין אנו זוכרים היטב), ואשר כותרתו:

"זכרונותיו של הרוזן דה לה פר על כמה מהארועים, שהתרחשו בצרפת בשלהי ימי-מלכותו של המלך לואי השלשה-עשר ותחלת ממשלו של המלך לואי הארבעה-עשר".

אפשר לתאר את גדל שמחתנו במצאנו — בצמוד עשרים של כתב-יד זה שהיה תקנתנו האחרונה — את השם אתוס; בצמוד עשרים ושבעה את השם פורתוס; ובצמוד שלשים ואחד את השם ארמיס.

גלוייו של כתב-יד בלתי-מכר בתקופה שבה מדע ההיסטוריה כה מפתח נראה לנו כמעט כמעשה-נסים. לכן בקשנו רשות להדפיסו לצורך מעמדותנו לאקדמיה לבלשנות ולספרנות — למקרה שלא נצליח להתקבל בזכות עצמנו לאקדמיה הצרפתית. הטר זה נתן לנו בחפץ-לב: אנו מציינים זאת על-מנת להזם את טענותיהם המגמתיות של אלה הגורסים כי אנו חיים תחת ממשל שאינו רוחש אהדה יתרה לאנשי-הספר.

אנו מגישים אפוא לקוראינו את חלקו הראשון של כתב-יד זה — בשם משלנו, היאה לו יותר — ומבטיחים בזאת כי אם ינחל הספר את ההצלחה הראויה לו, לא נשתהה בהוצאתו-לאור של חלקו השני.

לעת עתה, וכיון שסנדק כמוהו כאב שני, אנו מבקשים מהקורא לתלות בנו, ולא ברוזן דה לה פר, את הנאתו או את שעמומו.

לאחר שכל זאת נאמר, נפתח בספורנו.

1

שֵׁשׁ תְּשׁוּבוֹתָיו שֶׁל מֶר דָּאָרְטִינִין הָאָב

בְּיוֹם ב' הָרֵאשׁוֹן שֶׁל חֹדֶשׁ אֲפֶרֶיל 1625 הִתְחוּלָה בְּעִירָה מְּנִיג אֲנִדְרָלְמוֹסִיָּה גְדוֹלָה, כְּאֵלוּ בָּאוּ הַהוֹגְנוּטִים* לַעֲשׂוֹתָהּ לַהֲרוֹשֶׁל שְׁנִיָּה. בְּרֹאוֹתֵם אֶת נְשׁוֹתֵיהֶם הִנְסוֹת לַעֲבֹר הָרְחוֹב הָרֵאשִׁי וּבְשִׁמְעָם אֶת זַעֲקוֹת יְלָדֵיהֶם עַל סִפֵּי־הַבָּתִּים, הִזְדָּרוּ תוֹשָׁכִים רַבִּים לַעֲטוֹת אֶת שְׂרִיזָנָם; וּבְהִסּוּתָם אֶת בְּהִלָּתָם מֵאַחוּרֵי רוֹבֵה־מוֹסְקָט אוֹ רִמָּח, צָעְדוּ לַעֲבֹר אֶכְסֵנִית "הַטּוֹחַן הַיֵּשָׁר"; הִתְקַהֵּל שָׁם הַמּוֹן צָפוּף, רוֹעֵשׁ וּמְסֻקָּן שֶׁהֵלֵךְ וְרַב מְרַגֵּעַ לְרַגֵּעַ. בְּאוֹתָהּ תְּקוּפָה הָיוּ מְקָרִים רַבִּים שֶׁל בְּהִלָּה, וְכַמְעַט בְּכָל יוֹם הִתְחוּלָל בְּעִיר זוֹ אוֹ אַחֲרֵת אַרְוַע מַעֲיִן זֶה. הָאֲצִילִים לַחֲמוּ זֶה בָּזָה; הַמֶּלֶךְ לַחֵם בַּחֲשָׁמֶן רִישְׁלִיָּה; מֶלֶךְ סֶפֶרֶד לַחֵם בְּמֶלֶךְ צָרֶפֶת. וְלִבְדֵּי מַמְלָחֹת אֵלוּ, הַחֲשָׁאִיוֹת אוֹ הַגְּלוּיוֹת, הִנְסִתְרוּת אוֹ הַמַּצָּהֲרוֹת, הָיוּ גַם גִּנְבִּים, קַבְצָנִים, הוֹגְנוּטִים, זָאֲבִים וּמִשְׁרָתִים — שֶׁנִּלְחַמוּ בְּכֻלָּם. תְּמִיד אַחֲזוּ הַתּוֹשָׁכִים בְּנִשְׁקָה לַהֲלַחַם בְּגִנְבִּים, בְּזָאֲבִים וּבְמִשְׁרָתִים; לַעֲתִים מְזֻמָּנוֹת — בְּאֲצִילִים וּבְהוֹגְנוּטִים; לַעֲתִים אֲףִי נֶגֶד הַמֶּלֶךְ; אֲףִי מַעוֹלָם לֹא נִלְחַמוּ בַּחֲשָׁמֶן וּבְמֶלֶךְ סֶפֶרֶד. אוֹתוֹ יוֹם שְׁנֵי שֶׁל חֹדֶשׁ אֲפֶרֶיל 1625, בְּהִתְאַסֵּם לַהֲרִיגֵל שְׁקָנוּ, נִהְרֹוּ אֲפֹא הַתּוֹשָׁכִים אֶל אֶכְסֵנִית "הַטּוֹחַן הַיֵּשָׁר" לְאַחֵר שֶׁשִּׁמְעוּ מִהוֹמָה וְלֹא הִבְחִינוּ בְּנֶס הַצֶּהֱב־אָדָם אוֹ בְּמִדֵּיהֶם שֶׁל אֲנָשֵׁי הַחֲשָׁמֶן. כָּל מִי שֶׁקָּרַב לְמָקוֹם יָכוֹל הָיָה לְהִבְחִין בְּסִבָּה לְרַעֵשׁ. גָּבַר צָעִיר... — הִבָּה נִשְׁרֻטֵּט אֶת דִּיוֹקָנוֹ בְּהִנָּף־קַלְמוֹס אַחֵר: שׁוּוּ

* הוֹגְנוּטִים — קְבוּצָה דָּתִית (פְּרוֹטֶסְטָנְטִית) שַׁעֲמָה נִהְלָה צָרֶפֶת הָרִשְׁמִית, הַקְּתוֹלִית, מַעֲרָכָה כְּבִדָּה.

בנפשכם דון-קישוט בן שמונה-עשרה; דון-קישוט ללא שריון ומגני-
שוקים; דון קישוט לבוש אפדת-צמר הדוקה, שצבעה הפחל התחלף בגון
שאין להגדירו, מזיגה של משקע-יין ותכלת-שמים. פנים חומות מארכות;
עצמות-לחיים בולטות, אות לפקחות; שרירי לסת מפתחים במדה אדירה
— הסימן המבהק לבני-גסקוניה, המאפשר לזהותם גם ללא כמטה, ואלו
העלם שלנו חבש כמטה מקשטת מעין נוצה; עינים גדולות נבונות, אף
מעקל אף בעל תוים עדינים. הוא היה מגדל מכדי שיחשב נער בגיל-
ההתבגרות, קטן מכדי שיחשב מבגר. אלולי חרבו הארפה שהיתה תלויה על
חגורת-כתף של עור, ואשר הצליפה על שוקי בעליה כשעמד על רגליו ועל
שערה הסמור של בהמת-הרכיבה שלו כשרכב עליה — היתה עין בלתי-
מנסה רואה בו בן-אכרים שיצא למסע.

אכן, היתה לצעיר שלנו בהמת-רכיבה, וזו אף היתה כה ראויה לתשומת-
לב, עד כי הכל שמו לב אליה: היה זה סוס גמדי מחבל ביארן, בן
שמים-עשרה או ארבע-עשרה שנה, צהב-גוף, בעל זנב קרח ותפיחות
גמלוניות בגפיים. סוסון זה, למרות שבהלכו היה ראשו נמוך מברכיו, עדין
מסגל היה לגמא שמונה ליגות ביום.* ואולם, מעלותיו של הסוס חבויים
היו היטב מתחת לשערו המונח ולצורתו המשנה; בתקופה ההיא, שבה היו
הבריות כה בקיאים בסוסים, חוללה הופעתו של הסוסון במנג — שאליה
נכנס רבע-שעה קדם-לכן בשער-בוז'נסי — התרגשות עזה, שהדיה
השליליים פגעו גם ברוכבו.

ההתרגשות העצומה העליכה מאד את ד'ארטנן הצעיר (כך נקרא דון-
קישוט זה, הרוכב על רוסיננטה אחרת), ביחוד משום שמועד היה למראה
המגתף שהקנתה לו בהמת-רכיבה זאת, ויהיה הוא עצמו פרש מעלה ככל
שיהיה. על-כן נאנח עמקות שעה שקבלה שי מדי ד'ארטנן האב. הוא
ידע, כי בהמה זו אין שויה עולה על עשרים לירות.** אף נכון הוא
שהתשורה לותה בעצות שלא תסלאנה בפז.

"בני," אמר האציל הגסקוני בעגתו הצחה של חבל ביארן, אשר המלך
אנרי הרביעי מעולם לא הצליח להפטר ממנה; "בני, סוס זה נולד בבית
אביך לפני שלש-עשרה שנה בקרוב, והוא חי בו מאז; ורי בכך שתאהבו.

* ליגה: מדת מרחק, כשלשה מילים או כחמישה קילומטרים.
** הלידה היא מטבע צרפתי מימי המלוכה, בעל ערך משתנה, שהחלף בפרנק.

לעולם אל תמכרנו; הנח לו למות מזקנה בשקט ובכבוד. אם תצא עמו למלחמה, שמר עליו כפי שתשמר על חיו של משרת זקן. בחצר המלך, הוסיף מר ד'ארטגן האב, "על כל פנים, אם תזכה בכבוד להתקבל בה – אגב, יחוסף עתיק-היומין מקנה לך זכויות לךך – הגן בכבוד על שמך המיחס, אשר אבותיך נושאים בכבוד זה יותר מחמש-מאות שנה, למענך ולמען קרוביך. קרוביך, משמע בני-משפחתך וידידיך. אל תניח לאיש, לבר מן החשמן או המלך, לפגוע בכבודך. רק בעזרת אמץ-לבו – עליך להבין זאת – רק בעזרת אמץ-לבו יכול אציל להתקדם בימינו. מי שרועד מפחד ולו למשך שנה, עלול להחמיץ את הסכוי שהשליך לעברו הגורל בדייק באותו רגע. אתה צעיר, וחיב להיות אמיץ משני טעמים: ראשית, משום שגסקוני אתה, ושנית משום שבני אתה. אל תירא מהזדמנויות; היה שוחר הפתקאות. הקניתי לך את אמנות הסיוף; יש לך ארסבות ופרקי-ידים עשויים פלדה; הלחם על כל צעד ושעל, וביתר שאת משום שהזדמנויות אסורים הם, ולפיכך דרוש אמץ-לב כפול ומכפל כדי להלחם. בני, אין לי לתת לך אלא חמשה-עשר כתר*, סוס זה והעצות ששמעת. אמך תוסיף לךך את מרשמה של משחה מסימת, שקבלה מצועננה, שבכחה לרפא כל פצע שאינו עמק עד הלב. למד להנחות מכל דבר, ויהיו חייך ארפים ומאשרים.

"עוד מלה אחת אוסיף, וזו דגמה שברצוני להביא לפניך. לא דגמה אישית, כי אני לא הופעתי מעולם בחצר-המלכות ואת מלחמות-הדת לחמתי כמתנדב. רצוני לדבר על אדון דה טרביל, שהיה פעם שכני, ובעודו ילד היה לו הכבוד לשחק עם מלכנו לואי השלשה-עשר, ישמרהו האל! לעתים היו משחקיהם מדרדרים לקרבות, ובקרבות אלה לא תמיד הייתה ידו של המלך על העליונה. מהלמות-החרב שספג מידי נטעו במלך הרבה הערכה וידידות אל אדון דה טרביל. לימים, במסעו הראשון לפריס, לחם אדון דה טרביל נגד אחרים, חמשה במספרם; מאז מות המלך, זכרוננו לברכה, ועד בגרותו של המלך הצעיר התמודד שבע פעמים בדו-קרב, וזאת בלי למנות את המלחמות ואת המצורים; ומאז אותה בגרות ועד היום – אולי מאה פעם! וכל זאת חרף הצוים, התקנות וההוראות. בשל-כך הוא

* באותה תקופה היו מהלכין למטבעות רבים: כתר היה שוה בערך לשלש לירות. בהמשך נתקל במטבעות נוספים, בעקר בפיסטול – שהיה הנפוץ במטבעות משני עברי תעלת למנש, ושערכו היה כעשר לירות.

משמש כמפקד המוסקטרים, דהינו מנהיגו של לגיון קיסרי שהמלך משיבו
עד מאד — והחשמן, שכידוע לכל אינו חושש כמעט ממאומה, ירא מפניו.
יתר-על-כן; אדון דה טרביל משתכר עשרת אלפים פתור בשנה. על-פי כל
אלה אציל רם-המעלה הוא. הוא החל כמוד; סור אליו עם מכתב זה, ולך
בדרך-על-מנת שתעשה חיל כמוהו.”

אזי חגר מר ד'ארטגין האב את חרבו שלו למתני בנו, נשק בחבה לשתי
לחייו והעניק לו את ברכתו.

בצאתו מחדר אביו פגש העלם באמו, שהמתנה לו ובידה המרשם
הפלאי — שיהיה נחוץ לו כל כך גם בשל העצות שאת תכנן מסרנו זה-עתה
לקורא, כיון שאלה תחביבה ללא-ספק לעשות בו שמוש תכוף. הפרדה
מהאם היתה ממשכת יותר, אף אין זאת מפני שמר ד'ארטגין לא אהב את
בנו, שהיה יחידו, אלא משום שסבר כי אין זה יאה לגבר לתת בטוי
לרגשותיו. אף מרת ד'ארטגין היתה אשה, ויתר-על-כן אם, ומשום כך בכתה
בהגן. הבה נציג לשבחו של מר ד'ארטגין הצעיר, כי חרף כל המאמצים
שעשה כדי לשמר על פנים חתומות, כראוי למוסקטר-לעתיד, היה הטבע
חזק ממנו ואף הוא שפף דמעות לרב, שאת חצן בלבד הצליח להסוות
בקשי רב.

עוד באותו יום יצא הצעיר לדרך, מציד בשלש תשורותיו של אביו —
שהיו, כפי שכבר אמרנו, חמשה-עשר פתור, סוס ומכתב לאדון דה טרביל;
העצות, כפי שאפשר להניח, העניקו כתוספת.

עם מטען כזה מוכן שד'ארטגין היה, תוכו ככרו, תעתיק נאמן לגבורו
המפרסם של סרונטס שאליו כבר השוינו אותו, למרבה גאוננו, שעה
שחובותינו כהיסטוריונים הביאונו לשרטט את דיוקנו. דון-קישוט ראה
טחנות-קמח פצנקים, וכבשים כגודי-צבא; ד'ארטגין ראה בכל חיוד
עלבון, בכל מבט — התגרות. כתוצאה מכך היה אגרופו קמוץ כל עת מסעו
מטרך ועד מנג, וכעשר פעמים ביום שלח ידו אל חרבו. ברם, האגרוף לא
הלם בשום לסת, והחרב לא נשלפה כלל מנדנה. אין להסיק מכך כי חזותו
המבישה של הסוסון הצהב לא העלתה חיוכים רחבים על פניהם של
העוברים-ושבים; נהפוך הוא. ואולם, כיון שמעל לסוסון שקשקה חרב
ארקה ואימתנית, ומעל לחרב נצנצה עין שהיתה יותר פראית מגאה, הקפידו
העוברים-ושבים לכבש את עליצותם. ואם, במקרה, גברה העליצות על
הזהירות — השתדלו למצער לצחק בדומה למסכות העתיקות, רק בצדו

האחד של הפרצוף. הדרו של ד'ארטגן ורגישותו לא נפגעו אפוא עד אותה עירה אמללה, מנג שמה. ואולם שם, בדרתו מסוסו בפניסה לאכסנית הטוחן-הישר, בלא שאיש — בעל-הבית, משרת או סיס — יבוא לאחז בארכוף על המדרג, הבחין ד'ארטגן בעד חלון פתוח-למחצה בקומת-הקרקע, באציל גבה-קומה שפניו הדורות אם כי חמוצות במקצת המשוחרר עם שני אנשים שהקשיבו לו ביראת-כבוד. בדרכו, שנה ד'ארטגן בנפשו כי בו דנים השלשה; לפיכך הטא און. הפעם שגה רק למחצה: לא עליו נסבה השיחה, אלא על סוסו. האציל מנה את מעלותיו של הסוס באזניהם של אנשי-שיחו, ופיון שאלה — כפי שפכר צינו — נהגו יראת-כבוד במקספר, הרי טרחו לפרץ ללא-הרף בצחוק. ואם די היה בצל של חייה להבעיר את חמתו של העלם — מוכן מה חוללה בקרבו עליצות כה רעשנית.

ד'ארטגן חפץ תחלה להתרשם ממראה פניו של החצוף הלועג לו. הוא נעץ בזה את מבטו הגא, וראה לפניו אדם כבן ארבעים עד ארבעים וחמש שנה, בעל עינים שחורות חודרות, גון-עור חור, אף חטוב, שפם שחור גזוז בקפידה רבה; לבוש היה אפדה ומכנסים סגלים עם שנצים סגלים אף הם, ללא כל עטורים מלבד מפתחי-השרוולים הרגילים, שדרפם עברה החלצה. מחלצות אלו, אף שהיו חדשות, נראו קמוטות כבגרי-מסע ששהו זמן רב בתכה. ד'ארטגן הבחין בכל הפרטים הללו בעינו החדה של צופה מנסה, וללא ספק בשל איזה חוש שאמר לו כי לאלמוני זה עלולה להיות השפעה גדולה על חייו בעתיד.

והנה, ברגע שבו נעץ ד'ארטגן את מבטו באציל לבוש-הסגלים, השמיע הלה אחת מהערותיו השנונות והידעניות ביותר על הסוסון מביארן, ושני מאזיניו פרצו בצחוק; הוא עצמו, בנגוד להרגלו, הניח לחייה חור לשוטט, אם אפשר לומר כך, על פניו. עתה לא נותר שום ספק: כבודו של ד'ארטגן אכן חלל. משום כך הטא ד'ארטגן את כמתתו אל מצחו, לחקות אי-אלה מגנוני-החצר שלמד בגסקוניה מאצילים שעברו שם במסעותיהם, הניח את ידו האחת על נצב חרבו ואת השנייה על מתנו. אף למרבה הצער, ככל שהתקדם סמאה אותו החמה יותר ויותר, ובמקום להשמיע את ההצהרה הכבודה והמתנשאת שהכין כדי לקרא תגר על האיש — לא מצא בפיו אלא דברים המוניים, שאותם לנה בתנועת-חמה:

"הי, אדוני!" הצטעק. "האדון המתחבא מאחורי התריס! כן, אתה, אמר לי בטובך על מה אתה צוחק, ואולי נצחק יחד!"

האציל הסיט באטיות את מבטו מן הבהמה אל הרוכב, כאלו זקוק היה לפרק-זמן מסים כדי להבין כי אליו הפנו דברים משנים אלה; לאחר מכן, כשלא נותרו לו עוד ספקות בענין, קמט מעט את מצחו, ומקץ רגע ארוך של דומיה השיב לד'ארטגן בניהמה של לגלוג קנטרני שאין לתארה במלים:

"לא אליך דברתי, אדוני."

"אבל אני מדבר אליך!" זעק העלם, שחמתו בערה בו לנכח תערכת זו של נימוסים מעדנים, בוז ודרוך-ארץ.

הזר התבונן בו רגע-קט בחיוף קל; אחר-כך נטש את החלון, יצא לאטו מהאכסניה, נעצר במרחק שתי פסיעות מד'ארטגן וסקר את סוסו. שלותו וארשת-פניו הלגלגנית כפלו את עליצות האנשים ששוחח עמם, ואשר נשארו ליד החלון.

בראותו אותו יוצא מהאכסניה שלף ד'ארטגן את חרבו כדי שלשים סנטימטר מתוך נדנה.

"אין ספק כי סוס זה הוא — או, ליתר דיוק, היה בצעירותו — חרצית," אמר האיש, שהוסיף להפנות את הערותיו אל מאזיניו שליד החלון בלי לשית-לבו לזעמו של ד'ארטגן, אף-על-פי שהעלם נצב בינו לבינם. "הצבע רוח מאד בקרב הפרחים, אך עד כה נדיר היה אצל סוסים."

"אדם יצחק מהסוס כאשר אינו מעז לצחק מבצעו!" הצטעק בועף מתחרהו של דה טרביל.

"איני צוחק לעתים קרובות, אדוני, כפי שתוכל להוכיח בעצמך מחזות פני," אמר האיש. "ועם זאת אני רוצה לשמר על זכותי לצחק כשעולה הרצון מלפני."

"ואני," הצטעק ד'ארטגן, "איני רוצה שיצחקו כשאין הדבר לרוחי!" "האמנם, אדוני?" המשיך הזר, שלו ורגוע. "יבכן, אדוני צודק לחלוטין!" סב על עקביו והתעתד להכנס לאכסניה בעד השער הראשי, שלידו המתין סוס מאכף, אשר ד'ארטגן הבחין בו בבואו.

אף לא היה זה מטבעו של ד'ארטגן להרפות כה בנקל מאדם שלעג לו ברכ חצפה. הוא שלף את חרבו לכל ארקה, רץ בעקבותיו וצעק:

"פנה, פנה אלי, אדוני הלגלגן, כדי שלא אכה אותך מאחור."

"תפח אותי!" אמר הלה והפך פניו אל העלם במבט רווי תמהון ובוז.

"חיינפשי, אדוני הקר — יצאת מדעתך!"

ואז הוסיף בלחש, כאלו לעצמו:

"מה חבל; איזו מציאה הוא להוד-מלכותו, המחפש בכל עבר אנשים לצרפם לשורות המוסקטרים שלו!"

רק סים, והגה הטיח בו ד'ארטגין מכה כה אדירה בחד חרבו, שאלמלא נתר בזריות לאחור — היו אלה לגלוגיו האחרונים. עתה הכין הנזיר כי אין זו מהתלה; הוא שלף את חרבו, קד קידה לפני יריבו, והתגונן. אף באותו רגע התנפלו על ד'ארטגין שני המאזינים ובעל האכסניה, והפליאו בו מכותיהם במקל, יצה ומלקחים. הסתערויות זו היתה כה מהירה וכה מוחצת עד כי אפשר להזר — אשר ד'ארטגין הרפה ממנו כדי להתגונן מפני ברד-החבטות שנתף עליו — להשיב את חרבו לנדה, וממשתתף בקרב להיות לצופה, תפקיד שמלא בשיוון-נפשו הרגיל אף לא בלי שמלמל בין שניו:

"שיפה הדבר את הגסקונים! שימו אותו על סוסו הכתם, ושיילך מכאן."
"לא לפני שאהרג אותך, מוג'לב!" צעק ד'ארטגין, שהתגונן כמיטב יכולתו בלי שיסוג ולו צעד אחד מפני שלשית יריביו שהכו בו מכות נאמנות.
"עוד שחצנות גסקונית!" מלמל האציל. "בהן-צדקי, הגסקונים הללו חסרי-תקנה הם! הוסיפו אפוא לחבט בו — הוא עצמו דורש זאת במפגיע. כשיגיע, יאמר לנו."

אף הנזיר צדין לא ידע מאיזה חמר קרץ ד'ארטגין; הוא היה מאלה שלעולם לא יבקשו רחמים. הקרב נמשך אפוא עוד שניות-מספר. לבסוף הרפה ד'ארטגין התשוש מחרבו, שמהלמת-מקל שכרתה לשניים. מהלמה שניה פצעה אותו במצחו, והפילה אותו ארצה שותת-דם ומעלף למחצה. היה זה ברגע שבו החלו אנשים נוהרים מכל עבר אל מקום-הארוע. בעל-האכסניה, שחשש מפני שעורריה, נשא את הפצוע בעזרת נערו אל המטבח, שם טפלו בו קמעה.

אשר לאציל, הוא שב אל מקומו בחלון, והתבונן בקצרות-מסים בהמון שהתקהלותו שם גרמה לו, ככל הנראה, למרת-רוח גדולה.

"ובכן, מה שלום תמוס-המח הזה?" שאל בשמעו את הדלת נפתחת ובראותו את בעל האכסניה בא לדרש בשלומו.

"האם הוד-מעלתך בריא ושלם?" שאל המארח.

"כן, בריא ושלם לחלוטין, פנדקאי יקר, ובכזוני לדעת מה עלה בגורלו של בחורנו הצעיר."

"מצבו הוטב, השיב האיש. "הוא התעלף לגמרי."

"האמנם?" שאל האציל.

"אף לפני שהתעלף אזור את כל כחותיו כדי לקרא לך ולקרא עליך תגור."

"אם כן, הוא אינו אלא השטן בכבודו ובעצמו!" הצטעק האציל.

"לא ולא, הוד-מעלתך, אין הוא השטן בכבודו ובעצמו," אמר בעל-

האכסניה בנימה של זלזול; "כשהתעלף חפשונו בכליו ומצאנו בצרורו כתנת

אחת ויחידה, ובארנקו שנים-עשר כתר בלבד; אף דבר זה לא מנע אותו

מלומר, שעה שאבד את הכרתו, כי אלו הנה מקרה כזה קורה בפריס, היית

מתחרט עליו ללא-דחוי, ואלו כאן תתחרט על-כף באחור-מה."

"אם כן," אמר הזר בקרירות, "אין הוא אלא נסיך מחפש."

"ספרתי לך זאת," אמר בעל-האכסניה, "כדי שתעמד על המשמר."

"ההזכיר שם כלשהו בכעסו?"

"האמנם כן. הוא חבט בכיסו ואמר: 'עוד נראה מה יחשוב מר דה טרביל

על הפגיעה בכבודו של בן-חסותו.'"

"מר דה טרביל?" אמר הזר בנעימה מהרהרת. "הוא חבט בכיסו והזכיר

את שמו של מר דה טרביל?... אמר לי, פנדקאי גר; שעה שהיה העלם

הצעיר שרוי בעלפוננו, בודאי לא החמצת את ההודמנות ופשפש גם בכיס

זה. מה היה בתוכו?"

"מכתב המיעד למר דה טרביל, מפקד המוסקטרים."

"האמנם?!"

"כפי שהתכבדתי להגיד לך, הוד-מעלתך."

בעל-האכסניה, שלא נחן בטביעת-עין חדה, לא הבחין בהפעה שעלתה

למשמע דבריו על פני האציל; הוא התרחק קמעה מהחלון וקמט את מצחו

בדאגה.

"לכל השדים והרוחות," מלמל בין שניו. "השלח נגדי טרביל עלם זה?

הרי הוא צעיר כל-כך! אף דקירת-חרב היא דקירת-חרב, ואין זה משנה מה

גילו של האוחז בה; חוץ מזה, חושדים בילד פחות מבכל אדם אחר; לעתים

די במכשול קטן לספל תכנית מפארת."

במשך דקות אחדות שקע הזר בשורעפים.

"אמר לי, פנדקאי, כלום לא תפטר אותי מענשו של הצעיר המשלהב?

איני יכול להרגו, אף בכל זאת," הוסיף בהפעה קרה ומאימת, "בכל זאת

הוא לטרח עלי. היכן הוא נמצא?"

"בחדרה של אשתי, בקומה הראשונה. חובשים אותו."

"האם בגריו וצורו עמו? האם פשט את אפדתו?"
 "חפציו במטבח, עם אפדתו. כיון שמטרף צעיר זה הוא לטרף עליך..."
 "בהחלט. הוא מחולל באכסנייתך שערוריה שאין אנשים מהגנים יכולים לשאתה. עלה לחדרך, ערך את חשבונני והזעק את משרתי."
 "היתכן! האדון כבר עוזב אותנו?"
 "ידעת זאת; הרי צויתי עליך לאכף את סוסי. כלום לא עשו כדברי?"
 "עשו גם עשו, וכפי שהוד-מעלתך יכול היה לראות, עומד הסוס בכניסה הראשית, מוכן ומזמן לדרך."
 "יפה. עשה אם כן את אשר אמרתי לך."
 "חי נפשי," הרהר הפנדקאי בלבו, "הוא חושש מפני הילד הקטן!"
 מבטו המצנה של הור קטע את ההוריו. הוא קד קדה עמקה, ויצא.
 "אסור שמילידי תבחין בפרח זה," הוסיף הור ומלמל. "היא לא תאחר לבוא; היא כבר באהור. אכן, מוטב שארכב על סוסי ואצא לקראתה... לו רק ידעתי את תכן המכתב המיעד לטרכיל!"
 האלמוני, עדין ממלמל בין שניו, פנה ללכת לעבר המטבח.
 בעל-האכסניה, שהיה סמוך ובטוח כי נוכחותו של הצעיר היא המגרשת את האציל מאכסניתו, עלה אותה-עת אל חדרה של אשתו ומצא שם את ד'ארטנגן, שהתאושש מעלפוננו. ואז, ברמזו כי המשטרה עלולה להתנפל לו על כי התגרה באציל רס-מעלה — מאחר שהאלמוני, לדעת בעל-האכסניה, לא יכול היה להיות אלא אציל רס-מעלה — שכנעו שימשיך בדרך חרף חלשתו. ד'ארטנגן ההמום-למחצה, העירם למחצה, ראשו חבוש פסות-כד — קם אפוא והחל לרדת במדרגות, נדחף בידי בעל-האכסניה. אף בהכנסו למטבח, הבחין לפתע-פתאם במציקו, שעמד אצל דלתה של מרפכה ותומה לשני סוסים נורמנדים בבדי-גוף, ושוחח בנחת.
 אשת-שיחו, שראשה נבט מפתח המרפכה, היתה בת עשרים או עשרים ושתים שנה. כבר ספרנו באיזו מהירות היה מבטו של ד'ארטנגן סוקר מכלול שלם של תווי-פנים. הוא הבחין אפוא ממבט ראשון כי האשה צעירה ויפה. אולם יפי זה הרשימו במיוחד מאחר שהיה שונה לחלוטין מהיפי היס-תיכוני שאליו הרגל עד כה. היתה זו דמות חזרת ופלונידית, בעלת שער מתלתל שצנח על כתפיה, עינים גדולות, כחלות ועורגות, שפתים ורדרדות וידי-בהט. היא שוחחה עם הור בלהט.
 "ובכן, הוד-מעלת-כבודו מצנה עלי..." אמרה הגבירה.

"לשוב מיד לאנגליה, וילדנו לו במישרין אם יצא הדפס את לונדון."
 "ואשר ליתר ההוראות?" שאלה הנוסעת היפה.
 "הן בחבה זו, שעליך לפתח רק לאחר חציית התעלה."
 "טוב מאד; ואתה, לאן מועדות פניך?"
 "אני שב לפריס."
 "כלי להעניש את הילדון החצוף?" שאלה הגבירה.
 "הזר התכונן להשיב, אף ברגע שפתח את פיו זנק ד'ארטנן — ששמע
 את השיחה כלה — מסך הבית.
 "הילדון החצוף הוא המעניש," הצטעק. "ואני מקוה, כי מי שמגיע לו
 ענש לא יתחמק ממנו כפי שעשה בפעם הראשונה."
 "לא יתחמק!" שנה הזר והזעיר את פניו.
 "אני משער כי לעיניה של גברת לא תהיה לנוס."
 "זכר," נצטעקה מילידי בראותה את האציל שולח את ידו אל חרבו,
 "זכר — אחור קל שבקלים עלול להוריד הכל לטמיון."
 "הצדק אתה, מילידי," נצטעק האציל. "צאי לך לדרךך, ואני לדרךי."
 הוא נפרד מהגבירה בהנדר-ראש, ונותר על סוסו. הרקב הצליף נמרצות
 בסוסיו. השנים עזבו את המקום בדהרה, כל אחד לדרך.
 "הו! החשבון!" צוח בעל-האכסניה, אשר חבתו לנוסע האצילי היתה
 לבזז עמק בראותו אותו מסתלק בלי לפרע את חובו.
 "שלם, גלם," צעק הפרש הדוהר לעבר משרתו, אשר השליך שנים-
 שלשה מטבעות-כסף לרגלי בעל האכסניה, והחל דוהר בעקבות אדונו.
 "הו, מוג-לב! הו, נוכל! הו, אציל מזוף!" צעק ד'ארטנן, והתחיל רץ
 בעקבות המשרת.
 אף הפצוע היה חלש מכדי לשאת מאמץ מעין זה. קדם שעשה עשרה
 צעדים החלו אגניו מצלצלות, סחרחרת אחזה בו, מסך של דם חלף מול
 עיניו והוא נפל באמצע הרחוב בלא שתדל לצעק:
 "מוג-לב! מוג-לב! מוג-לב!"
 "הוא אכן מוג-לב מאין כמוהו," מלמל בעל-האכסניה שהלך אל
 ד'ארטנן ונסה — בדומה לאנפה מהמשל על התולעת — להפיס דעתו של
 הבחור האמלל.
 "כן, מוג-לב מאין כמוהו," לחש ד'ארטנן. "אף היא — מה יפה היא!"
 "מי?" שאל בעל-האכסניה.

"מילידי", גמגם ד'ארטגן, והתעלה שוב.

"מילא, אמר בעל האכסניה; "אבדתי שנים, אף נותר לי זה, ובודאי אוכל להחזיק בו ימים-מספר. אין לזלזל בשנים-עשר כתר." אנו יודעים כי זה הסכום שנותר בארנקו של ד'ארטגן. בעל-האכסניה חשב שנים-עשר ימי מחלה, לפי כתר אחד ליום; אף בתכניתו לא הביא בחשבון את הנוסע. למחרת, בחמש לפנות-בקר, קם ד'ארטגן, ירד בכחות-עצמו למטבח ובקש, בנוסף למצרכים אחדים שרשימתם לא הגיעה עד אלינו, יין, שמן וקורנית. ובצורת מרשמה של אמו רקח משקה, ומרחה על פצעי המרבים. במו-ידיו, ממאן להעזר ברופא, החליף את תחבושותיו. הודות ליעילות תרופתה של הצועגנה, ואולי בשל אי-התערבותה של הרפואה, התאושש ד'ארטגן עוד באותו ערב, ולמחרת היום החלים כמעט לחלוטין.

ואולם, שעה שהתעתד לשלם בעבור היין, הקורנית והשמן — המצרכים היחידים שצרך הנוסע, אשר הקפיד על תענית מחלטת — בעוד שסוּסו הצהב, כך טען בעל-האכסניה, אכל פי שלשה מכפי שאפשר היה לפלל על-פי ממדיו — לא מצא ד'ארטגן בכיסו אלא את ארנק-הקטיפה הבלוי ואת שנים-עשר הכתרים שבתוכו; המכתב המיעד לאדון זה טרכיל געלם. העלם החל לחפש אחר המכתב בסבלנות מרבה, הופך פעם ועוד פעם את כיסיו השונים, נובר ומחטט שוב ושוב באמתחתו, פותח וסוגר את ארנקו. אף כשהשתכנע סוף-סוף שאת המכתב אין למצא, נתקף התקף-זעם שלישי, שעוד מעט היה מאלצו להשתמש שוב במשחתו המפלאה: בראותו את הצעיר חמום-המח משתלהב ומאיים להרס הכל אם לא ימצא מכתבו, אחז בעל-האכסניה בחרנית, אשתו במוט-המטאטא, ומשרתיהם במקלות ששמשו אותם יומים קדם-לכן.

"מכתב-ההמלצה שלי!" זעק ד'ארטגן. "מכתב-ההמלצה שלי! דם-האלהים! או שאשפד את כלכם כשפנים!"

למרבה הצער, דבר-מה מנע את העלם מלממש את אימו: חרבו, כפי שפבר ספרנו, נשברה לשנים במהלך התגרה הראשונה. עבדה זו נשפחה ממנו כליל. ולכן, כששלף ד'ארטגן את חרבו מנדנה, הוא גלה כי כלי-נשקו — שבעל-האכסניה טרח להשיבו לנדנו לאחר ההתפתשות — אינו אלא פגיון שארכו שמונה או עשר אצבעות בלבד. את הלהב השבור הסב הטבח הזריז לצרכיו.

אכזבה זו לא היתה בולמת, בנראה, את בחורנו המשלהב, לולא הרהר בעל האכסניה בדרישתו של הנוסע, ומצא כי היא צודקת לחלוטין.

"כן, היכן בעצם המכתב?" אמר והניח את חניתו.

"כן, היכן המכתב?" צעק ד'ארטגן. "ראשית, אני מזיהרך כי המכתב מיעד למר דה טרביל, וכי חייבים למצאו. אם לא ימצא המכתב לאלתר, ידע דה טרביל להבטיח כי ימצא!"

איום זה רפף כליל את בעל-האכסניה. לאחר שמותיהם של המלך ושל קבור החשמן היה אולי דה טרביל השם שאנשי-הצבא, ואפלו האזרחים, נשאו יותר מכל. אמנם היה האב ז'וזף, אך את שמו הגו רק בלחש, כה אדירה היתה האימה שעורר "המושף בחוטים" או הוד-מעלתו-האפר, כפי שכנו את יועץ-הסתרים של החשמן.

לאחר שהשליך את חניתו הרחק ממנו וצוה על אשתו ועל משרתיו להתפרק ממקלותיהם, נתן בעל-האכסניה דגמה אישית וחפש אחר המכתב האבוד.

"האם היה באגרת דבר-מה יקר-ערך?" שאל מקץ שעה-קלה של חפוש סרק.

"איזו שאלה, לכל הרוחות!" הצטעק הגסקוני, שתלה במכתב את תקוותיו לעשות דרכו בתצר-המלוכה; "היה בו כל הוני!"

"אגרות-חוב ספרדיות?" שאל בעל-האכסניה בדאגה.

"אגרות-חוב נקובות על אוצרו הפרטי של הוד-מלכותו," השיב ד'ארטגן, שתפן להתקבל הודות להמלצה זו לשרות המלך, וחשב כי רשאי הוא להשיב תשובה נועזת זו בלא שיהא זה שקר.

"צרה צרורה!" אמר בעל-האכסניה ביאוש מחלט.

"אין זה משנה," המשיך ד'ארטגן בחצפה האפגנית לבגיא-ארצו, "אין זה משנה, הפסד אינו חשוב: העקר המכתב. אני מבכר לאבד אלה פיסטולים, ובלבד שלא יאבד לי המכתב!"

הוא לא היה מסתכן יותר לו אמר עשרים אלה פיסטולים, אך צניעות-נעורים מסימת עצרה בעדו.

ברק-אור הבזיק לפתע במחו של בעל-האכסניה, שהתרועע וטרח ולא העלה מאומה.

"המכתב לא אבד כלל," הצטעק.

"הכיצד?" צעק ד'ארטגן.

"לא; הוא נלקח ממך."

"נלקח! בידי מי?"

"בידי האציל, אתמול. הוא ירד למטבח, המקום שבו נמצאה אפדתך, והשתהה שם לבדו. אני מוכן להמר כי הוא שגנב את המכתב."

"האמנם?" אמר ד'ארטגין בספקנות; הוא ידע יפה יותר מכל אדם אחר, כי ערכו של המכתב אישי גרידא ולא ראה בו דבר היכול לעורר את חמדותו של זר. אכן, אף לא אחד מהמשתתפים או מהנוסעים שנמצאו באכסניה יכול היה להפיק תועלת מפסת-ניר זו.

"אני חוזר ואומר לך שאני משכנע בך, המשיך בעל-הבית. "כאשר הודעתי לו כי הוד-מעלתך בן-חסותו של אדון דה טרביל, וכי יש בידיך מכתב המיעד לאציל מהלל זה — נראה מדאג מאד, ושאלני היכן נמצא המכתב. בשמעו כי אפדתך במטבח, הודרו לרדת לשם."

"אם כן, הוא הגנב," השיב ד'ארטגין; "אתלונן עליו בפני מר דה טרביל, ומר דה טרביל יתלונן בפני המלך." אחר-כך שלף ברב פאר שני כתרים מכיסו ונתנם לבעל-הבית שלוהו, כוכעו בידו, עד השער. שם עלה על סוסו הצהב, וזה נשאו ללא תקלות נוספות עד שער אנטואן-הקדוש בפריס, מקום שבו מכרו בעליו בשלשה כתרים — מחיר נאה למדי בהתחשב בעבודה כי ד'ארטגין האיץ בו ועיפו כדבצי בקטע האחרון של מסעו. ואכן, סוחר-הבהמות לא הסתיר מד'ארטגין, כי הוא משלם בעבור הסוס תשע לירות אף ורק בשל גון-עורו המקורי.

ד'ארטגין נכנס אפוא פריסה ברגל, נושא את צרורו הקטן תחת בית-שחיו; הוא שוטט כה וכה עד אשר מצא לו חדר בשכר שהלם את אמצעיו הדלים. חדר זה, מעין עלית-גג, נמצא ברחוב-הקברנים, לא הרחק מגן-לוקסמבורג.

לאחר ששלם את דמי-השכירות השתכן ד'ארטגין בחדרו, ואת שארית יומו בלה בתפירת פסי-רקמה ותחרים לאפדתו ולמכנסיו, קשויים שתלשה אמו מאפדה כמעט חדשה של אביו ונתנה לו אותם בחשאי. אחר-כך סר אל רציף-הנפחים, להתקין להב חדש לחרבו. לבסוף סר אל ארמון הלוקר, ושאל את המוסקטר הראשון שנקרה בדרך היכן מעונו של אדון דה טרביל, שנמצא ברחוב השוכה-הישן, כלומר לא הרחק מהחדר ששכר. מקריות זו נראתה לו כאות מבשר-טובות באשר לסכויי ההצלחה של מסעו.

לאחר כל זאת, מרצה מהדרך שבה נהג במנג, ללא כל נקיפות-מצפון

בְּאִשֶּׁר לְעֵבֶר, בּוֹטֵחַ בַּהוֹנָה וּמֵלֵא תִקּוּוֹת לְעֵתִיד — עָלָה עַל יָצוּעוֹ וַיֵּשֶׁן
שְׁנַת־יָשָׁרִים.

שָׁנָה זוֹ, שֶׁהִיָּתָה עֲדִין כְּפָרִית לְחִלּוּטִין, נִשְׁאַה אוֹתוֹ עַד שְׁעָה תִשָּׁע בְּבִקְרָה.
אִז קָם כְּדִי לְבִקְרָה אֶצֶל הָאֲדוֹן דֵּה טָרְכִיל הַמְהַלֵּל, שְׁלֹפֵי הָעֵרֶכֶת אָבִיו הִיָּה
הָאִישִׁיּוֹת הַשְּׁלִישִׁית בַּמַּעֲלָה בְּמַמְלָכַת צָרְפֶּת.

2

חֲדַר־הַמִּתְנָה שֶׁל הָאָדוֹן דֵּה טְרַבִּיל

אָדוֹן דֵּה טְרוֹאָבִיל — זֶה עֲדִין שְׁמָה שֶׁל מִשְׁפַּחְתּוֹ בְּגִסְקוֹנִיָּה — אוּ מֵר דֵּה טְרַבִּיל, כְּפִי שֶׁקָּרָא לַעֲצָמוֹ בְּבוֹאוֹ לְפָרִיס, אָכֵן הֵחֵל דְּרָכּוֹ כְּדִיאָרְטֶנִּין; כְּלוּמֵר, לֹא פְרוּטָה בְּכִיסּוֹ, אֲךָ עִם אוֹצֵר שֶׁל תַּעֲוִזָּה וּתְבוּנָה, אֲשֶׁר בְּשָׁלוֹ, לַעֲתִים מְזֻמָּנוֹת, זֹכָה נַעֲר־אַצִּילִים עֲנִי לְקַבֵּל — בְּתַקּוּוֹת שְׁמוּרִישׁ לוֹ אָבִיו — יוֹתֵר מִשְׁמַקְבֵּל בְּפֶעַל הַעֲשִׂיר מִבֵּין אַצִּילֵי פְרִיגוֹר אוּ בְרִי. אִמָּץ־לְבוֹ הַמַּחֲצָף וְהַצִּלְחָתוֹ הַמַּחֲצָפֶת עוֹד יוֹתֵר הַעֲלוּהוּ, בְּתַקּוּפָה שְׂבָה נִתְכּוֹ מֵהַלְמוֹת־חֶרֶב בְּבֶרֶד, אֶל פִּסְגָּתוֹ שֶׁל הַסֵּלֶם הַמְּסַכֵּן שֶׁשָּׁמוֹ חֲסֵדִי־מַלְכוּת, וְאֲשֶׁר בְּשִׁלְבּוֹ טַפֵּס בְּמַהֲרִיּוֹת הַבֶּזֶק.

הוּא הֵיךְ יִדְיָדוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ, אֲשֶׁר כְּפִי שֶׁהִכֵּל יוֹדְעִים רַחֲשׁ כְּבוֹד עֵמֶק לְזֹכֵר אָבִיו אֲנִרִי הֶרְבִּיעִי. אָבִיו שֶׁל מֵר דֵּה טְרַבִּיל שָׂרַת אֶת אָבִי הַמֶּלֶךְ בְּנִאָמְנוֹת מְפֻלָּגָת בְּכָל מַלְחָמוֹתָיו נֶגֶד הַלִּיגָה.* בְּהַעֲדֵר מָמוֹן — שֶׁחֲסֵר מִתְמִיד לְמֶלֶךְ מִבִּיאָרֶן, שְׁנֵהֵג לְפָרַע אֶת חוֹבוֹתָיו בְּנֶכֶס הַיַּחֲדִיד שֶׁלֹּא נֶאֱלָץ לְלוּוֹת מְזוּלָתוֹ: כְּלוּמֵר, שֶׁכָּלוּ הַשָּׁנוֹן — וּבִכְנֵן, בְּהַעֲדֵר מָמוֹן, אֲמָרְנוּ, הוּא הִתִּיר לוֹ, לְאַחֵר בְּנִיעֻתָהּ שֶׁל פָּרִיס, לְאַמָּץ לוֹ כְּשֶׁלֹּט־אֲבִירִים אֲרִיָּה שֶׁל זֶהָב וְכֶתֶבֶת: "נִאָמְנוֹת וְכֹח". הַכְּבוֹד הֵיךְ גָּדוֹל, אֲךָ לֹא הוֹעִיל לְרוֹחָתוֹ. מִשּׁוֹם כֵּן, כְּשֶׁהִלֵּךְ־לְעוֹלָמוֹ

* אֲנִרִי הֶרְבִּיעִי הִגִּיעַ לְמַלְכוּתוֹ בְּקִשְׁיִים מְרֻבִּים: כְּפִירוֹטֶסְטֶנְטִי סִרְבוּ מַחֲזִזוֹת רַבִּים בְּצִרְפֶּת לְקַבְּלוֹ, וּבַעֲקָר לְחֻמָּה נִגְדוֹ "הַלִּיגָה הַקְּתוּלִית". לְבִסּוֹף הַמִּיר דָּתוֹ וְנַעֲשֶׂה קְתוּלִי — וְאִזּוֹ נִפְתַּחוּ לְפָנָיו שַׁעֲרֵי פָרִיס. וְאוֹלֵם, גַּם 17 שָׁנִים אַחֲרֵי שֶׁהִמִּיר דָּתוֹ — לֹא נִסְלַח אֲנִרִי הֶרְבִּיעִי: קָנְאִי קְתוּלִי, פְּרִנְסוּאָה רִזְנִיק, רִצְחוֹ; אֲרוּעַ טְרַגִּי זֶה נִזְכָּר פְּעָמִים אַחֲדוֹת בְּסִפְרֵי הַמוֹסְקָטְרִים שֶׁל דִּימָא.

חברו-לנשק המהלל של המלך אנרי הדגול, הותיר לבנו בירשה רק את חרבו ואת סיסמתו. הודות לתשורה כפולה זו, ולשם נטיל-הרכב שלוהו, התקבל מר דה טרכיל לביתו של הנסיך הצעיר; שם היטיב כל-כך להשתמש בחרבו ולהיות נאמן לסיסמתו, עד כי המלך לואי השלשה-עשר, שהיה אחד מבכירי הסופים בממלכה, נהג לומר כי אם יהיה על אחד מידידיו להלחם בדו-קרב — ייעץ לו לקחת כמשנה קדם אותו עצמו, ואחריו ואולי אף לפניו, את טרכיל.

ברור, אם כן, שלואי השלשה-עשר רחש לטרכיל חבה של-אמת; אמנם היתה זו חבה מלכותית, אנוכית, אף בכל-זאת חבה. שכן, בזמנים הנוראים ההם היה חפץ עז להעזר באנשים מטיבו של טרכיל. רבים יכלו להתהדר בחלקה השני של סיסמתו, "כח", אף רק מעטים מקרב האצילים יכלו להתפאר גם בחלקה הראשון, "נאמנות". טרכיל היה מבין אלה; הוא נמנה עם אותן בריות נדירות שחכמתן צינתית כחכמת הכלב, עינן חדה וידן זריזה; עינם — כדי לראות אם המלך אינו מרצה ממישהו, וידם — כדי להכות במי שסר חנו; וכאלה היו רבים. לטרכיל חסרה רק ההזדמנות; אף הוא ארב לה, נחוש בדעתו לתפסה בציציותיה אם תחלף אי-פעם בהשג ידו. כך מנה לואי השלשה-עשר את טרכיל לעמד בראש המוסקטרים שלו, שנאמנותם למלך היתה קנאית וללא-סיג.

ואלו החשמן לא פגר אחר המלך. בראותו את העלית האדירה שהמלך לואי השלשה-עשר קבץ סביבו, רצה אף הוא, מלכה השני — ואולי הראשון — של צרפת, בחיל-משמר פרטי; לפיכך היו לו חילים משלו, כפי שהיו למלך. וכך אפשר היה לראות את שתי המעצמות היריבות הבוררות להן, בכל חבלי צרפת ואף במדינות זרות, את הגברים ששם חרבם יצא לתהלה. כך נהגו החשמן רישליה והמלך לואי השלשה-עשר להתנוכח, בעת משחק השח-מט ששחקו מדי ערב, בדבר סגלות אנשיהם. כל אחד השתבח באיכות חיליו ובאמץ-לבם. אף-על-פי שבגלוי יצאו נגד דו-קרבות והתפתשויות, הרי בחשאי שסה כל אחד את אנשיו באנשי יריבו, והשונים התעצבו באמת ובתמים באשר הובסו אנשיהם ושמחו שמחה מפרזת כשזכו בקרב. כך, לפחות, נכתב בזכרונותיו של אדם שלקח חלק באי-אילו תבוסות, ובמספר גדול מאד של נצחונות.

טרכיל הבחין בחלשה זו של אדונו, ולעבדה זו הוא חב את עקביות חנו בעיני מלך, שאינו זכור כמי שהצטנן בנאמנותו לידידיו. הוא הוליד את

המוסקטרים שלו בסך נגד עיניו של החשמן ארמן די-פלסי, ואלה צעדו בהבצה לגלגנית שסמרה מכעס את שפמו האפרפר של הוד-מעלת-כבודו החשמן. טרבייל הבין היטב את מהות המלחמה דאז, וכאשר לא חיו חיליו על חשבון האויב — חיו על חשבון בני-עמם; הם היו לגיון של בכורי-שטן, ונשמעו למוצא-פיו בלבד.

מרשלים, הלומי-יין, וחבולים פשוטו המוסקטרים של המלך — או ליתר דיוק, של מר דה טרבייל — על המסבאות, על הגנים ועל מקומות-השעשועים, צועקים בקולי-קולות, זוקרים את שפמיהם, מקרקשים בחרכותיהם ושישים אלי קרב, כשפגשו בחילי החשמן. לעתים היו נהרגים, אך בטוחים היו כי יבכו אותם וינקמו את דמם; לעתים מזמנות היו הורגים, ואז בטוחים היו שלא ימקו בכלא, שהרי אדון דה טרבייל יבוא וידרש את שחרורם. לפיכך היו אנשים אלה מהללים את מר דה טרבייל ומעריצים אותו; ואף שהיו כלם בני-בליעל ראויים-לתליה, רעדו מפניו כדרדקים בפני מורם, ציתו לכל מלה שיצאה מפיו, והיו נכונים להרג על-מנת לשטף בדמם את טרונותו הקלה ביותר.

מר דה טרבייל נצל מנוף אדיר-כח זה — ראשית, למען המלך וידידיו, שנית למען עצמו וידידיו. דרך אגב, אף לא באחד מספריי-הזכרונות הרבים של התקופה מוצאים, אף לא בפי אויביו, זכר להאשמה כי אציל מכבד זה גכה תשלום תמורת שתוף-פעלה מצד קנאיו. הודות לכשרון-תכסיסנות מכריק, שהביאו אל בין הגדולים בתחום זה, נותר אדם הגון כשהיה. יתר-על כן, חרף מכות-החרב החזקות המטלטלות את המתנים, חרף התרגילים המתישים, היה אחד המחזרים הנמרצים ביותר, אחד הגנדרנים המעודנים ביותר, וחד-החידות הפתלתלים ביותר בתקופתו. מזל-הטוב של טרבייל היה לשם-דבר בזמנו. מפקד המוסקטרים היה אפוא נערץ, מעורר-יראה ואהוב; דהינו, בפסגתו של כל אשר אדם יכול לשאף לו בחייו.

לואי השלשה-עשר האפיל בזהרו על כל כוכביה הקטנים של חצרו; אף אביו, אנרי הרביעי, הותיר לכל אחד מאנשי חצרו, לכל ידיד מידידיו, את הדרת כבודו וערכו העצמי. לבד מהשכמת המלך ומהשכמת החשמן, אפשר היה למנות אותה עת בפרס למעלה ממאתים השכמות קטנות מבקשות למדי. מבין מאתים ההשכמות הקטנות — היתה זו של טרבייל מן המושכות ביותר.

החל בשעה שש בבקר בקיץ, ושמונה בבקר בחורף, דמתה חצר חוילתו,

ששכנה ברחוב השוכף-הישן, למחנה-צבא. חמשים עד ששים מוסקטרים, שדומה היה כי התחלפו ביניהם על-מנת שתמצא שם בכל-עת מכסת אנשים רבת-רשם, שוטטו בה ללא-הרף חמושים ונכונים לכל פרענות. לארץ אחד מגרמי-המדרגות הענקיים, שבתקופתנו היו מקימים עליהם בית שלם, עלו וירדו שתדלנים פריסאים שבאו לבקש חסד כלשהו, אצילים מערי-השדה שיחלו להתקבל לשרותו, ומשרתים עוטי מחלצות סגוניות שבאו למסר למר דה טרביל אגרות מטעם אדוניהם. בחדר-ההמתנה, על ספסלים עגלים וארזים, נחו הנבחרים — כלומר, אלה שזמנו. ההמלה רחשה שם מבקר עד ערב, בעוד האדון דה טרביל מקבל את המבקרים בלשכתו, הסמוכה לחדר-ההמתנה, מקשיב לתלונותיהם, מוסר את פקדויותיו; וכמו המלך על מרפסתו בלונדון, יכול היה גם הוא לצאת לגזזתו ולסקר את חיליו וכלי-נשקם.

ביום שבו התייצב ד'ארטגן היה הקהל רב-רשם, בעקר לעיניו של קרתני המגיע מעירתו; אך נכון גם כי קרתני זה גסקוני היה, וכי באותה תקופה יצא שמם של בני-עמו של ד'ארטגן כאנשים שאינם נבהלים על-נקלה. ואכן, מי שעבר בשער האיתן, המשבץ מסמרים ארזים רבועי-ראש, נקלע לתוך ערב-רב של נושאי-חרב המשוטטים לכל עבר בתצר הבית, קוראים זה לזה, רבים ומשחקים. כדי לפלס דרך בין הנחשולים, צריך היית להיות קצין, אציל רם-מעלה או אשה יפה.

בחורנו התקדם אפוא בלב רוטט בתוך האנדרלמוסיה והתהו-ובהו הללו, מצמיד את חרבו הארצה לרגליו הצנומות, אווזו בידו האחרת בתחורת כובע-הלכד שלו, ועל פניו חצי-חיוך של קרתני נפעם המבקש להסתיר את מבויתו. מרגע שקבוצת-אנשים כבר היתה מאחוריו, נושם היה ביתר קלות; ועם זאת הבין כי פונים אחריו להביט בו, והוא, שעד כה היתה לו דעה טובה למדי על עצמו, חש עצמו זו הפעם הראשונה מגחף.

בהגיעו לגרם-המדרגות גלה כי שם המצב גרוע עוד יותר. על המדרגות התחתונות השתעשעו להם ארבעה מוסקטרים, ולידם היו עשרה או שנים-עשר מחבריהם ממתינים לתורם להכנס למשחק. וזה היה טיבו של המשחק:

אחד מהם נצב על המדרגה העליונה, חרבו השלופה בידו, ומנע — או לפחות נסה למנע — את שלשת האחרים מלעלות למדרגתו.

שלשת יריביו תקפוהו בזריות רבה במרבותיהם. ד'ארטגן חשב תחלה כי תרבות אלו אינן אלא סיפי-תחרות, שקצותיהן מוגנים בפקק. אך חיש-

מהר התחנך לו, למראה כמה שריטות, כי הן משחזות ומלטשות; כל אחת מהשריטות הללו עוררה פרצי-צחוק לא רק בקרב הצופים, אלא גם בקרב הלוחמים עצמם.

האיש שנצב אותה עת על המדרגה העליונה, הפליא להתגונן. צופים רבים הקיפום. הכלל במשחק קבע, כי כל מתחרה שנפגע יוצא — ומאבד לטובת הפוגע את תורו להתקבל לראיון. תוך חמש דקות נפגעו קלות שלשה מתחרים מחרבו של מגן המדרגה, האחד בפרק-ידו, השני בסנטרו והשלישי באזנו; הוא עצמו לא נפגע. השגו זכה, בהתאם לכללים המסכמים, בשלש כניסות ללא-תור.

למרות שהתימר, בצדק, להיות אדם שאינו מפתע בקלות — השתומם נוסענו הצעיר למראה בלוי-זמן כזה. בחבל-הארץ שממנו בא, אזור שבו מגיע הדם במהירות לרתיחה, ראה בכל זאת כי אין מנהלים דו-קרב ללא אקדמות כלשהן; יהרתם של ארבעת הסיפים נראתה בעיניו גדולה מכל מה שהכיר עד כה, אפילו בגסקוניה, המהללת בתכונה זו. נדמה היה לו, כי הגה נחת בארץ-הענקים המפרסמת שבה בקר גוליכר, ופחד פחד-מות. ועדין לא היה ד'ארטג'ן בקצה דרכו. נותרו הקומה הראשונה וחדר-ההמתנה. בקומה הראשונה לא נהלו דו-קרב, אלא ספרו ספורי-נשים; ובחדר-ההמתנה טוו ספורי-חצר. בקומה הראשונה הסמיק ד'ארטג'ן, ובחדר-ההמתנה חלף רטט בגופו. דמיונו הפורה, שבגסקוניה עשאו מסכן לחדרניות, ולעתים אף לגבירותיהן הצעירות, לא העלה מעולם — אפילו ברגעי ההזיה הנועזים ביותר — את מחציתן של נפלאות-האהבה ואת רבעם של הבצוצים הללו שספרו לתפארה, לפרטי-פרטיהם ובהקשר שמות מפרסמים ביותר. ואולם, אם נפגעה אהבת-המוסר שלו בקומה הראשונה, בחדר ההמתנה נפגע עוד יותר הכבוד שרחש לחשמן. שם, למרבה פליאתו, שמע ד'ארטג'ן בקרת גלויה על המדיניות שהטילה מוראה על אירופה כלה, ועל חזיו הפרטיים של החשמן, אשר אצילים אדירי-כח ורמי-מעלה רבים נענשו על שנסו לרדת לחקרם; איש דגול זה, שאביו של ד'ארטג'ן העריצו, היה לחוכא-ואטלולא בפי המוסקטרים של מר דה טרכיל, שלצעגו לרגליו הכפופות ולגבו השפוף. אחדים שרו שירי גנאי על אהובתו, הגברת ד'אגיון, ועל אחיניתו, הגברת דה קומבלה, בעוד אחרים קשרו קשרים נגד נעריו ושומרי-ראשו של החשמן-הדקס; וכל הדברים הללו נראו בעיני ד'ארטג'ן כזוועות בלתי-אפשריות.

ברם, כשהשתרעב לפתע, באפן בלתי-צפוי, שמו של המלך אל בין החדודים ששלחו בחשמן, מעין מחסום היה משתיק לרגע-קט את כל הפיות המלגלגים; מבטים הססניים היו נשלחים לכל עבר, במעין חשש מפני דקותו של הקיר שהפריד בינם לבין לשכתו של מר דה טרביל. אף חישימהר היתה נשמעת הערה שהחזירה את השיחה אל החשמן, והתרועות היו מתחדשות במשנה-מרץ, בלי לפסח אף על אחד ממעשיו.

"אין ספק, הגה אנשים שישלכו לבסטיליה ויתלו," הרהר ד'ארטנן באימה, "ואני עמם, כמוכן. מפני שהקשכתי לרבריהם ושמעתיים, אחשב כשתפס. מה יאמר אבי הנכבד, שתבע ממני במפגיע לחלק כבוד לחשמן, אם יודע לו דבר היותי בחברת כופרים כאלה?"

לפיקך הבין הקורא גם בלי שאמר זאת, כי ד'ארטנן לא נטל כל חלק בשיחה; הוא רק פער את עיניו לרוחה, כרה את אזניו וחדד בשקיקה את חמשת חושיו כדי שלא יאבד להם מאומה, וחרף אמונו בהנחיות אביו הרגיש, כי נטיותיו וחושיו נושאים אותו להלל, ולא להוקיע, את הדברים המדהימים שהתחוללו במקום.

ואולם, מאחר שזר היה לחלוטין להמון אנשי-חצרו של מר דה טרביל, והיתה זו הפעם הראשונה שראוהו במקום, באו לברר את אשר בראונו. בתשובה מסר ד'ארטנן את שמו בענוה רבה, הדגיש את דבר היותו בן-אזורו של טרביל, ובקש מהמשרת שברר את רצונו כי יבקש למענו ראיון של דקות אחדות אצל מר דה טרביל. המשרת הבטיח, בנימה של עליונות, להעביר את הבקשה במועד המתאים.

ד'ארטנן, שהתאושש מעט מהפתעתו, נתפנה אפוא לבחון מעט את התלבושות והקלסתריו.

במרכז של החבורה התוססת ביותר נמצא מוסקטר גבה-קומה, בעל פנים יהירות ותלבשת מוזה, שמשכה אליו את תשומת-לב הכל. אותה שעה לא לבש את מעיל-המדים — שאגב, לא היתה זו חובה ללבשו באותה תקופה של חרות מגבלת, אף של עצמאות רחבה יותר — אלא מקטרן-תכלת קצר ומהדק למתנים, דהוי וכלוי משהו, ומעליו חגורת-כתף מפארת, רקומה-זהב, שנצצה כמו הקשקשים המכסים את המים ביום-שמש. מעיל-קטיפה ארוך בצבע השני היה תלוי בחנניות על כתפיו, חושף מלפנים את חגורת-הכתף, שממנה השתפלה חרב אדירה.

מוסקטר זה סיים זה-עתה את תורנות השמירה שלו. הוא התלונן על

הצטננות, ומפעם לפעם פלט שעול מעשה. לפיכך, כך לפחות ספר לאלה שהיו בסביבתו, התכסה במעיל. ובעודו מדבר ממרום גבהו ומסלסל בשחצנות את שפמו, הרבה הקהל סביבו להתפעל מחגורת-הכתף הרקומה, וד'ארטגין יותר מכלם.

"אין ברה", אמר המוסקטר, "לכאן נוטה האפנה. הדבר יקר, אך אפנתי. מכל מקום, יש למצא שמוש כלשהו לכספו של הזקן."

"הא, פורתוס!" הצטעק אחד הנוכחים. "אל תנסה לספר לנו שחגורת-הכתף נרקשה הודות לנדיבות-לבו של אביך! ודאי נתנה לך בידי הגברת רעולת-הפנים שבחברתה פגשתיך ביום ראשון שעבר ליד שער אונורה-הקדוש."

"לא, בהן צדקי ובדברתי באציל: רכשתייה בעצמי, בכספי שלי," השיב האיש שכנה זה-עתה בשם פורתוס.

"כן," אמר מוסקטר אחר, "כפי שקניתי אני ארנק חדש זה בכסף ששמה אהובתי בארנק הישן."

"אמת דברתי," אמר פורתוס. "ולראייה, שלמתי בעבור החגורה שנים-עשר פיסטולים."

אף כי הספק טרם נתפזר, גברה ההערצה פי שנים. "כלום אין אמת בדברי, ארמיס?" אמר פורתוס בפנותו למוסקטר אחר. מוסקטר זה היה נגודו המחלט של הגבר שפנה אליו. ארמיס היה צעיר כבן עשרים ושתים או עשרים ושלש, בעל פנים תמימות ומתקתקות, עינים שחורות ורכות ולחיים ורדרדות וחלקות כאפרסק בסתו; על שפתו העליונה התנה שפמו העדין קו ישר להפליא; ידיו כאלו חששו לצנח מטה, פן יתנפחו ורידיהן, ומפעם לפעם היה צובט את תגובי אגניו על-מנת לשמר את גונם הורדרד, הענג והשקוף. בדרך-כלל נהג לדבר מעט ולאט, הרבה לקד קדות, צחק ללא קול בחשפו את שניו היפות, שנדמה היה כי טפל בהן כפי שטפל בכל פרטי הופעתו — בתשומת-לב מרבה. לפניית חברו הניד בראשו לחיוב.

אשור זה פזר, כמדמה, את כל הספקות בנוגע לחגורת-הכתף. הם המשיכו אפוא להתבונן בה בהערצה, אך בלי לדבר בה עוד. בשל אחת מתפניותיה החדות של המחשבה עברה לפתע השיחה לנושא אחר. "מה דעתכם על מה שספר לי פרשו של שלה?" שאל אחד המוסקטרים, בלי לפנות במישרין לאיש אלא לחבורה כלה.

"ומה ספר?" שאל פורתוס בנימה מתנשאת.
"הוא ספר שפגש בכריסל את רושפור, עבדו הנרצע של החשמן, מחפש
כנזיר פרנציסקני; הודות לתחפשת זו תעתע רושפור הארור במר דה לג,
שהוא אויל שאין שני לו."
"באמת אויל שאין שני לו," אמר פורתוס. "אף האם הדבר בדוק?"
"שמעתי זאת מפיו של ארמיס," השיב המוסקטר.
"האמנם?"

"היי, פורתוס, הרי ידוע לך הדבר," אמר ארמיס. "הרי ספרתי לך זאת
אתמול. הבה נניח לזה."
"הבה נניח לזה — זה מה שאמה אומר," השיב פורתוס. "לכל הרוחות!
כמה נחפו אתה להתנער מהענין! היתכן? החשמן מצוה לעקב אחר בן-
אצלה, שולח רמאי, שודד ונוכל לגנב את מכתביו; ובעזרת מרגל זה, והודות
למכתבים הללו, עורף את ראשו של שלה, באמתלה המטפשת שבקש לרצח
את המלך ולהשיא את אחי-המלך למלכה! איש לא ידע מאומה על פרשה
עלומה זו. אתה באת אמש וספרת לנו אותה לשביעות רצוננו הכללית,
וכאשר כלנו נצבים המומים מהידיעה — אתה בא ואומר לנו: 'הבה נניח
לדבר!'"

"הבה נדון בו אפוא, אם זה רצונך," אמר ארמיס ללא קצרות.
"אלו הייתי אני פרשו של דה שלה המסכן, היה לרושפור זה רגע קשה
במחצתי."
"ואתה היית מבלה רבע-שעה עגומה במחצתו של הדכס-האדם," הוסיף
ארמיס.

"הו! הדכס-האדם! הידר, הידר, הדכס-האדם!" השיב פורתוס, מוחא
כפיו ומנהנהן בראשו. "הדכס-האדם הוא כנוי חביב. אל דאגה, חברי, אעשה
לו פמבי. כמה שהוא שנון, ארמיס זה! איזה אסון שלא עלה בידך להגשים
את יעודך! איזה כמר נפלא יכלת להיות!"
"אל דאגה, אין זה אלא אחור-מה," אמר ארמיס. "יום אחד אגיע לך.
הרי יודע אתה, פורתוס, כי לצורך זה אני ממשיך ללמד תיאולוגיה."
"הוא עוד יממש את דבריו," המשיך פורתוס, "במקדם או במאחר."
"במקדם," אמר ארמיס.

"הוא ממתין רק לדבר אחד, לפני שיחליט סופית לשוב וללבש את
גלימתו התלויה מאחורי מדיו," אמר מוסקטר אחר.

"מהו הדבר?" שאל אחד המוסקטרים.
"הוא ממתין שהמלכה תעניק לצרפת יורש-עצר."
"אל נתלוצץ על כך, רבותי," אמר פורתוס. "השכח לאל, המלכה טרם
עברה את הגיל."

"מספרים כי אדון בקינגהם בצרפת," המשיך ארמיס בצחוק לעגני, אשר
שנה למשפט זה — שהיה כה תמים לכאורה — משמעות שעוריתית
למדי.

"ארמיס, ידידי, הפעם אינך צודק," קטעו פורתוס, "ושנינו תד מביאה
אותך פעמים רבות לידי הפרזה. אלו שמעך מר טרכיל ואמר דברים כאלה,
לא היה רנה נחת ממך."

"האם ברצונך להטיף לי מוסר, פורתוס!" הצטעק ארמיס, ובעינו העגגה
חלף מעין ברק.

"נקירי, הנה מוסקטר או כמר. הנה זה או זה, אף לא שניהם כאחד,"
השיב פורתוס. "הנה, עוד אתמול אמר לך אתוס: אתה משרתם של הרבה
אדונים. טוב, ובכן אל נריב; בבקשה ממך, זה יהיה מיתר. והרי ידוע לך
היטב המסכם בינך, בין אתוס וביני. הרי מבקר אתה אצל הגברת ד'אגיון,
ומחזר אחריה; מבקר אתה אצל הגברת דה בואה-טרסי, דודניתה של
הגברת דה שכרו, ומספרים כי היא מרעיפה עליך את חסדיה; הוי, בשם
אלהים, אל תתנדה על אשרך, אין מבקשים ממך לגלות את סודך; הכל
מכירים את צנעתך. אף כינן שנתן אתה במעלה זו, השתמש בה, לכל
הרוחות, גם לגבי הוד-מלכותה! מי שרוצה לעסוק במלך ובחשמן, יעשה
זאת באות נפשו; אף המלכה מקדשת, ואם מדברים על אודותיה — שיהיה
זה רק לטוב."

"פורתוס, חי נפשי, הרי אתה ימרני כנרקיסוס," השיב ארמיס. "ידוע אתה
היטב כי שונא אני הטפת-מוסר, לכד אם היא יוצאת מפיו של אתוס. ואלו
אתה, נקירי, חגורת-הכתף שלך יפה מכדי שתהיה לך הבנה מעמיקה באמת
במוסר. אהיה כמר אם ארצה בכך, ואלו לעת-עתה מוסקטר אני. בתור שפזה
אומר אני ככל העולה על רוחי, וברגע זה חפץ אני לומר לך שאתה מרגיז
אותי."

"ארמיס!"

"פורתוס!"

"רבותי, רבותי!" צעקו סביבם.

“מר דה טרבייל ממתין לאדון ד'ארטנין, קטעם המשרת בפתחו את דלת
הלשכה.

למשמע הכרזה זו, שבמהלכה נשארה הדלת פתוחה, שתקו הכל.
ובדומיה הכללית ראו כלם את הגסקוני הצעיר עובר את חדר-ההמתנה
לארכו ונכנס לשכתו של מפקד המוסקטרים, מתברר בכל לבו על שנסתע
בידו להתחמק ברגע שבו הסתימה מריכה משנה זו.

3

הראיון

אותה שעה היה מר דה טרכיל נרגז מאוד, אף עם זאת ברך באדיבות את הצעיר שהשתתף אפנים ארצה, וחיף בשמעו את ברכתו, שמבטאה הביאני הזכיר לו בעת ובעונה אחת את נעוריו ואת חבל-מולדתו, זכרון כפול המעלה חיוף על פניהם של אנשים בני כל הגילים. אף בהתקרב ללא-דחוי לחדר-ההמתנה, ובהחוותו לד'ארטגן סימן בידו — כאלו בקש את רשותו לסים את עניניו האחרים קדם שיתפנה אליו — קרא שלש פעמים בקול הולך ורם, ובאפן שעבר דרך כל הנימות, מצווי ועד כעס:

“אתוס ! פורתוס ! ארמיס !”

שני המוסקטרים שכבר הפרנו, העונים לשני השמות האחרונים, עזבו מיד את החבורות שבקרבן ישובו והתקדמו לעבר הלשכה, שעם כניסתם נסגרה אחריהם דלתה. חזותם, אף שלא היתה שלנה לחלוטין, עוררה ברשולה מלא ההדר וההכנעה את הערצתו של ד'ארטגן, אשר ראה באנשים אלה בני-אלים, ובמפקדם יופיטר אולימפי חמוש בכל ברקיו.

כשנכנסו שני המוסקטרים, כשנסגרה הדלת אחריהם וכשהתחדש שאון הרחש בחדר-ההמתנה, אשר נזון ללא ספק מזמזום של השלשה; לאחר שמר דה טרכיל, דומם וזעוף-פנים, פסע שלש או ארבע פעמים לארבה של לשכתו, עובר בכל פעם לפני פורתוס וארמיס, אשר נצבו זקופים ומחרישים בבמסדר — לפתע נעצר מולם, ובמבט כעוס סקקם מכף רגל ועד ראש:

“היודעים אתם את אשר אמר לי המלך, צעק, “וזאת רק אמש? וכי

יודעים אתם, רבותי, מה אמר?”

"לא," השיבו שני המוסקטרים לאחר רגע של דומיה; "לא אדוני, איננו יודעים."

"אף מקנה אני כי תכבדנו בספור המעשה," הוסיף ארמיס בנימתו המנמסת ביותר, ובקדה חגיגית מאין כמוה.

"הוא אמר לי, כי מעתה ואילך יגיס את המוסקטרים שלו מבין שומריו של כבוד החשמן!"

"מבין שומריו של כבוד החשמן! ומדוע זה?" שאל פורתוס בהתרגשות. "התחור לו, שעליו להשביח את יינו הדל בעזרת ערוי של יין מעלה."

שני המוסקטרים האדימו עד ללבן עיניהם. ד'ארטגן התחרט על נוכחותו במקום, ובקש להיות קבור מאה רגל באדמה.

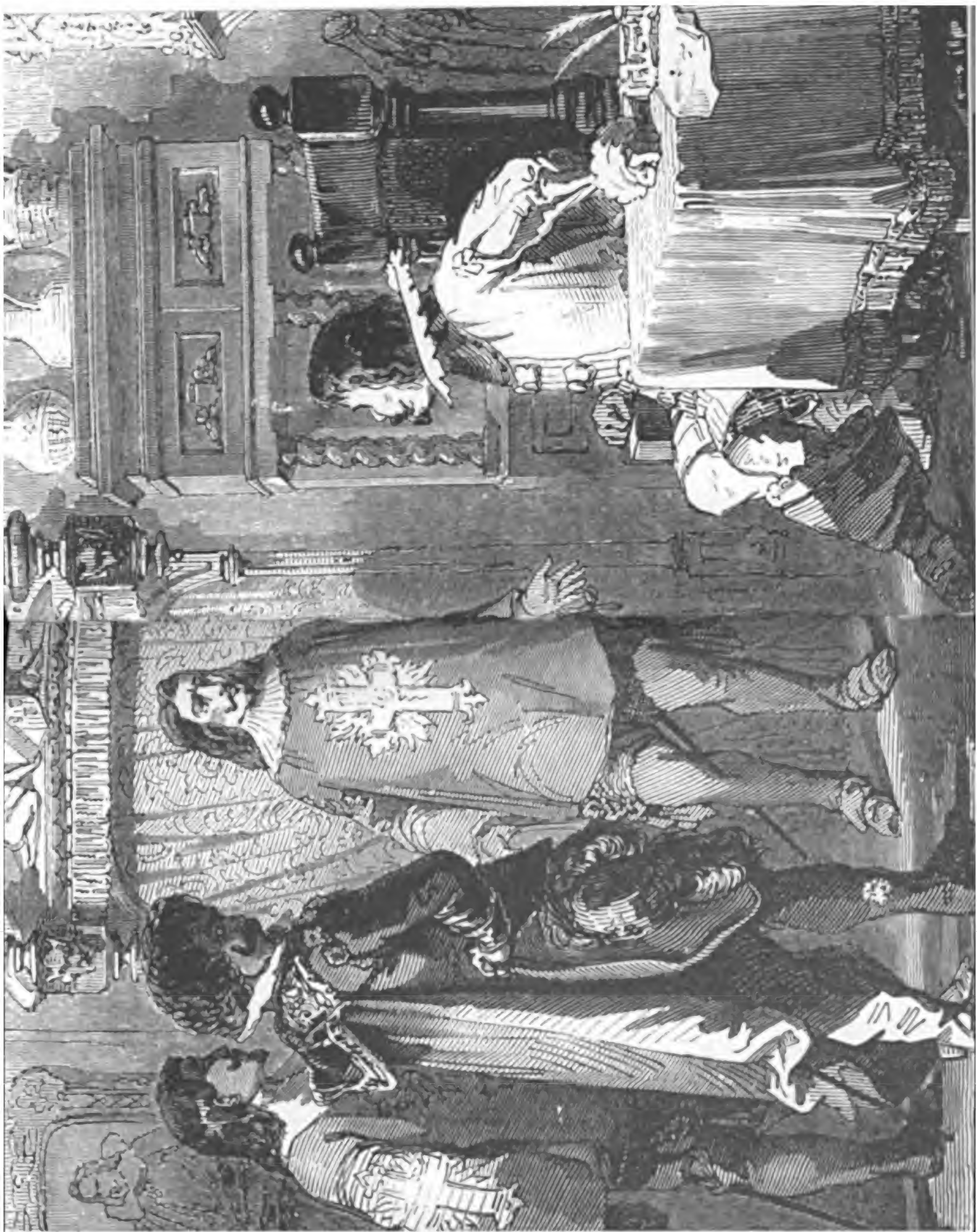
"כן, כן," המשיך מר דה טרביל בשצף-קצף, "והוד-מלכותו צודק, חיינפשי, כי אכן עלובה היא דמותם של המוסקטרים בחצר-המלוכה. אתמול, בעת משחקו עם המלך, ספר כבוד החשמן על ארועי שלשום, בהבצה של השתתפות-בצער שגרמה לי מרת-רוח רבה; מוסקטרים אוררים אלה, בכורי-שטן אלה, והוא הטעים מלים אלו בנימה לגלגנית, אשר הכאיבה לי עוד יותר; שחצנים אלה, הוסיף, בנעצו בי את עין חתול-הבר שלו, שהו באיזו מסבאה ברחוב פרו, וסיוור של שומריו — וקאן חשבתי שהוא עומד לצחק לי בפני — נאלץ לעצר את מפירי-הסדר הללו. לכל השדים והרוחות, יודעים אתם בנדאי דבר-מה על הארוע! לעצר מוסקטרים! הייתם שם, שניכם? אל תכחישו — זהיתם, והחשמן הזכיר את שמותיכם. זו אשמתי, זו במפרש אשמתי, מאחר שרק אני בוחר את אנשי. אמר לי, ארמיס, למה בקשת ממני, לכל הרוחות — אתה, שגלימת כמר כה הולמת אותך — לאפשר לך ללבש מדים? ואמר לי אתה, פורתוס, האם תגורר-הכתף המפארת שלך יאה רק לנשיאת חרב מקש? ואתוס! אינני רואה את אתוס. היכן הוא?"

"אדוני," השיב ארמיס בעצב, "הוא חולה, חולה אנוש."

"חולה? חולה אנוש, אמרת? ומהי מחלתו?"

"חוששים כי אלו אבעבועות," השיב פורתוס, שבקש לשלב מלה משלו בשיתה, "ואם נכון הדבר, הרי רע ומר הדבר, כיון שהמחלה תשחית את פניו."

"אבעבועות! הנה עוד ספור מפאך שאני שומע מפיד, פורתוס! אבעבועות בגילו? לא יתכן... הוא פצוע, כנראה... אולי הרוג. כן, אלו רק

ידעתי!... שוד ושבר! רבותי המוסקטרים, אינני מסכים שתבלו במקומות
מפקקים, תגרמו לתגרות רחוב ותשתעשעו בתרבות בכפרות. אני גם איני
רוצה שתצחקו משומרי של כבוד החשמן, שהם אנשים הגונים, שלווים,
מכשרים, שאינם נקלעים למצבים כאלה שיש לעצור, וממילא — בכך אני
משכנע — לא היו מניחים שיעצרום! הם היו מעדיפים להרג במקום,
ובלבד שלא לסגת. לברח, לנוס, לשאת רגלים — זה מתאים ויאה
למוסקטרים של המלך!

פורתוס וארמיס רעדו מחמה. אלמלא הרגישו בתוככי לבם כי רק בשל
אהבתו הגדולה אליהם דבר כפי שדבר, היו חונקים ברצון את מר דה
טרכיל. הם רקעו ברגליהם על השטיח, נשכו שפתייהם עד זוב-דם
ואגרופיהם נקמצו בכל הכח על נדני חרבותיהם. בחוץ שמעו, כפי שאמרנו
כבר, את הקריאה לאתוס, פורתוס וארמיס, ומנימת קולו של מר דה טרכיל
הבינו הכל כי הוא זועם. עשרה ראשים סקנניים, שנצמדו למחצה המרפדת,
החזירו מועם; שכן אזניהם לא אבדו מאומה מהנאמר בלשכה, ואלו
פיותיהם חזרו מלה במלה על דברי העלבון שהטיח המפקד בכל אכלוסית
חדר-ההמתנה. בן-רגע היה הבנן בלו פמלקה, מדלת הלשכה ועד לשער
הבית.

“אהה! המוסקטרים של המלך מניחים לשומרי של כבוד החשמן
לעצורם,” המשיך ואמר דה טרכיל, שבקרבן זעם לא פחות מחילוי; כשהוא
קוטע את דבריו על-מנת לנעצם, אם אפשר לומר כך, בזה אחר זה,
כמהלמות פגיון, בחזות מאזיניו. “אהה! ששה שומרים של הוד-מעלתו
כבוד החשמן עוצרים מוסקטרים של הוד-מלכותו! לכל הרוחות! הנה,
החלטתי. מיד אצא מכאן ואלף ללובר, שם אגיש למלך את התפטרותי
משורת מפקד-המוסקטרים, ואבקשו להעניק לי סגנות במשמרו של
החשמן; ואם ימאן, אזי, לכל הרוחות! אלף להיות כמר!”

לשמע דברים אלה התלקח לפתע הרחש בחוץ; מכל עבר נשמעו גדופים
ונבול-פה. קריאות כמו: לכל הרוחות! לכל השדים! דם-אלהים! חלפו
בחלל האויר. ד'ארטגן חפש פרגוד להסתתר מאחוריו. הוא חש דחף עז לטמן
עצמו מתחת לשלחן.

“ובכן, המפקד!” אמר פורתוס, שיצא מגדרו, “אמת הדבר שהיינו ששה
כנגד ששה, אף הם תקפונו במרמה — וטרם הספקנו לשלף את חרבותינו,
כבר היו שנים מאתנו ללא רוח-חיים; ואתוס, שנפצע קשה, לא היה אף הוא

לעזר רב, המפקד, אף הרי מכיר אתה את אתוס: פעמים נסה לקום, ופעמים כשל. חרף זאת לא נכנענו. לא ולא! גררו אותנו בכח. בדרך הצלחנו להתחמק. אשר לאתוס, הם חשבוהו למת והשאירוהו שרוע בשדה הקרב, סמוכים ובטוחים שאין טעם לקחתו משם. הגה הספור. לכל השדים והרוחות, המפקד! לא זוכים בכל הקרבות. פומפיוס הגדול הובס בקרב, והמלך פרנסואה הראשון — אשר לפי השמועה לא היה אף הוא קוטל-קנים — בכל זאת הובס בפביה.

"יש לי הכבוד להודיעך, כי הרגתי אחד מהם בחרבו־שלו", אמר ארמיס, "מאחר שחבריי נשברה בהתקלות הראשונה. הרגתי, או דקרתי, אדוני, כטוב בעיניך."

"לא ידעתי זאת", המשיך דה טרכיל בנימה מרככת קמעה. "כבוד החשמן הגוים, כמדמני."

"אכל תחנה לי אליך, אדוני", המשיך ארמיס, אשר בראותו את מפקדו הולך ונרגע, העז לשטח בקשה בפניו. "תחנה לי אליך, אדוני, אל תספר כי אתוס פצוע: אם יודע הדבר למלך, יבוא לכלל יאוש. וכיון שפציעתו חמורה עד מאד — החרב חדרה לחזהו לאחר שפלחה את כתפו — יש מקום לחשש..."

אותו רגע נפתחה הדלת, וראש אצילי ויפה, אם כי חור כפני־מת, הופיע מתחת למשקוף המשנץ.

"אתוס!" נצטעקו שני המוסקטרים.

"אתוס!" אמר טרכיל עצמו.

"קראת לי, אדוני", אמר אתוס למר דה טרכיל בקול חלוש אף שלו לחלוטין; "קראת לי, כך אמרו לי חברי, ומהרתי להתיצב לפקדתך; הנני, אדוני, מה רצונך ממני?"

במלים אלו על שפתיו נכנס המוסקטר בצעד מאושש ללשכתו של מר דה טרכיל, עוטה מדים ללא־רכב וחגור כתקן. המפקד, נרגש עד עמקי נשמתו מהוכחת־גבורה זו, רץ לעברו.

"זה עתה אמרתי לאדונים אלה", אמר, "כי אוסר אני על המוסקטרים שלי לסכן את חייהם שלא לצורך, מאחר שגברים אמיצים יקרים ללבו של המלך, והמלך יודע כי המוסקטרים שלו הם הגברים האמיצים ביותר עלי־אדמות. את ידך, אתוס."

כלי להמתין לך שהמוסקטר ישיב בעצמו להוכחת־חבה זו, נטל דה

טרכיל את יד-ימינו של אתוס ולחצה בכל כחותיו, בלי להבחין כי אתוס, חרף שליטתו בעצמו, עשה תנועה של כאב והחזיר עוד יותר, כל כמה שהדבר ישמע בלתי-אפשרי.

הדלת נותרה פתוחה למחצה, מאחר שבואו של אתוס – חרף פציעתו הקשה שהכל ידעו עליה, על אף שבקש לשמרה בסוד – חולל התרגשות עזה. המלה של ספוק לוותה את דבריו האחרונים של המפקד. שנים-שלשה ראשים נלהבים השתרבבו בפתח. מר דה טרכיל היה ודאי קורא לסדר את מפירי כללי-הטקס הללו במלים בוטות, אלמלא חש לפתע בכף-ידו של אתוס הנקמצת בתוף ידו; בהתבוננו בו ראה, כי הנה הוא עומד להתעלף. אתוס, אשר אזור את כל כחותיו כדי להאבק בכאב, לא יכל לו עוד – ונפל כמת על רצפת-העץ.

“רופא-מנתח!” צעק מר דה טרכיל. “את רופאי, רופא המלך, את המעלה ביותר! רופא! – שאם לא כן, לכל השדים והרוחות, יפח אתוס האמין שלי את נשמתו.”

למשמע צעקותיו של מר דה טרכיל, התפרצו הכל ללשכה – בלי שיעלה על דעתו של איש לסגר בפניהם את הדלת. כלם התגודדו סביב הפצוע. אף ההתגודדות הזו לא הייתה עוזרת במאומה, אלמלא נמצא בבית הרופא המבקש. הוא פלס לו דרך בהמון, וקרב לאתוס שטרם חזר להכרתו, ומאחר שהרעש וההמלה סביבו הפריעו לו עד מאד, בקש תחלה כי אתוס יעבר בבהילות לחדר סמוך. מיד פתח מר דה טרכיל דלת, כדי שיוכלו פורתוס וארמיס לשאת לשם את עמיתם בנרועותיהם. מאחורי החבורה צעד הרופא, והדלת נסגרה מאחוריו.

אזי הפכה לשכתו של מר דה טרכיל, מקום כה מכבד, בדרך-כלל, לסניפו של חדר-ההמתנה. הכל נאמו, פטפטו, הרימו קולם, חרפו וגדפו, ושלחו את החשמן ואנשיו לכל השדים והרוחות.

מקץ כמה דקות נכנסו לחדר פורתוס וארמיס; רק הרופא ומר דה טרכיל נשארו במחצת הפצוע.

לכסוף נכנס גם מר דה טרכיל. הפצוע חזר להכרתו; הרופא הכריז כי אין במצבו של המוסקטר כדי להדאיג את ידידיו, וכי חלשתו נבעה אף ורק מאבוד דם.

אז עשה מר דה טרכיל סימן בידו, והכל יצאו לכד מד'ארטנין, שזמן לראיון ונותר במקומו בדבקית גסקונית.

כאשר יצאו כלם והדלת נסגרה, פנה מר דה טרכיל לאחור ומצא עצמו לבדו בחברתו של הצעיר. הארוע כמעט גרם לו שיאבד את חוט מחשבותיו. הוא שאל את העותר העקש למבקשו. ד'ארטנן אמר את שמו, ומר דה טרכיל נזכר לפתע בכל עניני ההוה והעבר — וביניהם בפצעי הגסקוני.

"סלח לי," אמר בחיוך, "סלח לי, בן-ארצי היקר; נשפחת ממני לחלוטין; מה יכול אני לעשות! מפקד אינו אלא אב למשפחה, ואחריותו גדולה בהרבה מזו של אב רגיל. החילים הם ילדים מגדלים; ואולם, מאחר שעומד אני על כך שצוי המלך, וביחוד אלה של כבוד החשמן, יכבדו..." ד'ארטנן לא יכול היה לכבש את חיוכו. למראה חיוך זה הבין דה טרכיל כי לא כסיל הוא העומד לפניו; משום-כך שנה את נעימתו, ונגש הישר לענין: "חפכתי מאד את אביך הנכבד," אמר. "מה אוכל לעשות למען בנו? הודרו, זמני מגבל."

"אדוני," אמר ד'ארטנן, "בצאתי מטרב ובבואי לכאן רציתי לבקשך, לזכרה של ידידות זו אשר לא נשפחה ממך, לשרת בחיל-המוסקטרים; ואולם, לאחר הדברים שבהם צופה אני זה שעתים, מבין אני כי יהיה זה חסד גדול, וחיל ורעד אוֹחֲזים בי שמא אני ראוי לו."

"אכן, יהיה זה חסד, אישי הצעיר," השיב מר דה טרכיל; "אף יתכן שאין הוא רב מדי כפי שחושב אתה, או כפי שמשתמע מדבריו. ברם, קימת החלטה של הוד-מלכותו בנדון: צר לי אפוא להודיעך, כי אין מקבלים איש לשורות המוסקטרים בלי שהוכיח את עצמו קדם-לכן בכמה מערכות צבאיות, בכמה פעלות-גבורה, או לאחר שרות של שנתיים ימים בגדוד אחר, פחות מהלל משלנו."

ד'ארטנן השתחוה ללא אמר. מאז נודעו לו הקשיים הרבים העומדים בפני כל מי שמבקש לעטות מדי-מוסקטר, גברה בו שאיפתו להיות ראוי לכך.

"ואולם," המשיך דה טרכיל בנעצו בכן-עמו מבט חד כל-כך שנומה היה כי מבקש הוא לקרא את צפונות-לבו; "ואולם, כחסד לאביך שהיה, כפי שאמרתי לך, חברי הותיק לגשק, ברצוני לעשות דבר-מה למענך, איש צעיר. נערי ביארן אינם עשירים, בדרך כלל, ואינני סבור כי הדברים השתנו באפן נכר מאז עזבי את האזור. הכסף שהבאת עמך יספיק לך מן הסתם רק למחיתך."

ד'ארטנגן ה'נדקף בהב'עה ג'אה, ש'בק'שה לומר כי אינו מבקש נד'בה מאיש.
 "יפה, נער צ'עיר, יפה," המשיך ד'ה ט'רכיל; "מכיר אני ה'בעות-פנים כגון
 אלה; אני ע'צמי ב'אתי ל'פריס וא'ר'ב'עה כ'תרים ב'כיס, ו'הייתי נ'כון לה'לחם
 ב'כל מי ש'היה מודיע לי כי אין בי'כלתי ל'רכש את א'רמון ה'לוקר."
 ד'ארטנגן ה'נדקף עוד יותר: הודות למ'כירת סוסו, ה'חל את מ'הלך ח'יו עם
 א'ר'ב'עה כ'תרים יותר מ'שהיו ל'מר ד'ה ט'רכיל ב'תחלת ד'רכו.
 "ח'יב את'ה א'פוא," המשיך ד'ה ט'רכיל, "ל'שמר על כ'ספך, ו'יהיה ה'סכום
 ג'דול כ'כל ש'יהיה; ל'עמ'ת זאת ח'יב את'ה ג'ם לה'שתלם ב'מקצועות ה'איים
 ל'בן-א'צלה. עוד היום א'כתב למ'נהל ה'אקדמ'יה המ'לכויות ש'יקב'לך מ'חר
 ל'לא ת'שלום. אל ת'דחה ת'שורה ק'טנה זו. ר'בים מ'בין הנ'שאים ו'העשירים
 ב'יותר ב'גני-ה'א'צלה מ'בקשים ח'סד ו'זה, ול'עתים אינם זוכים לו. ש'ם ת'למד
 ת'רגילי-ר'כובה, סיוף ו'רקודים; ש'ם ת'קשר ה'כריות טובות, ומ'עת-ל'עת ת'בוא
 ל'בקרני על-מ'נת לומר לי כיצד את'ה מת'קדם, ו'מה בי'כלתי ל'עשות ל'מענך."
 א'ף ש'היה ע'דין ז'ר ל'חלוטין למ'נהג-ה'חצר, ה'בחין ד'ארטנגן ב'קרירות'ה
 ש'ל ק'בלת-ה'פנים.
 "א'בוי, א'דוני, רוא'ה אני עד כ'מה ח'סר לי היום מ'כתב-ה'המל'צה א'ליך,
 ש'בו צ'ידני א'בי!"
 "א'מת," ה'שיב מ'ר ד'ה ט'רכיל, "ומת'פלא אני על כי ע'רכת מ'סע כ'ה מ'משך
 ל'לא צ'ידה ח'יונית זו, ש'היא מ'שאבנו ה'יחיד — א'נו, ב'גני-ב'יארן."
 "ה'יה לי מ'כתב, ו'הש'בח ל'אל, מ'נסח כ'דת ו'כדין," א'מר ד'ארטנגן, "א'ך
 הוא נ'גזל מ'מני ב'מרמ'ה."
 א'זי ס'פר את ה'ארועים ש'התרחשו ב'מנג, ו'תאר ל'פ'רטי-פ'רטים את ה'א'ציל
 ה'אלמוני, ב'חם ו'כנות ש'הקסימו את מ'ר ד'ה ט'רכיל.
 "מ'ה מו'זר," א'מר ד'ה ט'רכיל, מ'הר'הר. "ה'זכרת את ש'מי ב'קול ר'ם?"
 "בן, א'דוני; אין ס'פק ש'עשיתי מ'עשה פ'זיז; א'ך מדוע לא, ש'הרי ש'ם
 כ'ש'לך יכול ה'יה לש'מש לי מ'גן ב'עת מ'סעי? פ'עם אחת ב'לבד ה'סתת'רתי
 ת'חתיו!"
 ה'חנ'פה ה'יתה מ'קב'לת עד מאד ב'אות'ה ע'ת; ומ'ר ד'ה ט'רכיל, ש'אהב ק'טרת
 זו לא פ'חות מ'המל'ך או ה'חש'מן, לא יכול ה'יה ש'לא ל'ח'יף ב'ספוק ג'לוי; א'ך
 ח'יוכו נ'עלם כ'הרף-ע'ין ב'שובו לה'רפתקת-מ'נג:
 "א'מר לי, כ'לום לא ה'יתה ל'א'ציל ז'ה צ'לקת ד'קה על ל'חיו?"
 "א'כן, דומ'ה לש'ריטה ש'ל כ'דור."

"כלום לא היה אדם בעל חזות-פנים הדורה?"

"אכן."

"גבה-קומה?"

"אכן."

"בהיר-עור וחום שער?"

"כן, כן, הוא האיש. כיצד יתכן, אדוני, שמכיר אתה אדם זה? אהה! אם אי-פעם אמצא אותו — ואני אעשה זאת, כי נשבעתי, אפלו יהיה זה בשאול..."

"האם המתין לאשה?" המשיך טרביל.

"הוא נצא לדרך לאחר ששוחח רגע-קט עם זו שהמתין לה."

"האם ידוע לך נושא שיחתם?"

"הוא מסר לידיה תבה, באמרו כי התבה מכילה את הוראותיה, ובקשה שלא לפתחה אלא בלונדון."

"אשה זו הייתה אנגליה?"

"הוא קרא לה מילידי!"

"הוא האיש!" מלמל טרביל, "הוא האיש; ואני חשבתי כי הוא עדין בכריסל!"

"הוי! אדוני, אם ידוע לך מיהו אדם זה, נצטעק ד'ארטג'ן, "אנא אמר לי את שמו, והיכן הוא נמצא, ולא עוד אבקש ממך קיום דבר — אף לא את קיום הבטחתך לקבלני למוסקטרים; לפני הכל רוצה אני לנקם."

"שמר על שלמות אברייך, בחור צעיר, "אמר טרביל; "אם תראהו חולף ברחוב, עבר למדרכה שמנגד! אל תתנגש בסלע כזה; הוא ינפץך כזכוכית."

"ואף-על-פי-כן, "אמר ד'ארטג'ן, "אם יום אחד אמצאהו..."

"לעת עתה, "אמר טרביל, "שמע לי: אל תחפש אחריו."

לפתע נשתתק טרביל, אחוז חשד פתאמי. השנאה העמקה שהביע צעיר זה כלפי האיש אשר — לפי טענתו הבלתי-סבירה למדי — גנב את מקתבו של אביו, כלום אינה מסוה לכונת-זדון כלשהי? כלום אין צעיר זה שליחו של הוד-מעלת-כבודו? האם לא בא לטמן לו מלפדת? כלום אין ד'ארטג'ן זה שליחו של החשמן, המבקש לשחל מרגל בביתו על-מנת שיירכש את אמונו ויביא לאבדנו בבוא היום? כבר היו דברים מעולם! הוא נעץ בד'ארטג'ן מבט נוקב עוד יותר מבראשונה. הדמות שראה לפניו, בעלת המוח החרירי וההכנעה המעשה, לא הפיגה את חששותיו.

"יודע אני כי הוא גסקוני", אמר לבו; "אך הוא יכול להיות חסידו של החשמן, בדיוק כפי שיכול הוא להיות החסיד שלי. הבה נעמידו בנסיון." "ידידי", אמר בקול אטי, "מאמין אני לספור על המכתב האבוד, ומאחר שאמה בנו של ידידי התיק, רוצה אני לכפר על קרירותי בקבלת הפנים, ולגלות באזניך את סודות מדיניותנו. המלך והחשמן הם הידידים הטובים בעולם; מריבותיהם הגלויות נועדו אך ורק להטעות את השוטים. אינני מאמין כי בן-ארצי, פרש נאה וכחור שנועד לגדולות, ילך שולל אחר הטעויות אלה. וינאמין כאויל, יחד עם פתאים רבים כל-כך שהטעו, במראית-עין. דע לך, כי נאמן אני לשני האדונים הפל-יכולים הללו, וכי לעולם אין פעולתי הרציניות מיעדות אלא לשרת את המלך ואת כבוד החשמן, שהוא מן הגאונים המהללים ביותר שקמו לצרפת. ואמה, עלם צעיר, נהג כמוני; ואם חש אמה איכה כלשהי כלפי החשמן, בגין משפחתו, הכריזתי או אפלו נטיותיך — כאלה שרואים אנו בקרב בני-אצלה — ברכני לשלום ונפרד. אסיע לך באלף ואחת מסבות, אך לא אקבל אותך לפמליתי. מקנה אני, על כל פנים, כי בכנותי רוכש אני את ידידותך; עד היום אמה הצעיר הראשון שעמו דברתי כפי שדברתי עמה."

ובלבד הרהר טרביל:

"אם החשמן הוא ששגר אלי שועל קטן זה, ודאי אמר למרגלו — הוא, היודע עד כמה אני מתעב — כי הדרך הטובה ביותר לרכוש את לבי היא לומר לי על-אודותיו דברים אימים ונוראים; לפיכך, חרף מחמאותי, ודאי יאמר לי הברנש הערמומי כי מתעב הוא את הוד-מעלת-כבודו."

אך הדברים התנהלו בצורה שונה לחלוטין מכפי שחזה טרביל. ד'ארטגן השיב בפשטות משלמת.

"אדוני, הגעתי לפריס בכונות דומות לחלוטין לשלך. אבי תבע ממני שלא ארכין ראשי אלא בפני המלך, בפני החשמן ובפניך — שלשת גדוליה של צרפת, לפי הערכתו."

ד'ארטגן, כפי שנוכחים אנו לדעת, הוסיף את טרביל לשני הראשונים; אך הוא שער כי תוספת זו אינה יכולה להזיק.

"משום כך חש אני הערצה גדולה מאין כמוה כלפי כבוד החשמן, המשיך ד'ארטגן, "ורוחש אני כבוד עמק מאין כמוהו למעשיו. אשרי, אדוני, אם דברת עמי בכנות, כפי שאמרת. כי במקרה זה, כבוד יהיה לי אם תעריך את ההתאמה שבדעותינו. אך אם יש בך חשדנות כלשהי, שאין

טבעית ממנה, חש אני כי מזיק אני לעצמי באמרי את האמת. אך אין זה חשוב, כיון שבזאת אולי ארכש את הערכתך, וזה הדבר החשוב לי יותר מכל עלי-אדמות.

מר דה טרביל הפתע עד-מאד. הבחנה דקה כל כך, כנות כה רבה אמנם עוררו הערצה, אך לא פזרו ספקות: "ככל שצער זה נראה מכשיר מבני גילו, כן יש מקום ליתר חשש מפניו, במקרה שאינו נאמן." בכל זאת לחץ את ידו של ד'ארטגין ואמר לו:

"אתה בחור ישר, אך בשעה זאת אין ביכלתי לעשות למענך יותר משהצעתי לך קדם-לכן; ביתי יהיה פתוח לפניך תמיד. כיון שתוכל לבקש לראותני בכל שעה ולפיכך לנצל כל הזדמנות, הרי תשיג מאחר יותר, ככל הנראה, את הדבר ששואף אתה להשיגו."

"במלים אחרות, אדוני," אמר ד'ארטגין, "מחכה אתה שאוכיח את עצמי כראוי לך. ובכן, אל דאגה," הוסיף בחצפה גסקונית, "לא תאלץ להמתין זמן רב."

הוא קד קדה על-מנת לצאת, כאלו מעתה ואילך היה הכל נתון בידיו. "רגע אחד," עצרו טרביל, "הבטחתי לך מכתב למנהל האקדמיה. כלום גא אתה מכדי לקבלו?"

"לא, אדוני," אמר ד'ארטגין; "ומתחייב אני בפניך כי גורל מכתב זה לא יהיה כגורל קודמו. אשמר עליו בקנאות; חי-נפשי, הוא יגיע בשלום לתעודתו; אבוי למי שינסה לחלצו מידי!"

מר דה טרביל חייך למשמע התרברבות זו; ובהותירו את בן-אצו הצעיר בגמחת החלון שבה נצבו כל משוף השיחה, הלך לעבר שלחן והתישב אליו על-מנת לכתב את מכתב-ההמלצה המבטח. ד'ארטגין, שלא היה לו אותה עת עסוק מענין יותר, תופף את מקצבו של שיר-לכת על השמשה, והתבונן במוסקטרים העוזבים את המקום זה אחר זה, עוקב אחריהם במבטו עד שנעלמו מעבר לקרן-הרחוב.

לאחר שכתב את המכתב, הטביע עליו מר טרביל את חותמו, קם ממקומו ופסע לעבר הצעיר כדי למסרו לו; אך ברגע שהושיט ד'ארטגין את ידו לקבל את המכתב, הפתע מר דה טרביל לראות את בן-חסותו מנתר ממקומו, מסמיק מכעס ומתפרץ מהלשכה בצעקו:

"אהה! דם-אלהים! הפעם לא יחמק מידי."

"במי מדבר?" שאל מר דה טרביל.

"בו, בגנב!" השיב ד'ארטגין. "אָהה! נוכל!"
והוא נעלם מן העין.

"שד-משחת מטף!" מלמל האדון דה טרביל. "אלא אם כן," הוסיף
בלבו, "אין זה אלא תכסיס מחכם להסתלק מכאן, בראותו כי מזמתו
נכשלה."

4

כְּתָפוֹ שֶׁל אֶתוֹס, חֲגוּרַת־הַכֶּתֶף שֶׁל פּוֹרְתוֹס, וּמִמַּחֲטָתוֹ שֶׁל אֶרְמִיס

ד'אַרְטִינְיִן הַזֶּזֶעַס עָבַר אֶת חֲדָר־הַמִּתְנָה בְּשִׁלְשָׁה דְּלוּגִים וְרָץ לַעֲבֹר
הַמְּדֻרְגּוֹת בְּכוֹנָה לְרֹדֶת בָּהֶן בְּצַעֲדֵי־עֵנֶק; אֵף בְּשֵׁל תְּנוּפֶת מְאוּצוֹ הַתְּנַגֵּשׁ
בְּמוֹסְקָטֵר שִׁינְצָא מְלֻשְׁכָתוֹ שֶׁל מֶר דֵּה טֶרְכִיל דֶּרֶךְ דִּלְת־שְׁרוּת, וּפָגַע בְּכַתְפוֹ.
הִלָּה פִּלְט צֶעֱקָה — אוֹ, לִיתֵר דִּיוֹק, נִהְמָה.
"סֶלַח לִי," אָמַר ד'אַרְטִינְיִן, בְּנִסּוּחַו לְהַמְשִׁיף בְּמִרוּצָתוֹ, "סֶלַח לִי, אֵף אֲנִי
מִמָּהֵר."

אֵף יָרַד מִדְּרָגָה אַחַת, וְהִגָּה אֲחֻזָּה יַד־בְּרָזָל בְּצַעֲיָפוֹ, וּבִלְמָה אוֹתוֹ.
"מִמָּהֵר אַתָּה," הִצִּטְעַק הַמוֹסְקָטֵר, שֶׁהָיָה לִבָּן כְּתַרְיָף; "וּבִאֲמַתְלָה זֶה
אַתָּה מִתְּנַגֵּשׁ בִּי, אוֹמֵר סֶלַח לִי, וְחוֹשֵׁב שְׂדֵי בִּכְךָ! כָּלֵל וּכְלָל לֹא, אִישִׁי
הַצֶּעִיר. וְכִי חוֹשֵׁב אַתָּה, לְאַחֵר שִׁשְׁמַעְתָּ אֶת מֶר דֵּה טֶרְכִיל דּוֹכֵר אֲלִינוּ הַיּוֹם
בְּבוֹז קָל, כִּי תוֹכַל לְהַתְנַהֵּג אֶתְּנוּ בְּצוּרָה דּוֹמָה? טְעוֹת בִּידֶךָ, אִישִׁי הַצֶּעִיר;
אֵינְךָ מֶר דֵּה טֶרְכִיל."

"חִי־נִפְשִׁי," הָשִׁיב ד'אַרְטִינְיִן, שֶׁהִכִּיר אֶת אֶתוֹס, אֲשֶׁר הִתְעַתֵּד לְשׁוּב
לְבֵיתוֹ לְאַחֵר שֶׁהֲרוּפָא חָבֵשׁ שׁוּב אֶת כְּתָפוֹ; "חִי־נִפְשִׁי שְׁלֹא עֲשִׂיתִי זֹאת
בְּמַתְכוּן, וּמִשׁוּם כֶּף אֲמַרְתִּי: סֶלַח לִי. נִדְמָה לִי אִפּוֹא שְׂדֵי בִּכְךָ. חֲרֹף זֹאת
אֲנִי חוֹזֵר וְאוֹמֵר לָךְ — וְהַפְעַם, דּוֹמְנִי, בְּהֶן־צִדְקִי, כִּי אֲמַרְתִּי זֹאת יוֹתֵר מִדִּי
— אֲנִי מִמָּהֵר, מִמָּהֵר מְאֹד. אֲנִי בְּטוֹכְךָ, הִרְפָּה מִמֶּנִּי וְהִנַּח לִי לְלַכֵּת לְעִנְיִנִי."
"אֲדוֹנִי," אָמַר אֶתוֹס וְהִרְפָּה מִמֶּנּוּ, "אֵינְךָ מְנַמֵּס. נָכַר בְּךָ שֶׁבָּאתָ
מִמְּרַחֲקִים."

ד'אַרְטִינְיִן כָּבַר הַסְפִּיק לְדַלֵּג מֵעַל שְׁלֹשׁ אוֹ אַרְבַּע מְדֻרְגּוֹת, אֵף תְּשׁוּכָתוֹ
שֶׁל אֶתוֹס בִּלְמָה אוֹתוֹ בְּמִקְוָמוֹ.

"לכל הרוחות, אדוני!" אמר; "מתה אני כן, שלא אתה תלמדני נימוסים, ואין זה משנה כלל אם באתי ממרחקים."

"יתכן," אמר אתוס.

"אהה! אלמלא מהרתי כל-כן," צעק ד'ארטנגן, "ואלמלא רצתי אחר מישוהו..."

"אדוני הממהר, אותי תוכל למצא גם בלי לרוץ; הבנת?"

"היכן?"

"ליד מנזר-הכרמליות."

"באיזו שעה?"

"סמוך לשעה שתיים-עשרה."

"סמוך לשעה שתיים-עשרה? טוב ויפה; אהיה שם."

"השתדל שלא להניח לי לחכות; בשעה שתיים-עשרה ורבע אקצץ את אזניך בזו אחר זו."

"בסדר!" צעק לעברו ד'ארטנגן, "אבוא ברבע לפני שתיים-עשרה."

הוא החל לרוץ כאלו נשאו שטן, צדין מקנה למצא את האלמוני, שצעדיו האטיים ודאי לא הוליקוהו הרחק מהמקום.

אך בשער הבית שוחח פורתוס עם חיל במשמרת. בין שני המשוחחים היה רוח שהספיק בדיוק למעבר-אדם. ד'ארטנגן הניח כי יוכל לעבור בתנוף, וזנק קדימה על-מנת לחלף כחץ בין שני המשוחחים. אך הוא לא כלל בקשוביו את הרוח. בדיוק כשעמד לעבור, נפחה הרוח את מעילו הארוך של פורתוס, וד'ארטנגן התנגש הישר במעיל. אין ספק כי היו לו, לפורתוס, סבות שלא להפרד ממרכיב עקרי זה של תלבושתו; על-כל-פנים, במקום להרפות מכנף המעיל שבו אחז, הוא משכה לעברו, כן שד'ארטנגן — כתוצאה מתנועה סבוכה שנבעה מהתנגדותו של פורתוס העקש — נכרך בתוף הקטיפה.

כשמעו את חרפותיו של המוסקטר, בקש ד'ארטנגן לצאת מתחת למעיל שכסה את עיניו, וחפש את דרכו בין הקפלים. חושש היה, בעקר, פן פגע בהדרה של חגורת-הכתף המפלאה, המכרת לנו; אך בפקחו בחשש את עיניו, מצא את אפו נעוץ בין כתפיו של פורתוס, כלומר בדיוק במקום שבו עברה החגורה.

אבוי! כמרבית הדברים בעולמנו, שכל-כלם ראנה, היתה חגורת-כתף זו עשויה זהב מלפנים — ועור-תאו פשוט מאחור. פורתוס, כל כמה שהיה

רכרכן אַמתי, לא יכול הָיָה לְרַכֵּשׁ לַעֲצָמוֹ חֲגוּרַת־כְּתָף מְזַהֶכֶת כָּלָה, וְלִכְנֹן הַסְתַּפֵּק בַּמְזַהֶכֶת־לְמַחֲצָה. אָנוּ מְבִינִים אִפּוּא אֶת הַצֶּרֶךְ בְּתַרוּץ שֶׁל הַצְטַנְנוּת, וְאֶת חֲיוּנוֹתוֹ שֶׁל הַמַּעִיל.

"זָקֵן־תִּישׁ!" צַעַק פּוֹרְתוֹס, שֶׁעָשָׂה כְּמִיטָב יִכְלֹתוּ כְּדֵי לְהַפְטֹר מִד'אַרְטִינִין שֶׁרַחֵשׁ בְּגָבוֹ; "וְכִי מְטָרְף אַתָּה, הַמְזַנֵּק כֹּף עַל הַבְּרִיּוֹת!" "סִלַּח לִי," אָמַר ד'אַרְטִינִין, בְּהִגִּיחוֹ מִתַּחַת לְכַתְּפוֹ שֶׁל הָעֵנֶק, "אֲנִי מִמַּהֵר מָאָד, אֲנִי רוֹדֵף אַחֵר מִיִּשְׁהוּ, וְ..."

"הָאִם שׁוֹכַח אַתָּה בְּמִקְרָה אֶת עֵינֶיךָ בְּשַׁעַת הַרִיצָה?" שָׁאַל פּוֹרְתוֹס. "לא," הִשִּׁיב ד'אַרְטִינִין, שֶׁנִּפְגַּע מִהֶעֱקִיצָה, "לא וְלֹא; וְהוֹדוֹת לַעֲיִנִי יָכוֹל אֲנִי לְרֹאוֹת אֶפְלוֹ אֶת מֶה שֶׁנִּסְתַּר מֵעֵינֵי הָאֲחֵרִים."

פּוֹרְתוֹס הִבִּין, אוֹ שֶׁמָּא לֹא הִבִּין; מִכָּל מְקוֹם הֵנִיחַ לְכַעֲסוֹ לְהַתְפָּרֵץ: "אֲדוֹנִי, אֲנִי מְזַהֵר אוֹתְךָ; אִם תִּתְחַכֵּךְ כֹּף בְּמוֹסְקָטָרִים, תִּקְרָצֶף!" "אֲקָרָצֶף, אֲדוֹנִי!" אָמַר ד'אַרְטִינִין. "זוֹ מְלָה שֶׁקָּשָׁה לְשֹׂאתָה!" "זוֹ הַמְּלָה הַנְּאוּתָה בְּפִי אָדָם הָרְגִיל לְהִישִׁיר מִבְּטוֹ כְּעֵינֵי אוֹיְבָיו!" "אַתָּה! בּוֹדָאִי! יוֹדַע אֲנִי שֶׁאֵינְךָ אָדָם הַמִּפְנֶה גָּבוֹ אֲלֵיהֶם!" הִצְעִיר, מִקְסָם מְשֻׁנְנוֹתוֹ־שְׁלוֹ, הַתְּרַחֵק מִהֶמְקוֹם כִּשְׁהוּא צוּחֵק בְּקוֹל־קוֹלוֹת.

פּוֹרְתוֹס רָתַח מוֹעֵם, וְהִתְחַוָּה מִחֻוָּה שֶׁל הַסְתַּעְרוּת לַעֲבֹר ד'אַרְטִינִין. "יֹתֵר מֵאַחֵר, יֹתֵר מֵאַחֵר," צַעַק לַעֲבֹרוֹ ד'אַרְטִינִין, "כִּשְׁמַעִילְךָ לֹא יִהְיֶה עֲלֶיךָ."

"בְּשַׁעַת אַחַת אִפּוּא, מֵאַחֲרֵי גֵן לֹוִקְסִמְבוּרְג."

"טוֹב אִפּוּא, בְּשַׁעַת אַחַת," הִשִּׁיב ד'אַרְטִינִין וּפָנָה בְּקֶרֶן־הֶרְחוֹב.

אֵף לֹא בְּרַחוּב שָׁבוּ עֵבֶר, וְגַם לֹא בָּזָה שֶׁמִּבְטוֹ סָקַר עֲתָה מַעֲבָר לַפְּנֶה, הָיָה זִכָּר לְאִישׁ. הָאֶלְמוּנִי אִמְנָם פָּסַע לְאֵט, אֵף הַסְפִּיק לַעֲשׂוֹת כְּבֶרֶת־דֶּרֶךְ נִכְבְּדָה, וְאוֹלִי אֵף נִכְנָס לְאַחַד הַבָּתִּים. ד'אַרְטִינִין שָׁאַל עַל אוֹדוֹתָיו אֲנָשִׁים שֶׁנִּקְרְוּ בְּדִרְכוֹ, יָרַד עַד לְמַעְבְּרַת, עָלָה חֲזָרָה דֶּרֶךְ רְחוֹב־סִיין וְרַחוּב הַצֵּלֶב־הָאֵדָם, אֵף מֵאוֹם — מִמֶּשׁ מֵאוֹם. אוֹלָם רִיצָה זֶה הָיְתָה לוֹ לְתוֹעֵלַת; כָּכָל שֶׁהִרְבֵּתָה הַזְעָה לְכִסּוֹת אֶת מִצְחוֹ, הִלֵּךְ מִחוּ וְהַצְטַגֵּן.

הוּא הִחַל מְהִרָה בְּאוֹרְעִים שֶׁעָבְרוּ עָלָיו זֶה לֹא כָּבֵר; מְרַבִּים הָיוּ, וְהִרְי־גוֹרֵל. הַשַּׁעַת הָיְתָה רַק אַחַת־עֶשְׂרֵה בְּבִקְרָה, וּכְבֹר הַסְפִּיק לְאַבֵּד אֶת חֲנוּ אֶצֶל מֶרֶדֶה טְרַבִּיל, שֶׁלֹא יָכוֹל הָיָה שְׁלֹא לְרֹאוֹת בְּאֶפֶן שָׁבוּ עֲזָבוּ ד'אַרְטִינִין אֶלֹא הַתְּנֵהְגוֹת מְחַצֶּפֶת.

הוא גם לקט לו שני דו־קרבנות רציניים, נגד שני אנשים שכל אחד מהם מסגל להרג שלשה ד'ארטנינים; ויתרה מזאת, היו אלה מוסקטרים, כלומר שתיים מבין הדמיות שפה העריף, שבלבו ובמחשבותיו הציב מעל לכל שאר בני־תמותה.

מצב־הענינים היה עגום. מאחר שהיה בטוח שימות מידי של אותו, ברור אפוא מדוע לא חשש הצעיר מפורתוס. ברם, כיון שהתקנה היא הדבר האחרון הככה בלבו של אדם, קנה ד'ארטנין כי בכל זאת יותר בחיים — פצוע קשה, כמוכן — לאחר קרבות אלה; ולמקרה שיותר בחיים, השמיע באזני עצמו, לטובת עתידו, את הגערות הבאות:

"כמה קל־דעת ואילי הנני! אתוס האמיץ והאמלל פצוע בכתף שבה פגעתי בראשי ממש כאיל־ברזל. הדבר היחיד המפתיעני הוא שלא הרגני בו־במקום; זו היתה זכותו, והכאב שגרמתי לו היה ודאי נורא ואים. אשר לפורתוס... — אהה! אשר לפורתוס, חי־נפשי שהמקרה משעשע יותר." על־כרחו פרץ הצעיר בצחוק. ובד־כבד התבונן סביבו כדי לודא כי צחוק פרטי זה, שהמבחינים בו אינם יכולים לדעת את סבתו, לא יעליב עובר־ארח בלשהו.

"אשר לפורתוס, המקרה משעשע יותר; ואף־על־פי־כן אני אלא פוחז אמלל. האם מזנקים כך, ללא התרעה, על הכריות! לא! וכי חייבים ללכת להסתפל מתחת למעיל בדברים שאינם שם! ודאי היה סולח לי, אלמלא הזכרתי את חגורת־הכתף הארוכה; אמת, במלים מצנעות, אף מה זפה הן מצנעות! אהה! איזה גסקוני ארור אני — גם בתוך מחבת אמשיף להשמיע חידוד־לשון. הקשב אפוא, ד'ארטנין ידידי," המשיף בפנותו אל עצמו במלוא האדיבות, שחש כי חובה היא כלפי עצמו; "אם, בנגוד למצפה, תצא מכך חי — חייב אתה להתנהג בעתיד באדיבות משלמת. מעתה ואילך צריך אתה להיות נערץ ולשמש דגמה. אדיבות ונימוס אינם מרף־לב. טל דגמה מארמס: הוא התגלמות החן והעדנה. ובכן! האם אי־פעם חשב מישוהו לומר כי ארמס הוא מוג־לב? לא, אלה פעמים לא — ומעתה ואילך תפץ אני להיות דומה לו בכל. אהה! הנהו בדיוק לפני."

צוער ומשוחח עם עצמו הגיע ד'ארטנין מרחק פסיעות־מספר מחוילת ד'אגיון, ובחזיתה של חוילה זו ראה את ארמס משוחח בעליצות עם שלשה אצילים ממשמר־המלך. גם ארמס הכחין בצעיר, אף כיון שלא שכח כי דוקא בנוכחותו יצא מר זה טרביל מכליו הבקר, וכיון שלא היתה בלבו

חבה למי שהיה עד לטענות שהוטחו במוסקטרים, העמיד פנים שאינו רואהו. אף ד'ארטגן, שהיה שקוע רבו ככלו בתכניות ההתפיסות והאדיבות שהגה, התקרב אל ארבעת הגברים הצעירים וברכם בתנועה רחבה, מלנה בחיוף חביב מאין כמוהו. ארמס הרפין מעט את ראשו, אף לא חיף. הארבעה הפסיקו לאלתר את שיחתם.

ד'ארטגן לא היה פתי מכדי שלא יבחין כי הוא מיתר; אף טרם היה בקי דיו בנהגי החברה הגבוהה לדעת כיצד להחליץ בנימוס ממצב מכיף, שהוא בדרך כלל מצבו של אדם הכופה עצמו על אנשים שכמעט אינו מכיר והמתערב בשיחה שאינה מענינו. לפיכך חפש את אמצעי הנסיגה הפחות מסרב מכלם; לפתע הבחין כי ממחטתו של ארמס נפלה, וכי הלה הניח עליה — מחסר תשומת לב, כנראה — את רגלו. ד'ארטגן ראה בכך הזדמנות לכפר על המעשה הבלתי-מגמס שעשה, ולפיכך רכן ארצה במלוא החנניות שיכול היה לשוות לעצמו, וחרף המאמצים שעשה המוסקטר למנוע זאת בעדו, משך את המחט מתחת רגלו של ארמס ומסרה לו, באמרו: "נדמה לי, אדוני, כי זאת ממחטה שאבדנה יעציב אותך."

הממחטה אכן הייתה רקומה בעשר רב, ונשארה באחת מפנותיה כתר וסמל-אצלה. ארמס הסמיק מאד, ויותר משלקחה, תלש את המחטה מידי של הגסקוני.

"אהה! אהה!" הצטעק אחד מאנשי משמרו של המלך, "האם תמשיך לטען, ארמס הצנוע, שרבת עם הגברת דה בואה-טרסי, בעוד גבירה חננית זו מואילה להשאיל לך את ממחטותיה?"

ארמס שלח בד'ארטגן את אחד מן המבטים המבהירים למקבלם כי רכש לעצמו ברגע זה אויב-בנפש; לאחר מכן שב ועטה ארשת מתקתקה. "טועים אתם, רבותי," אמר, "ממחטה זו אינה שלי, ואינני יודע מדוע עלה בדעתו של האדון לתתה דוקא לי, ולא לאחד מכם; וכראיה לדבר, הנה ממחטתי-שלי בכיסי."

ובמלים אלה שלף מכיסו את ממחטתו, שהיתה גם היא הדורה ועשויה בוצית דקה — אף שאריג זה יקר היה באותה תקופה. אף היתה זו ממחטה ללא רקמה או סמל-אצלה, ומעטרת רק בראשי-תבות — אלה של בעליה. הפעם לא פצה ד'ארטגן את פיו; הוא הבין את שגיאתו הגסה. אך ידידיו של ארמס לא השתכנעו מהכחשותיו, ואחד מהם פנה אל המוסקטר בהבעה מעשה, ואמר: "אם אמת דברת, ארמס יקירי, אאלץ לבקשה

מידיד; כפי שידוע לך, בואה-טרסי הוא ממקרב, ואיני רוצה שחפציה של אשתו יהיו למזכרות-נצחון."

"אינך מבקש זאת כראוי," השיב ארמיס; "ולכן, אף שמכיר אני בצדקתך באשר לתכן, אסרב בשל הצורה."

"למעשה," התערב ד'ארטנן בשיחה, "לא ראיתי את הממחטה נופלת מכיסו של מר ארמיס. הוא דרף עליה, ותו לא. ומאחר שרגלו היתה מנחת עליה, חשבתי כי שלו היא."

"ובכן טעית, אדוני היקר," השיב ארמיס בקרירות, מתעלם מתקון המעות.

לאחר מכן, בפנותו לאיש-המשמר של המלך, שהכריז על עצמו כידידו של בואה-טרסי, אמר:

"לבד מזאת, ידידי היקר המקרב לבואה-טרסי, נדמה לי כי הוא ידידי הטוב, לפחות כפי שהוא ידידך; לפיכך, אין זה כלל בגדר הבלתי-אפשרי כי ממחטה זו נפלה מכיסך, כפי שיכולה היתה לפל מכיסו."

"לא, בכבודי נשבעתי!" קרא איש-משמרו של הוד-מלכותו.

"אתה תשבע בכבודך ואני בדברתי, כך שאחד משנינו ודאי ישקר. שמע, מונטרן, הבה נאמץ לנו פתרון טוב יותר: כל אחד מאתנו יקח את המחצית."

"את מחצית הממחטה?"

"כן!"

"נפלא," נצטעקו שני החילים האחרים, "זה משפט שלמה. ארמיס, אתה מלא חכמה."

הצעירים פרצו בצחוק, וכפי שיכולים אנו לתאר לעצמנו — לא היה לארוע כל המשך. מקץ רגע-קט חדלה השיחה, אנשי-המשמר והמוסקטר לחצו ידים בידידות, ונפרדו לדרכיהם; השלשה פסעו בכיוון אחד, והמוסקטר — בכיוון ההפוך.

"הנה הרגע להתפיש עם אדם נעים-הליכות זה," הרהר ד'ארטנן בלבד, לאחר שהתרחק מעט הצדה למשך כל חלקה האחרון של השיחה. נשא על כנפי פונה זו, הוא התקרב אל ארמיס, שהתרחק מהמקום בלי לשים לב אליו כלל: "אדוני," אמר לו, "מקנה אני שסלחת לי."

"הה, אדוני," קטעו ארמיס, "הרשה לי להעיר לך כי לא נהגת במקרה זה כפי שחייב לנהג גבר בעל-נימוסים."

"האמנם, אדוני, אמר ד'ארטגן בלהט; "האם מניח אתה..."

"אני מניח, אדוני, שאינך כסיל כל-עקר, וכי יודע אתה היטב — למרות שזה עתה הגעת מגסקוניה שלך — שאין דורכים ללא סבה על מטפחות. לכל השדים והרוחות! פריס אינה מרצפת בוצית!"

"אדוני, טעות בדרך אם ברצונך להשפילני, אמר ד'ארטגן, אשר טבעו השש אלי-קרב החל דוחק הצדה את החלטותיו המתונות. "אמת, גסקוני אנכי, ומאחר שידוע לך הדבר, לא יהיה עלי לספר לך כי הגסקונים קצרי-רוח הם; לאחר שהתנצלו פעם, אפלו על דבר-שטות, משכנעים הם כי עשו מחצית-הדרך יותר מכפי שהיה עליהם לעשות."

"אדוני, השיב ארמיס, "אין הדברים שאמרתי לך מכונים לעורר תגרה בינינו. השבח לאל! אינני בריון, וכמוסקטר-לעת-מצוא נלחם אני רק באין-בררה, ובכל מקרה — בסלידה מרבה. אך הפעם הענן חמור: גרמת לך שיוטל דפי בכבודה של גבירה."

"ליתר דיוק, גרמנו, הצטעק ד'ארטגן.

"אף יכלת להשתטות ולמסר בידי את הממחטה?"

"אף יכלת להשתטות ולהניח לה לפל מכיסך?"

"אמרתי, ואני חוזר ואומר, אדוני, כי ממחטה זו לא נפלה כלל מכיס. "ובכן, שקרת פעמים, אדוני, מאחר שאני הרי ראיתי נופלת מכיסך!"

"אָהָה! מעדיף אתה לדבר גבוהה-גבוהה, אדוני הגסקוני! ובכן, אני אלמדך דרך ארץ!"

"ואני אחזירך לתפלותיך, אדוני הכמר! שלך חרבך, בטובך, ללא כל דחוי."

"לא ולא, בטובך, לפחות לא כאן, ידידי הטוב. כלום אינך רואה כי אנו נמצאים מול בית-ד'אגיון, המלא מלחכי-פנכתו של החשמן! מי יתקע לידי, שאין זה הוד-מעלת-כבודו אשר הטיל עליך להביא אליו את ראשי? ובכן, למרבה הגחוף ראשי חשוב לי, מאחר שהוא מתאים מאוד לכתפי. אל-דאגה, אני נחוש בדעתי להרגך, אך בקול דממה דקה, במקום סגור וחסוי, שבו לא תוכל להתפאר במותך בפני איש."

"אני מוכן ומזמן, אך אל נא תהיה כה בטוח בעצמך. לעת עתה קח את ממחטתך; בין שהיא שיכת לך ובין שלא, אולי תהיה לך ההודמנות להשתמש בה."

"אדוני גסקוני?" שאל ארמיס.

"אמת. האדון אינו דוחה דוֹקֶרֶב מטעמי־זהירות?"
"הזהירות, אדוני, היא תכונה מיתרת למדי בקרב המוסקטרים. והדבר
ידוע לי. אף היא חיונית לאנשי־כנסייה. ומאחר שאינני אלא מוסקטר ארעי,
חייב אנכי להיות זהיר. בשעה שמים אֶחָכָבֶד להמתין לך בביתו של מר דה
טרכיל; שם אציין בפניך את האתרים המתאימים."
שני הצעירים ברכו זה את זה לשלום, וארמיס התרחק מהמקום לארץ
הרחוב המוביל לגן לוקסמבורג; ד'ארטג'ון, אשר הבחין כי השעה קרבה,
שם פעמיו לעבר מנזר־הכרמליות, הולך וממלמל לעצמו: "אכן, לא היה
מנוס מכך; אף אם אהרג, יהיה זה לפחות מידו של מוסקטר."

5

המוסקטרים של המלך וחילי המשמר של כבוד החשמן

ד'ארטג'ן לא הכיר איש בפריס. הוא הלך אפוא למפגשו עם אתוס ללא עדים, מוכן ומזומן להסתפק באלה שיביא עמו יריבו. לבד מזאת, היה נחוש בדעתו להביע כראוי אף ללא חלשה את התנצלותו באזני המוסקטר האמין, שכן חשש פן תהיה לדו-קרב התוצאה העגומה, השכיחה בעסקי-ביש שבהם נלחם גבר צעיר וחסן ביריב פצוע ורפה-כחות: אם מובס הצעיר, מכפיל הדבר את נצחון יריבו; אם מנצח הצעיר, מאשם הוא בנבזות ובעזות-מצח שאינה כרוכה בסיכונים.

יתכן שלא הצגנו כראוי את אפיו של שוחר-ההרפתקאות שלנו, אף יתכן גם שפבר עלה בידי הקורא להבחין כי ד'ארטג'ן לא היה כלל אחד-האדם. לפיכך, אף שחזר ושנן לעצמו כי מותו בלתי-נמנע, לא השלים בנחת עם המות, כפי שהיה נוהג במקומו אדם אמין פחות ומישב בדעתו יותר. הוא שקל את אפיייהם השונים של יריביו לעתיד, והחל רואה את מצבו בכור. הוא קנה, כי הודות להתנצלות בנות יהפך את אתוס, אשר חזותו האצילית כל-כך וסבר פניו הרציני כה מצאו חן בעיניו, לידידו. הוא השתבח ביכולתו להפחיד את פורתוס בספור על חגורת-הכסף, אשר במקרה ולא יהרג במקום — יוכל להפיצו ברכים; אם יספרו כהלכה, ישים ספור זה את פורתוס ללעג ולקלס. לבסוף, אשר לארמס הערמומי, גם ממנו לא פחד תר על המדה; ובהנחה שיגיע בשלום עד אליו, היה סמוך ובטוח ביכולתו לשגרו לעולם שפלו טוב, או למצער לפגוע בפניו, כפי שקיסר צוה לעשות לחיליו של פומפיוס, ולהשחית אחת ולתמיד את היפי שעליו גאותו. בנוסף לכך היה בקרבו של ד'ארטג'ן אוצר בלום של החלטיות מוצקה, שאותה אף חזקו בלבו עצותיו של אביו, עצות שתמציתן היתה: "אל תניח

לאיש, לבד מן החשמן או המלך, לפגוע בכבודך. לפיכך רחף יותר משהלך לעבר מנזר-הפרמליות, שהיה מעין בנקן ללא חלונות מקף שדות צחחים, והנה סניף של "שדה-הלבלרים" — מקום שבו היו נפגשים לדו-קרב על-פירב אנשים שזמנם דחוק.

בהגיעו לקרבת המגרש הריק הקטן שהשתרע לרגלי המנזר, המתין לו אתוס זה חמש דקות בלבד; הפעמונים צלצלו לשעה שתיים-עשרה. הוא בא אפוא בזמן, ואף המדקדק ביותר בכללי הדו-קרב לא יכול היה לטען נגדו דבר.

אתוס, אשר כתפו הפצועה המשיכה לגרם לו יסורים קשים, למרות שנחבשה מחדש על ידי רופאו של מר דה טרביל, ישב על אבן והמתין ליריבו בהפעה השלונה וההדורה שלא זנחה אותו מעולם. בראותו את ד'ארטנין, קם ממקומו ועשה בנימוס כמה צעדים לקראתו. ואלו ד'ארטנין לא פנה ליריבו קדם שהסיר את כובעו ואחזו בידו, נמוך עד כדי כך שנוצתו השתרכה על הקרקע.

"אדוני, אמר אתוס, "זמנתי שנים מידידי לשמש כעדים, אף הללו טרם באו. הדבר מפתיעני; אין זה מהרגלם לאחר." "לי אין עדים, אדוני," אמר ד'ארטנין, "שכן, רק אתמול באתי לפריס, ואינני מכיר בה איש זולת מר דה טרביל, אשר אבי — המתכבד להמנות במדת-מה עם ידידיו — המליץ עלי בפניו." אתוס הרפה לרגע.

"אינך מכיר איש זולת מר דה טרביל?" שאל.

"אכן, אדוני, רק אותו אני מכיר."

"אוי ואבוי!" המשיך אתוס, מדבר ספק אל עצמו ספק אל ד'ארטנין.

"אוי ואבוי, כי אם אהרגך — יחשבוני לטורף-ילדים!"

"לא לגמרי," השיב ד'ארטנין וקד קדה שלא נעדרה הדר; "לא לגמרי, כי הרי נוהג אתה בי כבוד רב בכך שאתה נלחם בי בעודך פצוע, מה שוודאי מפריע לך עד מאד."

"מפריע עד מאד, על דברתי; ומחוכתי לומר לך כי גרמתי לי כאב אים ונזר; אף אלחם בשמאלי — זה הרגלי בנסבות כאלו. אל תחשב אפוא שאני חס עליך: אני מסיף בראוי בשתי ידי, והדבר אף יהיה לך לרועץ — לאנשים שאינם מוכנים לכך קשה להלחם באטר-יד-ימינו. צר לי שלא הודעתך עכדה זו קדם-לכן."

"באמת, אדוני, " אמר ד'ארטג'ן, וקד עוד קדה, "איני יכול אלא להיות אסיר-תודה לך על אדיבותך."

"אתה מביך אותי, " השיב אתוס בנימתו האצילית. "הכה נשוחח. אפוא, בטובך בנושאים אחרים, אלא אם כן אין הדבר נעים לך. אהה! לכל השדים! כמה הכאבת לי! כתפי בוערת ממשי."

"אם תרשה לי, בטובך..." אמר ד'ארטג'ן בכישרנות.

"מה הדבר, אדוני?"

"יש בנדי משחת-פלא לפציעות; משחה שנתנה לי על-ידי אמי, ואשר נסיתיך כבר על גופי."

"ובכן?"

"ובכן, אני משכנע כי משחה זו תרפא אותך בתוך פחות משלשה ימים, ובתם שלשת הימים הללו, כשתהיה בריא לחלוטין, ובכן! אראה זאת ככבוד רב, אדוני, להתנצב מולך."

ד'ארטג'ן אמר מלים אלו בפשטות, שרוממה את אדיבותו בלי להטיל דפי באמץ-לבו.

"לכל הרוחות, אדוני! הנה הצעה כלכבי; אין זאת אומרת שאני מקבלה, אך ממרחק פרסה מבחינים באצילותה. כך אכן דברו בגי-החיל בימיו של קרל הגדול, וכל אפיר חייב לנהות אחר דגממתם. למרבה הצער אין אנו חיים עוד בתקופתו של קיסר דגול זה. אנו חיים בתקופתו של כבוד החשמל, וגם אם נשמר את הדבר בסוד כמוס — בתוך שלשה ימים יודע כי בקשנו להלחם בדו-קרב, וימנעו זאת מאתנו. מה זאת אומרת! היכן הבטלנים הללו?"

"אם ממהר אתה, אדוני, " אמר ד'ארטג'ן לאתוס באותה פשטות שבה שטח את הצעתו לדחות את הדו-קרב בשלשה ימים, "אם ממהר אתה, ואם מכבר אתה להרגני אחת ושתיים — בבקשה ממך, אל נא תמנע זאת מעצמך."

"הנה עוד דבור הנושא חן בעיני, " אמר אתוס בהנידו את ראשו בחנניות לעברו של ד'ארטג'ן. "אין אלה כלל דבריו של אדם חסר-דעת, ודאי שהם דבריו של אדם אמיץ, אדוני; אוהב אני אנשים מסוגך, ונראה לי שאם לא נהרג איש את רעהו, תהיה זו בשבילי הנאה אמתית לשוחח עמך בעתיד. הבה נמתין לאדונים הללו, בבקשה ממך; זמני אינו דוחק, ויהיה זה הגיון יותר. אהה! הנה אחד מהם, כמדמני."

ואכן, בקצה רחוב ווי"ר הופיע פורתוס הענק.
 "האמנם! נצטעק ד'ארטנין." האם עדיך הראשון הוא מר פורתוס?
 "כן. האם מפריע לך הדבר?"
 "כלל וכלל לא."
 "והנה השני."
 ד'ארטנין פנה לכיוון שאליו הצביע אתוס, והכיר את ארמיס.
 "היתכן!" הצטעק בהפתעה רבה עוד יותר מבפעם הראשונה, "האם
 עדיך השני הוא מר ארמיס?"
 "אכן; כלום לא ידעת כי לעולם אין רואים אותנו בנפרד, וכי בקרב
 המוסקטרים וחיילי המשמר, בתצורה המלכות ובעיר, מכנים אותנו אתוס,
 פורתוס וארמיס, או שלשת המוסקטרים? מכל מקום, הואיל ורק באת
 מדקס או מפו..."
 "מטרב," אמר ד'ארטנין.
 "רשאי אתה שלא לדעת פרט זה," אמר אתוס.
 "חיינפשי," אמר ד'ארטנין, "שכנני זה הולם אתכם, רבותי; ואם תודע
 הרפתקתי ברבים, לפחות היא תוכיח כי אחדותכם אינה משתתת על
 נגודים."
 בעוד הוא אומר דברים אלה, התקרב למקום פורתוס וברך את אתוס
 במחיות; לאחר מכן, בפנותו לעבר ד'ארטנין, עטו פניו ארשת של תמהון.
 הבה נציין, בכדרך אגב, כי החליף את חגורת הכתף שלו ונפרד ממעילו.
 "אהה! אהה!" אמר. "מה פשר הדבר?"
 "אני נלחם נגד האדון," אמר אתוס, מורה על ד'ארטנין, ומכרכו באותה
 מחוה.
 "גם אני נלחם נגדו," אמר פורתוס.
 "אף רק בשעה אחת," השיב ד'ארטנין.
 "וגם אני נלחם נגד האדון," אמר ארמיס בהגיעו לשדה.
 "אף לא לפני השעה שמים," השיב ד'ארטנין בשלוה.
 "בשל איזו סבה הנך נלחם, אתוס?" שאל ארמיס.
 "חיינפשי שאיני יודע בדיוק; הוא הכאיב לכתפי. ואתה פורתוס?"
 "ובכן, אני נלחם משום שאני נלחם," השיב פורתוס בהסמיקו.
 אתוס, שדבר לא נעלם מעיניו, ראה חיוך קל חולף על שפתי הגסקוני.
 "התוכחנו בעיני לבוש," אמר הגסקוני הצעיר.

"וְאַתָּה, אֲרָמִיס?" שָׁאל אֶתּוֹס.
 "אֲנִי נֹלֶחֶם בְּשָׁל עֲנִיָּן דָּחִי," הִשְׁיב אֲרָמִיס, בְּאוֹתָתּוֹ לְדִ'אֲרִטְנִין בְּבִקְשָׁה
 שִׁישְׁמֹר בְּסוּד אֶת סִבַּת הַדִּו־קֶרֶב.
 אֶתּוֹס הִכְחִין בְּחִיּוֹף שְׁנֵי שְׁחֵלֶף עַל שְׁפָתָיו שֶׁל הַגִּסְקוֹנִי.
 "הֶאֱמַנְסָה," אָמַר אֶתּוֹס.
 "כֵּן, בְּעִנִּין כְּתָבִי אוֹגוֹסְטִינוֹס הַקָּדוֹשׁ, שֶׁדַּעְוֹתֵינוּ חֲלִיקוֹת לְגִבּוֹ," אָמַר
 הַגִּסְקוֹנִי.
 "אֵין סָפֵק, אִישׁ חֲרִיף," מִלְמַל אֶתּוֹס.
 "וְכַעַת רְבוּחִי, לְאַחַר שֶׁהִתְכַּנְּסְתָּם," אָמַר דִּ'אֲרִטְנִין, "הִרְשׁוּ לִי לְבַקֵּשׁ אֶת
 סְלִיחַתְכֶּם."
 לְמִשְׁמַע הַמֶּלֶךְ "סְלִיחָה" קָדְרוּ פָּנָיו שֶׁל אֶתּוֹס; חִיּוֹף מִתְנַשֵּׂא בְּצִבְיָן עַל
 שְׁפָתָיו שֶׁל פּוֹרְתוֹס; וְתוֹנוּעַת־שְׁלִילָה הִיָּתָה תְּגוּבָתּוֹ שֶׁל אֲרָמִיס.
 "אֵינְכֶם מְבִינִים אוֹתִי, רְבוּחִי," אָמַר דִּ'אֲרִטְנִין בְּזָקְפוֹ אֶת רֹאשׁוֹ, שֶׁקָּרַן־
 שֶׁמֶשׁ שִׁחְקָה עָלָיו אוֹתוֹ רָגַע וְהִזְהִיכָה אֶת קִנּוֹי הָעֲדִינִים וְהָאֲמִיצִים, "בְּקִשְׁתִּי
 אֶת סְלִיחַתְכֶּם, לְמַקְרָה שְׁלֹא יִהְיֶה בִּידִי לְפָרַע אֶת חוֹכִי לְשִׁלְשָׁתְכֶם. שֶׁהָרִי
 לְמַר אֶתּוֹס הַזְּכוּת לְהַרְגֵנִי רֹאשׁוֹן, דְּבַר הַמַּפְחִית רְבוּת אֶת סְכוּיִיךָ לְהַפְרַע
 מִמֶּנִּי, מֵר פּוֹרְתוֹס, וְהוֹפֵף אֶת שֵׁלֶךְ, מֵר אֲרָמִיס, לְאַפְסִיִּים כְּמַעַט; לָכֵן רְבוּחִי,
 אֲנִי חוֹזֵר וְאוֹמֵר כִּי אֶת סְלִיחַתְכֶם אֲבַקֵּשׁ, אֲךָ לֹא יוֹתֵר, וְהִכּוֹן לְקֶרֶב!"
 אֲגַב מְלִים אֵלֶּה, שֵׁלֶף דִּ'אֲרִטְנִין אֶת חֲרָבּוֹ בְּתוֹנוּעָה שְׁאִין אֲבִירִית מִמֶּנָּה.
 דִּ'אֲרִטְנִין הָיָה מְסַחֲרֵר, וּבְרָגַע זֶה הָיָה שׁוֹלֵף בְּרָצוֹן אֶת חֲרָבּוֹ נֶגֶד כָּל
 הַמוֹסְקָטָרִים בְּמַמְלָכָה כְּפִי שֶׁעָשָׂה נֶגֶד אֶתּוֹס, פּוֹרְתוֹס וְאֲרָמִיס.
 הַשְׁעָה הִיָּתָה שְׁתִּים־עֶשְׂרֵה וָרֶבַע. הַשֶּׁמֶשׁ עָמְדָה בְּמֵרוֹם־הָרָקִיעַ, וְהַמָּקוֹם
 שֶׁנִּבְחַר לְשִׁמְשׁ זִיָּרָה לְדִו־קֶרֶב נִמְצָא חֲשׁוֹף כְּלִיל לַחֲמָה הַיּוֹקֵד.
 "חֶם מְאֹד," אָמַר אֶתּוֹס בְּשִׁלְפוֹ אֶף הוּא אֶת חֲרָבּוֹ, "אֲךָ עִם זֹאת אֵין
 בִּיכָלְתִּי לְהִסִּיר אֶת אֶפְדִּיתִי; עוֹד קִדְם־לָכֵן חֲשַׁתִּי כִּי פְצִיעַתִי מִדְּמָמַת עֲדִין,
 וְחוֹשְׁשֵׁנִי כִּי מֵרָאָה דָּם זֶה, אֲשֶׁר יִדְּיךָ לֹא שִׁפְכוּהוּ, אֲדוֹנִי, יִפְרִיעַ לָךְ."
 "נִכּוֹן הַדָּבָר, אֲדוֹנִי," אָמַר דִּ'אֲרִטְנִין; "וְנִשְׁבַּע אֲנִי לָךְ, כִּי תִמִּיד אֶתְעַצֵּב
 לְמֵרָאָה דָּמוֹ שֶׁל אֲצִיל כְּמוֹךְ, בֵּין שְׁאֵנִי שְׁפָתִי דָּם זֶה וּבֵין שֶׁעָשָׂה זֹאת אַחֵר.
 וּבִכֵּן, אֶלְחֶם גַּם אֲנִי בְּאַפְדִּיהָ."
 "אֲכֵן! אֲכֵן!" אָמַר פּוֹרְתוֹס. "חֲדָלוּ, בְּטוֹבְכֶם, לְחַלֵּק מַחְמָאוֹת זֶה לָזֶה
 וְזָכְרוּ כִּי אֲנִי מַחְכִּים לְתוֹרְנוּ."
 "דְּבַר בְּשֵׁם עֲצָמְךָ, פּוֹרְתוֹס, כְּשֶׁבְּרָצוֹנְךָ לְהִשְׁמִיעַ דְּבָרִי הֶבֶל כְּאֵלֶּה," קָטְעוּ

אַרְמִיס. "בְּאֶשֶׁר לִי, דְּבָרֵי הָאֲדוֹנִים הִלְלוּ נְעִימִים מְאֹד לְאֹזְנִי, וְהוֹלְמִים לְחִלוּטִין שְׁנֵי בְנֵי-אֶצְלָה."

"אֲנִי לְרִשְׁוֹתְךָ, אֲדוֹנִי," אָמַר אֶתּוֹס, בְּהִתְיַצְבוּ בְּתַנּוּחַת-הַתְּגוּנָנוֹת.
"הִמְתַּנְתִּי לִפְקֻדְתְּךָ, אֲדוֹנִי," הִשִּׁיב דִּ'אֲרִטָנֶן וְהִצְלִיב אֶת חֲרָבוֹ.
אֶף שֶׁקִּשְׁקוּ הַחֲרָבוֹת זֶז בְּזוֹ, וְהִנֵּה הוֹפִיעָה בְּפִנֵּת הַמִּנְזָר כְּתָה מִמְשָׁמְרוֹ שֶׁל
כְּבוֹד הַחֲשָׁמָן, וּבִרְאֵשָׁה מֵרָדָה זִי־יִסְק.
"שׁוּמְרֵי רִאשׁוֹ שֶׁל הַחֲשָׁמָן," הִצְטַעֲקוּ יַחְדָּו פּוֹרְתוֹס וְאַרְמִיס; "הַחֲרָב
לְנִדְנָה, רְבוּתִי! הַחֲרָב לְנִדְנָה!"
אֶף הֵם אָחֲרוּ אֶת הַמוֹעֵד. שְׁנֵי הַסִּיפִים נִרְאוּ בְּתַנּוּחָה שְׁלֵא הוֹתִירָה סֶפֶק
בְּאֶשֶׁר לְכִנּוּתֵיהֶם.

"עֲצֹר!" צָעַק מֵרָדָה זִי־יִסְק בְּהִתְקַרְבוֹ אֲלֵיהֶם, וּבִסְמָנוֹ לְאֹנְשָׁיו לְנַהֵג
כְּמוֹתוֹ. "עֲצֹר! מוֹסְקָטְרִים, הֵאָם נִלְחָמִים כָּאֵן? וְהַצּוּיִם, מֶה יִהְיֶה עֲלֵיהֶם?"
"הֵנָּכֶם שׁוֹפְעֵי נְדִיבוּת, רְבוּתִי הַשׁוּמְרִים," אָמַר אֶתּוֹס מְלֵא תִרְעָמָה,
הוֹאִיל זִי־יִסְק נִמְנָה עִם אֵלָה שֶׁתִּקְפּוּם יוֹמִים קִדְּם-לָכֵן. "אִם נִרְאָה אֶתְכֶם
נִלְחָמִים, מִבְּטִיחַ אֲנִי כִּי לֹא נַעֲשֶׂה מְאוּמָה כְּדִי לְמַנֵּעַ זֹאת בְּעֶדְכֶם. הַנִּיחוּ לָנוּ
אִפּוֹא לַעֲשׂוֹת כְּרָצוֹנֵנוּ, וְתִזְכּוּ בְּהִנָּאָה לֵלֵא כָּל מֵאֲמָץ."
"רְבוּתִי," אָמַר זִי־יִסְק, "צֹר לִי מְאֹד לְהוֹדִיעְכֶם, כִּי הִדְבַּר בְּלִתִּי-אֶפְשָׁרִי.
חוֹכְתָנוּ עוֹמְדָת מַעַל לְכָל. הַחֲזִירוּ אֶת הַחֲרָב לְנִדְנָה, בְּכִקְשָׁה מִכֶּם, וּבֹאוּ
עִמָּנוּ."

"אֲדוֹנִי," אָמַר אַרְמִיס בְּחֻקוֹתוֹ אֶת זִי־יִסְק, "אֵלּוּ כְּנֹה הִיָּה תְלוּי הַדְּבָר,
שְׁמִיחִים מְאֹד הֵיִינוּ לְהַעֲנוֹת לְהַזְמִנְתְּךָ הַנְּדִיבָה; אֶף לְמַרְבֵּה הַצֵּעַר אֵין הַדְּבָר
אֶפְשָׁרִי: מֵרָדָה טִרְבִּיל אֶסֶר זֹאת עֲלֵינוּ. לָכֵן אִפּוֹא לְדַרְכְּכֶם; יִהְיֶה זֶה הַדְּבָר
הַנִּכּוֹן בְּיוֹתֵר שֶׁבִּיכְלִתְכֶם לַעֲשׂוֹת."
הִלְגִּילוּ הַכַּעֲסִים אֶת זִי־יִסְק עַד-מְאֹד.

"אִם לֹא תִצְיָתוּ," אָמַר, "נִסְתַּעַר עֲלֵיכֶם."
"הֵם חֲמִשָּׁה," לָחַשׁ אֶתּוֹס, "וְאֵנוּ רֶק שְׁלֹשָׁה; אֲנוּ נוֹכֵס אִפּוֹא, וְנִגְאָלֵץ
לְמוֹת פֶּה, כִּי מוֹדִיעְכֶם אֲנִי שְׁלֵא אוֹפִיעַ מוֹכֵס בְּשָׁנִית בְּפָנֵי הַמִּפְקָד."
אֶתּוֹס, פּוֹרְתוֹס וְאַרְמִיס קָרְבוּ מִיָּד זֶה לָזֶה, בְּעוֹד זִי־יִסְק עוֹרֵף אֶת חִזְלָיו
בְּשׁוֹרָה.

רָגַע זֶה הַסִּפִּיק לְדִ'אֲרִטָנֶן לְבַחֵר: הִיָּה זֶה מִסּוּג הָאֲרוּעִים הַקּוֹבְעִים בְּחִיּוֹ
שֶׁל אָדָם; בְּחִירָה בֵּין הַמָּלָךְ לַחֲשָׁמָן. וְלֵאחֹר שְׁבוּחֵרִים בָּצַד, יֵשׁ לְהִתְמַיֵּד בּוֹ.
לְהִלָּחֵם מִשְׁמָעוֹ לַעֲבֹר עַל הַחֵק, לְסַכֵּן אֶת חַיֵּיד, וּפְרוּשׁוֹ שֶׁל דְּבָר לְהַפְּךָ

בן־רגע לאויבֹו של כח אדיר אף מזה של המלך עצמו; הנה התוצאות שהסתמנו לעיניו של הצעיר. לזכותו נאמר שלא הפס אף לרגע. בפנותו אפוא לעבר אתוס וידידיו, אמר:

"רבותי, ארשה לעצמי לתקן דבר־מה בדבריכם. אמרת שאתם שלשה, אף לי נדמה כי אנו ארבעה."

"אף אינך נמנה עם אנשינו," אמר פורתוס.

"נכון הדבר," השיב ד'ארטג'ן, "חסרה לי התלבשת — אף לא הרוח.

לבי הוא לב־מוסקטר; אני חש בזאת היטב, אדוני, והדבר ממריצני."

"התרחק לך, בחור צעיר," צעק ז'יסק, "אשר לפי הבעת פניו ותנועותיו

של ד'ארטג'ן נחש, ללא ספק, את כונתו. "רשאי אתה ללכת — אנו נסכים

לך. הצל את עורך; הוֹדְרוּ."

ד'ארטג'ן לא זע ממקומו.

"אכן, בחור כהלכה אתה," אמר אתוס, ולחץ את ידו של הצעיר.

"מהר! הוֹדְרוּ והחליטו!" אמר ז'יסק.

"אכן," אמרו ארמיס ופורתוס; "הבה נחליט משהו."

"אדוני שופע נדיבות," אמר אתוס.

אף השלשה חשבו על נעוריו של ד'ארטג'ן וחששו מחסר־נסיגו.

"אנו לא נהיה אלא שלשה, ביניהם פצוע אחד וילד," המשיך אתוס, "מה

שלא ימנע שיגידו כי היינו ארבעה גברים."

"כן, אף לסגת!" אמר פורתוס.

"המצב קשה," הוסיף ארמיס.

ד'ארטג'ן הבין את התלבטותם.

"רבותי, נסוני בכל זאת, ונשבע אני בכבודי כי לא אעזב את המקום אם

נוכס."

"מה שמך, בחורי האמיץ?"

"ד'ארטג'ן, אדוני."

"ובכן, אתוס, פורתוס, ארמיס וד'ארטג'ן — לקרב!" צעק אתוס.

"ובכן, רבותי, האם החלטתם?" צעק ז'יסק בשלישית.

"החלטנו, רבותי," אמר פורתוס.

"ומה החלטתכם?" שאל ז'יסק.

"נתכבד לתקף אתכם," השיב אתוס, מניף את כובעו בידו האחת ושולף

את חרבו בשנייה.

“אָהָה ! אַתָּם מַגְלִים הַתְּנָדוֹת !” הִצְטַעַק זײַסק.

“דִם-אַלֵּהִים ! וְכִי מָה חֲשַׁבְתָּ ?”

תַּשְׁעַת הַלִּוְחִים הַתְּנַפְּלוּ זֶה עַל זֶה בְּשִׁצְף-קֶצֶף, שֶׁלֹּא מִנַּע מֵהֶם שְׂיטָה וְסֹדֶר.

אַתּוֹס נִלְחַם בְּאַחַד קֹהִיזֵק, בֶּן-טְפוּחֵיו שֶׁל הַחֲשֵׁמֶן; פּוֹרְתוֹס לַחֵם נֶגֶד בִּיקְרָה, וְאַרְמִיס מִצָּא מוֹלוֹ שְׁנֵי יָרִיבִים.

אַשֶׁר לְדִ'אַרְטִנְגֵן, בְּחֻלְקוֹ נָפַל זײַסק עֲצָמוֹ.

לְבוֹ שֶׁל הַגִּסְקוֹנִי הִצְעִיר הֶלֶם כֹּה בַּחֲזָקָה עַד כִּי אִים לִנְפֹץ אֶת חֲזֵהוּ; אִף לֹא מִפְּחַד, הִשְׁבַּח לֵאל, כִּי אָפְלוּ צֵל שֶׁל מוֹרָא לֹא הָיָה בְּלִבּוֹ — אֲלֹא מִהִתְלַהֲבוּת: הוּא נִלְחַם כְּנֶמֶר מִשְׁלֵהֵב, חָג עֶשֶׂר פְּעָמִים סָבִיב יָרִיבוֹ, שָׁנָה עֶשְׂרִים פַּעַם אֶת תְּנוּחָתוֹ וְאֶת עֲמֻדוֹתָיו. זײַסק הָיָה, כְּפִי שְׁאֲמָרוֹ אֹז, תְּאֵב-לְחָרֵב וּבַעַל נִסְיוֹן רַב; אִף חֲרָף זֹאת הִתְקַשָּׁה עַד מְאֹד לְהִתְגוֹנֵן מִפְּנֵי יָרִיב זָרִיו וּמִקֶּפֶץ, שֶׁלֹּא חָדַל לְסֻטוֹת מִכָּל־הַסִּיּוֹף הַמְּקַבְּלִים, תִּקֵּף בַּעַת-וּבַעוֹנָה-אַחַת מִכָּל הַזְּוִיּוֹת, וְעַם זֹאת הִדְּף אֶת מִתְקַפּוּתָיו שֶׁל זײַסק כְּאַדָּם הָרוּחַשׁ כְּבוֹד רַב לַעֲוֹרוֹ.

לְבִסּוֹף כִּלָּה מֵאַבָּק זֶה אֶת סִבְלָנוּתוֹ שֶׁל זײַסק. אַחֲזוּ רִגְזוֹ עַל אִי-יָכָלְתוֹ לִגְבֹּר עַל יָרִיב שֶׁנִּחַשְׁבַּ בְּעֵינָיו לִילֵד, הַתְּרַמַּח יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְהִחֵל לִשְׁגוֹת. דִ'אַרְטִנְגֵן, אֲשֶׁר בְּהַעֲדֵר נִסְיוֹן רַב פִּתַּח לַעֲצָמוֹ תִּיאוֹרִיָּה מַעֲמִיקָה, הַתְּנוּעָה בִּיתֵר-שְׂאֵת. זײַסק, שֶׁרָצָה לִשִּׁים קֶץ לַקֶּרֶב, הִטִּיל אֶת רִגְלֵי יָמִינוֹ רְחוּק כָּכָל שֶׁיָּכַל קְדִימָה, וְכוּן לַעֲבֹר דִ'אַרְטִנְגֵן מִהִלַּמַּת חֶרֶב אֲדִירָה; אִף הָאֲחֵרוֹן הִדְּף אֶת הַמִּכָּה, וּבַעוֹד זײַסק שָׁב לְאַחֹר — הַתְּגַנֵּב כְּנִחַשׁ דֶּרֶךְ פְּרָצָה בְּהִגָּנָת יָרִיבוֹ, וְנַעֵץ אֶת חֲרָבוֹ בְּגוּפוֹ. זײַסק נָפַל אֶרְצָה כְּאַבֵּן.

דִ'אַרְטִנְגֵן הִעִיף מִבֶּט מִדָּאָג וּמִהִיר עַל-פְּנֵי שִׂדֵּה הַקֶּרֶב.

אַרְמִיס כָּבֵר הַסְפִּיק לְהִרְגֹּ אֶחָד מִיָּרִיבָיו; הַשְּׁנִי תִקְפוּ בְּמַרְץ. אִף אַרְמִיס נִמְצָא עֲדִין בְּעֻמָּה נוֹחָה, וְיָכוֹל הָיָה לְהִתְגוֹנֵן.

בִּיקְרָה וּפּוֹרְתוֹס סִפְּגוּ בְּזֶה הַרְגַּע מִהִלָּמוֹת הַדְּרִיּוֹת. דְּקִירַת-חֶרֶב אַחַת פִּלְחָה אֶת זְרוּעוֹ שֶׁל פּוֹרְתוֹס, וּשְׁנִיָּה — אֶת יָרְכוֹ שֶׁל בִּיקְרָה. אִף הַפְּצִיעוֹת לֹא הָיוּ רְצִינִיּוֹת, וּלְפִיכֵף הַמְּשִׁיכוֹ הַשָּׁנִים לְהִתְפַּחֵשׁ בְּמִשְׁנֵה-מָרָץ.

אַתּוֹס, שֶׁנִּפְגַּע שׁוֹב בִּידֵי קֹהִיזֵק, הִלֵּךְ וְהִחֲוִיר בְּלִי לְסֻגָּת אִף שֶׁעָל. הוּא רַק הִעֲבִיר אֶת הַחֶרֶב מִזֵּד לִיד, וְנִלְחַם בְּשִׁמְאָלוֹ.

לְפִי כָּלֵלִי הַדּוּ-קֶרֶב שֶׁל אוֹתָהּ תְּקוּפָה, רִשְׁאֵי הָיָה דִ'אַרְטִנְגֵן לְסִיעַ לְאַחַד הַלִּוְחִים; בַּעוֹד הוּא בּוֹדֵק מִי מִחֲבָרָיו זָקוּק לַעֲזָרָתוֹ, הַבְּחִין בְּמִכְשָׁט הַחֲטוּף

של אתוס. מבט זה היה רב־משמעות — אתוס העדיף למות, ובלבד שלא יקרא לעזרה; אף מבטו בקש סיוע. ד'ארטנן נחש זאת, נתר נתור אדיר, נחת לצדו של קהיזק וצעקו:

“התגונן, אדוני, שאם לא — אהרגך!”

קהיזק הסתובב; ד'ארטנן הגיע ברגע הנכון: אתוס, שרק אמץ־לבו הנדיר החזיקו על רגליו, נפל על ברכו אחת.

“דס־אלהים, צעק לעבר ד'ארטנן; “אל תהרגהו, בחורי הצעיר, אני מבקש זאת ממך; יש לי חשבון ישן לחסל אתו, לאחר שאחלים ואבריא. פרק אותו מנשקו, שבר את חרבו. כף! יפה! מצין!”

צהלה זו הגיחה מפיו של אתוס למראה חרבו של קהיזק המתעופפת למרחק עשרים צעדים ממנו. קהיזק וד'ארטנן פתחו יחד במרוצה, האחד כדי להחזיר לעצמו את חרבו, השני — למנע זאת בעדו. אף ד'ארטנן, הזריז מבין השנים, הקדים את יריבו והניח רגלו על החרב.

קהיזק רץ לעבר החיל שהרג ארמיס, לקח את חרבו ובקש לשוב לעבר ד'ארטנן; אף בדרך פגש באתוס, שנצל את רגע ההפוגה שהעניק לו ד'ארטנן כדי לפוש, ומחשש פן יהרג ד'ארטנן את אויבו — בקש עתה לחזר ולהלחם.

ד'ארטנן הבין כי יעליב את אתוס אם לא יפנה לו את מקומו. ואכן, מקץ שניות ספורות התמוטט קהיזק, גרונו שסוע מדקירת־חרב.

באותו רגע הדק ארמיס את חרבו לחזהו של יריבו השרוע על הארץ, ואלצו לבקש רחמים.

נותרו פורתוס וביקרה. פורתוס לא חדל ממעשי ההתרברבות שלו: שאל את ביקרה מה יכולה להיות השעה, הרבה לברכו על הפלגה שקבל אחיו לפקודו בחטיבת נורה; אף לגלוגיו לא קרבוהו במאומה אל הנצחון. ביקרה היה מאנשי־הברזל הנופלים ארצה רק במוותם.

ובכל זאת הגיע הזמן לסיום. המשמר עלול היה להופיע ולאסוף את כל הלוחמים, פצועים ושריפים, אנשי־המלך או אנשי־החשמן. אתוס, ארמיס וד'ארטנן הקיפו את ביקרה, והתרו בו להכנע. אף שהיה בודד במערכה, ופצוע בירכו ממכת־חרב, בקש ביקרה להמשיך ולהלחם; אף זיסק, שהתרום על מרפקו, צעק לעברו שיכנע. ביקרה היה גסקוני כד'ארטנן; הוא מאן להקשיב לו; הוא צחק, ובין שני תכסיסים מצא זמן להצביע בקצה חרבו על פסת־אדמה:

"כאן, "אמר, מחקה בבדיחות הדעת נימה של פסוק מהתנ"ך, "כאן יפל ביקרה, על-פני כל אחיו יפל."

"הם ארבעה כנגדך; הפסק להלחם, אני מצוה עליך."

"אָה! אם אתה מצוה עלי, הדבר שונה, "אמר ביקרה; "מאחר שאמה מפקדי, חיב אני לצית." בנתרו נתור גדול לאחור, שבר החיל את חרבו על ברכו על-מנת שלא יאלץ למסרה, וזרק את שכריה מעבר לחומת המגור; לאחר מכן שלב את זרועותיו ושרק את לחן אנשי-החשמן.

אמץ-לב מכבדים תמיד, גם אצל האויב. המוסקטרים ברכו את ביקרה בהנפת חרבות, והשיכון לנדנים. גם ד'ארטנין עשה כמותם; ובעזרת ביקרה, אחרון אנשי-המשמר שעמד על רגליו, נשא לעבר כניסת-המגור את ו'יסק, קהיזק ואת זה מבין שני יריביו של ארמיס, שנפצע. הרביעי, כפי שאמרנו, מת. לאחר מכן צלצלו בפעמון, ובלקחם שלל ארבע חרבות מתוך חמש, התנהלו להם המנצחים שכורים משמחה לעבר חוילתו של מר דה טרביל. הם הלכו שלובי-זרוע, חוסמים את המדרכה לכל רחבה וגוררים אחריהם כל מוסקטר שפגשו בדרךם. לבסוף הפכה צעידתם למסע-נצחון. לבו של ד'ארטנין התמוגג משכרון. הוא צעד בין אתוס ופורתוס, מחבק את שניהם בחבה.

"אם אינני מוסקטר צדין, "אמר לירידיו החדשים בעברם בשער חוילתו

של מר דה טרביל, "הרי התקבלתי לפחות כטירון, הלא כן?"

6

הוד-מלכותו לואי השלשה-עשר

הפרשה עוררה רעש רב. בקול רם מאד נהם מר דה טרכיל כנגד המוסקטרים שלו, ובלחש ברבם; צריך היה להודיע למלך ללא כל דחוי. מר דה טרכיל נחפו לצאת לארמון הלובר. אף היה זה מאחר מדי: המלך כבר הסתגר במחצתו של החשמן, ולטרכיל נאמר שהוא עובד ואינו יכול לקבלו עתה. עם ערב בקר טרכיל אצל המלך בשעה שזה שחק. המלך זכה, ובהיותו קמץן גדול, היה מצב-רוחו מרומם; לפיכך, כשראה את דה טרכיל ממרחק, קרא,

"קרב הנה, אדוני מפקד המוסקטרים, קרב הנה, על-מנת שאגער בך; היודע אתה כי הוד-מעלת-כבודו התלונן בפני זה עתה על המוסקטרים שלך בהתרגשות כה עזה, שהערב הוד-מעלת-כבודו חולה בשל כך? לכל הרוחות! אלו בכורי-שטן, אנשים ראויים לתליה הם המוסקטרים שלך!"

"לא ולא, הוד-מלכותך", אמר דה טרכיל, שראה ממבט ראשון כיצד עומדים הענינים להתפתח; "לא, נהפוך הוא, אלה הם אנשים טובים, רכים כגדיים, שרק תשוקה אחת להם, לזאת אני ערב: לשלף את חרבם מנדנה אף ורק בשרותו של הוד-מלכותך. אף מה לעשות, אנשי-משמרו של כבוד החשמן מתגרים בהם ללא-הרף, וכדי להגן על עצם כבודה של יחידתם חיבים צעירים מסכנים אלה להגן על עורם."

"הקשב נא, מר דה טרכיל", אמר המלך. "הקשב נא! מדברייך נתן להבין כי מדבר בקהלה דתית כלשהי! למען האמת, מפקד יקר, עזה תשוקתי לשלל ממך את מנויך, ולהעבירו לעלמה דה שמרו, שהבטחתי לה ראשות-מנזר. אף אל תשלה את עצמך כי אאמין לדברייך ללא הוכחות. שמי לואי הצדיק, מר דה טרכיל, ובמהרה, במהרה נראה."

"אכן! כיון שבוטח אני בצדק זה, הוד-מלכותך, אמתין כאן בנחת ובארף-רוח לדעת את הטוב בעיני המלך."
"המתן אפוא, אדוני, המתן," אמר המלך; "לא אניח לך להמתין זמן רב."

ואכן, הגלגל התהפך, והמלך החל להפסיד את אשר זכה — ושמח למצא אמתלה לעזוב את המשחק בעצומו. הוא קם אפוא מקץ דקות מספר, ובטמנו בכיסו את הכסף שלפניו, שבמרביתו זכה, אמר:
"לה יויל, מלא את מקומי. חיב אני לשוחח עם מר דה טרביל בענין חשוב. אהה! ... היו לי שמונים מטבעות זזהב לפני; הנה סכום דומה, על-מנת שלמפסידים לא תהיה עלה להתלונן. הצדק קודם לכל."
לאחר מכן פנה לעברו של מר דה טרביל, והולוכו לעבר חלון.
"ובכן! אדוני," המשיך המלך, "אתה טוען כי אנשי-משמרו של החשמן התגרו במוסקטרים שלך?"
"כן, הוד-מעלתך; כתמיד."

"וכיצד ארע הדבר, אמר לי? כי הרי יודע אתה, מפקד יקר, ששופט חיב להאזין לשני הצדדים."

"ובכן, חיינפשי, בצורה שאין פשוטה וטבעית ממנה. שלשה מבחירי חילי, אשר הוד-מלכותך מכיר את שמותיהם והעריך יותר מפעם את מסירותם — והנאמנים להוד-מלכותך, לכך יכול אני לערב, בכול לבם; ובכן, כפי שאמרתי, שלשה מבחירי חילי, האדונים אתוס, פורתוס וארמיס, יצאו להשתעשע עם בן-גסקוניה צעיר שעליו המלצתי בפניהם הבקר. הם בקשו להשתעשע בסן-ז'רמן, כמדמני, ונדברו להפגש ליד מנזר-הפרמליות; אך לפתע באו להטרידם האדון דה ז'יסק והאדונים קהיזק, ביקרה ועוד שנים מאנשי-המשמר, שודאי לא באו למקום במספר כה רב ללא פונה להפר את הצוים."

"אהה! אהה! טוב שהזכרת זאת," אמר המלך; "אין ספק שבאו על-מנת להלחם ביניהם."

"אינני מאשימם, הוד-מלכותך, אך מותר אני בידי הוד-מלכותך להעריך לשם מה באים חמשה אנשים חמושים למקום כה שומם כסביבתו של מנזר-הפרמליות."

"אכן, הצדק אתך, טרביל, הצדק אתך."
"ובכן, כשהבחינו במוסקטרים שלי, שנו את דעתם, שכחו את

שנאותיהם האישיות, והמירון בשנאה ליחידה האחרת, שהרי ודאי לא נסתר מהוד-מלכותך כי המוסקטרים, השיכים למלך ורק לו, הם אויביהם הטבעיים של אנשי-המשמר, השיכים לחשמן.

"אמת, טרביל," אמר המלך בתוהוה, "והאמן לי, כי מצער עד מאד שיש שתי כתות בצרפת, שיש שני ראשים לממלכה; אך לכל זאת יהיה קץ, טרביל, לכל זאת יהיה קץ. אומר אתה אפוא, שאנשי-המשמר התגורו במוסקטרים?"

"אומר אני, כי הארועים התרחשו קרוב לודאי בצורה זו, אך איני יכול להשבע על כך, הוד-מלכותך. הרי יודע אתה מה קשה לגלות את האמת ולא החוש המפלא שזכה את לואי השלשה-עשר בכנויו 'הצדיק'..."

"אמת דברת, טרביל; אך הם לא היו לבדם, המוסקטרים שלך. הנה עוד מישוהו בחברתם — ילד?"

"אכן, הוד-מלכותך, ואחד מהם היה פצוע, כך ששלשה מוסקטרים של המלך, מהם אחד פצוע, ועמם ילד, לא זו בלבד שעמדו בפני חמשה מבין הנוראים שבאנשי-משמרו של החשמן — אלא גם הכריעו ארבעה מהם ארצה."

"אם כן, הרי זה נצחון!" הצטעק המלך, קורן מאשר. "נצחון משלם."

"כן, אדוני, נצחון שאין משלם ממנו."

"ארבעה גברים, ביניהם פצוע וילד, אמרת?"

"עלם צעיר, ותו לא; ועלם זה הוכיח את עצמו באפן כה משלם, שאני מרשה לעצמי להמליץ עליו בפני הוד-מלכותך."

"מה שמו?"

"ד'ארטנן, הוד-מלכותך. הוא בנו של אחד מידידי הותיקים ביותר; בנו של מי שלחם לצדו של אביך המלך והלל זכרו כחיל מתנדב."

"ואתה אומר כי עלם זה התנהג כשורה? ספר לי, טרביל, כיצד התרחשו הדברים. הרי יודע אתה שספורי-קרב ומלחמה אהובים עלי." המלך לואי השלשה-עשר נקף בגאונה את שפמו, והבליט את חזהו.

"הוד-מלכותך," המשיך טרביל, "כפי שאמרתי לך, ד'ארטנן אינו אלא עלם צעיר, ומאחר שאין לו הכבוד להיות מוסקטר, הנה לבוש בגדים אזורניים; בהכחנם בגילו הנמוך, ובראותם כי אינו משתתף ליחידתי — פנו אליו אנשי-המשמר ובקשוהו אפוא לעזוב את המקום טרם יתקפו."

"אם כן רואה אתה, טרביל," קטעו המלך, "הם שתקפו."

"אמת, הוד-מלכותך; אין כל ספק. הם התרו בו לעזוב את המקום; אף הוא השיב כי לבו לב מוסקטר, נאמן כלו להוד-מלכותך, וכי בשל כך ישאר לצדם של המוסקטרים."

"עלם אמיץ ביותר!" מלמל המלך.

"ואמנם, הוא נשאר לצדם; וצעיר זה הוא חסיד כה נלהב של הוד-מלכותך, עד כי הוא ולא אחר העניק את מהלמת-החרב האדירה, המכעיסה כל-כך את החשמן."

"הוא אשר פצע את זייסק?" הצטעק המלך; "הוא, שאינו אלא ילד? טרביל, אין זה אפשרי."

"הוא שפצעו, כפי שהתכבדתי לספר להוד-מלכותך."

"הוא שפגע בזייסק, אחד מבחירי הסיפים בממלכה!"

"אכן, הוד-מלכותך; זייסק פגש בסוף מעלה ממנו."

"טרביל, רוצה אני לראות צעיר זה, רוצה אני לראותו; ואם אפשר לעשות משהו למענו, ובכן! נדאג לזאת!"

"מתי יואיל הוד-מלכותך לקבלו?"

"מחר בשעה שתים-עשרה, טרביל."

"האם להביאו בגפו?"

"לא, הבא אלי את כל הארבעה. ברוצני להודות לכלם; נדירים הם האנשים הנאמנים, טרביל, ויש לזכותם בפרס על נאמנותם."

"נבוא ללובר בשעה שתים-עשרה, הוד-מלכותך."

"רגע אחד! דרך המדרגות הקטנות, טרביל, דרך המדרגות הקטנות. אין צורך שהחשמן ידע..."

"כן, הוד-מלכותך."

"מבין אתה, טרביל, צו הוא צו; וככלות הכול, דו-קרב הוא דבר אסור." "אף התקלות זו, הוד-מלכותך, חורגת לחלוטין מנסבותיו הרגילות של דו-קרב; זוהי תגרה; ולראיה, חמשה מאנשי-משמרו של החשמן לחמו בשלשה מהמוסקטרים שלי ובמר ד'ארטנגן."

"אמת," אמר המלך, "אף אין זה משנה, טרביל, בואו בכל זאת דרך המדרגות הקטנות."

טרביל חייך. אף מאחר שלא היה זה דבר של מה בכך לקומם נער זה נגד אדונו, הוא קד קדה עמקה בפני המלך, ונטל את רשותו ללכת. עוד באותו ערב ספר לשלשת המוסקטרים על הכבוד שנפל בחלקם.

מאחר שהפירו את המלך זה זמן רב, לא התרגשו יתר על המידה; אף ד'ארטגין, בשל דמיונו הגסיוני, ראה בכך אות להצלחתו הקרובה, וכל הלילה חלם חלומות נרדים. וכך הופיע בשעה שמונה בבקר במשכנו של אתוס.

ד'ארטגין מצא את המוסקטר לבוש ונכון ליציאה. מאחר שהפגישה אצל המלך נקבעה רק לשעת-צהרים, תכנן יחד עם פורתוס וארמיס לשחק בכדור בבית-מרוח סמוך לארוות-לוקסמבורג. אתוס הזמין את ד'ארטגין להצטרף אליהם, והלה – חרף בוורותו במשחק שמעולם לא שחק – נעתר להזמנה, משום שלא ידע כיצד לבלות את זמנו עד מועד הפגישה.

שני המוסקטרים האחרים כבר נמצאו במקום, משחקים ביניהם. אתוס, שכחו היה רב בכל תרגילי הגוף, התיצב מולם בחרת ד'ארטגין, וקרא עליהם תגר. ואולם, למרות העבדה ששחק בשמאלו, הרי שעם תנועתו הראשונה הבין כי פצעו הטרי אינו מתיר לו לשחק. ד'ארטגין נותר אפוא לבדו, ומאחר שהכריז כי אינו מכשר דיו להתמודד נגדם בתחרות של ממש – הסתפקו בידוי הכדור בלי לספר את הנקודות. אף אחד הכדורים, שנתי מיד-הענקים של פורתוס, חלף בסמוך כל-כך לפניו של ד'ארטגין, שאלו היה הכדור נתקל באפו במקום לחלף על-פניו היתה פגיעתו מונעת אותו מלהשתתף בראיון אצל המלך. כיון שבדמיונו הגסיוני החליט ד'ארטגין כי כל עתידו תלוי בראיון זה, קד קדה מנמסת בפני פורתוס וארמיס והכריז כי יחדש את המשחק כאשר יהיה מסגל להיות יריב שקול; לאחר-מכן התניש בנציע, ליד החבל.

לרע-מזלו של ד'ארטגין, נמצא בקהל הצופים אחד מאנשי-משמרו של החשמן, עדין זועם בשל תבוסתם של חבריו יום קדם, ואשר נשבע לנקם את נקמתם בהזדמנות הראשונה. הוא חשב אפוא כי הגה התגלגלה לידיו הזדמנות זו, ובפנותו לשכנו, אמר: "אין תמה שצער זה חושש מפני הכדור; מן הסתם הוא מוסקטר טירון."

ד'ארטגין הפך פניו כאלו הכישו נחש, ונעץ מבטו באיש-המשמר שהשמיע את דבריו-העלבון.

"אמנם כן, אישי הקטן!" המשיך האיש בסלסלו את שפמו בחצפה. "תוכל לבהות בי ככל שתמצה, אמרתי את אשר אמרתי!"
"כיון שדבריד ברורים מכדי שיהיה צורך להסבירם," השיב ד'ארטגין בקול נמוך, "אבקשך להלוות אלי."

"מתי, בטובך?" המשיך החיל באותה נעימה לגלגנית.
 "מיד, בטובך."
 "יודע אתה מי אני, מן-הסתם?"
 "כלל וכלל לא, ואיני רוצה לדעת זאת כלל-ועקר."
 "ובכן, אתה שוגה. אלו ידעת את שמי, אולי היה הדבר מצגן את
 התלהבותך."
 "ומה שמך?"
 "ברנז'ו, לשרותך."
 "ובכן, מר ברנז'ו, אמר ד'ארטגן בשלוה, "אלף ואמתין לך בפתח."
 "לך, אדוני, ואני אבוא בעקבותיך."
 "אל תזדרז מדי, אדוני, כדי שלא יבחינו שאנו יוצאים יחד; מבין אתה
 בלי ספק, שקהל רב מדי יכול רק להפריע לנו."
 "בהחלט, אמר איש-המשמר, מפתע על כי שמו לא עשה כל רשם על
 יריבו הצעיר.
 ואכן, הכל — זולת ד'ארטגן — הכירו את השם ברנז'ו, שהיה אחד
 מאלה שהשתתפו לעתים קרובות ביותר בדיו-קרבות היום-יומיים, שכל צוי
 המלך והחשמן לא הצליחו למנועם.
 פורתוס וארמיס השקועים כל-כך במשחקם ואתוס הצופה בהם
 בתשומת-לב כה רבה לא הבחינו בהסתלקותו של בן-לוייתם הצעיר, שיצא
 כפי שספס עם איש-המשמר והמתין בפתח. מועד הראיון התקרב,
 וד'ארטגן היה דחוק בזמן; הוא התבונן סביבו, ראה כי הרחוב ריק מאדם,
 ואמר ליריבו:
 "באמונה, למרות ששמך ברנז'ו, התמזל מזלך שעומד בפניך מוסקטר-
 טירון בלבד; אף אל דאגה, אני מבטיח לך שאעשה כמיטב יכולתי. הכון!"
 "רגע אחד, אמר האיש שד'ארטגן קרא עליו תגר; "דומני כי המקום
 איננו מתאים במיוחד, וכי ניטיב לעשות אם גלף אל מאחורי מנזר סן-ז'רמן,
 או לישה הלבלרים."
 "דברך נכוחים, השיב ד'ארטגן; "אף לדאבוני קצר הזמן שברשותי,
 מאחר שזמנה לי פגישה בשעה שתים-עשרה בדיוק. הכון אפוא, אדוני.
 הכון!"
 ברנז'ו לא היה אדם הזקוק לשכנוע רב במקרים אלו. מיד נצנצה חרבו
 בידו, והוא הסתער על יריבו עול-הימים, בתקנה להפחידו.

אף ד'ארטגןן כָּכר עֵבֶר יוֹם קֹדֶם אֶת טְבִילַת־הָאֵשׁ הָרִאשׁוֹנָה שְׁלוֹ, וְנִשְׂא
עַל כִּנְפֵי נִצְחוֹנוֹ הַטָּרִי וְהַחֲסֵד שֶׁבּוֹ עָמַד לְזִכּוֹת, נַחוּשׁ הָיָה בְּדַעְתּוֹ שֶׁלֹא לִסְגָת
אֵף שַׁעַל; לְפִיכָךְ הִצְטַלְבוּ הַתְּרֻבוֹת עַד לְנִצָּכֵן, וּמֵאַחֵר שֶׁד'אַרְטֵגֵןן נִצַּח אֵיתָן
בְּמִקּוֹמוֹ, הָיָה זֶה יְרִיבוֹ שְׁנִסּוּג. ד'אַרְטֵגֵןן נִצַּח אֶת הַרְגַע שֶׁבּוֹ סִטְתָּה חֲרָבוֹ שֶׁל
בְּרִנְזוֹי כְּשֶׁזָּה נָע לְאַחֹר; הוּא נִתֵּר הַצָּדָה, הַטִּיל עֲצָמוֹ קְדִימָה וּפָגַע בְּכַתְפוֹ
שֶׁל יְרִיבוֹ. לְאַחֵר מִכֵּן פָּסַע הוּא צַעַד אֶחָד לְאַחֹר, וְהָרִים אֶת חֲרָבוֹ. אֵף
בְּרִנְזוֹי צִעַק לְעֵבֶר כִּי פָצִיעָתוֹ קָלָה, וּבְהִסְתַּעְרוֹ עָלָיו כְּסוּמָא נִפְגַע מִחֲרָבוֹ־
שְׁלוֹ. אֵף מֵאַחֵר שֶׁלֹא נָפַל אַרְצָה וְלֹא נִכְנַע, אֲלֹא רַק נִסּוּג בְּכוּיִן בֵּיתוֹ שֶׁל מֶר
דָּה לֵה טְרַמּוּי, שֶׁאַחַד מִבְּנֵי־מִשְׁפַּחְתּוֹ עָבַד בְּשִׁרְוֹתוֹ, תִּקְפוּ ד'אַרְטֵגֵןן לְלֹא־
הָרָף, בְּלִי שִׁידַע אֶת חֲמַרַת הַפָּצִיעָה שֶׁסָּפַג יְרִיבוֹ מִחֲרָבוֹ־שְׁלוֹ; מִן־הִסְתַּם הָיָה
מִנְחִית עָלָיו מִכַּת־חֲרֵב שְׁלִישִׁית וּמִכְרִיעוֹ, אֲלֵמָלֹא הִגִּיחוּ מִבֵּית־הַמְּרוֹחַ שְׁנֵי
מִחֲבָרָיו שֶׁל הַמִּנְצָח, שֶׁשָּׁמְעוּ אֶת חֲלוּפֵי־הַדְּבָרִים בֵּינוֹ לְבֵין ד'אַרְטֵגֵןן וְאֶת
הַרְעַשׁ שֶׁהִקִּימוּ בְּרָחוֹב, וְהִתְנַפְּלוּ בַּתְּרֻבוֹת שְׁלוּפּוֹת עַל הַמִּנְצָח. אֵף מִיָּד
הוֹפִיעוּ גַם אֹתוֹס, פּוֹרְתוֹס וְאַרְמִיס, וּבְרָגַע שֶׁבּוֹ תִקְפוּ שְׁנֵי אֲנָשֵׁי־הַמִּשְׁמֶר אֶת
יָדֵם הַצָּעִיר, אֲלִצוּס לְהִסְתַּוֵּב לְאַחֹר. בְּרָגַע זֶה נָפַל בְּרִנְזוֹי אַרְצָה; וּמֵאַחֵר
שֶׁאֲנָשֵׁי־הַמִּשְׁמֶר נִצְּבוּ שְׁנֵים נֶגֶד אַרְבָּעָה, הֵם הִחֲלוּ לְצַעֵק: "לְעִזְרָתְנוּ, מִבֵּית
דָּה לֵה טְרַמּוּי!" לְמִשְׁמַע הַצָּעָקוֹת פָּרְצוּ הַחוּצָה כָּל שׁוֹכְנֵי הַבֵּית, וְהִסְתַּעְרוּ
עַל אַרְבַּעַת הַיָּדִידִים, שֶׁמִּצָּדָם קָרְאוּ: "לְעִזְרָתְנוּ, מוֹסְקָטְרִיס."

קְרִיאָה זוֹ הִיְתָה מוֹצֵאת עַל־פִּי־רַב אֲזָנִים קְשׁוּבוֹת: מֵאַחֵר שֶׁיָּדוּעַ הָיָה כִּי
הַמוֹסְקָטְרִיס הֵם אוֹיְבָיו שֶׁל הוֹד־מַעֲלַת־כְּבוֹדוֹ, אֲהָבוֹם הַכֹּל בְּשָׁל שְׁנֵאֲתָם
לְחִשְׁמֵן. לְפִיכָךְ נִהְגוּ כָּל חִילֵי הַיְחִידוֹת הָאַחֲרוֹת, שֶׁלֹא הָיוּ כְּפוּפוֹת לְדָכַס
הָאָדָם, כְּפִי שֶׁכָּנְהוּ אַרְמִיס, לְהִתְנַצֵּב עַל־פִּי־רַב לְצַד הַמוֹסְקָטְרִיס שֶׁל הַמֶּלֶךְ.
מִבֵּין שְׁלֹשָׁה מַחֲלֵי פִלְגָתוֹ שֶׁל מֶר דָּז אֶסֶר, אֲשֶׁר עָבְרוּ בְּקִרְבַּת־מִקּוֹם, מִהָרוּ
שְׁנֵים לְעִזְרָתָם שֶׁל הָאַרְבָּעָה, וְאֵלּוֹ הַשְּׁלִישִׁי רָץ לְבֵיתוֹ שֶׁל דָּה טְרָכִיל כְּשֶׁהוּא
צוּעֵק: "אֵלִינוּ, מוֹסְקָטְרִיס, אֵלִינוּ." כְּתָמִיד הָיָה בֵּיתוֹ שֶׁל מֶר דָּה טְרָכִיל מְלֹא
חִילִים מִפִּלְגָתוֹ, אֲשֶׁר חָשׂוּ לְסִיעַ לְחִבְרֵיהֶם; הַהִתְכַּתְּשׁוֹת הַפִּכָּה אָפּוּא לְתַגְרָה
כְּלָלִית, אֵף הַפָּךְ נִטְתָּה לְזִכּוֹתָם שֶׁל הַמוֹסְקָטְרִיס. אֲנָשֵׁי־הַמִּשְׁמֶר וְאֲנָשֵׁי דָה
לֵה טְרַמּוּי נִסּוּגוּ לְתוֹךְ חוֹלְתָם וְנִנְעְלוּ אֶת שַׁעְרֶיהָ בְּעוֹד־מוֹעֵד, וּבְכָךְ מִנְעוּ
מִיְרִיבֵיהֶם אֶת אִפְשָׁרוֹת הַחֲדִירָה לְתוֹכָהּ. אֲשֶׁר לְפָצוּעַ, הוּא הַכֵּנֶס פְּנִימָה מִיָּד
אַחֲרֵי שְׁנָפַל, וּכְפִי שֶׁאֲמָרְנוּ כָּכר, הִיְתָה פָּצִיעָתוֹ חֲמוּרָה לְמַדִּי.

הַהִתְרַגְּשׁוֹת בְּקִרְבַּת הַמוֹסְקָטְרִיס וּבְעֵלִי־בְרִיתָם הִגִּיעָה לְשִׂיאָהּ, וּכְכֹר חֲכָכוּ
בְּדַעְתָּם לְהַצִּית אֶת הַחוּלָה כְּעִנֵּשׁ עַל עֲזוּת־פְּנִיָּה שֶׁל מִשְׁרָתִי מֶר דָּה לֵה

טְרַמוּי, שִׁיָּצְאוּ וְהִתְנַפְּלוּ עַל הַמוֹסְקָטָרִים שֶׁל הַמֶּלֶךְ. הַהֲצָעָה הַשְּׁמָעָה וְנִתְקַבְּלָה בְּהִתְלַהֲבוּת, אֲךָ לַמֶּרְכָּה הַמִּזֹּל צִלְצְלוּ הַפַּעֲמוֹנִים לְשָׁעָה אַחַת-עֶשְׂרֶה; דִּ'אַרְטִיגֵן וִידִידִיו נִזְכְּרוּ בְּרָאיוֹן, וּמֵאַחֵר שֶׁלֹּא רָצוּ לְהִנִּיחַ לְאַחֲרִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשֶׂה נָאָה כָּל-כֶּךָ בַּלְעֲדֵיהֶם, הִצְלִיחוּ לְהַרְגִיעַ אֶת הָרוּחוֹת. כָּל־הַסִּתְפָּקוֹ אֶפּוֹא בִּידוּי אֲכָנִים כְּבֹדוֹת אֲחֻדוֹת בְּשַׁעֲרֵי-הַחוּלָה. מֵאַחֵר שֶׁהַשְּׁעָרִים הִתְזַיקוּ מֵעֵמֶד, רָפוּ הַיָּדִים. לְבַד מִזֹּאת, אֵלֶּה שֶׁאֶפְשָׁר הָיָה לְרֹאוֹת בָּהֶם אֶת רֹאשֵׁי-הַמִּבְצָע כִּבְּר עֲזָבוּ אֶת חֲבֵרֵיהֶם וּפִסְעוּ לַעֲבֹר חֻוִילָתוֹ שֶׁל מֶרְדֵּךְ טְרַבִּיל, שֶׁהִמָּתִין לָהֶם לְאַחֵר שֶׁנִּדְּעָה לוֹ עַל דְּבַר הַתַּגֵּרָה.

"מֶהֱרָה, לְלוֹכֵר," אָמַר; "לְלוֹכֵר, בְּלִי לְאַבֵּד אֶף רֶגֶע; נִשְׁתַּדֵּל לְרֹאוֹת אֶת הַמֶּלֶךְ לִפְנֵי שִׁנְדָּע לוֹ עַל הַתַּגֵּרָה הַחֲדָשָׁה מִפִּי הַחֲשֵׁמָן. אֲנִי נֹסֵפֶר לוֹ עַל מֶה שֶׁהִתְרַחַשׁ כְּהַמְשָׁךְ לְאַרְוֵעֵי יוֹם-אֶתְמוֹל, וַיִּסְלַח לָנוּ עַל שְׁתֵּי הַפְּרָשׁוֹת גַּם-יָחֵד."

מִלִּנְהוּ בְּאַרְבַּעַת הַצְּעִירִים, הַתְּנַהֵל אֶפּוֹא מֶרְדֵּךְ טְרַבִּיל לַעֲבֹר אֶרְמוֹן הַלוֹכֵר; אֲךָ לַמֶּרְכָּה הַפִּתְעָתוֹ שֶׁל מִפְקֵד הַמוֹסְקָטָרִים נִמְסַר לוֹ כִּי הַמֶּלֶךְ יֵצֵא לְצִיד-צִבְּאִים בְּיַעַר סַן-זִ'רְמָן. פַּעַמִּים בִּקְשָׁה מֶרְדֵּךְ טְרַבִּיל לְשָׁמַע אֶת הַהוֹדָעָה, וּבְכָל פַּעַם רָאוּ מִלִּנְהוּ אֶת פָּנָיו מִתְקַדְּרוֹת וְהוֹלְכוֹת.

"הֵאֵם הָיוּ לְהוֹדֵד מִלְכוּתוֹ עוֹד מֵאַתְמוֹל תְּכַנִּיּוֹת לְצִאת לְצִיד?" שָׁאַל מֶרְדֵּךְ טְרַבִּיל.

"לֹא, הוֹדֵד-מַעֲלָתוֹ," הִשִּׁיב חֲדָרְנוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ, "רֹאשׁ הַצִּידִים בָּא לְבִשֹּׁר לוֹ הַבֶּקֶר כִּי בְּמִשְׁךְ הַלִּילָה אֶתְרוּ צְבִי לְמַעֲנוֹ. בְּתַחֲלָה הִשִּׁיב שָׁאִין בְּכַנְנָתוֹ לְצִאת לְצִיד, אֲךָ לְאַחֲרֵי-מִכָּן לֹא יָכוֹל הָיָה לַעֲמֹד בַּפִּתּוּי הַהֵנָּה שֶׁהִבְטִיחַ לוֹ צִיד זֶה, וּלְאַחֵר הָאֲרוּתָה יֵצֵא."

"הֵאֵם פָּגַשׁ הַמֶּלֶךְ אֶת הַחֲשֵׁמָן?" שָׁאַל מֶרְדֵּךְ טְרַבִּיל.

"כָּכָל הַנֶּרְאָה, כֵּן," הִשִּׁיב הַחֲדָרָן, "רֹאִיתִי הַבֶּקֶר אֶת סוּסֵי מִרְכַּבְתּוֹ שֶׁל הוֹדֵד-מַעֲלַת-כְּבוֹדוֹ; שָׁאִלְתִּי לֹאֵן יוֹצֵאת הַמֶּרְכָּבָה, וְעָנּוּ לִי: לְסַן-זִ'רְמָן."

"נִעֲמַד עַל הַמִּשְׁמֶר," אָמַר מֶרְדֵּךְ טְרַבִּיל; "רְבוּתִי, אֶרְאֶה אֶת הַמֶּלֶךְ הַעֹרֵב, אֲךָ בְּאֶשֶׁר לָכֶם — עֲצָתִי הִיא שֶׁאֵל לָכֶם לְהִסְתַּכֵּן בְּכָךְ."

הַהֲצָעָה, שֶׁהִיָּתָה הַגִּיוֹנִית לְמַדִּי, וְאֶשֶׁר בָּאָה מִפִּי אָדָם שֶׁהִכִּיר הֵיטֵב אֶת הַמֶּלֶךְ, הִתְקַבְּלָה עַל-יְדֵי אַרְבַּעַת הַצְּעִירִים לְלֹא עוֹרָרִין. מֶרְדֵּךְ טְרַבִּיל בִּקְשָׁה אֶפּוֹא לְשׁוּב כָּל אֶחָד לְבֵיתוֹ, וּלְהִמָּתִין לְהוֹדָעָה מִמֶּנּוּ.

בְּשׁוּבוֹ לְחֻוִילָתוֹ הִרְהֹר מֶרְדֵּךְ טְרַבִּיל, כִּי רָצוּי לְהִתְלוֹנֵן רֹאשׁוֹן וּלְקַבֵּעַ בְּכָךְ עֲבָדָה. לָכֵן שָׁגַר אֶחָד מִמִּשְׁרָתָיו לְבֵיתוֹ שֶׁל מֶרְדֵּךְ לֶה טְרַמוּי, עַם

אגרת, המבקשת להוציא מביתו את חילו הפצוע של החשמן, ולנזף באנשיו על שהעזו לצאת ולהסתער על המוסקטרים. אף מר דה לה טרמוי — ששמע על הפרשה מפי פרשו, שפידוע לנו היה שאר-בשרו של ברנז'ו — השיב לו כי אין למר דה טרכיל ולמוסקטרים שלו כל סבה להתלונן, ואלו הוא, שהתקף על ידי המוסקטרים שבקשו להצית את ביתו, יש לו עלה לך. ברם, כיון שהוכוח בין שני האצילים הללו יכול היה להמשיך עד אין-קץ, שהרי כל אחד מהם חזב היה כמובן להתעקש ולעמד על שלו, מצא מר דה טרכיל דרך לשים קץ לפרשה: בכבודו ובעצמו סר אל מר דה לה טרמוי. הוא יצא לשם ללא דחוי, ובקש כי יודיעו על בואו.

שני האצילים ברכו זה את זה בנימוס, שכן, אף שלא שררה כל ידידות ביניהם, העריכו איש את רעהו. שניהם היו אנשי-כבוד אמיצי-לב; כיון שמר דה לה טרמוי היה פרוטסטנטי, פגש במלך רק לעתים נדירות ולא נטה לשום מחנה, לא היו קשריו החברתיים משתתים על דעות-קדומות כלשהן. הפעם, אף שקבלת-הפנים שלו הייתה מנומסת, בכל זאת נכרה בה קרירות-יתר.

"אדוני, פתח מר דה טרכיל, "שנינו מצאנו כי יש לנו סבה להתלונן איש על רעהו, ולכן באתי — על-מנת שנברר את הענין בכוחות משתפים." "ברצון, השיב מר דה לה טרמוי; "אף דע לך, שהדברים ידועים לי היטב, וכי כל האשם רובץ על המוסקטרים שלך." "אתה אדם ישר והגיוני, אמר מר דה טרכיל, "ולא תדחה את ההצעה שאשטח בפניך."

"דבר נא, אדוני; כלי און."

"מה שלומו של מר ברנז'ו, שאר-בשרו של פרשך?"

"רע, אדוני, מצבו רע מאד. לבד ממכת-החרב שפגעה בזרועו, ושאינה חמורה למדי, ספג מכה נוספת שפלחה את ראתו, והרופא חרד לגורלו." "האם צלולה הכרתו של הפצוע?"

"בהחלט."

"האם הוא מדבר?"

"בקשי רב, אף מדבר."

"ויבן, אדוני! הבה נגש אליו ונשביעו בשם אלהים — אשר בפניו אמור הוא, אולי, להתיצב — לומר את האמת. אקבלו כשופט במשפט שבו הוא עצמו מהנה צד, ואאמין למוצא פיו, אדוני."

מר דה לה טרמויי הרהר לרגע, ולאחר-מכן — כיוון שקשה היה להעלות על הדעת הצעה הגיונית מזו — נעתר.

השנים ירדו לחדר שבו שכב הפצוע. בראותו את שני האצילים הבאים לבקרו, נסה ברנז'ו להזדקף במטתו. אף היה חלש מדי, ובשל המאמץ הנוסף שעשה נפל על מטתו, קרוב לאבדן-חושיו.

מר דה לה טרמויי נגש אליו, וקרב לאפו צלוחית של מלחי-הרחה שהשיבו לו את הכרתו. מר דה טרביל, שלא רצה שיאשימוהו בהפעלת השפעתו על הפצוע, בקש ממר דה לה טרמויי לחקרו בעצמו.

והנה, הכל התחולל כפי שצפה זאת מר דה טרביל. ברנז'ו, התלוי על בלימה בין החיים והמוות, לא חשב אף לרגע להסוות את האמת; הוא ספר אפוא לשני האצילים כיצד התרחשו הדברים לאשורם.

מר דה טרביל לא בקש יותר; הוא אחל לברנז'ו החלמה מהירה, נפרד ממר דה לה טרמויי, שב לביתו והודיע ללא-דחוי לארבעת הידידים כי מזמנים הם לסעד על שלחנו.

מר דה טרביל היה מארח בביתו חברה טובה ביותר, שפלה עוינת את החשמן. לפיכך מוכן מדוע נסבה השיחה, במשך הארוחה כלה, סביב שתי התבוסות שספגו זה לא כבר אנשיו של רישליה. והנה, מאחר שד'ארטנגן היה גבורם של שני ימיה-הלה אלה, זכה בכל הברכות; אתוס, פורתוס וארמיס הניחו לו לקבלן לבדו, ולא רק משום היותם חברים נאמנים — אלא גם משום שהיו אנשים שזכו בחייהם בשבחים כה רבים, שבנקל יכלו לשמע את שבח זולתם.

לקראת השעה שש הכריז מר דה טרביל כי שומה עליו לסור ללובר; אולם, כיוון ששעת הראיון שקבע המלך חלפה מזמן, לא בקש להכנס דרך המדרגות הקטנות, אלא התניצב עם ארבעת אנשיו בחדר-ההמתנה. המלך טרם שב מהציד. לאחר שהמתינו לו יידינו הצעירים פחצ'י-שעה בתוך הזמן אנשי-החצר, נפתחו הדלתות והכריז כי המלך בא.

למשמע הכרזה זו חש עצמו ד'ארטנגן רועד עד לשד עצמותיו. הרגע הקרב אמור היה, לפי כל צפיותיו, להיות מכריע לגבי חייו בעתיד. לפיכך ננעצו עיניו החרדות בדלת שדרכה עתיד היה המלך להכנס.

לואי השלשה-עשר הופיע, צועד בראש; הוא היה לבוש חליפת-ציד, מאבק פלו, נועל מגפים גדולים ואוחז בידו מגלב. ממבט ראשון הבחין ד'ארטנגן כי רוחו של המלך סוערת.

מצב־רוח זה, אף שנפר היטב בפני הוד־מלכותו, לא מנע את אנשי־חצרו מלהתיצב לנגד עיניו; בחדרי־ההמתנה המלכתיים מוטב להראות בעין נרגזת, מאשר לא להראות כלל. שלשת המוסקטרים לא הססו אפוא לעד צעד קדימה, אף כנגוד להם נשאר ד'ארטגן חבוי מאחור. אף שהכיר אישית את אתוס, פורתוס וארמיס, חלף המלך לידם בלי להביט בהם ובלי לומר מלה, כאלו אין הם מכרים לו כלל. אשר למר דה טרביל, כאשר ננעצו בו עיני המלך — החזיר לו זה מבט כה נחוש, שלבסוף היה זה המלך שהסיט את עיניו ממנו; לאחר מכן, רוטן וממלמל, נעלם המלך בחדריו.

"הענינים ככי רע," אמר אתוס בחייוף; "הפעם לא נזכה בפרס." "המתינו כאן עשר דקות," אמר מר דה טרביל, "ואם מקץ עשר דקות אני שוב, צאו ולכו לביתי, כי לשוא תמשיכו להמתין לי כאן." ארבעת הצעירים המתינו אפוא עשר דקות, רבע שעה, עשרים דקות, ובקאותם כי מר דה טרביל אינו שוב — יצאו מהארמון כשהם מדאגים מאד באשר לבאות.

מר דה טרביל נכנס בעז־רוח לחדרו של המלך, וראה את הוד־מלכותו במצב רוח עכור עד מאד, יושב בכרסה וטופח על מגפיו בידית־המגלב. אף הדבר לא מנע בעדו מלשאל את המלך, בשלילה גמורה, לשלומו.

"שלומי רע, אדוני רע," השיב המלך; "אני משתעמם." אכן, השעמום היה מחלתו הקשה ביותר של לואי השלשה־עשר, שנהג לבקש את אחד מאנשי חצרו לסור עמו לחלון, שם היה אומר: "אדון פלוני, הבה נשתעמם יחד."

"הוד־מלכותך משתעמם! הכיצד," אמר מר דה טרביל, "כלום לא נהנית היום מהצייד?"

"הנאה מפקפקת, אדוני! הכל יורד לטמיון, חי־נפשי, ולא ברור אם הטרף הוא שאינו יודע את אשר עליו לעשות, או שהכלבים אבדו את חוש־הריח. הברחנו צבי בן שבע, רדפנו אחריו שש שעות, וכאשר הגיע הרגע לכתרו, כאשר עמד סן־סימון לתקע את תרועת־המנות, הף! כל עדת הכלבים מתבלבלת ומתנפלת על עפר. עוד תראה שאאלץ לחדל מן הצייד בכלבים, כפי שכבר חדלתי מן הבזירות. אבוי! מלך אמלל אנכי, אדון דה טרביל! רק בזו אחד נותר לי, והוא מת שלשום."

"אכן, הוד־מלכותך, מבין אני את יאושך; האסון כבר. אף נותרו לך, כמדומי, נצים, פרסים ועיטים לרב."

"ואף לא אדם אחד שיאלפם. כיום אני לבדי מכיר את אמונות הצייד בכלבים. אחרי גרד הכל לטמיון, והכל יצודו בעזרת מלכודות, פחים ושוחות. אלו לפחות היה לי פנאי להעמיד תלמידים! אף כבוד החשמן אינו מניח לי אף רגע של מנוחה; הוא מדבר אתי על ספרד, על אוסטרליה, על אנגליה! אהה! באשר לכבוד החשמן, אדון דה טרביל, אין אני מרצה ממך."

מר דה טרביל צפה לתפנית זו בדברי המלך. הוא קרא בו כבספר פתוח; הוא הבין כי כל האנחות הללו אינן אלא מבוא, מעין גרוי עצמי שתפקידו לעודד את רוחו של המלך, וכי הנקדה שאליה הגיע לבסוף היא זו שאליה חתר מלכתחלה.

"האם חטאתי, לדאבוני, והרגזתי את מלכי?" שאל מר דה טרביל, בהעמידו פנים מפתעות עד מאד.

"האם כך ממלא אתה את תפקידיך, אדוני?" שאל המלך בלי להשיב ישירות לשאלתו של טרביל. "כלום לשם כך מניתיך להיות למפקדם של המוסקטרים שלי, כדי שירצחו אדם, יחוללו מהומה ברכע שלם ויאיימו לשרף את פריס בלי שאתה תנקף אצבע? אף רק רגע, "המשיך המלך, "ללא ספק נחפזתי להאשימך; ודאי נמצאים כבר מפירי הסדר בבית-סתר; והנה אתה בא להודיעני כי נעשה משפט."

"הוד-מלכותך," השיב טרביל בשלונה, "באתי לבקשך שתעשה אתה משפט."

"נגד מי?" הצטעק המלך.

"נגד המלעזים," אמר מר דה טרביל.

"אהה! הגה ספור חדש," המשיך המלך. "הרי אין בכונתך לספר לי כי שלשת המוסקטרים האזורים שלך, אתוס, פורתוס וארמיס, ועמם אותו בן-גסקוניה שלך לא התנפלו כמטרפים על ברנז'ו האמלל, ולא התאכזרו אליו במדה כזו, שודאי נופח הוא בשעה זו את נשמתו! הרי אין בכונתך לספר לי, כי לאחר מכן לא צרו על חוילתו של דה לה טרמויי, ולא בקשו להעלותה באש! בעתות מלחמה לא היה בכך אסון רב, מאחר שזו מאורת-הוגנוטים; אף בעתות שלום אין זה אלא מעשה נפשע. הרי אין בדעתך להתכחש לכל זאת?"

"מי האיש שספר לך, מלכי, ספור נאה זה?" שאל דה טרביל בשקט.

"מי האיש שספר לי ספור נאה זה, אדוני! ומי רצונך שיהיה זה, אם לא

האיש הנשאר ער כשאני לֵשֶׁן, העובד כשאני משתעשע, המנהל כל ענין בתוך ממלכה זו ומחוץ לה, בצרפת כמו בכל אירופה?"
"הוד-מלכותך מתכונן כנראה לאלהים," אמר דה טרביל, "מאחר שכה גבוה מעל הוד-מלכותך מכיר אני רק את הבורא."
"לא, אדוני! מתכונן אני למשענת-המדינה, למשרתי היחיד, לידידי היחיד, לכבוד החשמן."

"הוד-מעלת-כבודו אינו האפיפיור, הוד-מלכותך."
"מה פונתך בדבריו אלה, אדוני?"
"פונתי כי האפיפיור בלבד אינו מסגל לטעות, וכי אין תכונה זו מאפינת את החשמים."

"רצונך לומר כי הוא מטעני; רצונך לומר כי הוא בוגד בי. אתה מאשים אותו — אם כן, אזי אמר זאת! הודה בכנות, כי אתה מאשים אותו."
"לא, הוד-מלכותך; אף טוען אני כי הוא עצמו שונה; טוען אני כי הוא עצמו הטעה. טוען אני כי אצה לו דרכו להאשים את המוסקטרים של המלך על לא עול בכפם, בלי לברר את הדברים לאשורם מפני יודעי האמת."
"ההאשמה באה מפיו של מר דה לה טרמווי — מפיו של הדקס עצמו. מה ביכלתך להשיב לכך?"

"ביכלתי להשיב, הוד-מלכותך, כי הוא מערב בפרשה מכרי שיוכל להעיד עליה ללא משוא-פנים; אף לא אמר זאת. מכיר אני את הדקס כאציל ישר, ולכן אסתמך על דבריו; אף בתנאי אחד, מלכי."
"ואיזה הוא?"

"כי הוד-מלכותך יזמנו לכאן ויחקרהו; אף לבדו, בארבע-עינים, ללא עדים; וכי הוד-מלכותך יקראני מיד לאחר שידבר עם הדקס."
"ברצוני!" אמר המלך, "אף האם תקבל את דבריו כלשונם?"
"בהחלט."

"האם תשלים עם פסק-דינו?"

"ללא ספק."

"לה שנה!" קרא המלך. "לה שנה!"

חדרנו של לואי השלושה-עשר, שהיה גם איש-אמונו ונהג תדיר לעמוד מאחורי הדלת, נכנס.

"לה שנה," אמר המלך, "אני מבקש שיצאו ללא דחוי לזמן אלי את מר דה לה טרמווי; ברצוני לדבר עמו הערב."

"האם נותן לי הוד-מלכותך את דברתו, שלא ידבר עם איש בין שיחתו
 עם מר דה לה טרמוי לבין שיחתו עמי?"
 "לא אדבר עם איש, על דברתי כאציל!"
 "אם כן, הוד-מלכותך, להתראות מחר."
 "להתראות מחר, אדוני."
 "באיזו שעה, ברכ-טובך?"
 "בשעה שתמצה."
 "אף אם אבוא השכם בבקר, עלול אני להעיר את הוד-מלכותך."
 "להעיר אותי! כלום ישן אני? איני ישן עוד, אדוני; לעתים אני חולם, זה
 הכל. בוא אפוא מקדם ככל שתמצה, בשעה שבע; אף השמר לך, אם
 אשמים המוסקטרים שלך."
 "אם אשמים המוסקטרים שלי, מלכי, אזי ימסרו לידי הוד-מלכותך,
 שיחרץ את דינם כטוב בעיניו. האם דורש הוד-מלכותך דבר-מה נוסף?
 יאמר נא, ואצית בחפץ-לב."
 "לא, אדוני, לא; הרי לא בכדי מכנים אותי לואי 'הצדיק'. נתראה מחר,
 אדוני, נתראה מחר."
 "שאלהים ינצר עד אז את הוד-מלכותך."
 שנתו של מר דה טרכיל נדדה עוד יותר מזו של המלך; עוד באותו ערב
 הודיע לשלשת המוסקטרים ולידידם כי יתיצבו בביתו בשעה שש וחצי
 בבקר. הוא לקחם אפוא עמו, בלי להבטיח להם דבר במפורש, ובלי להסתיר
 מהם כי חנם בעיני המלך, ואף חנו שלו, תלויים בהטלת קביה.
 בהגיעם למרגלותיהן של המדרגות הקטנות, בקשם להמתין. אם צדין
 רוגז עליהם המלך, יוכלו לעזוב את המקום בלי להראות; אם יאות המלך
 לקבלם, יקרא להם ללא-דחוי.
 בהכנסו לחדר-ההמתנה הפרטי של המלך, פגש מר דה טרכיל בלה שנה,
 אשר ספר לו כי בליל אמש לא מצאו את הדפס דה לה טרמוי, כי זה שב
 לביתו מאחר מכדי להתיצב בפני המלך, וכי כרגע זה נמצא הוא במחצתו.
 השתלשלות-ענינים זו נראתה עד מאד למר דה טרכיל, שסמוך היה
 ובטוח כי הודות לה לא תפעל כל השפעה חיצונית על המלך בין פגישתו
 עם מר דה לה טרמוי לבין שיחתו החוזרת עמו.
 ואמנם, מקץ עשר דקות נפתחה דלת חדרו של המלך, ומר דה טרכיל
 ראה את הדפס דה לה טרמוי יוצא מתוכו. הוא בא לעברו, ואמר:

"מר דה טרביל, הוד-מלכותו קרא לי על-מנת לשמע מפי כיצד התרחשו הדברים אתמול בבקר בביתי. ספרתי לו את האמת — הינו, שהאשם באנשי — ואמרתי כי מוכן אני להתנצל בפניך. ומאחר שפוגש אני בך, אגא קבל את התנצלותי, והמשך למנות אותי גם להבא עם ידידיך."

"אדוני הדקס," אמר מר דה טרביל, "אמוני בן-שרף כה עמק, שלא רציתי איש אחר מלבדך שיגן עלי באזני הוד-מלכותו. רואה אני כי לא הולכתי את עצמי שולל, ומודה אני לך על כי יש עדין בצרפת אדם שאפשר לומר עליו, ללא חשש מפני טעות, מה שאמרתי על אודותיך."

"מה יפה, מה יפה!" אמר המלך, שהקשיב לחלופי-התשבחות הללו מאחורי דלתו; "ברם, אמר לו, טרביל, מאחר שטוען הוא לידידותך, כי גם אני רוצה הייתי להמנות עם ידידיו, אף הוא זונח אותי; אמר לו כי כבר שלש שנים כמעט שלא ראיתיו, וכי זוכה אני לראותו רק בזמני אותו הנה. אמר לו כל זאת בשמי, כי אין אלה דברים שיכול המלך לומר בעצמו."

"תודה, הוד-מלכותך, תודה," אמר הדקס. "אף על הוד-מלכותך לדעת, כי האנשים שעמם הוא נפגש בכל שעה משעות היום — ואינני מתכוון למר דה טרביל — אינם דוקא הנאמנים לו ביותר."

"אָהָה! שמעת את אשר אמרתי! מה טוב," אמר המלך ונגש לסף דלתו. "אָהָה! זה אתה, טרביל? היכן המוסקטרים שלנו? הרי אמרתי לך שלשום להביאם אלי, מדוע לא עשית זאת?"

"הם למטה, הוד-מלכותו, ענה טרביל. "ולבקשתך ילך לה שנה ויאמר להם לעלות."

"כן, כן, שיבואו תכף ומיד; בקרוב תהיה השעה שמונה, ובתשע מחכה אני לאורח. לך לך, אדוני הדקס, ובעקר אל תשכח לשוב. הכנס, טרביל."

הדקס נפרד מהם ויצא. בפתחו את הדלת, הופיעו שלשת המוסקטרים וד'ארטנין, פוסעים בעקבות לה שנה.

"בואו, יקירי, בואו," אמר המלך; "חייב אני לגער בכם."

שלשת המוסקטרים התקרבו בראש מרכן; ד'ארטנין השתרך מאחוריהם. "איך יתכן, לכל הרוחות!" המשיך המלך; "שאתם הארבעה הכנעתם ביומים שבקעה מאנשי-משמרו של הוד-מעלת-כבודו! הגזמתם, רבותי, הגזמתם. בקצב כזה יאלץ הוד-מעלת-כבודו לגייס פלגה חדשה תוך שלשה שבועות, ואני אאלץ לאכף את הצוים במלוא חמרתם. אחד, מילא, אינני מתנגד; אף שבקעה ביומים, אני חוזר ואומר, זה מגזם, מאד מגזם."

"בשל כך ודאי מבחין הוד-מעלתך כי באים הם נכלמים ומלאי-חרטה לשטח בפניך את התנצלותם."

"נכלמים ומלאי חרטה! האמנם!" הפטיר המלך; "אינני מתיחס ברצינות לפנייהם הצבועות; אני רואה ביניהם ביחוד פרצוף גסקוני אחד. התקרב, אדוני."

ד'ארטגן, אשר הבין כי אליו הפנתה המחמאה, התקרב אל המלך בהצללותו על פניו הבעה שאין נואשת ממנה.

"ובכן, מר דה טרביל, האם עליו אמרת כי הוא עלם צעיר? הוא ילד, ממש ילד! והוא אשר זכה את ז'יסק במהלמת החרב האדירה ההיא?"

"נאת ברנז'ו בשמים נאות לא פחות!"

"האמנם!"

"מלבד העבדה, כי אלמלא הצילני מידיי של ביקרה, נמנע היה ממני בלי שום ספק לזכות ברגע זה בכבוד הרם לברך בהכנעה את הוד-מלכותך," אמר אתוס.

"לכל הרוחות, איזה שר משחת הוא הצעיר הזה מביארן! מר דה טרביל! איך היה אומר אבי, המלך? במקצוע כזה צריך לחורר אפדות ולנפץ חרבות לאין-ספור. אף הגסקונים היו מאז ומתמיד עניים, הלא כן?" "הוד-מלכותך, חזב אני לומר כי טרם גלו מכוות-זהב בהריהם, אף כי האלהים חזב להם נס כזה כתגמול על הדרך שבה תמכו בתביעותיו של אביך המלך."

"משמעות הדבר, כי מאחר שאני בנו של אבי — הרי שהגסקונים הם שעשוני מלך; הלא כן, טרביל? ובכן, סוף טוב הכל טוב, אינני מתנגד. לה שנה, לך וחפש בכל כיסי, וראה שמא תוכל למצא בהם ארבעים פיסטולים; אם תמצא, הביאם אלי. וכעת אמר לי, בחור צעיר, בהן צדקך — כיצד התרחשו הדברים?"

ד'ארטגן ספר את ארועי יום קדם לפרטיהם: כיצד, היות שלא יכול היה לישון מרב אשר שקש לקראת פגישתו עם המלך, נפגש עם חבירו שלש שעות לפני מועד הראיון; כיצד הלכו יחדו לבית-המרווח; וכיצד, בשל חששו מפגיעת הכדור בפניו, לעג לו ברנז'ו וכמעט ושלם על לעגו במחיר חייו; וכיצד מר דה לה טרמויי, אשר לא היה מערב כלל בפרשה, כמעט ושלם על זאת באבדן ביתו.

"יפה, יפה," מלמל המלך; "כן, כך ספר לי הדכס את הענין. חשמן

מסכן! שבעה אנשים, מהיקרים ביותר ללבו, ביומים! אף די בכך, רבותי.
השמעתם? די בכך: נקמתם על מה שארע ברחוב פרו, ואף למעלה מזאת;
חזכים אתם להיות שבעי-רצון."

"אם הוד-מעלתך שבע-רצון, אמר טרביל, "גם אנו כך."
"כן, גם אני שבע-רצון," אמר המלך בנטלו מלוא החפץ זהב מפף-ידו
של לה שנה ובהניחו אותו בכף-ידו של ד'ארטנין. "הנה הראיה לשביעות
רצוני," אמר.

אותה עת לא רוחו עדין משגי-הגאונה הקנאים בימינו. אציל, שהמלך שם
כסף בידו, לא חש עצמו מבזה בשל כך. ד'ארטנין טמן אפוא את ארבעים
הפיסטולים בכיסו ללא כל התחסדות, והודה מקרב לב להוד-מלכותו.
"זהו זה," אמר המלך בהתבוננו בשעונו, "זהו זה. השעה שמונה וחצי,
והגיע זמנכם ללכת. הרי אמרתי לכם שמצפה אני למישהו בתשע. תודה על
מסירותכם, רבותי, יכול אני לסמוך עליה, הלא כן?"
"בהחלט, הוד-מלכותך." הצטעקו הארבעה פה אחד. "נכונים אנו
להתתך לגזרים למען הוד-מלכותך!"

"יפה, יפה; אף השארו שלמים. הדבר עדיף, כי כך תוכלו להביא לי
תועלת. טרביל, הוסיף המלך בלחש שעה שהיתר יצאו מהחדר, "היות
שאין לך מקום בשורות המוסקטרים, וכיון שהחלטנו כי על-מנת להתקבל
ליחידתם חזב לוחם להוכיח את עצמו, גיס צעיר זה לפלגתו של גיסך, מר
דז אסר. אה! לכל הרוחות, טרביל, נהנה אני מראש למראה ההעויה
שיעשה הוד-מעלת-כבודו; הוא ירתח מפעס, החשמן, אף אין זה מעלה
ואין זה מוריד: הצדק אתי."

המלך ברח את טרביל בידו, וזה יצא והצטרף למוסקטרים שהמתינו לו,
מתחלקים עם ד'ארטנין בארבעים הפיסטולים.

והחשמן, כפי שאמר זאת הוד-מלכותו, אכן יצא מכליו מרב זעם; וזעמו
היה כה אדיר, עד כי במשך שמונה ימים נעדר ממשחק המלך — דבר שלא
מנע את הוד-מלכותו מלקבלו בפנים חביבות מאין כמותן, ולשאלו בקולו
המלטף ביותר כל-אימת שפגשו:

"ובכן, אדוני החשמן, מה שלומם של אנשיך המסכנים, זייסק וברנז'ו?"

7

אצל המוסקטרים

כשיצא ד'ארטג'ן מן הלובר ושאל את חבריו כיצד, לדעתם, עליו להשתמש בחלקו בארבעים הפיסטולים, הציע לו אתוס להזמין ארוחה טובה במסעדת האצטרבל; פורתוס — לשכור משרת לשרותו; וארמיס — למצא לעצמו אהובה מתקבלת-על-הדעת.

הארוחה הזמנה עוד באותו יום, והמשרת הגיש לשלחן. אתוס הזמין את הארוחה, ופורתוס מצא את המשרת. הנה זה בן-פיקרדיה, שהמוסקטר המהלל שכרו אותו יום — ולצדד הארוע — על גשר טורנל, שעה שהלה ירק למים כדי ליצר בהם עגולים.

פורתוס טען, שעסוק זה מעיד על אפי שקול ומתבונן, והוא גיסו לעבודה ללא כל בחינה נוספת. תזותו מעוררת-הכבוד של אציל זה, אשר לשרותו חשב פלנשה — זה היה שמו של הפיקרדי — כי התקבל, הקסימה אותו; לכן נכר בו מפח-נפש קל בראותו כי המשרת תפוסה כבר בידי עמית למקצוע בשם מוסקטון ובשמעו מפיו של פורתוס כי תקן העובדים בביתו, אף כי הוא נכבד, כולל רק משרת אחד, וכי הוא עצמו עומד להכנס לשרותו של ד'ארטג'ן. ברם, כאשר נכח בסעדה שערך אדונו וראהו שולף מכיסו, בעת התשלום, חפץ מטבעות זהב — חשב כי עשרו מכטח, והודה לאלהים על שזמן לו אדון עשיר בקרח; הוא התמיד בדעתו זו עד לאחר המשתה, שבפערות שאריותיו התאושש מתעניות רבות. אף בהציעו עם לילה את מטת אדונו, נגזזו אשליותיו של פלנשה. מטה זו היתה היחידה בדיירה, שכללה חדר-כניסה וחדר-שנה. פלנשה ישן בכניסה, על שמיכה שנלקחה ממטתו של ד'ארטג'ן, ואשר ד'ארטג'ן הסתגל להעדרה.

גם לאתוס הִיָּה מִשְׁרֵת, שֶׁהוּא אֶלְפוֹ לְשִׁרְתּוֹ בְּצוּרָה מְקוּרִית עַד מָאֵד, וְשֶׁהִתְקַרָּא גְרִימּוֹ. אֲצִיל נִכְבֵּד זֶה — אָנוּ מִתְכַּוְּנִים לְאַתּוֹס, כְּמוֹכֵן — הִיָּה שֶׁתֵּקֵן גְּדוֹל. זֶה חֶמֶשׁ אוֹ שֵׁשׁ שָׁנִים הוּא חֵי בִּידִידוֹת עֲמָקָה מֵאִין כְּמוֹתָה עִם פּוֹרְתוֹס וְאַרְמִיס, וְאַלֶּה זָכְרוּ כִּי רְאוּהוּ מְחִיף לַעֲתִים קְרוּבוֹת — אֵךְ מַעוֹלָם לֹא שִׁמְעוּהוּ צוֹחֵק. דְּבָרָיו הָיוּ קְצָרִים וְעִנְיָנִים, בְּקִשּׁוֹ תָּמִיד לֹאֵמַר אֵת אֲשֶׁר אָמְרוּ, וְלֹא מַעֲבֵר לָזֶה; הֵם הָיוּ לֹלֵא קְשׁוּטִים, לֹלֵא מְלִיצוֹת, לֹלֵא גְנוּנִים. שִׁיחֲתוֹ הִיָּתָה עֲבָדִיתִית גְּרִידָא.

אֵךְ שֶׁהִיָּה אַתּוֹס רַק כֶּכֶן שְׁלִשִׁים, וַיִּפֶּה תֹאֵר וַנִּפְּשׁ מֵאִין כְּמוֹתוֹ, הִנֵּה לֹא שִׁמְעַע אִישׁ שִׁישׁ לוֹ אֶהוּבָה. מַעוֹלָם לֹא דִבֵּר עַל נָשִׁים, אֵךְ לֹא אָסַר שִׁישׁוֹחֲחוֹ עֲלֵיהֶן בְּנוֹכְחוֹתוֹ, אֵךְ כִּי נִכֵּר הִיָּה שִׁישׁוֹחֲחוֹ מֵעֵין אֶלֶּה, שֶׁבִּהֶן נָטַל חֵלֶק בְּמַלִּים מְלֵאוֹת מְרִירוֹת וּבִהְבָּעַת הַשְּׁקִפּוֹת שֶׁל שׁוֹנֵא־נָשִׁים, הָיוּ לוֹ לְזָרָא: אִפּוּקוֹ, אִפּוֹ הַבְּלִת־חֲבֵרוֹתֵי וְשִׁתְקָנוּתוֹ עֲשֵׂאוּהוּ לְכַמְעַט־זָקֵן; לְפִיכֵךְ, עַל־מִנְתָּ שֶׁלֹּא לִסְטוֹת מִמִּנְהֶגָיו, הִרְגִּיל אֵת גְּרִימּוֹ לַצִּיַּת לְתַנוּעַת יָד אוֹ שְׁפָתִים קְלוֹת, וְרַק בְּמַסְבּוֹת יוֹצְאוֹת מִהַכֵּלֶל הִיָּה פּוֹנֶה אֵלָיו בְּדָבָרִים. גְּרִימּוֹ, אֲשֶׁר פָּחַד מֵאֲדוֹנוֹ כְּמוֹ מִהִשָּׁטֵן וְעַם זֹאת הִיָּה קָשׁוֹר אֵלָיו מָאֵד וְהַעֲרִיץ לֹלֵא סִיג אֵת גְּאוֹנוֹתוֹ, חָשַׁב לַעֲתִים כִּי הַבֵּין הֵיטֵב הוֹרָאָה שֶׁקָּבַל, וְהִיָּה עוֹשֶׂה בְּדִיוִק הַהֶפֶךְ מִמָּה שֶׁנִּדְרַשׁ לַעֲשׂוֹת. אֲזִי הִיָּה אַתּוֹס מוֹשֵׁף בְּכַתְפִּיו, וּמִלְקָה אֵת גְּרִימּוֹ לֹלֵא כַּעַס. בְּנִימִים כְּאַלֶּה הִיָּה מַמְעֵט עוֹד יוֹתֵר בְּדַבּוֹר.

פּוֹרְתוֹס, כְּפִי שְׂרָאִינוֹ, נִחֵן בְּאִפִּי נוֹגֵד לְחִלּוּטִין אֵת זֶה שֶׁל אַתּוֹס: לֹא רַק שֶׁדִּבֵּר הֶרְבֵּה, אֲלֹא גַם בְּקוֹל רָם; וְכַמְעֵט שֶׁלֹּא אִכְפַּת הִיָּה לוֹ — וְזוֹ נִקְדָּה שִׁישׁ לַצִּין לְזַכּוֹתוֹ — אִם מְקַשִּׁיבִים לוֹ, אִם לֹא. הוּא דִבֵּר לְשֵׁם הַהִנָּאָה שֶׁבְּדַבּוֹר, וּכְדִי שִׁישְׁמַע עֲצָמוֹ מְדַבֵּר. הוּא דִבֵּר בְּכָל נוֹשֵׂא וְנוֹשֵׂא, לְהוֹצִיא עִנְיָנִי מִדָּע; הוּא תִרְץ זֹאת בְּשִׁנְאָה שְׂרוּחֶשׁ הוּא מֵאֵז יָמֵי יְלָדוּתוֹ, כִּךְ טַעַן, לְאִנְשֵׁי הַמִּדָּע. הִדֵּר פָּנָיו הִיָּה פָחוֹת מִזֶּה שֶׁל אַתּוֹס, וְתַחֲשׁוּת נַחֲתוּתוֹ בְּעִנְיָן זֶה גְּרָמָה לוֹ, בְּתַקּוּפָה הִרְאֵשׁוֹנָה לִידִידוּתָם, שִׁיָּהִיָּה בְּלִת־הוֹגֵן לַעֲתִים קְרוּבוֹת בִּיחֻסּוֹ לְאַתּוֹס הָאֲצִיל, וְיַחֲוֹשׁ חוֹכָה לַעֲצָמוֹ לַעֲלוֹת עֲלָיו בְּהִדֵּר תַּלְבוּשׁוֹתָיו. אֵךְ בְּאִפְּדַת הַמוֹסְקָטֵר הִרְגִּילָה שְׁלוֹ, וּפְשׁוּט הוֹדוֹת לַצּוּרָה שֶׁבָּהּ הִיָּה מְסִיט אֵת רֹאשׁוֹ לְאַחֹר וְשׁוֹלַח אֵת רִגְלוֹ קְדִימָה, הִיָּה אַתּוֹס נוֹטֵל מִמֶּנּוּ פַּעַם אַחֵר פַּעַם אֵת הַמָּקוֹם הַמְּגִיעַ לוֹ, וְדוֹחֵק אֵת פּוֹרְתוֹס הַמִּפְאָר לְמָקוֹם הַשֵּׁנִי. פּוֹרְתוֹס הִתְנַחֵם עַל כֵּךְ בְּמֵלֵאָה אֵת חֲדַר־הַהִמְתָּנָה שֶׁל מֵרֶדֶה טְרָכִיל וְאֵת חֲדַר־הַמִּשְׁמֶרֶשׁ שֶׁל אֲרָמּוֹן הַלּוֹכֵר בְּהַמְלַת הַצִּלְחוֹתָיו בְּתַחוּם הָאֶהָבָה, נוֹשֵׂא שֶׁאַתּוֹס הִיָּה אֶלֶם לְגַבִּיו. לַעֲתָ עֲתָה, לְאַחֵר שֶׁעֲבָר מְנֻשׁוֹת הָאֲצִלָּה

האזרחית לנשות האצלה הצבאית, מהשופטת לברונית, לא שח פורתוס על מישהי שמעמדה פחות מזה של נסיכה ורה, שחשה כלפיו חבה עזה.

משל עתיק אומר: "משרת דומה לאדונו". ממשרתו של אתוס, גרימו, נעבר אפוא לזה של פורתוס, מוסקטון.

מוסקטון היה איש-נורמנדיה, אשר אדונו הסב את שמו השקט, בוניפס, למוסקטון — המהדהד פי כמה וכמה. הוא נכנס לשרותו של פורתוס, בתנאי שיקבל בתמורה לבוש ומגורים בלכר — אף אלה יהיו מפארים. הוא בקש רק שעתים ביום, להקדישן לעסוק שאמור היה לספק את שאר צרכיו. פורתוס הסכים לעסקה; היא נראתה בעיניו עד מאד. הוא היה מזמין למוסקטון בגדי-שרד גזורים מאפדותיו הישנות וממעיליו המיתרים, ובצעזרת חיט מכשר מאד, שהיה הופך את מלבושיו ובדרך זו מחדשם — חיט, אשר אשתו נחשדה בכך שבקשה להדיח את פורתוס מהרגליו האציליים — היה מוסקטון עושה רשם כביר בהלכו בעקבות אדונו.

אשר לארמיס, אשר דומה לנו כי כבר הצגנו את אפיו למכביר, ואשר נוכל אגב לראותו, כמו את אפי חכריו, בשלבי התפתחותו הבאים — למשרתו קראו באזן. בשל תקוות אדונו להצטרף בכוא היום לשורות הכנסיה, היה באזן לבוש תמיד שחורים, ביאה למשרתו של איש כמורה. באזן, שבא מחבל ברי, היה בן שלשים וחמש או ארבעים, מתון, שלו, שמנמן, ובלה את שעות-הפנאי שהותיר לו אדונו בקריאת ספרי-קדש. לכל היותר היה מבשל ארוחה מעוטת-מנות, אף מציגת; לכד מזאת היה אלם, עור, חרש ונאמן ללא-סיג.

בעת, כשמכירים אנו — שטחית, לפחות — את האדונים ומשרתיהם, הבה נעבר למעונו של כל אחד ואחד.

אתוס התגורר ברחוב פרו, שני צעדים מגן-לוקסמבורג; דירתו, שפללה שני חדרים קטנים, מרהטים בטוב טעם, נמצאה במעין בית-מלון בבעלותה של אשה צעירה ויפה מאד צדין, שנשארה אליו לשוא עינים עורגות. על הקירות נכרו שניריו של פאר-עבר: לדגמה, חרב שזורה חויטי וזהב, שלפי צורתה יצרה בתקופתו של המלך פרנסואה הראשון, ואשר רק נדנה המשכץ אבני-חן היה שנה כמאתים פיסטולים — וחרף זאת, מעולם לא חשב אתוס למשכנה או למכרה, ואפלו בשעות מצוקתו הקשות ביותר. חרב זו לבתה משך זמן-מה את תשוקתו של פורתוס, אשר היה נותן עשר שנים מחייו כדי שתהא שלו.

יום אחד, לקראת פגישה עם דכסית כלשהי, אף נסה לשאֵל מֵאִתּוֹס.
בְּלִי לְהוֹצִיא הֶגֶה מִפִּי רֹקֵן אִתּוֹס אֶת כִּסְיוֹ, אֶסֶף אֶת תְּכֵשִׁיטִיו, אֲרִנְקִיו,
שְׂרוּקִיו וְשִׁשְׂרָאוֹתָיו הַזֵּהְבוֹת, וְהִגִּישׁ אֶת הַכֹּל שִׁי לַפּוֹרְתוֹס; אֵךְ בְּאֶשֶׁר
לְחֶרֶב, אָמַר לוֹ, הִיא קְבוּעָה בְּמִקּוֹמָה וְלֹא תוּכַל לַעֲזוֹב מְקוֹם זֶה אֲלֹא כְּאֶשֶׁר
יַעֲקֹב אֲדוֹנָה לְמִקּוֹם אַחֵר. לְכֹד מִחֶרְבוֹ, הִיָּה לוֹ גַּם דִּיוֹקָן שֶׁל אֲצִיל מִימֵי אֲנָרִי
הַשְּׁלִישִׁי, לְבוּשׁ בְּהִדּוּר רַב וְעוֹנֵד אֶת אוֹת מְסֻדֶּר־רוּחַ־הַקֹּדֶשׁ; בֵּין דִּיוֹקָן זֶה
לְבֵין אִתּוֹס נִכְרוּ אִי־אֵלֶּה קְנִי דְמִיוֹן, אִי־אֵלֶּה תּוֹיִם מְשֻׁפָּחֲתִים מְשֻׁתָּפִים,
אֲשֶׁר הֵעִירוּ כִּי אֲצִיל רָם־מַעְלָה זֶה, אֲבִיר מְסֻדָּרִי שֶׁל הַמֶּלֶךְ, נִמְנָה עִם
אֲבוֹתָיו שֶׁל אִתּוֹס.

לְכַסּוֹף, הִיתָה לוֹ תִּכְה נִפְלְאָה מַעֲשֵׂה־חֹשֶׁב, נוֹשֵׂאת סֶמֶל־אֲצִלָּה וְזֶה לְזֶה
שֶׁהִתְנוֹסֵס עַל הַחֶרֶב וְהַדִּיוֹקָן, וְאֲשֶׁר מִמְּקוֹמָהּ מַעַל לְאֵחַ הִיתָה צוֹרֶמֶת אֶת
הַעֵין בְּנִגּוּד שְׂבִינָה לְבֵין הַשָּׂאֵר. אִתּוֹס הִיָּה נוֹשֵׂא תָמִיד אֶת מִפְתָּח הַתִּכְה
בְּכִסּוֹ, אֵךְ יוֹם אֶחָד פָּתַחָהּ בְּפָנֵי פוֹרְתוֹס, וְזֶה הַצִּלִּיחַ לְוֹדָא כִּי הַתִּכְה אֵינָה
מְכִילָה אֲלֹא נִירוֹת: מִן הַסֵּתֵם מְכַתְּבֵי אֶהְבָּה וּמִסְמָכִים מְשֻׁפָּחֲתִים.

פוֹרְתוֹס הַתְּגוּרֵר בְּדִירָה גְדוֹלָה וּמִפְאֶרֶת מְאֹד, כָּכֵל הַנְּרָאָה, בְּרַחוּב
הַשׁוֹבֵךְ־הַיֶּשֶׁן. כָּל־אִימַת שֶׁהִיָּה עוֹבֵר בְּלוֹנִית יָדִיד מִתַּחַת לַחֲלוֹנוֹת הַדִּירָה,
שֶׁבְּאֶחָד מֵהֶם הִיָּה נֶצֶב תָּמִיד מוֹסֵקטוֹן בְּמַדִּי־שְׂרָד הַדּוּרִים, הִיָּה פוֹרְתוֹס
מֵרִים אֶת רֹאשׁוֹ וְאֵת יָדוֹ, וְאוֹמֵר: "הִנֵּה מְשֻׁכְּנִי!" אֵךְ מַעוֹלָם לֹא נִמְצָא
בְּבִיתוֹ, מַעוֹלָם לֹא הִזְמִין אִישׁ לְבַקֵּר בּוֹ, וְלִכֵּן לֹא הִיָּה אֶפְשֶׁר לְבַרֵּר אִם
מֵאֲחוּרֵי הַחֲזוּת הַהִדּוּרָה מִסְתַּתֵּר עֶשֶׂר שָׁל־מִמֶּשׁ.

אֲשֶׁר לְאֶרְמִיס, הוּא הַתְּגוּרֵר בְּדִירָה קְטָנָה, שֶׁכֻּלָּה טְרַקְלִין קֶטָן, חֲדָר־
אֶכֶל וְחֲדָר־שְׁנָה; חֲדָר זֶה, שֶׁבְּדוּמָה לְדִירָה כָּלָה נִמְצָא בְּקוֹמַת־הַקֶּרֶקַע, פֶּנֶה
לְגֵן רַעְנָן, יָרֵק, מוֹצֵל וּמִסְתַּר מַעֲיָנֵי הַשִּׁכְנִים.

אֲשֶׁר לְדִ'אַרְטִנִּין, יוֹדְעִים אָנוּ מָה הִיָּה טִיבוֹ שֶׁל מַעוֹנוֹ, וּכְבֹּד הַתּוֹדַעְנוּ
לְמִשְׁרָתוֹ הַנִּכְבָּד, פְּלִנְשָׁה.

דִ'אַרְטִנִּין, שֶׁהִיָּה סִקָּרֵן מְאֹד מִטְבָּעוֹ — אֲגַב, בְּדוּמָה לְכָל הַתְּכִסִּיסִים
הַמַּעֲלִים — הַשְּׁתַּדֵּל בְּכָל מְאֹדוֹ לְדַעַת מִי הֵם, לְאַמְתּוֹ שֶׁל דְּבַר, אִתּוֹס,
פוֹרְתוֹס וְאֶרְמִיס; כִּי הָרִי מֵאֲחוּרֵי כְּנוּיִים אֵלֶּה הַסְתִּיר כָּל אֶחָד מֵהַגְּבָרִים
הַצְעִירִים הַלָּלוּ — וּבַעֲקָר אִתּוֹס, שֶׁמִּמְרַחֵק לִיגָה אֶפְשֶׁר הִיָּה לְהַכְחִין
בְּאֲצִילוֹתוֹ הַנִּשְׁגָּבֶת — שֵׁם שֶׁל בֶּן־אֲצִלָּה. הוּא פֶּנֶה אֲפּוֹא לַפּוֹרְתוֹס, כְּדִי
לְבַקֵּשׁ פְּרִטִּים עַל אִתּוֹס וְאֶרְמִיס, וְלְאֶרְמִיס — כְּדִי לְדַעַת מִי הוּא פוֹרְתוֹס.
לְמַרְבֵּה הַצָּעַר, לֹא יָדַע פוֹרְתוֹס עֲצָמוֹ עַל חֲיָיו שֶׁל חֲבֵרוֹ הַשְּׁתַּקֵּן יוֹתֵר

משדלף על אודותם בצבור. ספר כי אתום ידע אסונות כבדים בחיי-האהבה שלו, וכי בגידה מתעבת הרסה אחת ולתמיד את חיייו של גבר נעים-הליכות זה. אף מה היתה בגידה זו? זאת לא ידע איש.

אשר לפורתוס, לבד משמו האמתי — שרק האדון דה טרכיל ידעו, כפי שידע את שמותיהם של שני עמיתיו — הרי שאת חיייו קל היה להכיר. הוא היה רברבן ופטפטן, ולכן שקוף כבדלח לעיני הזולת. הדבר היחיד שעלול היה להטעות את המתבונן היה האמונה בנכונות השבחים שהרעיף על עצמו.

לארמיס, היתה חזות של אדם נטול-סודות אף למעשה היה בחור מלא וגדוש מסתורין, שהשיב בשאלות לשאלות ששאלוהו בדבר אחרים, ושהתחמק מתשובה על שאלות ששאלוהו בדבר עצמו. יום אחד, לאחר שחקרו זמן רב בענין פורתוס ושמע מפיו את השמועה הרווחת על אודות קשריו עם נסיכה, בקש ד'ארטגן לדעת מעט יותר על פרשיות האהבה של איש-שיחו.

"ומה אתה, חברי היקר, אמר לו; "אתה, הסת על אודות ברוניות, רוזנות ונסיכות של אחרים?"

"סליחה, קטעו ארמיס, "דברתי רק משום שפורתוס עצמו מדבר על כך, מאחר שצוּעק הוא את כל הדברים הנאים הללו באזני. אף האמן לי, מר ד'ארטגן היקר, שאלו הייתי שומעם ממקור אחר, או בסוד מפיו של פורתוס — לא היה בנמצא מודה שתקן ממני."

"אינני מטיל ספק בכך, המשיך ד'ארטגן; "אף בכל זאת נדמה לי כי אף אתה מקרב למדי לנשות-האצלה, ולראיה — ממחטה רקומה מסומת, שלה חב אני את הכבוד להכירך."

הפעם לא רגז ארמיס כלל, אלא העלה על פניו את הכעתו הצנועה ביותר והשיב בקול מלא חבה:

"יקירי, אל תשכח כי ברצוני להצטרף לכנסיה, וכי מוקיר אני וגלי מכל ארועי החברה-הגבוהה. ממחטה זו שראית לא נתנה לי, אלא נשכחה אצלי על ידי אחד מרעי. נאלצתי לקחתה על-מנת שלא יחשדו בהם, בו ובגבירה אהובת-לבו. אשר לי, אין לי ואינני רוצה כלל שתהיה לי אהובה. בכך נוהה אני אחר דגמתו המועילה של אתום, שגם לו אין אהובה."

"לכל הרוחות! אינך כמר — שהרי אתה מוסקטר!"

"מוסקטר לעת-מצוא, יקירי, כפי שאומר החשמן; מוסקטר בעל-כרחי,

אף איש־כְּנִסְיָה בְּלִבִּי, הָאֵמֶן לִי. אַתּוֹס וּפּוֹרְתוֹס תַּחֲבוּ אוֹתִי הִנֵּה כְּדִי שְׁלֹא
אֲשַׁתְּעֻמָּם; בַּעַת שֶׁהִסְמַכְתִּי כַכְמֶר, הִיתָה לִי בַעֲיָה קָלָה עִם... אֵף וְדַאי אֵין זֶה
מַעֲנִין אוֹתָךְ, וְאֵנִי גּוֹזֵל מִמֶּךָ זְמַן יָקָר."

"כָּלֵל וְכָלֵל לֹא, הַדָּבָר מַעֲנִין אוֹתִי עַד מָאֵד," נִצְטַעַק דִּ'אַרְטֶנְגֶן; "כִּרְגָע
אֵין לִי שׁוּם דָּבָר אַחֵר לַעֲשׂוֹת."

"כֵּן, אֵף אֲנִי צָרִיךְ לֹמַר אֶת תְּפִלוֹתִי," הָשִׁיב אֶרְמִיס, "וְלַחֲבֵר כַּמָּה
חֲרוּזִים שֶׁבִקְשָׁה מִמֶּנִּי הַגְבֵּרֶת דִּ'אַגִּיוֹן; לְאַחֵר מִכֵּן חֵיב אֲנִי לְסוּר לְרַחוּב
סֵנְט־אוֹנוּרָה, לְרַכֵּשׁ אֶדָם לַגְבֵּרֶת דֶּה שְׁכָרוֹ; רוֹאָה אַתָּה, יְדִידִי הַיָּקָר, כִּי בַעוֹד
אַתָּה פְּנוּי, זְמַנִּי שְׁלִי מִצְמָצֵם מָאֵד."

אֶרְמִיס הוֹשִׁיט בַּחֲבֵה אֶת יָדוֹ לְרַעוּ הַצָּעִיר, וְנִפְרַד מִמֶּנּוּ.

חֲרַף כָּל הַמֵּאֲמָצִים שֶׁעָשָׂה, לֹא עָלָה בְּיָדוֹ שֶׁל דִּ'אַרְטֶנְגֶן לְדַעַת יוֹתֵר עַל
אוֹדוֹת שְׁלֹשֶׁת חֲבָרָיו הַחֲדָשִׁים. בְּלִית־בְּרָרָה סָכַם בְּלִבּוֹ כִּי בַהוֹנָה יֵאֱמִין לְכָל
הַנֶּאֱמָר עַל עֲבָרָם, בַּתְקִנָּה לְגִלּוּיִים בְּדוֹקִים וְנִרְחָבִים יוֹתֵר בַּעֲתִיד. לְפִי־שַׁעַה
רָאָה בְּאַתּוֹס אֶת אֲכִילֵס, בַּפּוֹרְתוֹס אֶת אִיאַס, וּבְאַרְמִיס אֶת יוֹסֵף הַצָּדִיק.

עִם זֹאת הָיוּ חַיֵּיהֶם שֶׁל הָאֶרְבָּעָה עֲלִיזִים; אַתּוֹס הִמָּר, וּכְהֶרְגָלוֹ —
לֹא־הִצְלָחָה. אֵף־עַל־פִּי־כֵן מַעוֹלָם לֹא לָוָה פְּרוּטָה מִחֲבָרָיו, לְמִרוֹת שְׁאֲרָנְקוֹ
עֲמַד לְשִׁרוּתָם בְּכָל עֵת. כֹּאשֶׁר הָיָה מִשְׁחָק עַל דְּבָרָתוֹ, הָיָה מַעִיר תָּמִיד אֶת
נוֹשָׁהוּ לְמַחֲרַת בְּשַׁעַה שֶׁשׁ בִּבְקָר כְּדִי לְפָרֹעַ אֶת חוּבוֹ.

לְפּוֹרְתוֹס הָיוּ הַתְּלַקְחִיּוֹת; אִם זָכָה, הָיָה מִתְהַלֵּךְ מִחֲצָף וּמִלֹּא־פָּאָר; אִם
הַפְסִיד, הָיָה נֶעְלָם כְּלִיל לַכֶּמֶה יָמִים, וְחוֹזֵר לְאַחֲרֵיהֶם חֲרוֹר וְעִגְמוּמִי, אֵף
בְּכִיסִים מִלֹּא־מָמוֹן.

אֲשֶׁר לְאַרְמִיס, הוּא לֹא שָׁחַק מַעוֹלָם. הוּא הָיָה הַמוֹסְקֶטֶר הַמְּבִישׁ בִּיּוֹתֵר,
וְאִישׁ־הַחֲבָרָה הָרַע בִּיּוֹתֵר שֶׁאִפְשָׁר הָיָה לְמַצֵּא. תָּמִיד נֶאֱלָץ לַעֲבֹד. לַעֲתִים,
בְּאֻמָּצָה הָאֲרוּחָה, כֹּאשֶׁר הוֹדוֹת לִזְיֵן הַמְּשַׁלְּהָב וְלִשְׁיַחַה הַחֲמָה חֲשָׁבוּ הַכָּל כִּי
לְפָחוֹת שְׁלֹשׁ שָׁעוֹת נֹתְרוּ לְפָנֵיהֶם לְהִסָּב לְשִׁלְחָן, הָיָה אֶרְמִיס מִתְבּוֹנֵן
בְּשַׁעוֹנוֹ, קָם בַּחֲיוּף חֲנִנִי וְנִפְרַד מִהַחֲבוּרָה עַל־מִנַּת לְלַכֵּת, כֵּן הָיָה אוֹמֵר,
לְהַתְעִיץ בְּאִיזָה תְּרָצוֹן, שֶׁעִמּוֹ קָבַע פְּגִישָׁה. לַעֲתִים הָיָה שָׁב לְבֵיתוֹ לְכַתֵּב
מֵאֵמֶר, וּמִבְקֵשׁ מִחֲבָרָיו שְׁלֹא יִטְרִידוּהוּ.

אֲזִי הָיָה אַתּוֹס מַחֲיֵךְ אֶת חַיּוֹכּוֹ הָעִגְמוּמִי, שֶׁכֶּה הֵלֵם אֶת פָּנָיו הָאֲצִילִיּוֹת,
וּפּוֹרְתוֹס הָיָה שׁוֹתֶה יַיִן מְכוּסוֹ, בְּהִשְׁבָּעוֹ כִּי לַעוֹלָם לֹא יִהְיֶה אֶרְמִיס יוֹתֵר
מֵאֲשֶׁר כִּמְר פֶּפֶרִי.

מִשְׁרָתוֹ שֶׁל דִּ'אַרְטֶנְגֶן, פְּלִנְשָׁה, הִסְתַּגֵּל בְּאֲצִילוֹת לְעֵדֶן הַשְּׁפַע; הוּא הָיָה

משתכר שלשים פרוטות ליום, ובמשך חֹדֶשׁ הָיָה מופיע בבית עליו כפרוש ומלא אדיבות לאֲדוֹנוֹ. כְּאִשֶּׁר החלה רוח נגדית לנשב בְּדִירָה שֶׁבְּרֻחוֹב־הקִבְרִינִים — כְּלוּמֹר, כְּשֶׁנֶּאֱכָלוּ כְּמַעַט כָּל אַרְבָּעִים הַפִּיִּסְטוּלִים שֶׁנָּתַן הַמֶּלֶךְ לוֹאִי הַשְּׁלֵשֶׁה-עָשָׂר — הֵחֵל מְשַׁמֵּיעַ טַעֲנוֹת שְׁאֵתוֹס הַגִּדְיָן כְּמַצְחִינוֹת, פּוֹרְתוֹס כְּגִסוֹת וְאַרְמִיס כְּמִגְחָכוֹת. אֵתוֹס הִצִּיעַ אִפּוֹא לְדִ'אַרְטִינֵן לְגִרֵּשׁ אֶת פְּלִנְשָׁה, פּוֹרְתוֹס דָּרַשׁ שִׁילָקָהוּ יוֹתֵר מִשְׁבַּעֲבָר, וְאַרְמִיס טָעַן כִּי צָרִיף אֲדוֹן לִשְׁמַע רַק אֶת הַמַּחְמָאוֹת שֶׁחֹלְקִים לוֹ.

"קַל לָכֶם לְדַבֵּר," הִשִּׁיב דִ'אַרְטִינֵן; "לָךְ, אֵתוֹס, הָחִי בְּאַלֶּם עִם גְּרִימֹו וְאוֹסֵר עָלָיו לְדַבֵּר, וּבִשְׁל כֶּף אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ מִמֶּנּוּ שׁוֹם מֶלֶךְ בְּלִית־נְעִימָה; לָךְ, פּוֹרְתוֹס, הָחִי בְּרֵמֶת-חַיִּים נִפְלְאָה וְנִחָשׁ בְּאַלְהִים בְּעִינֵי מוֹסְקָטוֹן; וְלִבְסוֹף לָךְ, אַרְמִיס, אֲשֶׁר לְמוֹדֵי הַדָּת שֶׁבָּהֶם אֵתָה שְׁקוּעַ תָּמִיד מְעוֹרְרִים כְּבוֹד רַב אֶצֶל מְשֻׁרְתָּךְ בְּאַזֵּן, שֶׁהוּא עֲצָמוֹ אִישׁ דְּתִי וְנִעִים-הִלִּיכוֹת. אַף אֲנִי, שְׁאִין לִי כָּל דָּבָר מִמְּשִׁי וּמִשְׁאַבִּים כְּלִשָּׁהֶם; אֲנִי שְׁאִינִי מוֹסְקָטֹר וְאַפְלוֹ לֹא חָיִל בְּחִיל-מִשְׁמֵר — מָה אוֹכֵל לַעֲשׂוֹת כְּדִי לַעֲזֹרֵר בְּפִלְנִשָּׁה חֲבֵה, אֵימָה אוֹ כְּבוֹד כְּלָפִי?"

"הַעֲנֵנִן חֲמוֹר," הִשִּׁיבוּ שְׁלֹשֶׁת הָרַעִים; "זוֹהִי בְּעִיָּה פְּנִימִית: מְשֻׁרְתִּים הֵם כְּמוֹ נָשִׁים — יֵשׁ לְהַעֲמִידֵם לְלֹא-דְּחוּי בְּמִקּוֹמָם אִם רוֹצִים שִׁישְׁאָרוּ שָׁם. חֲשֹׁב, אִפּוֹא."

דִ'אַרְטִינֵן חָשַׁב, וְהִחְלִיט לַחֲבֹט בְּפִלְנִשָּׁה מֵרָאשׁ עַל מַעֲשָׂיו בְּעֵתִיד; הִתְחַלְטָה הוֹצָאָה אֶל הַפַּעַל לְלֹא-דְּחוּי, וּבִיסוּדִיּוֹת שֶׁבָּה הָיָה דִ'אַרְטִינֵן מְבַצֵּעַ כָּל אֶחָד מִמַּעֲשָׂיו. לְאַחֵר שֶׁהִכָּהוּ, אָסֵר עָלָיו לַעֲזֹב אֶת שְׁרוֹתוֹ לְלֹא הִתָּר כִּי, הוֹסִיף, "הַעֲתִיד אֵינוֹ יָכוֹל לְהִתְנַכֵּר אֵלַי; אֲנִי מַצְפֶּה בְּהִכְרַח לְזִמְנִים טוֹבִים יוֹתֵר. עֲתִידֶךָ בְּטוֹחַ אִפּוֹא אִם תִּשְׁאָר לְצַדִּי, וְאֲנִי אֲדוֹן טוֹב מִכְּדִי שְׁאֲרָשָׁה לָךְ לַעֲזֹבֵנִי כִּפִּי שֶׁמִּבְקָשׁ אֵתָה, וּבְכֶף לְשַׁלֵּל מִמֶּךָ אֶת סְכוּיֶיךָ הַטּוֹבִים."

צוּרַת הַתְּנַהֲגוֹת זֹאת עוֹרְרָה בְּקֶרֶב הַמוֹסְקָטָרִים כְּבוֹד רַב לְמַדִּינִיּוֹתוֹ שֶׁל דִ'אַרְטִינֵן. פְּלִנְשָׁה עֲצָמוֹ נִתְקַף הָעֲרָצָה, וְלֹא הִזְכִּיר עוֹד אֶת רְצוֹנוֹ לְהִתְפַּטֵּר. חִיָּהֶם שֶׁל אַרְבַּעַת הַצְּעִירִים נַעֲשׂוּ מִשְׁתַּפִּים; דִ'אַרְטִינֵן, שֶׁלֹּא הָיָה כְּבוֹל בְּהַרְגָּלִים — מִשּׁוֹם שֶׁזֶּה לֹא כָּבֹר בָּא מֵאַזּוּרוֹ וְנִקְלַע לַעֲוֹלָם תָּדֵשׁ לְחִלּוּטִין לְגִבּוֹ — סָגַל לַעֲצָמוֹ חִישְׁמָהָר אֶת הַרְגָּלִיָּהֶם שֶׁל יְדִידָיו.

הֵם נִהְגוּ לְקוֹם סְמוּךְ לְשִׁמּוֹנָה בְּבִקְרַף, וְסְמוּךְ לְשֵׁשׁ בְּקִיץ, וְלַצֵּאת לְבֵיתוֹ שֶׁל מֶר דֶּה טֶרְבִּיל כְּדִי לְקַבֵּל הוֹרָאוֹת וְלַחוּשׁ אֶת הַלֶּף-הָרוּחוֹת. אִף שֶׁלֹּא הָיָה מוֹסְקָטֹר, בָּצַע דִ'אַרְטִינֵן אֶת הַמְּשִׁימוֹת בְּדִיקְנוֹת נוֹגַעַת לָלֵב; תָּמִיד

נמצא במשמרת, משום שנהג לארח לחברה לכל אחד משלשת ידידיו שעה שעמדו על המשמר. הוא היה מפר בבית המוסקטרים, והכל ראו בו חבר טוב; מר דה טרכיל, שאמד את ערכו ממבט ראשון ורחש כלפיו חבה של ממש, לא חדל מלהמליץ עליו בפני המלך.

שלשת המוסקטרים אהבו גם הם עד מאד את ידידם הצעיר. הידידות שאחזה את הארבעה, והצורך להתראות שלש-ארבע פעמים ביום — אם לשם דו-קרב, אם לשם עסקים ואם לשם הנאה — הביאו לכך שירוצו ללא הרף כצללים זה בעקבותיו של זה, ותדיר היו פוגשים בבלתי-נפרדים הללו מחפשים זה את זה מגן-לוקסמבורג עד לכפר סן-סולפיס, או מרחוב השוכר-הישן עד לגן-לוקסמבורג.

לעת-עמה התממשו הבטחותיו של האדון דה טרכיל בקצב מהיר. ביום בהיר אחד הורה המלך לאביר דז אסר לצרף את ד'ארטנין כצוער לפלגת-המשמר שלו. ד'ארטנין התאנח ולבש את המדים החדשים, אשר היה נכון לתת עשר שנים מחייו כדי להמירם במדי מוסקטר. מר דה טרכיל הבטיח חסד זה לאחר טירונות של שנתים — שאפשר יהיה לקצרה, אגב, אם יזדמן לד'ארטנין לעשות שרות יוצא-דפן למלך או לבצע מעשה-גבורה. ד'ארטנין הסתפק בהבטחה זו, ולמחרת היום החל את שרותו.

אזי הגיע תורם של אתוס, פורתוס וארמיס לעמד על המשמר יחד עם ד'ארטנין, כשהיה במשמרת. כך שביום שבו הצטרף אליה ד'ארטנין, נכתה פלגתו של האביר דז אסר בארבעה אנשים במקום באחד.

8

תַּכְכִּי־חֶצֶר

כמו לכל הדברים בעולמנו, כן גם לארבעים הפיסטולים של המלך לואי השלשה־עשר הייתה התחלה והיה קץ, ומאז קץ זה פקד מחסור את ארבעת ידידיו. בתחלה כלכל אתוס את השתפות ימים־מספר בממונו־שלו; החליפו בכך פורתוס, אשר הודות לאחת מהעלמיותיו השכיחות הצליח לפרנס את הכלל במשך חמשה־עשר יום; לבסוף הגיע תורו של ארמיס, אשר מלא את חובתו ברצון; עלה בידו, כך טען, להוציא כמה פיסטולים ממכירת ספרי־הדת שלו.

לאחר מכן פנו, כהרגלם, לעזרתו של מר דה טרביל — שהעניק להם אי־אלו מקדמות על חשבון המשכרת; אך מקדמות אלו לא יכלו להספיק לארך זמן לשלשה מוסקטרים עמוסי־חובות ולאי־משמר שטרם העמיד נושים לעצמו, ומשום כך לא זכה עדין באשראי.

לבסוף, כשראו כי הגה אוזלות המעות האחרונות מכיסיהם, כנסו במאמץ אחרון שמונה או עשרה פיסטולים על־מנת שפורתוס יהמר עליהם. למרבה הצער בגד בפורתוס מזלו והפסיד הכל, וכן עשרים וחמשה פיסטולים על דברתו.

אזי היה המחסור למצוקה; אזי נראו ארבעת המרעבים, ומשרתיים בעקבותיהם, מתרוצצים על רציפי הנָהָר ובחדרי־המשמר, אוספים אצל חבריהם את כל ההזמנות לסעדה שיכלו להשיג; כי אכן, בהתאם לעצתו של ארמיס, יש לפזר בעתות־שפע הזמנות על זמין ועל שמאל — כדי ללקט כמה מהן בחזרה בעתות־צרה.

אתוס הזמן ארבע פעמים, ובכל פעם לזה עצמו בידידיו ובמשרתייהם.

פורתוס זכה בשש הזדמנויות, ואף הוא אפשר לחבריו להנות מהן. ארמיס זכה בשמונה. כפי שראינו כבר, הוא היה אדם שבמעט המלה עשה מלאכה רבה.

אשר לִדְאָרְטִינֶן, שעדיין לא הכיר איש בעיר הבירה, הוא השיג רק ארוחת־בקר אצל כמר בן־אזורו, וארוחת־ערב אצל דגלן בפלגת־המשמר. הוא הוביל את צבאו אל הכמר, וחסל את מלאי השוקולד הדו־חדשי שלו; הוא הובילו אל הדגלן, והם סעדו סעדת־מלכים. אף כפי שנהג פלנשה לומר, גם אם פעם אחת אוכלים הרבה, אין זו אלא פעם אחת.

דְאָרְטִינֶן חש עצמו משפל אפוא, על כי היו לו רק ארוחה וחצי — מאחר שהסעדה בבית הכמר לא יכלה להחשב אלא כחצי־ארוחה — לענג בהן את חבריו, בתמורה למשתים שאליהם הזמנו אתוס, פורתוס וארמיס. הוא החזיק עצמו כחי על חסדי הזולת, כי שכח בתם־לבו (שהוא כה אפני לכן־נעורים) כי הוא שכלל את כל החבורה במשך חדש ימים; מחו המדאג החל לפעל במרץ. הוא חשב כי שתפותם של ארבעה גברים צעירים, אמיצים, פעלתנים ומלאי־זמה חייבת לשאף ליותר מאשר טיולים בהלוח מחערסל, תגילי סיוף וחדודי־לשון פחות או יותר שנונים.

ואמנם, ארבעה גברים כמותם, ארבעה גברים מסורים זה לזה הן ברכוש והן בנפש, ארבעה גברים הערבים זה לזה בכל עת, שאינם נסוגים לעולם, המבצעים יחד או בנפרד החלטות שנתקבלו במשתף, ארבע זרועות אלה המאיימות על ארבע כנפות השמים, או הפונות יחד לעבר נקודה אחת — חייבים בהכרח לפלס לעצמם דרך בגלוי או במחתרת, בערמה או בכח, לעבר יעד שקבעו, ויהיה יעד זה מוגן ומרחק ככל שיהיה. הדבר היחיד שהפתיע את דְאָרְטִינֶן היה כי שלשת ידידיו לא חשבו על כך מעולם.

הוא עצמו חשב על כך, וברצינות דוקא, מאמץ את שכלו למצא כוון להפעלתו של כח יחיד זה, המכפל פי ארבעה, שבצורתו — כך היה סמוך ובטוח — אפשר יהיה להרים את העולם כמו במנוף שאותו חפש ארכימדס; לפתע הקישו בדלת. דְאָרְטִינֶן העיר את פלנשה וצוה עליו לפתח.

אל לקורא לדמין לעצמו לפי המשפט "דְאָרְטִינֶן העיר את פלנשה", כי היתה זו שעת־לילה או טרם־שחר. לא ולא! השעה היתה ארבע אחרי־הצהרים. שעתים קדם־לכן בא פלנשה לבקש ארוחת־צהרים מאדונו, אשר פטרו בפתגם: "טובה שנה כארוחה." לפיכך סעד פלנשה את לבו בשנה.

לדירה נכנס גבר, לבוש די בפשטות ובעל חזות של ברנגני.*
בקניון סעדה, רצה פלנשה להקשיב לשיחה, אף האורח הכריז באזני
ד'ארטגן כי הדברים שעליו לומר חשובים וסודיים, ולפיקח מבקש הוא
לשוחח עמו בארבע-עינים.

ד'ארטגן שלח מעליו את פלנשה, ובקש ממבקרו לשבת.
השתרר רגע של דומיה, שבמהלכו התבוננו השנים זה בזה כאלו רצו
לעשות הכרה מקדמת; לאחר מכן הרבין ד'ארטגן את ראשו, סימן שהוא
מקשיב.

"שמעתי על אדון ד'ארטגן כי הוא גבר צעיר ואמיץ-לב עד מאד," אמר
הברנגני, "ומניטין אלה, אשר הוא ראוי להם, הניעוני לגלות לו סוד."
דבר, אדוני, דבר," אמר ד'ארטגן, שחש כי לפניו דבר-מה שרוח בצדו.
לאחר הפסקה קצרה, שב הברנגני ואמר:

"אשה לי, תופרת אצל המלכה, אדוני, ושאינה משללת חכמה ויפוי.
השיאו לי אותה לפני שלש שנים לערך, למרות שרכושה היה קטן, משום
שמר דה לה פורט, חדרנה של המלכה, הוא סנדקה ופטרונה..."
"ובכן, אדוני?"

"ובכן," המשיך האיש, "ובכן, אדוני, אשתי נחטפה אתמול עם שחר
בצאתה מחדר עבודתה."

"ועל ידי מי נחטפה אשתך?"

"אני חושד באדם מסוים, אדוני, אף איני בטוח שחשדי מצדק."

"ומיהו האדם שאתה חושד בו?"

"אדם העוקב אחריה זה זמן רב."

"מה אתה סח!"

"מה אמר, אדוני," המשיך הלה; "משכנע אני כי מאחורי כל זאת תבויים
עניי-מדינה הרבה יותר מאשר עניי אהבה."

"עניי-מדינה יותר מאשר עניי אהבה," חזר אחריו ד'ארטגן בהבעה
מלאת-הבנה, "במה אתה חושד?"

"אינני יודע אם יכול אני לפרט באזניך את תשדותי..."

"אדוני, ברצוני לצין בפניך, כי אינני מבקש ממך מאומה. הרי באת לכאן

* כלומר, אורח בן העיר שאינו ממעמד האצילים ושאינו משרת בקדש; במקרה שלפנינו
סוחר או בעל עסק.

מרצונך. אתה שאמרת לי, כי יש לך סוד לגלות לי. עשה אפוא כרצונך; עדין יכול אתה להסתלק כלעצמת שבאתי."

"לא אדוני, לא; אתה נראה כצעיר ישר, וכדעתי לבטח בך. נדמה לי אפוא, כי לא בשל פרשיות האהבה שלה עצרו את אשתי, אלא בגלל אלו של גבירה נעלה ממנה פי כמה וכמה."

"אהה! אהה! כלום אין זה בשל אהבותיה של הגברת דה בואה-טרסי?"
שאל ד'ארטנן, שבקש להראות בעיני מבקרו הנחות כבקיא בעניני החצר.
"גבוה ממנה, אדוני. גבוה ממנה."

"הגברת ד'אגיון, אם כן?"

"גבוה גם ממנה."

"הגברת דה שכרז, אפוא?"

"גבוה ממנה, גבוה בהרבה!"

"אהבותיה של..." השתמק ד'ארטנן.

"כן, אדוני, השיב הברנגני, אחוז-אימה, בקול כה נמוך שכמעט אי אפשר היה לשמעו.

"עם מי?"

"עם מי יכול להיות הדבר, אם לא עם הדקס מ..."

"הדקס מ..."

"כן, אדוני!" אמר הברנגני, מעמם את קולו עוד יותר.

"אף כיצד ידוע לך כל זאת?"

"כיצד ידוע לי הדבר? ובכן..."

"כן, כיצד ידוע לך הדבר? בלי התחמקיות, שאם לא כן... מבין אתה."

"הדבר נודע לי מפי אשתי, אדוני, מפי אשתי."

"אשר יודעת זאת מפי..."

"מפיו של מר דה לה פורט. כלום לא ספרתי לך כי היא בת-טפוחיו של מר דה לה פורט, איש-אמונה של המלכה? ובכן, מר דה לה פורט הציבה לצדה של הוד-מלכותה, על-מנת שלמלכתנו האמללה — אשר המלך מזניחה, החשמן מרגל אחריה והכל בוגדים בה — יהיה לפחות אדם אחד שתוכל לתת בו אמון."

"אהה! אהה! הנה הולך הכל ומתחנר!" אמר ד'ארטנן.

"והנה, אשתי באה לפני ארבעה ימים; אחד התנאים הוא, אדוני, שעליה לבוא לבקרני פעמים בשבוע; כי, כפי שהתכבדתי לומר לך, אשתי אוהבת

אותי מאד. אשתי באה אפוא וספרה לי כי בימים אלה מדאגת המלכה עד מאד.

"האמנם?"

"כן. מסתבר כי כבוד החשמן רודף אחריה ומציק לה יותר מאי-פעם. הוא אינו יכול לסלח לה את פרשת הסרבנות. האם מכיר אתה את ספור הסרבנות?"

"איזו שאלה, הוא מכר לי בהחלט!" אמר ד'ארטגן, שלא ידע מאומה בנדון אף בקש להתחזות כאדם המערה בעניני החצר.

"כך שכיום אין זו עוד סתם שנאה, אלא שאיפת-נקם."

"האמנם?"

"והמלכה חושבת..."

"כן, ומה חושבת המלכה?"

"היא חושבת, כי כתבו בשמה לדכס מבקינגהם."

"בשמה של המלכה?"

"כן, על-מנת שיבוא לפריס, כדי לטמן לו מלכדת כלשהי."

"חזיו נרעם! אף אדוני היקר, מה לאשתך בתוך כל זאת?"

"נאמנותה למלכה ידועה, ומבקשים להרחיקה מאדוניה, להפחידה על-מנת שתגלה את סודותיה של הוד-מלכותה, או לפתותה על-מנת להשתמש בה כמרגלת בשרותם של אויבי המלכה."

"סביר למדי," אמר ד'ארטגן; "האם מכר לך הגבר שחטפה?"

"אמרתי לך; דומני כי האיש מכר לי."

"מה שמו?"

"אינני יודע; כל שידוע לי הוא שהאיש עבדו הנרצע של החשמן, מלחך-פנקתו."

"האם ראית אותו בעיניך?"

"כן, אשתי הראתה לי אותו יום אחד."

"התוכל לתארו בצורה שתאפשר את זהויו?"

"כן! בהחלט; הוא אציל בעל חזות נשאה, שער שחור, גזן עור שחום,

מבט נוקב, שנים צהרות וצללקת ברקה."

"צללקת ברקה!" הצטעק ד'ארטגן; "ובנוסף לכך שנים צהרות, מבט

נוקב, גזן עור שחום, שער שחור וחזות נשאה! זה האיש שלי ממנג!"

"זה האיש שלך, אמרת?"

"כן, כן; אף אין זװע משנה מאומה לגבי עניינך. לא, טעות בידי: אם האיש שלך והאיש שלי אחד הם, הדבר דוקא מפשט בהרבה את העניינים, כי במקרה אחת אנקם שתי נקמות; היכן אפשר למצאו?"
"אין לי משג."

"אין לך משג היכן הוא מתגורר?"
"אין לי כל משג; יום אחד, בלווית את אשתי ללובר, נצא הוא מהארמון שעה שהיא נכנסה — ואז הראתה לי אותו."
"לכל הרוחות! לכל הרוחות!" מלמל ד'ארטגן; "כל הדברים הללו סתמיים למדי; ממי שמעת על חטיפת אשתך?"
"ממר דה לה פורט."
"האם מסר לך פרטים כלשהם?"
"לא היו לו כל פרטים."
"ובכן, האם קבלת איזשהי ידיעה אחרת?"
"אכן, קבלתי..."
"מה?"

"איני יודע אם איני עומד לעשות מעשה פזיז..."
"שוב אתה מתחיל! אכל הפעם חייב אני להעיר לך כי מאחר מדי לסגת."
"ולכן אינני נסוג, לכל הרוחות!" נצטעק הברגני, מתרף ומגדף כדי לחזק את נפשו. "לבד מזאת, חיינפשי, אני בונסיה..."
"שמך בונסיה?" קטעו ד'ארטגן.
"כן, זװע שמי."

"אמרת אפוא, חיינפשי, אני בונסיה! סליחה אם קטעתי את דבריך, אף שם זװע שאמרת מכר לי, כמדמני."
"יתכן, אדוני. אני בעל-הבית שלך."
"אהה! אהה!" אמר ד'ארטגן, שהודקף למחצה וברך את אורחו במנוד-ראש, "אתה בעל-הבית שלי?"

"אכן, אדוני, אכן. ומאחר שאמה בביתי זװע שלשה חדשים, וטרוד בנדאי בעסוקיך החשובים מכדי שתזכר לשלם את שכר דירתך, ומאחר שלא הצקתי לך בנדון אפילו פעם אחת — חשבתי כי תגמל לי על עדינותי."
"ועוד איה, מר בונסיה הנקר," השיב ד'ארטגן, "האמן לי כי מלא אני הכרת-טובה כלפיך בשל התנהגותך זו, ואם, כפי שכבר אמרתי לך, יכול אני להיות לך לעזר באפן כלשהו..."

"בהחלט, אדוני, בהחלט; וכפי שהתחלתי לומר לך, חיי-נפשי, אני
בונסיה נותן בך אמון."

"המשך אפוא את דבריך."

האיש שלף גיר מכיסו, והציגו בפני ד'ארטגן.

"מכתב!" אמר הצעיר.

"שקבלתי הבקר."

ד'ארטגן פתחו, ומאחר שהיום רד — התקרב אל החלון, והאיש
בעקבותיו.

"אל תחפש את אשתך," קרא ד'ארטגן; "היא תחזור לך כשלא יהיה עוד
צורך בה. אם תעשה צעד אחד כדי למצאה, אתה אבוד."

"הנה נקדה חיובית," המשיך ד'ארטגן, "כי ככלות הכול אין זה אלא
איום."

"נכון, אף איום זה מתרידני; אני, אדוני, איני איש-חרב כל עקר, וחושש
אני מהבסטיליה."

"הוי!" אמר ד'ארטגן; "גם אני איני שש להגיע לבסטיליה. אלו מדבר
היה במהלמות חרב בלבד, ניתא."

"אבל אדוני, אני תליתי בך את תקותי בענין זה."

"הביצד?"

"בראותי אותך מקף בכל פעם מוסקטרים נשאים, ובהכירי אותם כאנשי
של מר דה טרביל, ולפיכך באויביו של החשמן, חשבתי בלבי כי אתה
וידידך תשמתו להתל בחשמן, ובד-בבד לסייע בידה של מלכתנו
האמללה."

"ללא ספק."

"לבד מזאת חשבתי בלבי, כי מאחר שחב אתה לי שלשה חדשי שכירות,
אשר מעולם לא הזכרתים בפניך..."

"כן, כן, כבר הבאת בפני נמוק זה, והוא נשמע לי מצין."

"ובכן, היות שהחלטתי כי כל עוד מכבד אתה את ביתי בנוכחותך לא
אזכיר לך עוד את ענין שכר-הדירה..."

"כן יאה."

"ולכך אוסיף, אם יש צורך, כי הנה בדעתי להציע לך חמשים פיסטולים
אם במקרה — ובנגיד לכל הנחה סבירה — דחוק אתה בכסף בעת הזו."

"הפלא ופלא; אם כן, מר בונסיה היקר, הרי אתה אדם עשיר!"

"אמיד למדי, אדוני, אמיד — זו המלה הנכונה; צברתי קצבה של כאלפים או שלשת אלפים כתר הודות לסחר בסדקית, ובעקר הודות להשקעת אי-אלה סכומים במסעו האחרון של יורד-הים המפרסם ז'ן מוקה; לכן, אדוני, הרי מבין אתה כי... אוי!..." הצטעק לפתע הברגני.

"מה קרה?" שאל ד'ארטגן.

"מה ראות עיני?"

"היכן?"

"ברחוב, מול חלונותיך, בפתח הבנין הזה; אדם עטוף במעיל."

"הוא האיש!" נצטעקו יחד ד'ארטגן והברגני, אשר הכירו איש-איש את אויבו.

"אהה! הפעם," צעק ד'ארטגן וזנק לעבר חרבו, "הפעם לא יחמק מיד."

"היכן?"

הוא שלף את חרבו מנדנה והזדרז לצאת מהדירה.

במדרגות פגש את אתוס ופורתוס שבאו לבקרו. הם התרחקו זה מזה, וד'ארטגן חלף ביניהם כחץ מקשת.

"הי! לאן אתה רץ ככה?" צעקו לעברו שני המוסקטרים.

"האיש ממג!" השיב ד'ארטגן ונעלם מהעין.

פעמים רבות ספר ד'ארטגן לחבריו על הרפתקתו עם הזר, וכן על הופעת הנוסעת היפה, שפידה הפקיד הלה, ככל הנראה, הודעה חשובה. דעתו של אתוס הייתה כי ד'ארטגן אבד את המכתב במהלך התגרה. לדעתו אין אציל מסגל למעשה שפל כגון גנבת מכתב; ולפי תאור הזר בפי ד'ארטגן, יכול הלה להיות רק בן-אצלה.

פורתוס ראה את הפרשה כלה כפגישת-אהבים שקבעה גבירה למחזרה, או המחזר לגבירה, ואשר נוכחות ד'ארטגן, ונוכחות סוסו הצהב, סכלוה. ארמיס טען, כי מאחר שכל הדברים הללו מסתוריים — מן הראוי שלא לנסות ולרדת לחקרים.

מהמלים המעטות שפלט ד'ארטגן הבינו אפוא השנים במה העניין, ומאחר שהניחו כי לאחר שימצא את האיש, או יאבד את עקבותיו, ישוב ד'ארטגן בסופו של דבר לביתו, המשיכו ועלו לדירתו.

בהכנסם היה חדרו של ד'ארטגן ריק מאדם. בעל-הבית, אשר חשש מתוצאותיו של המפגש הצפוי בין הצעיר לאלמונים, החליט — לנוכח אפיו כפי שהציגו בעצמו — כי הזהירות מחיבת שיסתלק מהמקום.

9

ד'ארטנין מגלה את כחו

כפי שחזו זאת אתוס ופורתוס, חזר ד'ארטנין מקץ חצי שעה. גם הפעם לא מצא את האיש, שנעלם בדרך-פלא. ד'ארטנין רץ שליוף-חרב בכל הרחובות הסמוכים, אף לא ראה אדם הדומה לזה שחפש. לבסוף עשה את הדבר שאולי חייב היה לעשות מלכתחלה: להקיש בדלת שעליה נשען הזר. אף לשוא נקש במקוש עשר או שתים-עשרה פעמים רצופות; איש לא פתח לו, ושכנים, אשר הרעש משכם אל סף ביתם או לחלונות דירתם, הסבירו לו כי בית זה — אשר כל פתחיו היו, אגב, סגורים ומסגרים — נטוש זה למעלה מששה חודשים.

שעה שהיה ד'ארטנין רץ ברחובות ומקיש בדלתות, הצטרף ארמס לשני ידידיו, כך שבשובו לביתו מצא עצמו ד'ארטנין בפני עצרת מלאה. "ובכן?" שאלו שלשת המוסקטרים פה-אחד, בראותם את ד'ארטנין נכנס בפנים מינעות ומעותות מכעס.

"ובכן!" הצטעק ד'ארטנין בהשליכו את חרבו על משתו, "ברי לי כי איש זה הנו השטן בכבודו ובעצמו; הוא נעלם כשד, כצל, כרוח-רפאים!" "האם מאמין אתה ברוחות-רפאים?" שאל אתוס את פורתוס.

"אני מאמין רק במה שרואות עיני, ומאחר שמעודי לא ראיתי רוחות — אינני מאמין בהן."

"התנ"ך", אמר ארמס, "מצוה עלינו להאמין בהן: רוחו של שמואל התגלתה לשאול, וזה עקר-אמונה שלא אשבע נחת, פורתוס, אם תערער עליו."

"מכל מקום, איש או שד, גשמי או רוחני, תעתוע או מציאות — אדם זה

נולד כְּדִי לְהוֹרִידֵנִי שְׂאוּלָה, כִּי בִשְׁל מְנוּסָתוֹ, רַבּוּתִי, הִחְמַצְנוּ עֶסְקָה מְצִינָה;
 עֶסְקָה שְׂבָה יְכַלְנוּ לְהַרְוִיחַ מֵאָה פִּיסְטוּלִים, וְאוּלִי אִף יוֹתֵר.

"הַכִּיצָד?" קָרָאוּ פֶּה-אֶחָד פּוֹרְתוֹס וְאַרְמִיס. אֲשֶׁר לְאַתּוֹס, הוּא שְׁמֵר אֲמוּנִים
 לְשִׁיטַת-הָאֵלִם שְׁלוֹ, וְהֶסְתַּפֵּק בְּמִבְט שׂוֹאֵל.

"פִּלְנֶשָׁה," אָמַר דְּאַרְטֶנְגֵן לְמִשְׁרָתוֹ, אֲשֶׁר שָׂרָבָב אוֹתוֹ רָגַע אֶת רֹאשׁוֹ בְּעַד
 הַדֶּלֶת הַפְּתוּחָה-לְמַחְצָה, מִתּוֹךְ כּוֹנֶה לְלֶקֶט כְּמֵה פְּרוּרִים מִהַשִּׁיחָה, "רַד אֵל
 בְּעַל-בֵּיתֵנוּ, מֵר בּוֹנְסִיָּה, וְאָמַר לוֹ לְשַׁלַּח אֶלִּינוּ מַחְצִית הַתְּרִיסָר בְּקִבּוּקִים שֶׁל
 יֵין בּוֹיִנְסִי, הֵינָן הָאֵהוֹב עָלֵי בִיּוֹתֵר."

"מֵה זֹאת אוֹמְרָת? הֲאֵם נִהְיָה אֶתָּה מֵאַשְׂרָאִי פְּתוּחַ אֲצֵל בְּעַל-הַבֵּית
 שְׁלָךְ?" שָׂאֵל פּוֹרְתוֹס.

"כֵּן," הִשִּׁיב דְּאַרְטֶנְגֵן; "הֵחֵל מֵהַיּוֹם; הָיוּ סְמוּכִים וּבְטוּחִים שְׂאֵם יֵינוּ
 רַע, נִשְׁלַח אוֹתוֹ לְחַפֵּשׁ לְמַעַנְנוּ יֵין אַחֵר."

"מֵתֵר לְנֶצֶל, אִף לֹא הַפְּרִיזָה," פָּסַק אַרְמִיס.

"תִּמְיֵד אֲמַרְתִּי כִּי דְאַרְטֶנְגֵן הוּא בְּעַל הַמַּחֲרִיף מִבֵּין אַרְבַּעַתָּנוּ," אָמַר
 אֲתוֹס, וּלְאַחֵר שֶׁהִשְׁמִיעַ חוֹת־דַּעַת זֶה — אֲשֶׁר דְּאַרְטֶנְגֵן הִשִּׁיב עָלֶיהָ בְּקִדָּה
 — שֶׁב לֹא דַחוּי לְשִׁתִּיקָתוֹ הִרְגִּילָה.

"אָמַר לָנוּ כְּבֵר בְּמֵה הַעֲנִין," בִּקֵּשׁ פּוֹרְתוֹס.

"כֵּן," אָמַר אַרְמִיס, "סִפֵּר לָנוּ זֹאת, יְדִידִי הִיָּקֵר, בְּתַנְאִי שְׂאִין כְּבוֹדָה שֶׁל
 אִיזוֹ גְּבִירָה מְעַרָב בְּסִפּוֹר זֶה — כִּינֹן שְׂאֵם כֶּךָ הוּא, תִּיטִיב לְנֶהֱגֵם אִם
 תִּשְׁמְרֶהוּ בְּקִרְבְּךָ."

"אֵל דְּאֶגְהָה," הִשִּׁיב דְּאַרְטֶנְגֵן, "כְּבוֹדוֹ שֶׁל אִישׁ לֹא יִפְגַּע מִמֶּה שְׂאִסְפֵּר
 לָכֶם."

אֲזַי מָסַר לָהֶם, מִלָּה בְּמִלָּה, אֶת אֲשֶׁר אָרַע בֵּינוּ לְבֵין בְּעַל-בֵּיתוֹ, וְכִיצָד
 הַתְּבַרֵּר כִּי הָאִישׁ שֶׁחֲטַף אֶת רַעֲיָתוֹ שֶׁל בְּעַל-בֵּיתוֹ הַכְּבוֹד וְזֶה שֶׁעָמַד הַתְּקוּטָט
 בְּאַכְסִנִּית "הַטּוֹחֵן-הַיָּשָׁר" לֹא הָיוּ אֵלָּא אָדָם אֶחָד.

"הַסִּפּוֹר נִשְׁמַע טוֹב," אָמַר אֲתוֹס לְאַחֵר שֶׁטַעַם מֵהַיֵּין כְּמִבֵּין, וְצִין בְּהִנְדֵּ-
 רֹאשׁ כִּי הוּא לְטַעֲמוֹ; "וְאֶפְשָׁר הָיָה לְהוֹצִיא מִהַכְּרָנֶשׁ הַחֲכִיב הַזֶּה חֲמִשִּׁים עַד
 שְׁשִׁים פִּיסְטוּלִים. כָּעֵת נוֹתֵר לְבָרֵר, הֲאֵם חֲמִשִּׁים אוֹ שְׁשִׁים פִּיסְטוּלִים
 מְצַדִּיקִים שְׁנִסְכָּן אַרְבָּעָה רִאשִׁים."

"אִךְ אֵל תִּשְׁכַּח," נִצְטַעַק דְּאַרְטֶנְגֵן, "כִּי אִשָּׁה מְעַרְבָת בְּפִרְשָׁה, אִשָּׁה
 חֲטוּפָה, אֲשֶׁר וּדְאִי מְאִיָּמִים עַל חַיֶּיהָ, אוּלִי מְעַנִּים אוֹתָהּ, וְכָל זֹאת מִשּׁוּם
 שֶׁהִיא נִאֲמָנָה לְגַבֵּרָתָה!"

"הזהר לך, ד'ארטגן, הזהר לך," אמר ארמס; "לדעתי משתלחב אתה יתר על המדה באשר לגורלה של גברת בונסיה. האשה נכרזה להובילנו אל פיפחת, וממנה נובעים כל אסונותינו." לשמע דבריו הנחרצים של ארמס, קמט אתוס את מצחו ונשף את שפתיו.

"לא למרת בונסיה דואג אני," צעק ד'ארטגן, "אלא למלכה, אשר המלך זונחה, החשמן רודפה, והיא רואה את ראשי כל נאמניה מתזים בזה אחר זה."

"ומדוע אוהבת היא את השנואים עלינו מכל, את הספרדים והאנגלים?"

"ספרד היא מולדתה," השיב ד'ארטגן, "ואין טבעי מן שתאהב את הספרדים, אשר היא והם בני ארץ אחת.* באשר לטענה השניה שהשמעת נגדה, ספר לי כי אינה אוהבת אנגלים — אלא אנגלי מסים." "ובכן, חינפשי," אמר אתוס, "יש להודות כי אנגלי מסים זה ראוי בהחלט לאהבה. מימי לא ראיתי חזות אצילית משלו."

"ואל לנו לשכח, שאין עוד אדם המתלבש כמותו," אמר פורתוס. "הייתי בלונדון ביום שזרה את פנינו, ובשם אלהים! הרמתי שתיים, ומכרתי אותן בלא פחות משה פיסטולים האחת. ואתה, ארמס, האם הוא מכר לך?" "לא פחות טוב מאשר לך, רבותי, כי הרי נמניתי עם אלה ששצרוהו בגני אמין, לשם הביאני מר דה פיטגו, רכבה של המלכה. הייתי אותה עת בבית המדרש לכמרים, וההרפתקה נראתה בעיני אכזרית למלך."

"אף למרות הכל," אמר ד'ארטגן, "אלו ידעתי היכן נמצא הדפס מקינגהם, הייתי אווז בידו ומובילו אל המלכה, ואפלו היה זה רק כדי לעזור את חמתו של החשמן; כי הלא אויבנו האמתי, היחיד והנצחי, רבותי, הוא החשמן; ואם נמצא דרך להערים עליו, מוכן אהיה לספן את חיי לשם כך."

"ובכן," המשיך אתוס, "האם לא אמר לך הסוחר, ד'ארטגן, שהמלכה חושבת ששלחו לבקינגהם אגרת מזיפת על-מנת למשכו הנזה?"

* אן מאוסטריה הייתה בתם של פליפה השלישי מלך ספרד ושל מרגרטה, בתו של הנסיך קרל מסטיריה (אוסטריה). למרות שמה, לא היה לה כל קשר עם אוסטריה, ואילו למוצאה הספרדי היה משקל רב, בעקר משום זקתה לתרבות מולדתה.

"מפני כך היא חוששת."
 "חכו רגע," אמר ארמיס.
 "מה הענין?" שאל פורתוס.
 "המשיכו, אני מנסה להזכר בפרטים."
 "כעת משכנע אני," אמר ד'ארטנן, "כי חטיפתה של אשה זו, העובדת
 בשרות המלכה, קשורה לארועים שעל אודותם דברנו — ואולי לנוכחותו
 של מר בקינגהם בפרים."
 "הגסקוני מלא וגדוש רעיונות," אמר פורתוס בהשתאות.
 "אוהב אני מאד להאזין לדבריו," אמר אתוס, "ניבו משעשע אותי."
 "רבותי," אמר ארמיס, "הקשיבו לזאת."
 "הבה נאזין לארמיס," אמרו שלשת הרעים.
 "אתמול נמצאתי אצל דוקטור בחכמת-הדת, איש מלמד עד מאד אשר
 אני מסתיע לעתים בעצתו לצרף למודי..."
 אתוס חייך.
 "הוא מתגורר ברבע שומם," המשיך ארמיס; "אפיו ומקצועו מחיבים
 זאת. ובכן, שעה שיצאתי מביתו..."
 ארמיס השתתק.
 "ובכן?" שאלו שלשת מאזיניו, "מה ארע שעה שיצאת מביתו?"
 דומה היה כי ארמיס מתאמץ, כמו אדם הנמצא בעצומו של ספור שקר,
 והוא פוגש בדרךכו מכשול בלתי-צפוי; אולם עיני ידידיו היו נעוצות בו,
 אזניהם היו כרויות, ולא היתה דרך לסגת.
 "למלמד הזה יש אחינית," המשיך ארמיס.
 "אחינית, כמוכן!" קטעו פורתוס.
 "גבירה מכבדת מאד," אמר ארמיס.
 שלשת הידידים פרצו בצחוק.
 "הה! אם תצחקו, אם תפקפקו בדברי," הוסיף ארמיס, "לא תדעו דבר."
 "אנו מאמינים כבגידת-מוחמד, ודומים כקבר," אמר אתוס.
 "לפיקך אמשיך," אמר ארמיס. "אחינית זו באה לעתים לבקר אצל
 דודה; ובכן, אתמול נמצאה אצלו באקראי שעה שהייתי גם אני שם, ולכן
 נאלצתי להציע את עצמי ללוותה למרפכתה."
 "הכיצד! לאחיניתו של המלמד יש מרפכה?" קטעו פורתוס, אשר
 הפטפטנות היתה אחת ממגרעותיו; "הפרות ראויה לשמה, ידידי."

"פורתוס, "אמר ארמיס, "יותר מפעם צינתי בפניך, כי אינך יודע לשמר
 על מוצא-פיד, וכי דבר זה הוא לך לרועץ בקשריך עם נשים."
 "רבותי, רבותי, "נצטעק ד'ארטנין, בהכחינו לאן מוביל ספורו של
 ארמיס, "הענין רציני; הבה נחדל אפוא מהתלווצציות; המשך, ארמיס,
 המשך."
 "לפתע ראיתי גבר גבה-קומה, שחום, בעל גוונים של אציל... הנה, מסוג
 האיש שלך, ד'ארטנין."
 "אולי אותו האיש, "השיב הלה.
 "יתכן, "המשיך ארמיס... "הוא התקרב אלי, מלנה בחמשה או ששה
 אנשים שצעדו כעשרה צעדים מאחוריו, ובנימה המנמסת ביותר אמר: סלח
 לי, אדוני הדקס, ואת, גברתי, פנה לגברת שנתלתה בזרועי..."
 "אחינתי של המלמד?"
 "שתק כבר, פורתוס! "אמר אתוס. "אתה בלתי-נסבל."
 "...עלו בטובכם למרכבה ללא שום התנגדות ובלי להקים כל רעש."
 "הוא חשב אותך לדקס מבקינגהם! "נצטעק ד'ארטנין.
 "אף הגברת? "שאל פורתוס.
 "הוא חשב אותה למלכה! "אמר ד'ארטנין.
 "בדיוק כך, "אמר ארמיס.
 "הגסקוני הוא שד משחת! "הגה אתוס. "דבר אינו נעלם ממנו."
 "אכן, "אמר פורתוס, "לארמיס קומה דומה לזו של הדקס היפה, וגם
 משהו מצורתו; אף נדמה לי, בכל זאת, כי מדי המוסקטר..."
 "עטיתי מעיל רחב, "אמר ארמיס.
 "בחדש יולי! לכל הרוחות! "אמר פורתוס, "האם חושש המלמד פן
 תכר?"
 "מבין אני, "אמר אתוס, "כי המרגל הטעה בשל הלבוש; אף הפנים!"
 "חבשתי כובע גדול, "אמר ארמיס.
 "אוי! אלהים שבשמים! "הצטעק פורתוס. "כמה אמצעי זהירות נחוצים
 כדי ללמד תיאולוגיה!"
 "רבותי, רבותי, "אמר ד'ארטנין, "כל נבטל זמננו בשטיות; הבה נתפזר
 ונחפש אחר אשתו של הסוחר בדברייסדקית. היא המפתח לתעלומה."
 "לחפש אשה ממעמד כה נחות! האמנם, ד'ארטנין?" הפטיר פורתוס,
 מעקם את שפתיו בתנועת זלזול.

"היא בת טפוחיו של דה לה פורט, משרתה ואיש-אמונה של המלכה.
 כלום לא אמרתי לכם זאת, רבותי? יתכן כי אין זה אלא שקול מחשב מצדה
 של הוד-מלכותה, למצא הפעם תמיכה בתחתית הסלם. ראשים נשאים
 נראים ממרחקים, ולחשמן ראיה טובה."
 "ובכן," אמר פורתוס, "קדם כל עליך לסכם מחיר עם הסוחר, ושיהיה זה
 מחיר נאות!"
 "אין צורך," אמר ד'ארטנין. "אני משער כי גם אם לא ישלם לנו — נקבל
 פצוי הולם ממקור אחר."
 ברגע זה נשמעה שיעטה מהירה במדרגות, הדלת נפתחה ברעש, והסוחר
 האמלל התפרץ לחדר שבו התנהלה ההתעצות.
 "אוי! רבותי," צעק, "הצילו את חיי, בשם אלהים, הצילו את חיי!
 ארבעה אנשים באים לעצרני; הצילו אותי, הצילו אותי!"
 פורתוס וארמיס קמו ממקומם.
 "רגע אחד," אמר ד'ארטנין, מרמוז להם להשיב לנגניהן את חרבותיהם
 השלופות-למחצה; "רגע אחד; במקרה כגון זה אין צורך באמץ-לב, אלא
 בזהירות."
 "אף הרי אין בכונתנו להרשות..." הצטעק פורתוס.
 "הניחו לד'ארטנין לעשות כרצונו," אמר אתוס; "אני חוזר ואומר, כי
 הוא המוח החריף בינינו. ואני מצדי מודיע, כי אצית לו. עשה כרצונך,
 ד'ארטנין."
 ברגע זה הופיעו ארבעה אנשי-משטרה בפתח הדירה הקטנה; בראותם
 למולם ארבעה מוסקטרים חגורי-חרב, הססו להתקדם הלאה.
 "הכנסו, רבותי, הכנסו," צעק לעברם ד'ארטנין; "אתם בביתי, ואנו כלנו
 כאן משרתיכם הנאמנים של המלך ושל כבוד החשמן."
 "אם כן, רבותי, לא תתנגדו לכך שנבצע את הפקדות שנתנו לנו?" שאל
 זה שנראה מפקד הכתה.
 "נהפוך הוא, רבותי; אף נסיע בידיכם, אם ידרש הדבר."
 "אילו דבורים אלה, לכל הרוחות?" רטן פורתוס.
 "אתה גלם," השיב אתוס. "שתק!"
 "הרי הבטחת לי..." לחש הסוחר האמלל.
 "אין אנו יכולים להצילך אלא אם נהיה חפשיים," לחש ד'ארטנין
 במהירות; "אם ננסה להגן עליך, יעצרונו יחד אתך."

"אך נדמה לי, בכל זאת..."

"בואו, רבותי, בואו," המשיך ד'ארטגן בקול רם; "אין לי כל סבה להגן על האדון הזה. רק עתה פגשתיו לראשונה, ואשר לנסבות הפגישה — הוא יספר לכם בעצמו, כי בא לדרש ממני את תשלום שכר-הדירה. האם אמת בפי, אדון בונסיה? ענה!"

"אמת לאמתה," נצטעק הסוחר בדבריי-סדקית, "אך האדון אינו אומר לכם..."

"אף מלה עלי, אף מלה על ידידי, ובעקר אף מלה על המלכה — אחרת תוריד את כלנו שאולה בלי שתציל את עורך," לחש ד'ארטגן לבונסיה, ואחר אמר בקול: "קדימה, רבותי, קדימה — קחו את האיש הזה מכאן!"

ד'ארטגן הדף את הסוחר לידיהם של אנשי-המשמר, ואמר לו: "אתה נבל, אדוני היקר; אתה בא לדרש ממני, ממוסקטר, כסף! לבית-הספר! אגא, רבותי, קחו אותו לבית-ספר, והחזיקוהו מאחורי סוגר וברית זמן רב ככל האפשר, כך שתהיה לי השהות לשלם."

השוטרים הודו לו שוב ושוב, ופנו להסתלק עם טרפם.

שעה שיצדו במדרגות, טפח ד'ארטגן על כתפו של מפקדם: "כלום לא נשתה איש לחיי רעהו?" אמר במלאו שתי כוסות ביין בונסי, שקבל הודות לטוב-לבו של מר בונסיה.

"אראה זאת ככבוד," אמר האיש. "אשתה בחפץ לב!"

"אם כן — לחייד, אדוני... אגב, מה שמך?"

"מר בוארנר."

"לחייד, מר בוארנר."

"לחייד, אישי האציל; ואתה, מה שמך, בבקשה?"

"ד'ארטגן."

"לחייד, אדוני!"

"מעל לכל," קרא ד'ארטגן, נשוא על כנפי התלהבותו, "לחיי המלך והחשמן!"

מפקד השוטרים היה אולי מפקפק בכנותו של ד'ארטגן אלו היה היין רע, אף היין היה מעלה — ולפיכך קבל את הדברים כפשוטם.

"איזה מעשה-שטן עשית?" אמר פורתוס לאחר שהצטרף מפקד השוטרים לאנשיו, וארבעת הידידים נותרו לבדם. "געל-נפש! ארבעה מוסקטרים מניחים לעצור במחצתם אמלל הקורא לעזרה! אציל, המרים כוס בחברתו של פשוט-עם!"

"פורתוס, "אמר ארמיס, "אתוס כבר הודיע לך שאתה גלם, ואני מצטרף
 בזאת לדעתו. ד'ארטנן, אתה אדם דגול, וכאשר תמצא במקומו של מר דה
 טרביל, אבקש את תמיכתך על-מנת שתשיג לי ראשות של מנזר."
 "לעזאזל! אינני מבין שום דבר!" אמר פורתוס. "אתם נותנים ידכם למה
 שעשה ד'ארטנן זה עתה?"
 "ועוד איך," אמר אתוס. "לא רק שמסכים אני עם מעשיו, אלא גם
 משבח אותו עליהם."
 "כעת, רבותי," אמר ד'ארטנן, בלי שיטרח להסביר את התנהגותו
 לפורתוס, "כעת, אחד למען כלם, כלם למען אחד. זוהי סיסמתנו, הלא כן?"
 "אבל רגע אחד..." אמר פורתוס.
 "הושט ידך והשבע!" צעקו אתוס וארמיס.
 נוהה אחר דגמת האחרים, אף עודו מסגן משהו בין שניו, הושיט פורתוס
 את ידו — וארבעת החברים חזרו בקול מאחד על הסיסמה שהכתיב
 ד'ארטנן:
 "אחד למען כלם, כלם למען אחד!"
 "יפה. כעת ישוב כל אחד לביתו," אמר ד'ארטנן, כאלו משחר נעוריו
 לא עסק אלא במתן פקדות; "אף זהירות, כי החל מרגע זה פותחים אנו
 במערכה נגד החשמן."

10

מַלְכֻּדַת־עֶכְבְּרִים בַּמָּאָה הַשְּׁבַע־עָשָׂרָה

מַלְכֻּדַת־עֶכְבְּרִים אֵינָנָה הַמְצָאָה שֶׁל יָמֵינוּ; הֵחָל בְּרָגַע שָׁבוּ הַקִּימוּ לָהֶן הַחֲבָרוֹת הַמִּתְהוּוֹת מִשְׁטָרָה כְּלִשְׁהִי, הַמְצִיאָה מִשְׁטָרָה זוֹ אֶת הַמְלָכֻדַת. מֵאַחֵר שֶׁלֹּא כָּל קוֹרְאֵינוּ בְּקִיִּים בְּעֵגָה הַמְדַּבֵּרֶת בְּמִטָּה־הַמִּשְׁטָרָה, וְכִיּוֹן שֶׁזֶּוּ גַם הַפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה מֵאֲזִי שֶׁהִתְחַלְנוּ לִכְתֹּב לִפְנֵי חֲמֵשׁ־עָשָׂרָה שָׁנָה שְׁאֵנוּ מִשְׁתַּמְשִׁים בְּמִנְחָה בְּמִשְׁמָעוֹת זוֹ, הִבָּה נִסְבִּיר לְקוֹרְאֵינוּ מַהִי מַלְכֻּדַת־עֶכְבְּרִים. בְּבֵית מְסִים, יִהְיֶה אֲשֶׁר יִהְיֶה, עוֹצְרִים אָדָם הַחֲשׂוֹד בְּפֶשַׁע, וְשׁוֹמְרִים אֶת דְּבַר הַמַּעֲצָר בְּסוֹד. בְּחֻדְר־הַכְּנִיסָה שֶׁל הַבֵּית מְצִיבִים מְאָרֵב מְרַכֵּב מְאַרְבָּעָה־חֲמִשָּׁה אֲנָשִׁים, פּוֹתְחִים אֶת הַדֶּלֶת לְכָל הַמְקִישׁ בָּהּ, סוֹגְרִים עָלָיו אֶת הַדֶּלֶת וְעוֹצְרִים אוֹתוֹ. בְּאַפֵּן זֶה נוֹפְלִים לִיְדֵי הַמִּשְׁטָרָה תוֹךְ יוֹמִים־שְׁלֹשָׁה רַב אֵלֶּה הַנוֹהֲגִים לְבַקֵּר בְּמָקוֹם בְּקָבִיעוֹת.

זֶה מַה שֶׁמְכַנִּים מַלְכֻּדַת־עֶכְבְּרִים.

מַלְכֻדַת כְּזוֹ הַתְקֵנָה אֶפֶסא בְּדִירָתוֹ שֶׁל מֶר בּוֹנִיסָה, וְכָל מִי שֶׁנִּתְפַּס בָּהּ — נִחְקָר עַל־יְדֵי אֲנָשֵׁי הַחֲשָׁמָן. לְמוֹתֵר לְצִין, כִּי מֵאַחֵר שֶׁלְמַדְרָגוֹת הַקּוֹמָה הָרִאשׁוֹנָה, זֶה שֶׁבָּה הַתְּגוּרֶר דְּאַרְטָנֶן, הוֹלִיךְ שְׂבִיל מִיָּחָד, לֹא נִפְגְּעוּ מִבְּקָרֵי הַפְּרִטִּים מֵהַמְלָכֻדַת.

אֲגַב, רַק שְׁלֹשָׁת הַמוֹסְקָטְרִים בָּאוּ לְבַקְרוֹ. הֵם עֲסָקוּ בְּחֻקֵּי־תֵם, כָּל אֶחָד מִצְדוֹ, אֵף לֹא גָלוּ מֵאוֹמָה. אֶתּוֹס אֵף פָּנָה לְמֶר דֶּה טְרַבִּיל וְהִצִּיג לוֹ שְׁאֵלוֹת בְּנִדּוֹן, דְּבָר שֶׁהַפְּתִיעַ עַד מָאֵד אֶת מִפְקֵד הַמוֹסְקָטְרִים, שֶׁהִכִּיר אֶת נִהְגֵי־הַשְׁתִּיקָה שֶׁל פְּקוּדוֹ הַנִּכְבֵּד. אֵף גַּם מֶר דֶּה טְרַבִּיל לֹא יָדַע מֵאוֹמָה, לְבַד מֵהַעֲבָדָה כִּי בַּפֶּעַם הָאַחֲרוֹנָה שֶׁרָאָה אֶת הַחֲשָׁמָן, אֶת הַמֶּלֶךְ וְאֶת הַמְּלָכָה — הָיוּ פְּנֵי הַחֲשָׁמָן מְדֻאָגוֹת, הַמֶּלֶךְ נִרְאָה טְרוּד וְעֵינָי הַמְּלָכָה הָאֲדָמוֹת הִעִידוּ עָלֶיהָ כִּי בִכְתָּה אוֹ לֹא יִשְׁנָה בְּמִשְׁךְ הַלֵּילָה. אֵף פֶּרֶט אַחֲרוֹן זֶה לֹא מִשְׁךְ בְּאַפֵּן

מיחד את תשומת-לבו; מאז נשואיה הרבתה המלכה לבכות ומעטה לישן.
מר דה טרכיל הפציר בו, מכל מקום, לראות תמיד לנגד עיניו את טובת
המלך וביחוד את טובת המלכה, ובקשו להעביר בקשה זו לרציו.
אשר ל'ארטגן, הוא לא מש מביתו. את חדרו הסב לנקדת-תצפית.
מחלונותיו ראה את אלה הבאים לפל בפח היקוש; והיות שהסיר מרצפות
עץ מהרצפה ונקבה, עד כי רק תקרה דקה תצצה בינו לבין החדר מתחתיו,
שבו התנהלו החקירות, יכול היה לצותת לכל חלופי הדברים בין החוקרים
לנאשמים, ואף עשה זאת.

החקירות, אשר נפתחו לאחר חפוש מדקדק בכליו של העציר ועל גופו,
התנהלו כמעט תמיד במתכנת הבאה:

"האם מסרה לך מרת בונסיה דבר-מה בשביל בעלה, או בשביל אדם
אחר?"

"האם מסר לך מר בונסיה דבר-מה בשביל אשתו או בשביל אדם אחר?"

"האם היא, או הוא, ספרו לך סוד כלשהו בעל-פה?"

"אלו ידעו, לא היו שואלים את שאלותיהם בצורה כזו," הרהר ד'ארטגן
בלבו. "מה מבקשים הם לדעת, למעשה? אם נמצא הדפס מבקניגהם
בפרס, ואם נועדה לו פגישה עם המלכה?"

כך חשב ד'ארטגן; ולאור הדברים ששמע דרך הרצפה, לא היתה הנחתו
זו משללת-יסוד.

לעת עתה היתה המלכדת דרוכה בכל שעה משעות היום, וכך היתה גם
ערנותו של ד'ארטגן.

בערב שלמחרת מעצרו של בונסיה האמלל, לאחר שיצא אתוס מאצל
ד'ארטגן בדרךכו אל מר דה טרכיל, בדיוק בשעה תשע לפי צלצול
הפעמונים, וכאשר החל פלנשה להציע את המטה לאדונו — נשמע צלצול
בשער הבית. הדלת נפתחה ומיד נסגרה: עוד אדם נתפס במלכדת.

ד'ארטגן זנק ללא-דחוי לעבר הנקב ברצפה, נשכב על בטנו והטה און.
חיש-מהר נשמעו צעקות, ולאחריהן יבבות שנסו להחניקן. לא היה זכר
לחקירה.

"לעזאזל!" הרהר ד'ארטגן, "נדמה לי שזו אשה; מחפשים בכליה, היא

מתגוננת, מפעילים נגדה כח; הוי, שפלים!"

חרף והירותו, היה על ד'ארטגן להתאמץ בכל כוחותיו כדי שלא להתערב
במתרחש מתחת לרגליו.

"אכל אמרתי לכם שאני בעלת-הבית, רבותי; אמרתי לכם שאני גברת בונסיה; אמרתי לכם שאני בשרותה של המלכה!" זעקה האשה האמללה. "מרת בונסיה!" מלמל ד'ארטגין; "כלום התמזל מזלי ומצאתי את זו שהכל מחפשים אחריה?"

"דוקא לך אנו מחפשים," השיבו החוקרים. הקול הלך ונחלש; מהומה רבתי הרעידה את אמות הספים: הקרבן התגונן, ככל שיכולה אשה להתנגד לארבעה גברים. "סליחה, רבותי, סלי...!" מלמל הקול הנשי, שלאחר מכן השמיע רק צלילים חסרי-פשר.

"הם חוסמים את פיה, הם עומדים לקחתה מכאן," הצטעק ד'ארטגין בהזדקפו כקפיץ. "את חרבי! בסדר, היא עלי. פלנשה!"

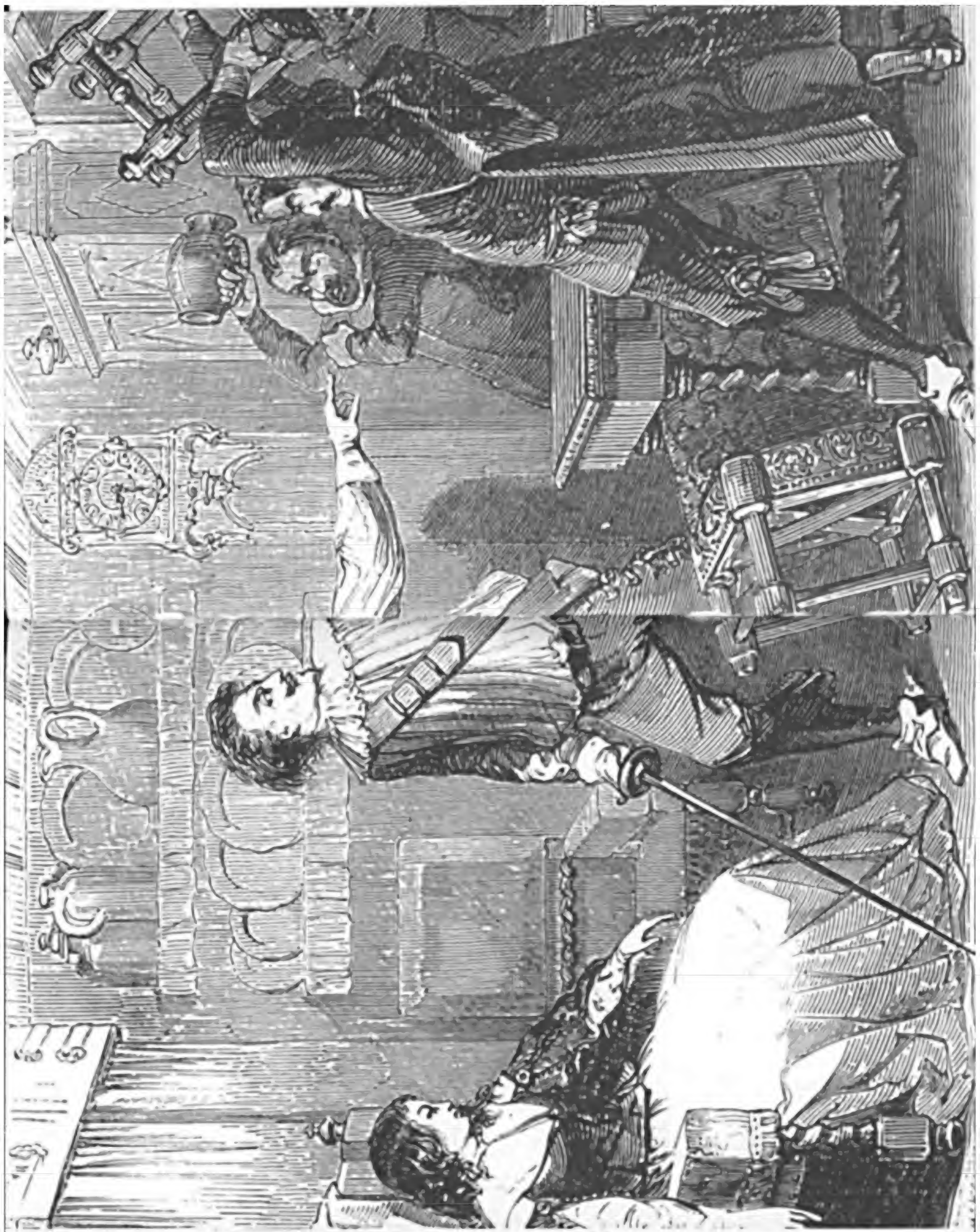
"אדוני?" "רוץ לקרא לאתוס, פורתוס וארמיס. אחד משלשתם נמצא ודאי בביתו, ואולי שבו כבר כל השלישה לדירותיהם. שיאחזו בנשק, ושיכבדו במרוצה. אהה! אני נזכר. אתוס אצל מר דה טרביל."

"אף לאן אתה הולך, אדוני, לאן אתה הולך?" "אני יורד דרך החלון," הצטעק ד'ארטגין, "כדי להרויח זמן. אתה, החזור את המרצפות למקומן, טאטא את הרצפה, צא דרך הדלת ורוץ לאן שאמרתי לך."

"אוי! אדוני, תהרג את עצמך, תהרג את עצמך," נצטעק פלנשה. "שתק, טפש," אמר ד'ארטגין, שנתלה ביד אחת על אדן החלון, הניח לעצמו לפל מהקומה הראשונה — אשר למרבה המזל לא הייתה גבוהה במיוחד — ונחת ללא פגע.

לאחר מכן הלך והקיש בדלת, במלמלו: "אניח להם לתפס אותי במלכדת, ואבוי לחתולים שינסו לנעץ שניהם בעכבר כמוני."

רק פגע המקוש בדלת, והמהומה פסקה; צעדים קרבו לדלת, זו נפתחה וד'ארטגין זנק בתרב שלופה לתוף דירתו של האדון בונסיה; מאחוריו, מפעלת מן הסתם באמצעות קפיץ, נסגרה הדלת מאליה. אחר-כך שמעו שאר דיירי הבית שבו התגוררו בני-הזוג בונסיה, וכן שכניהם דיירי הבתים הסמוכים, צעקות רמות, שעטות, שקשוק תרבות, והרס רהיטים מתמשך. רגע לאחר מכן ראו אלה מביניהם שלשמע הרעש

המפתיע הציצו דרך חלונותיהם על-מנת לברר את סבותיו — כי הדלת נפתחת, וארבעה אנשים לבושי שחורים יוצאים — ליתר דיוק, מתעופפים — דרכה בארבעה עורבים מכים שאבדו על הארץ ובפנות הרהיטים נוצות מכנפיהם; כלומר, פסות מבגדיהם וחלקי מעילים.

ד'ארטגן נצח בלי הרבה מאמץ; יש לציין, כי רק אחד מבין אנשי המשטרה הללו היה חמוש, וגם הוא התגונן רק כדי לצאת ידי חובתו. נכון ששלשת מרעיו נסו לחבט בד'ארטגן בכסאות, שרפרפים וכלי-חרס, אך שתים-שלוש שריטות מלהב חרבו של הגסקוני הכו אותם אימה. עשר דקות הספיקו לתבוסתם, וד'ארטגן המנצח נשאר לבדו בשדה-הקרב.

השכנים, אשר פתחו את חלונותיהם בקר-הרוח שאפן את תושבי פריס באותם ימים של מהומות ותגרות בלתי-פוסקות, מהרו לסגרם לאחר שהבחינו בארבעה אנשים לבושי-שחורים הנסים מהמקום. חושם אמר להם, כי לעת עתה תם הכל ונשלם.

חוץ מזה היתה כבר השעה מאחרת, ואז כמו היום הקדימו הבריות ללכת לישון ברבע לוקסמבורג.

ד'ארטגן, שנותר לבדו עם מרת בונסיה, פנה לעברה; האשה המסכנה

היתה שרוצה, מעלפת-למחצה, על כרסה. ד'ארטגן בחנה במבט מהיר.

היתה זו אשה נחמדה, בת עשרים וחמש או שש, חומת-שער וכחלת-עינים, בעלת אף סולד מעט, שנים נפלאות, עור בגוני ורד וחלב. אך בכך כלו הסימנים, שבגנים אפשר היה לחשב אותה לגבירה מבנות האצלה. ידיה היו לבנות, אך חסרות עדון; כפות רגליה לא היו אלו של אשה רמת-מעלה.

למרבה המזל טרם שם ד'ארטגן לבו לדקדוקי-עניות כאלה.

בעוד ד'ארטגן בוחן את מרת בונסיה ובהמצאו, כפי שאמרנו, בשלב כפות הרגלים, ראה על הרצפה ממחטה דקה — והרימה, כהרגלו. בפנות הממחטה התנוסס השלט שעטר ממחטה אחרת, זו שבשלה עמדו הוא וארמיו לשפע זה את גרונו של זה.

מאז אותה עת נשמר ד'ארטגן מפני ממחטות הנושאות שלטי-אצלה.

לפיכך טמן ללא-הגה את הממחטה שהרים בכיסה של מרת בונסיה.

אז גם חזרה מרת בונסיה להכרתה, פקחה את עיניה, התבוננה סביבה באימה וראתה כי הדירה ריקה וכי היא בודדה בתוכה בחדרת מצילה. מיד חיקה אליו והושיטה לו את ידה. למרת בונסיה היה החיוך הנפלא ביותר בעולם.

"הוי! אדוני, אמרה; "הצלת אותי. הרשה לי אפוא להודות לך."

"גברתי, השיב ד'ארטנן, "נהגתי כפי שכל אציל היה נוהג במקומי, ואינך חייבת לי כל תודה."

"אדרכא, בן אדוני, אדרכא. ואני מקנה שאוכיח לך כי לא עזרת לאשה כפזית טובה. אך מה רצו ממני אנשים אלה, שבתחלה חשבת כי אין הם אלא גנבים, ומדוע זה מר בונסיה איננו בבית?"

"גברתי, אנשים אלה מסכנים פי כמה וכמה מהגנב המסכן ביותר, שכן אין הם אלא סוכני החשמן; ואשר לבעלך, מר בונסיה, הוא איננו כאן משום שאתמול באו ולקחוהו לבסטיליה."

"בעלי בבסטיליה!" זעקה מרת בונסיה; "הוי! אלהים! בשל מה? איש טוב ונקר כמותו! הריהו התמימות בהתגלמותה!"

ומשהו הדומה לחיוך בצבץ על פניה המבהלות עדין של האשה הצעירה.

"בשל מה עצרוהו, גברתי?" אמר ד'ארטנן, "פשעו היחיד, כמדמני, הוא היותו — לאשרו ולדאבנו — בעלך."

"הכיצד, אדוני, האם ידוע לך..."

"ידוע לי שנחטפת, גברתי."

"על-ידי מי, היודע אתה? אם כן, אמר לי!"

"על ידי אדם כבן ארבעים וחמש שנה, בעל שער שחור, גון עור כהה, וצלקת על רקתו השמאלית."

"כן, כן; אך מה שמו?"

"מה שמו? הנה הפרט החסר לי."

"האם ידע בעלי שנחטפתי?"

"הוא קרא על כך במכתב שכתב לו החוטף בכבודו ובעצמו."

"האם העלה חשדות, שאלה הגברת בונסיה במבוכה, "לגבי הסבה לחטיפה?"

"הוא יחסה, כמדמני, לענן מדיני."

"בתחלה פקפקתי בכך, אך היום חושבת אני כמוהו. ובכן, מר בונסיה הנקר לא חשד בי אף לרגע..."

"חס וחלילה, גברתי! הוא גא מדי בתכמתך, ובעקר באהבתך כלפיו."

חיוך שני, וכמעט בלתי-נראה לעין, חלף על שפתיה הנרדדות של האשה הצעירה והיפה.

"אף כיצד הצלחת להמלט?" שאל ד'ארטגן.
"נצלתי רגע שבו השאירוני לבדי; מאחר שהבקר התברר לי פשר
חטיפתי, השתלשלתי בעזרת סדיני דרך החלון, ומהרתי הנה בחשבי כי
אמצא את בעלי בבית."
"כדי שיגן עליך?"
"הוי, לא! האיש הטוב והמסכן! ידעתי שאיננו מסוגל להגן עלי, הודתה
מרת בונסיה; "ועם זאת, רציתי להודיע לו דבר-מה, כיון שיכול היה לשמש
למשהו."
"למה?"

"אין זה הסוד הפרטי שלי, ולכן אינני יכולה לספר לך."
"דרך אגב, "אמר ד'ארטגן (כאומר: "סלחי לי, גברתי, על כי אף שאינני
אלא חיל בחיל-המשמר, מרשה אני לעצמי להטיף לך להיות זהירה"). "דרך
אגב, לדעתי אין המקום שבו אנו נמצאים מתאים להמתקת סוד. האנשים
שהברחתי מכאן ישובו עם תגברת; אם ימצאונו כאן, אנו אבודים. אמנם
שלחתי לקרא לשלשה מחברי, אף מי יודע אם ימצאו בבתיהם!
"כן, אתה צודק, נצטעקה מרת בונסיה, אחוזת אימה; "הכה נברח
מכאן."

מיד שלבה זרועה בזרועו של ד'ארטגן, ומשכה אותו בכח.
"לאן ננוס?" שאל ד'ארטגן; "לאן נמלט?"
"ראשית, הבה נתרחק מבית זה; ולאחר מכן נראה."
האשה והגבר הצעירים, שיצאו בלי לטרח לסגר את הדלת מאחוריהם,
יָרְדוּ בחפזון אל רחוב-הקברנים, פנו לרחוב תעלות-הנסיך ולא עצרו קדם
שהגיעו לככר סן-סולפיס.

"וכעת, "אמר ד'ארטגן, "מה נעשה, ולאן רוצה את שאקחך?"
"מודה אני שקשה לי מאד להשיב לך, "השיבה מרת בונסיה; "התכוננתי
לבקש מבעלי ללכת אל מר דה לה פורט, על-מנת שזה יוכל לומר לנו מה
התרחש בלובר בשלשת הימים האחרונים, ואם יכולה אני להכנס לארמון
ללא סכנה."

"אף אני יכול, "אמר ד'ארטגן, "לגשת אל מר דה לה פורט."
"ללא ספק; אף אין זה כל-כך פשוט. מר בונסיה מכר בלובר, ולפיכך
מניחים לו להכנס; בעוד שאותך אין איש מכיר, ולכן יטרקו לך את הדלת
בפנים!"

"שטיות!" אמר ד'ארטגן, "הרי ודאי מכירה את באחד משערי הארמון
 איזה שוער הנאמן לך, ואשר הודות לאיזו סיסמה..."
 מרת בונסיה נעצה את עיניה בגבר הצעיר.
 "אם אגלה לך סיסמה זו, "אמרה, "האם תשכח אותה מיד לאחר שתצא
 מפיה?"
 "נשבע אני בכבודי, ובדברתי כאציל!" אמר ד'ארטגן בכנות שאין
 לפקפק בה.
 "ובכן, אני בוטחת בך; אתה נראה כגבר צעיר והגון — וחוז' מזה, אולי
 תבטיח מסירותך את עשרך בעתיד."
 "אפעל בכל כחי ובכל מאדי כדי לשרת את המלך ולהועיל למלכה,"
 אמר ד'ארטגן; "העזרי בי אפוא כפי שנעזרים בידיד."
 "אף אני — היכן תשמרני במשך פרק זמן זה?"
 "כלום אין את מכירה אדם שמביתו יוכל מר דה לה פורט לבוא
 לקחתך?"
 "לא, אינני רוצה לבטח באיש."
 "רק רגע," אמר ד'ארטגן, "אנו נמצאים ליד ביתו של אתוס. כן,
 בהחלט."
 "מי הוא אתוס?"
 "אחד מידיד."
 "ואם הוא בביתו, ויראני?"
 "הוא איננו בבית, וחוז' מזה אקח אתי את המפתח לאחר שאכניסך
 פנימה."
 "ואם יבוא?"
 "הוא לא יבוא," אמר ד'ארטגן בכטחון; "ואם יבוא, יספרו לו שהבאתי
 אשה, וכי היא בדירה."
 "הידוע לך כי דבר מעין זה עלול להזיק עד מאד לשמי הטוב?"
 "מה אכפת לך? איש אינו מכיר אותך; חוז' מזה, מצבנו הנוכחי מחייב
 אותנו להתעלם מאי-אלה גנונים!"
 "גלך אפוא אל ידיך. היכן דירתו?"
 "ברחוב פרו, שני צעדים מכאן."
 "לדרך."
 השנים פתחו שוב במרוצה. כפי שצפה זאת ד'ארטגן, לא היזה אתוס

בביתו. ד'ארטנזן נטל את המפתח, אשר הרגלו לתת לו כלאחד מידידיו של אתוס, עלה במדרגות והכניס את מרת בונסיה לדירה הקטנה, שאת תאורה כבד מסרנו.

"את בביתך, אמר; חכי, סגרי את הדלת מבפנים ואל תפתחי לאיש — אלא אם תשמעי שלש הקשות כאלו: הנה כך." הוא הקיש שלש נקישות, שתים קצרות — סמוכות זו לזו וחקקות למדי — ואלו השלישית נפרדת וחלשה יותר.

"יפה, אמרה מרת בונסיה; כעת תורי למסור לך את הנחיותי."

"אני מקשיב."

"גש לשער הלובי מצד רחוב הסלם, ובקש לקרא לז'רמן."

"כן. ומה הלאה?"

"הוא ישאל מה רצונך, ואמה תשיב בשתי מלים: טור ובריסל. מיד

יעמיד עצמו לשרותך."

"ומה אצוה עליו?"

"ללכת לקרא למר דה לה פורט, תדרנה של המלכה."

"ולאחר שיבוא מר דה לה פורט?"

"שלחהו הנה."

"בסדר. אבל איך והיכן נתראה שוב?"

"האם תשוב לך מאד לשוב ולהתראות עמי?"

"בהחלט!"

"ובכן, אל דאגה. השאר ענין זה בידי."

"סומך אני על דברתך."

"ובצדק."

ד'ארטנזן נפרד ממרת בונסיה והעניף בה את המבט המאהב ביותר שאפשר היה לרפז בדמותה הקטנה והחמודה. ובכעודו יורד במדרגות, שמע את הדלת ננעלת אחריו ונסגרת בכריח.

בשני דלוגים הגיע ללובי. בהכנסו דרך רחוב הסלם, צלצלו הפעמונים לשעה עשר. כל הארועים שעליהם ספרנו לעיל התרחשו אפוא בזה אחר זה תוך חצי שעה.

הכל התנהל כדבריה של מרת בונסיה. לשמע הסיסמה, קד ז'רמן קדה; מקץ עשר דקות התייצב דה לה פורט בחדר השוער; בכמה מלים דווח לו ד'ארטנזן על המצב, ואמר לו היכן נמצאת מרת בונסיה. דה לה פורט אף לא

בקשו לחזור פעמים על הכתבת, ויצא במרוצה. כרם, אחרי שעשה עשרה צעדים — פנה לאחור ושב אל ד'ארטגין.

"עצה לי אליך, בחור צעיר," אמר לד'ארטגין.

"מהי?"

"יתכן שתבאנה עליך צרות בשל מה שהתרחש זה לא כבר."

"האמנם?"

"כן. האם יש לך איזה ידיד ששעונו מפגר?"

"ואם כן?"

"סור לביתו על-מנת שיוכל להעיד כי היית אצלו בשעה תשע וחצי. בבית-משפט קוראים לזה אלבי."

ד'ארטגין הבין שהעצה נכונה; הוא נחפז אפוא לביתו של מר דה טרביל, ובמקום להכנס לטרקלין שבו שהו שאר הנוכחים — בקש להכנס לחדרו של המפקד.

מאחר שד'ארטגין נמנה עם המבקרים הקבועים, לא התקשה להשיג את מבקשו; הלכו להודיע למר דה טרביל כי בן-אצו הצעיר מבקש ראיון מיחד, היות שיש לו דברים חשובים לומר לו.

מקץ חמש דקות בא מר דה טרביל ושאלו מה ביכלתו לעשות למענו, ומה הסבה לבקורו בשעת-לילה כה מאוחרת.

"סלח לי, אדוני!" אמר ד'ארטגין, אשר נצל את פרק הזמן שבו שהה לבדו בחדר כדי להשיב את השעון אחרונית בשלש רבעי-השעה; "חשבתי כי מאחר שהשעה רק תשע עשרים וחמש — אין זה מאחר מדי להתניב בפניך."

"תשע עשרים וחמש!" אמר מר דה טרביל והסתפל בשעונו; "הרי אין זה אפשרי!"

"הסתפל, אדוני, הרי השעון מעיד על כך," אמר ד'ארטגין.

"נכון," השיב מר דה טרביל, "נדמה ה'ה לי שיותר מאוחר. אף אמר לי, מה רצונך?"

אזי גולל ד'ארטגין באזני מר דה טרביל ספור ארוך על המלכה. הוא הסביר לו את החששות המקננים בלבו באשר להוד-מלכותה; ספר את אשר שמע על אודות מזמותיו של החשמן כלפי בקינגהם, וכל זאת בשלזה ובצוות-מצח אשר הוליכו שולל את דה טרביל — מה גם שהוא עצמו, כפי שאמרנו כבר, הבחין כי נוצר מצב חדש בין החשמן, המלך והמלכה.

בדיוק בשעה עשר לפי השעון עזב ד'ארטגן את דה טרביל, אשר הודה
לו על המידע שמסר, המליץ בפניו לראות תמיד לנגד עיניו את טובת המלך
והמלכה, ושב לטורקלין. ואולם, בקצה המדרגות נזכר לפתע ד'ארטגן כי
שכח את מחוגי השעון למקומם על-מנת שלא יהיה אפשר להבחין למחרת
היום כי אינו מדיק. לאחר מכן, סמוך ובטוח שרכש לעצמו עד לאלבי, ירד
במדרגות ויצא במהרה לרחוב.

11

העלילה מסתבכת

לאחר בקורו אצל מר דה טרביל, בחר ד'ארטגן — שהיה שקוע בשרעפים — בדרך הארצה ביותר לשוב בזה לביתו.

במה הרהר ד'ארטגן עד-כדי-כך שסטה ממסלולו ושוטט לו, מחיך ומתבונן בכוכבים שברקיע?

הוא הרהר במרת בונסיה. לעיניו, עיני שולית-מוסקטרים, נראתה האשה הצעירה כאהובה שהיא כמעט כליל-שלמות — יפה, מסתורית, ובקיאא בכל רזי החצר, אשר נסכו רצינות נחמדה בתוי-פניה החנניים. אפשר היה לחשוד בה שאיננה אדישה כלפיו, וזוהי מעלה שאין מאהבים-טירונים יכולים לעמד בפניה. לבד מזאת, ד'ארטגן חלצה מידיהם של בני-בליעל שרצו לחפש על גופה ולקרע לה, ושרות חשוב כזה כונן ביניהם רגשות של הכרת טובה, שאינם מתקשים ללבש צביון לכבי יותר.

עד-כדי-כך מהירים הם החלומות הנשאים על כנפי הדמיון, שד'ארטגן כבר ראה בעיני רוחו כי שליח מטעמה של האשה הצעירה פוגש אותו ומוסר לו הזמנה לפגישה, שרשרת-זהב או יהלום. כבר ספרנו כי האבירים הצעירים קבלו ללא בושח תשורות ממלכס; נוסף, כי באותה תקופה של מוסר קליל לא חשו בשת-פנים גם מפני אהובותיהם, וכי אלו נהגו להעניק להם כמעט דרך קבע מזכרות יקרות-ערך ובנות-קזמא, כאלו נסו להבטיח בעזרת תשורותיהן הנכבדות את יציבות אהבתם.

באותה עת היו הגברים מפלסים להם את דרכם תודות לנשים, בלי להסמיק בשל כך. אלו שנחנו רק ביפי, היו נותנות את יפן; ומכאן מן הסתם נובע הפתגם, שגם האשה היפה ביותר בעולם אינה יכולה לתת אלא

את מה שיש לה. העשירות נתנו, כתוספת, גם חלק מכסף; ואפשר למנות מספר רב של גבורים בני אותה תקופה, שבה פרחה האהבה, אשר לא היו זוכים במדיהם, ציודם ונצחונם בקרבותיהם, ללא הארנק התפוח פחות או יותר שאהובתם קשרה לאכפס.

לד'ארטגן לא היה מאומה מהססנותו של הקרנני — לכה קלילה, פרח הממהר לקמל, מוץ של פרח האפרסק — זו חלפה ונעלמה ברוח העצות הפוחזות ששלשת המוסקטרים השיאו לידידם. בהתאם לנהגה המוזר של אותה תקופה, ראה עצמו ד'ארטגן כמו בשדה הקרב — כאלו נמצא על אדמות פלנדריה; שם היה עומד מולו מלך ספרד, וכאן — אשה. בשני המקרים יש אויב להלחם בו, ושלל לאסוף.

אף הבה נציג, כי לפי־שעה הניע את ד'ארטגן רגש בן יותר ונטול שקול־י כדאיות. הסוחר בדבריי־הסדקית אמר לו כי הוא איש עשיר; הצעיר יכול היה לתאר לעצמו, למראה גלם כמר בונסיה, כי אשתו היא המנהלת בלי ספק את עסקי הממון המשפחתיים. אולם כל זאת לא השפיע במאומה על הרגש שהתעורר בקרבו למראה מרת בונסיה, וענין הכדאיות נותר כמעט לגמרי מחוץ לנציגיה של אהבה שהחלו מלבליבים בקרבו. אנו אומרים "כמעט לגמרי", כי המחשבה שאשה צעירה, יפה, חננית ובעלת שאר־רוח היא בנוסף לכל גם עשירה אינה גורעת פה־אֶזֶה מעצמתה של אהבה, אלא, נהפוך הוא, רק מחזקת אותה.

העשר מאפשר הרבה מאד עדונים ומותרות אציליים. ההולמים את היפי־גרב לכן ועדין. שמלת משי. לבגית־תחרה. נעל נאה לכף הרגל. צעיף משובב על הראש — אלה אינם הופכים אשה מכערת לנאה, אך עושים אשה נאה ליפה; וזאת בלי להזכיר את כפות הידים השומרות על יפין תודות לעשר: כי הרי כפות הידים, ובעקר אלו של אשה, אינן יפות אלא אם כן נשמרו ממלאכה.

לבד מזאת. ד'ארטגן לא היה מיליונר. כפי שיודע היטב הקורא. אשר לא הסתרנו ממנו את מצבו הכלכלי. הוא אכן קנה להיות כזה בבוא היום, אך התקופה שהוא עצמו הועיד להתחוללותו של שנוי משמח זה במצבו היתה מרחקת למדי. ועד אז, איזה ואוש הוא לראות את האשה האהובה חושקת באלף ואחד ההבלים הללו, שמהם בונות הנשים את אשרן, ולהיות משלל־אמצעים להעניקם לה! לפחות, כשהאשה עשירה נאהובה — מצבה אינו כזה: את כל שאין ידו משגת לתת לה, משגת ידה לרכש לעצמה. ולמרות

שעל-פירב כספי הבעל הם המשמשים לממון חפצי חשק אלה. נדיר הוא כי הבעל הוא שזוכה בהכרת הטובה על כך.

אשר לדי'ארטנגן, שהיה נכון להיות המאהב הלוהט ביותר, הרי לעת-עתה היה רק ידיד מסור עד אין קץ. גם בעצומן של תכניות האהבה שתכן בנוגע לאשתו של הסוחר בדברייסדקית לא שכח את ידידיו. מרת בונסיה היפה הייתה אשה שאפשר לקחתה לטיל בשדרת סן-דני, או ביריד סן-ז'רמן בחברת אתוס, פורתוס וארמיס, אשר די'ארטנגן יהא גא להציג בפניהם ידידה שקמוה. ואולם, כשצוּעדים זמן רב — רעבים; די'ארטנגן עמד על כך זה לא כבר. כך תערכנה ארוחות טעימות וחביבות, אשר בהן נוגעים בצד אחד בידו של הידיד, ובצד שני ברגלה של אהובה. וכן, בתקופות הקשות ביותר, במצבים הדוחקים ביותר, יוכל די'ארטנגן להיות לעזר לידידיו.

ומה על מר בונסיה, אשר די'ארטנגן מסרו בידי השוטרים בהתכחשו אליו בקול רם, אף שהבטיח לו בלחש להצילו? חִבִּים אָנוּ להודות לפני קוראֵינוּ כי די'ארטנגן לא חשב עליו כלל; או, אם הרבה בו, היה זה כדי לומר בלבבו שיהיה מקום המצאו אשר יהיה, מן הראוי שישאר שם. אין תשובה אנוכית יותר מזו שמשמיעה האהבה.

אף אל לקוראֵינוּ לדאג: גם אם שוכח די'ארטנגן את בעל-ביתו, או מתעלם ממנו באמתלה שאֵינוּ יודע לאן לקחיהו, אין אנו שוכחים אותו, ויודעים אנו גם יודעים את מקום המצאו. אף לעת-עתה הבה נעקב אחר הגסקוני המאהב. ואלו אל סוחר-הסדקית המכבד נשוב בבוא הזמן.

די'ארטנגן, מהרהר באהבותיו-לעתיד, מדבר אל הלילה, מחיף אל הכוכבים — עלה אל רחוב שרש-מידי, ומאחר שנמצא ברכע שבו התגורר ארמיס, עלה בדעתו לבקר אצל ידידו על-מנת להסביר לו בשל מה שגר אליו את פלנשה בבקשה שיבוא ללא-דחוי למלכדת. ואולם, אם נמצא ארמיס בביתו שעה שבא לשם פלנשה, הרי ודאי הודרו לבוא אל רחוב-הקברנים ולא מצא בבית איש זולת, אולי, שני חבירי האחרים — כך ששלשתם לא ידעו את הסבה לזמונם. "הטרדה זו מחיבת הסבר", הרהר די'ארטנגן בקול רם.

ובלבד הוסיף, כי כך תנתן לו הזדמנות לדבר על מרת בונסיה הקטנה והנאה, אשר מלאה כבר את נפשו, אם לא את לבו. אין טעם לדרש צנעה מאהבה ראשונה. אהבה ראשונה שכזו מלוּה בשמחה אדירה, החיבת לפרץ החוצה, אחרת עלולה היא לחנק את בעליה.

פּרִיס כָּבֵד הִיְתָה חֲשׂוּכָה זֶה שְׁעֵתִים וְהַחֲלָה לְהִתְרוֹקֵן מֵאֲדָם. כָּל פַּעֲמוֹנֵיהֶן שֶׁל כְּנָסִיּוֹת רַבֵּעַ סָנְדוּרְמָן צִלְּלוּ יַחַד אַחַת-עֶשְׂרֵה פַעַם; מִזֶּג־הָאִוִּיר הָיָה נָאָה. ד'אַרְטֶגֶן פִּסַּע לְאַרְךָ סִמְטָה צָרָה, שׁוֹאֵף אֶת הָרִיחוֹת הַנְּעִימִים שֶׁנִּשְׁאַה הָרוּחַ מִגִּנּוֹי הַקִּטְנִים שֶׁל ווֹז'נֶר, שֶׁטֶל הָעֶרֶב וְרוּחַ הַלֵּילָה צָנָנּוּם. מִרְחוֹק הִדְהִדּוּ שִׁירֵי הַשְּׁתִּיגִים בְּכַתִּי־הַמְרוֹזֵחַ הַמְּפֹזָרִים בַּשְּׂכוּנָה, שְׁתִּירִיסִים עֲבִים עִמָּמוֹ אֶת אוֹרוֹתֵיהֶם. בְּהִגִּיעוֹ לַקְצָה הַסִּמְטָה, פָּנָה ד'אַרְטֶגֶן שְׂמָאלָה. הַבֵּית שָׁבוּ הַתְּגוֹרֵר אֲרָמִיס נִמְצָא בֵּין רְחוֹב קֶסֶט לְבֵין רְחוֹב סְרוֹנְדוֹנִי.

ד'אַרְטֶגֶן עָבַר כָּבֵד אֶת רְחוֹב קֶסֶט, וְרָאָה לִפְנֵיו אֶת דֶּלֶת בֵּיתוֹ שֶׁל יִדִּידוֹ הַחֲבוּיָה מֵאַחֲרֵי עֲצֵי שְׁקֵמָה וְשִׁיחֵי וַלְזֵלֶת, אֲשֶׁר יָצְרוּ מַעֲלִיָּה מַעֲיִן כָּרֶכֶב. לִפְתָּע הַבַּחֲיִן בָּצַל חֲשָׁאִי שֶׁהִגִּיחַ מִרְחוֹב סְרוֹנְדוֹנִי. הַדְּמוּת הִיְתָה עֲטוּפָה בְּמַעֲיֵל, וְד'אַרְטֶגֶן חָשַׁב תַּחֲלָה שֶׁמִּדְּבַר בְּגִבֹּר. אֵף לְמִרְאָה קוֹמֶתָה הַנְּמוּכָה, הַלּוּכָה הַהֶסְסָנִי וְצַעֲדִיָּה הַקִּטְנִים שֶׁל הַדְּמוּת, הַבֵּין חִישׁ-מֶהָר כִּי בְּתוֹךְ הַמַּעֲיֵל נִמְצְאָת אִשָּׁה. אִשָּׁה זֹאת, סָבַר ד'אַרְטֶגֶן, כָּאלֹו לֹא הִיְתָה בְּטוּחָה בְּכַתְּכָת; הִיא הִרְבָּתָה לְהַסְתַּכֵּל סְבִיבָה, לְהַעֲצֹר, לְשׁוּב לְאַחֲרֵי וְחֹזֵר חֲלִילָה. ד'אַרְטֶגֶן נִתְמַלֵּא סְקֵרָנוּת.

"שְׂמָא אָגַשׁ וְאַצִּיעַ לָהּ אֶת שְׂרוּתִי!" הִרְהֵר. "לִפִּי תַנּוּעוֹתֶיהָ נִכְרָה בָּהּ כִּי הִיא צִעִירָה; יִתְכַּן שֶׁהִיא גַם נָאָה. כֵּן, אֵין סִפֵּק! אֲכַל אִשָּׁה הַמְּשׁוֹטְטֶת בְּרַחוּבוֹת בְּשַׁעָה כְּזֹאת עוֹשֶׂה זֹאת אֵף וְרַק כְּדִי לְבֹא אֶל מֵאֶהְבָּה. לְכָל הַשָּׂדִים וְהָרוּחוֹת! לְהַפְרִיעַ לַפְּגִישׁוֹת שֶׁל אוֹהֲבִים — אֵין זֶה דֶּרֶךְ טוֹבָה לַעֲשׂוֹת הַכְּרוּת!"

הָאִשָּׁה הִצְעִירָה הַלֵּכָה הַלָּאָה, סוֹפֶרֶת אֶת הַבְּתִים וְהַחֲלוּנוֹת. אֲגַב, זֶה לֹא הִיְתָה מְשִׁימָה קֶשֶׁה כָּל עֶקֶר. בְּחֵלֶק זֶה שֶׁל הָרְחוֹב עִמְדוֹ שְׁלֹשָׁה בְּתִים, אֵף רַק שְׁנֵי חֲלוּנוֹת פָּנּוּ אֶל הָרְחוֹב: הָאֶחָד בְּבֵית קֶטָן, מִקְבִּיל לְזֶה שֶׁל אֲרָמִיס, וְהַשֵּׁנִי בְּבֵיתוֹ שֶׁל אֲרָמִיס עֲצָמוֹ.

"בְּחַיִּי!" אָמַר בְּלִבּוֹ ד'אַרְטֶגֶן, שֶׁנִּזְכַּר בְּאַחֲזִינִיתוֹ שֶׁל הַמֶּלֶמֶד; "בְּחַיִּי, זֶה יִהְיֶה מִצְחִיק אִם יוֹנָה זֶה הַמֵּאֲחִיר־בְּנִשְׁף אֲבָן מִחֲפָשֶׁת אֶת בֵּיתוֹ שֶׁל חֲבֵרִי. אֵף חִי־נַפְשִׁי, כִּף נִרְאָה הַדְּבָר! אֶהָהּ, אֲרָמִיס הַיָּקָר, הַפַּעַם עֲתִיד אֲנִי לְדַעַת דְּבָרִים לְאַשׁוּרִים!"

ד'אַרְטֶגֶן עֲצָר אֶת נְשִׁימָתוֹ וְהִנְמִיךְ אֶת קוֹמָתוֹ כְּכֹל יְכַלְתּוֹ, וְהַסְתַּתֵּר בְּצִדוֹ הָאֶפֶל שֶׁל הָרְחוֹב לִיד סִפְסָל אֲבָן, חֲבוּי בְּתוֹךְ גְּמָחָה שְׁבִקִיר. הָאִשָּׁה הִצְעִירָה הַמְּשִׁיכָה לְלֶכֶת; לְבַד מִקְלִילוֹת הַלִּיכָתָה, אֲשֶׁר הָעִידָה

עליה שהיא צעירה, השמיעה שעול קל, שהעיד על קול רענן מאין כמותו.
ד'ארטגן הניח כי השעול מהנה אות.

והנה, בין שהשיבו לשעולה זה באפן ששם קץ להתלבטיותיה של
המחפשת הלילית ובין שגלתה ללא עזרה כי הגיעה לקצה דרכה, התקרבה
האשה בהחלטיות לתריס חלונו של ארמיס ונקשה בו בפרק אצבעה שלש
נקישות ברזים שונים.

"זה אכן ביתו של ארמיס," לחש לעצמו ד'ארטגן, "הה! אדוני הצבוע!
תפסתיך לומד תיאולוגיה!"

עוד טרם נדם הדן של שלש הנקישות, והנה נפתח התריס הפנימי ואור
בקע מהחלון.

"אהה! אהה!" מלמל הצופה חסר-הנימוס, "המתינו למבקרת. כעת
יפתח התריס החיצוני, והיא תטפס דרך החלון. ממש נפלא!"

אף למרבה הפתעתו של ד'ארטגן, לא נפתח התריס. יתר על כן; האור
שהכה לרגע ככה, ואפלה שבה וכסתה על הכל.

ד'ארטגן הרבה, כי אין הדבר יכול להמשיך כך לאורך זמן, ולכן המשיך
לפקח עין ולהטות אذن.

ואכן, הצדק היה עמו: מקץ שניות-מספר נשמעו שתי נקישות מהירות
מתוך הפית. האשה הצעירה שכרחוב השיכה בנקישה בודדה, ונתתריס
נפתח.

קל לשער, שד'ארטגן הסתכל והקשיב בשקיקה רבה.
למרבה צער נלקחה המנורה לחדר אחר. אף עיניו של הצעיר כבר
הסתגלו לחשכה. לבד מזאת מקבל לומר, כי עיני הגסקונים כמוהן כעיני
חתולים, בכך שגם הן מסגלות לראות בלילה.

ד'ארטגן ראה אפוא את האשה הצעירה מוציאה מכיסה חפץ לכן; היא
פרשה אותו בנריזות, וד'ארטגן הבחין כי זו ממחטה. לאחר מכן הראתה
את פנתו של החפץ לאיש-שיחה.

הדבר הזכיר לד'ארטגן את הממחטה שמצא לרגליה של מרת בונסיה,
ואשר העלתה בזכרונה את זו שמצא לרגליו של ארמיס.

לכל הרוחות! מה יכולה להיות משמעותה של ממחטה זו?

ממקום תצפיתו לא יכול היה ד'ארטגן להבחין בפניו של ארמיס —
שהרי לא פקפק גבורנו הצעיר אף לרגע, כי ידידו הוא המשוחר מתוך הפית
עם האשה שבחוץ; אף סקרנותו גברה על זהירותו, ובנצלו את תשומת-הלב

שהקדישו השנים לממחטה, נתר ד'ארטגן ממחבואו כחץ מקשת, נזהר שלא להקים רעש, והלך להצמד לפנת-הבית, נקדת תצפית שממנה יכול היה מבטו לפלש לתוך דירתו של ארמיס.

ד'ארטגן התבונן, וצעקה כמעט שנפלטה מפיו: האדם ששוחח עם המבקרת הלילית לא היה ארמיס. זו הייתה אשה. אף ד'ארטגן, שהבחין היטב בבגדיה, לא ראה כה היטב בחשכה שיוכל להבחין בתוי פניה. אותו רגע שלפה האשה שבתוך הבית ממחטה שניה מכיסה, והחליפה אותה בזו שהצגה בפניה מקדם; ואחרי כן החליפו שתי הנשים כמה מלים ביניהן.

לכסוף הוגף התריס, והמבקרת הלילית חלפה מרחק ארבע פסיעות מד'ארטגן, מליטה פניה בברדסה. אף אמצעי זהירות זה היה מאחר מדי: ד'ארטגן כבר הספיק להכיר את מרת בונסיה.

מרת בונסיה! החשד כי אין זו אלא היא חלף כבר במחו של ד'ארטגן כששלפה את הממחטה מכיסה; אף איזו סבירות היתה לכך שמרת בונסיה, אשר שלחה לקרא למר דה לה פורט על-מנת שילונה ללובר, תתרוצץ בודדה ברחובות פריס ותסתכן בכך שיחטפוה בשנית?

אם אכן עשתה זאת, לא היה זה אלא בעטייה של סבה חשובה עד מאד. ואיזו סבה יכולה להיות חשובה באמת לאשה צעירה בת עשרים וחמש? האהבה.

אף כלום למענה, או למען אדם אחר, הסכימה לחשוף עצמה לסכנות שכאלו? הנה מה ששאל את עצמו הצעיר, אשר אש הקנאה כבר בערה בלבו כאלו היה לא פחות ולא יותר מאשר אהובה הרשמי.

אף היתה הרי דרך פשוטה לברר לאן מועדות פניה של מרת בונסיה: לעקב אחריה. דרך זו היתה פשוטה כל-כך, שד'ארטגן הלך בה באפן טבעי.

ואולם, למראה צלו של הגבר הצעיר הנתק מהקיר כפסל מגמתו, ולשמע נקישות הצעדים שבאו מאחורי גבה, פלטה מרת בונסיה צעקה קלה והחלה לרוץ.

ד'ארטגן דלק אחריה, ולא היתה זו לגביו משימה קשה להדביק אשה, שמעילה הארץ הכביד על צעדיה. הוא השיגה אפוא בשליש ארכו של הרחוב שלתוכו נכנסה.

כחותיה של האשה האמללה אפסו, אף לא מעיפות אלא מאימה; מכל

מקום, כאשר הניח ד'ארטגן את ידו על כתפה, נפלה על ברכיה וצעקה בקול חנוק:

"הרג אותי אם רצונך בכך, אך לא תוציא מפי דבר."

ד'ארטגן חבק את מתניה והרימה מהקרקע; אך מאחר שכבד משקלה הבחיר לו כי עומדת היא להתעלף, הנדרו להרגיעה ולהשמיע באזניה הצהרות אמונים.

הצהרות אלו לא הועילו במאומה למרת בונסיה, כי הרי יכולות הן להאמר גם מתוך כוונות שפלות מאין כמותן; אך הקול עשה את שלו — נדמה לאשה הצעירה כי צלילו מכר לה: היא פקחה את עיניה, העיפה מבט בגבר שהפחידה עד מות, הכירה את ד'ארטגן ופלטה יבכת שמחה.

"הוי! זה אתה!" אמרה. "השבח לאל שבמרומים!"

"כן, זה אני," אמר ד'ארטגן, "אני האיש שאלהים שלח להגן עליך."

"האם בכונה זו עקבת אחרי?" שאלה האשה בחיוך גנדרני; משראתה כי האיש שחשבה לאויב אינו אלא ידיד, נעלמה האימה מלבה והיא שבה להיות שובבה כשהיתה.

"לא," השיב ד'ארטגן, "מודה אני שלא; הגורל הוא שהעלה אותי על עקבותיך: ראיתי אשה המקישה בחלון ביתו של אחד מרעי..."

"של אחד מרעיך?" קטעה אותו מרת בונסיה.

"בהחלט; אךמיס הוא מידדי הטובים ביותר."

"אךמיס? אינני מבינה."

"חדלי, בטובך! האם רוצה את לומר לי שאינך מכירה את אךמיס?"

"זו הפעם הראשונה ששומעת אני שם זה."

"וזה ודאי גם הפעם הראשונה שבאה את לבית זה?"

"ללא ספק."

"ולא ידעת שגבר צעיר מתגורר בו?"

"לא."

"גבר המשרת כמוסקטר?"

"לא ידעתי."

"ולא אותו באת לבקר?"

"כלל וכלל לא. ודאי ראית את האדם שדברתי אתו, והבחנת שזו היתה

אשה."

"נכון; אך אשה זו היא מידדותיו של אךמיס."

"אין לי כל משג על מה אתה מדבר."
 "הרי היא מתגוררת בביתו!"
 "אין זה מעניני."
 "מי האשה הזו?"
 "הוי! איני רשאית לגלות, זה סוד שאינו שלי."
 "מרת בונסיה היקרה, את נחמדה; אף עם זאת את גם האשה המסתורית ביותר..."
 "האם בשל כך נראה לך שאני נחמדה פחות?"
 "נהפוך הוא; את אשת-חמד."
 "אם כן, תן לי את זרועך."
 "בכרצון-רב. וכעת?"
 "כעת, לנה אותי."
 "לאן גלך?"
 "למקום שאליז מועדות פני."
 "ולאן מועדות פניך?"
 "תדע זאת, לאחר שתפרד ממני בפתח הבית."
 "האם יהיה עלי להמתין לך?"
 "לא; לא יהיה צורך."
 "התשובי בגפך?"
 "או שכן, או שלא."
 "האם האדם שילוך לאחר-מכן יהיה גבר, או אשה?"
 "אינני יודעת עדין."
 "אף אני אדע זאת — בכך אין ספק!"
 "הכיצד?"
 "אמתין לך, על-מנת לצפות ביציאתך."
 "אם כן, הנה שלום!"
 "מה זאת אומרת?"
 "אינני צריכה אותך."
 "אף הרי בקשתך..."
 "את עזרתו של אציל, ולא את פקוחו של מרגל."
 "זו הגדרה קשה מדי."
 "אין מכנים אנשים העוקבים אחר הכריות ללא ידיעתם?"

"סקרנים."

"זו הגדרה רכה מדי."

"יהי כן, גברתי. רואה אני שיש לעשות את כל מבקשך."

"מדוע שללת מעצמך את היתרון, לעשות זאת ללא וכוח?"

"כלום אין כל אפשרות לחזור בתשובה?"

"האם מתחרט אתה באמת ובתמים?"

"בעצמי אינני יודע. אך אני מבטיח לך לעשות כמבקשך, אם תניחי לי

ללוותך למקום שאליז מועדות פניך."

"ולאחר מכן, האם תלך משם?"

"כן."

"כלי לעקב אחרי בצאתי?"

"בהחלט."

"בהן צדקך?"

"בדברתי באציל!"

"קח את זרועי ונמשיך ללכת."

ד'ארטגין הושיט את זרועו למרת בונסיה, אשר פרכה בה את זרועה, חציה צוחקת וחציה רועדת, והשנים הגיעו לסופו של רחוב הנבל. בבוֹאם לשם, ובהכנסם לרחוב וז'ייר, נראתה האשה הצעירה מהססת. ברם, על פי סימנים מסוימים הפירה, ככל הנראה, איזו דלת — והתקרבה אליה.

"כעת, אדוני, אמרה, "הגעתי למחוז חפצי; אלה תודות לך על הלווי האצילי שהענקת לי, ואשר גאלני מכל הסכנות שלהן הייתי חשופה כאשר בודדה. אך זה הרגע לקיים את הבטחתך; כאן נפרד."

"האם לא יהיה לך ממה לחשש בשובך?"

"רק מגנבים."

"האם מזלזלת את בסכנתם?"

"מה יוכלו לטל ממני? אין לי פרוטה בכלי!"

"שוכחת את את הממחטה היפה והרקומה, הנושאת סמל-אצלה."

"איזו ממחטה?"

"זו שנפלה לרגליך והשבתי לכיסך."

"אף מלה, אף לא מלה נוספת, אמלל שכמותך, הצטעקה האשה

הצעירה. "האם רוצה אתה להמיט עלי אסון?"

"הנה את רואה שהסכנה טרם חלפה; מלה אחת די בה לעורר בך

חלחלה, ואת אף מודה, שאם תשמע מלה זו, עלול הדבר להמיט עליך אסון.

"אָהה, גברתי!" נצטעק ד'ארטנן, ותוף כדי כך אחז בידה וזכה אותה במבט לוהט; "בחי! הוי נדיבה יותר; ספרי לי את סודך. כלום לא ראית בתוך עיני כי רק מסירות ואהדה אצורות בלבי?"

"אכן ראיתי," השיבה מרת בונסיה; "לפיכך, אלו בקשת ממני לגלות את סודותי, הייתי מספרת אותם באזניך; אף אין הדבר כך באשר לסודות-הזולת."

"עשי כרצונך," אמר ד'ארטנן. "אם כך, אחשפם בעצמי. היות שסודות אלה עלולים להשפיע על חייך — חייב אני לדעתם."

"השמר מכך בכל מאדך," הצטעקה האשה הצעירה ברצינות ובכבד-ראש אשר העבירו בו צמרמרת שלא יכול היה למנעה. "הוי! אל תתערב במאומה בעניני! אל תנסה כלל לסייע לי במשימתי; אני מבקשת ממך זאת בשם הענין שאני מעוררת בקרבך, ובשם השרות שהענקת לי ושאותו לא אשכח כל חיי. אדרבא, האמן לדברי. אל תעסק בי עוד; אינני קימת עוד לגביך, כאלו מעולם לא פגשתני."

"האם חייב גם ארמס לנהג כמוני, גברתי?" שאל ד'ארטנן הנעלב. "הזכרת שם זה פעמים-שלוש, אדוני, למרות שאמרתי לך כי אינני מכירה אותו."

"אינך מכירה את הגבר שעל תריס ביתו הלכת להקיש! בכל הרצינות, גברתי! האם העלית בדעתך שאולי אינני תמים כפי שחשבת?"

"הודה כי המצאת ספור זה, כי יצרת את הדמות כדי להוציא דברים מפי."

"אינני ממציא מאומה, גברתי, ואינני יוצר דבר; אמת כפי!"

"אתה טוען, אפוא, כי אחד מרעיך מתגורר בבית ההוא?"

"אני חוזר ואומר זאת בשלישית; בית זה הוא הבית שבו מתגורר חברי, וחברי זה שמו ארמס."

"הכל יתברר מאחר יותר," מלמלה האשה הצעירה; "כעת, אדוני, לא עוד הגה!"

"אלו יכלת לראות הישר לתוף לבי," אמר ד'ארטנן, "היית קוראת בו סקרנות כה רבה, שרחמין היו נכמרים עלי; וכל-כך הרבה אהבה, שהיית מספקת את סקרנותי זו ללא-דחוי. אין אדם צריך לחשש ממי שאוהבו."

"כמה ממחר אתה, אדוני, לדבר על אהבה!" אמרה האשה הצעירה, והנידה את ראשה.

"אף ורק משום שהאהבה באה עלי כחתף, ולראשונה, משום שרק בן עשרים אני!"

האשה הצעירה הגניבה בו מבט.

"שמעי, אינני רחוק מהאמת," אמר ד'ארטנין. "לפני שלשה חדשים נאלצתי כמעט להסתגף עם ארמיס בשל ממחטה דומה לזו שהראית לאשה שנמצאה בביתו; בשל ממחטה שנשארה שלט זהה, בכך לפחות משכנע אני."

"אדוני, אמרה האשה הצעירה, "אני נשבעת לפניך שאתה מציק לי מאוד בשאלותיך."

"אף אתה, גברתי הזהירה כל כך, חשבי מה יעלה בגורלך אם יעצרוך נושאת ממחטה זו, וימצאוה בכליך; כלום לא תפגעי מכך?"

"וכי מדוע? כלום אין ראשי התבות שעליה — ק"ב — תואמות לשלי — קונסטנס בונסיה?"

"או קמי דה בואה-טרסי?"

"שקט, אדוני! אנא, אף מלה יותר! אהה! מאחר שהסכנות המרחפות מעל ראשי אינן מעניינות אותך, שמא תהרהר באלו שאתה עלול להקלע לתוכן בעצמך!"

"אני?"

"כן, אתה. מי שמכיר אותי, מסתכן במאסר; מסכן את חייו."

"אם כן, אין בדעתי לנטוש אותך."

"אדוני, התחננה האשה והצמידה את כפות ידיה זו לזו, "אדוני, בשם שמים, בשם כבודו של איש-צבא, בשם אדיבותו של אציל, לך מכאן; הגה הפעמונים מצלצלים לשעת-חצות, וזו השעה שבה ממתינים לי."

"גברתי," אמר הצעיר וקר קדה בפניה, "אינני יכול לסרב לבקשה הנשטתת בפני בצורה שכזו; הגה, הרי מרצה, אני הולך לי."

"לא תעלב אחרי, לא תבלש אחר מעשי?"

"אני שב לביתי ללא-דחוי."

"כן, היטב ידעתי שאתה בחור כהלכה!" קראה מרת בונסיה והושיטה לו את ידה, בעוד השניה מנחת על מקושה של דלת קטנה בנויה בקיר.

ד'ארטנין תפס את כף היד שהושיטה לו, ונשקה בלהט.

"הוי! כמה טוב ה'ה לי, אלמלא הפרת'יך כלל!" הצטעק ד'ארטנגן
בתמימות הבוטה שנשים מבכרות לרב על-פני חנוניה של האדיבות,
מאחר שהיא חושפת את מעמקי המחשבה ומעידה על כך שהרגש גובר על
הבינה.

"ובכן," אמרה מרת בונסיה בקול מלטף כמעט ולחצה את ידו של
ד'ארטנגן, שלא הרפה מידה שלה; "ובכן, לא אמר כמוך. אולי בעתיד תזכה
למה שלא קבלת היום. יתכן כי יבוא יום שבו ארשה לדבר, ואז אספק את
סקרנותך!"

"האם מבטיחה את הבטחה דומה גם באשר לאהבתי?" נצטעק ד'ארטנגן
בעליצות משלמת.

"הו! אינני רוצה להתחייב; בענני זה תלוי הכל ברגשות שתצליח להפחית
בי כלפיך."

"הנה היום, גברתי..."

"היום, אדוני, אינני אלא בשלב הכרת הטובה."

"הוי, כמה שאהבתי חמודה," אמר ד'ארטנגן בעצב; "את מנצלת את אהבתי
לרעה."

"לא, נעזרת אני בנדיבות-לבך ותו לא. אך אל דאגה, יש אנשים שאצלם
דבר אינו הולך לאבוד; האמן לי."

"הוי! את עושה אותי לגבר המאשר ביותר עלי-אדמות! אל תשכחי ערב
זה, ואל תשכחי את הבטחתך."

"אל דאגה; בזמן ובמקום המתאימים אזכר בכל. כעת לך לך. לך, בשם
שמים! חכו לי בדיוק בתצות, ואני מאחרת!"

"בחמש דקות."

"נכון, אך במסבות מסימות שקולות חמש דקות כנגד עשרה יובלות."

"פאשר אוהבים."

"וכי אמרתי לך שאין זה אדם אוהב המצפה לי?"

"האמנם גבר הוא המצפה לך?" הצטעק ד'ארטנגן. "גבר!"

"הנה שוב פורץ הוכחות," הפטירה מרת בונסיה בחיוך-למחצה, שהיה
מהול בקצרות-רוח מסים.

"לא, לא, אני מסתלק; אני בוטח בך, ורוצה להנות מכל היתרון שמקנה
לי מסירותי, אפילו אין מסירות זו אלא שטות," ספם ד'ארטנגן. "היי שלום,
גברתי, היי שלום."

וכאלו לא יכול היה להתנתק ברכות מהיד שהחזיק, התרחק משם בריצה.
מרת בונסיה הקישה באטיות בדלת, כפי שהקישה בתריס; שלש נקישות
סדירות ואטיות. בהגיעו לקצה הרחוב, פנה ד'ארטגן לאחור: הדלת נפתחה
ונסגרה, ואשתו הנאה של הסוחר בדברי־סדקית נעלמה מהעין.

ד'ארטגן המשיך בדרך: הוא נתן את דברתו שלא יכלש אחר מרת
בונסיה, ואף אם היו חזיו תלויים במקום שאליו היתה אמורה ללכת, או
באדם שאמור היה ללוותה, היה בכל זאת שוב לביתו, מאחר שהבטיח זאת.
מקץ חמש דקות הגיע לרחוב־הקברנים.

"אתוס המסכן, מלמל, מן הסתם לא הבין במה הענין; אולי נרדם
בהמתניו לי, או שמא שוב לביתו, וכשוכו נאמר לו כי אשה באה אליו. אשה
בביתו של אתוס! ככלות הכול, המשיך ד'ארטגן, "הרי גם אצל ארמיס
היתה אשה. כל זה מוזר מאד, וסקרן אני לדעת כיצד יסתים הדבר."

"רע, אדוני, רע, השיב קול, שד'ארטגן הכירו כקולו של פלנשה; כי
לאחר שדבר אל עצמו בקול רם, כמנהגם של אנשים מדאגים מאד, נכנס
ד'ארטגן לשביל שבקצהו עמדו המדרגות שהובילו לדירתו.

"הכיצד רע? מה ברצונך לומר, טפש?" שאל ד'ארטגן. "מה ארע?"

"אסונות מאסונות שונים."

"דבר!"

"ראשית, עצרו את מר אתוס."

"אתוס! עצרו את אתוס! למה?"

"מציאוהו בביתך, והחליפו ביניכם."

"מי עצרו?"

"אנשי המשמר, שהזעקו על ידי הדמיות השחורות שהנסת."

"וכי מדוע לא אמר את שמו? מדוע לא אמר כי זר הוא לכל המתרחש?"

"הוא נשמר מכך היטב, אדוני; להפך, הוא נגש אלי ואמר לי: אדונך הוא

הזקוק כרגע לחרותו, ולא אני, היות שהוא יודע את כל מה שאינו ידוע לי.

יחשבו כי הוא במעצר, והדבר יעניק לו ארכת־זמן; בעוד שלשה ימים אמר

את שמי, ואזי יאלצו לשחררני."

"הידד, אתוס! לב אבירי שפמוך, מלמל ד'ארטגן. "הנה מחנה

ההולמת אותך! ומה עשו השוטרים?"

"ארבעה מהם לקחוהו איני יודע לאן, לבסטיליה או לפור־לוק; שנים

נשארו עם לובשי השחורים, אשר חפשו בכל פנה ונטלו עמם את כל

הנזירות. שְׁנֵי הָאֲחֵרוֹנִים עָמְדוּ וְשָׁמְרוּ בַּפֶּתַח בְּמַהֲלָךְ כָּל הַמִּבְצָע. כְּאִשֶּׁר הִסְתִּימִם הַכָּל הֵם הִלְכוּ, מוֹתִירִים אֶת הַבֵּית רִיק וְאֶת הַדֶּלֶת פְּתוּחָה.

"וּפִוּרְתוֹס וְאַרְמִיס?"

"לֹא פִגְשָׁתִּים; הֵם לֹא בָּאוּ."

"אֵף הַשְׂאֲרָתָ לָהֶם הוֹדְעָה שְׁאֲנִי מִבְקָשׁ שִׁיבֹאוּ, וְלִפִּיכֶךָ יִכּוּלִים הֵם לְהִגִּיעַ בְּכָל רֹגַע!"

"כֵּן, אֲדוֹנִי."

"וּבִכֵּן, אֵל תֵּצֵא מִהַבֵּית. אִם יָבוֹאוּ, סֵפֶר לָהֶם מֵהָאָרֶץ, וְאָמַר לָהֶם לְהִמָּתִין לִי בַּמִּסְבָּא־הָאֶצְטְרָפֶל. כָּאֵן עֲלוּל לִהְיוֹת מִסָּכָן; אוּלִי בּוֹלְשִׁים אַחֵר הִמְתַּרְחַשׁ בַּבֵּית. אֲנִי מִמָּהָר אֵל מֶרְדֵּה טְרָכִיל, לְהוֹדִיעַ לוֹ עַל אַרְוָעִים אֵלֶּה, וּמִיד אֲשׁוּב וְאֶצְטְרֵף אֲלֵיהֶם."

"כֵּן, אֲדוֹנִי," אָמַר פְּלִנְשָׁה.

"אֵף אַתָּה — הַשְׂאֵר כָּאֵן וְאַל תִּפְחַד!" אָמַר דִּ'אַרְטִינִין, שֹׁשֵׁב עַל עֲקֻבוֹתָיו כְּדִי לְהַפִּיחַ אִמֶּץ בְּלִב מִשְׁתָּו.

"אֵל דָּאָגָה, אֲדוֹנִי," אָמַר פְּלִנְשָׁה, "אֵינְךָ מַכִּיר אוֹתִי עַדִּין; כְּשֶׁאֲנִי מִתְחִיל לִהְיוֹת אִמִּין, אֲנִי אִמִּין; כָּל הָעֵנָן הוּא לְהִתְחִיל; חוּץ מִזֶּה אֲנִי פִּיקֶרְדִּי." "וּבִכֵּן, סִבְמִנִּי," אָמַר דִּ'אַרְטִינִין, "תִּהְיֶה, וּבְלִבְךָ שְׂלֵא תַעֲזֹב אֶת מִשְׁמֶרְתְּךָ."

"כֵּן, אֲדוֹנִי. אֵין דְּבָר שְׂלֵא אֶעֱשֶׂה כְּדִי לְהוֹכִיחַ לֵאדוֹנִי אֶת מִסִּירוֹתִי."

"נִפְלֵא," אָמַר דִּ'אַרְטִינִין בְּלִבּוֹ. "נִדְמָה לִי שֶׁהִשִּׁיטָה שְׁנַקְטָתִי כְּלָפִי בַּחוּר זֶה הִיא אֶכֶן נִכּוֹנָה; אֲשַׁתַּמֵּשׁ בָּהּ בַּשְּׁעֵת־הַצֶּרֶף."

וּבְכָל מְהִירוֹת רִגְלָיו, הִעִיפוֹת קִמְעָה מִהִתְרוֹצְצוֹת הַיּוֹם, שֶׁעַט דִּ'אַרְטִינִין לְעֶכֶר רְחוּב־הַשׁוּכָּה.

מֶרְדֵּה טְרָכִיל לֹא הָיָה בַּבֵּיתוֹ; פִּלְגָתוֹ הָיְתָה תוֹרֵנִית בְּאַרְמוֹן הַלּוּבֵר, וְהוּא שָׁהָה שָׁם בְּמַחְצַת חִלְיוֹ. צְרִיף הָיָה לְהִגִּיעַ עַד לְמֶרְדֵּה טְרָכִיל; חֲשׁוֹב הָיָה שִׁידַע אֶת הַמְתַּרְחַשׁ. דִּ'אַרְטִינִין הִחְלִיט לִנְסוֹת וּלְהִכָּנֵס לְלוּבֵר. חֲלִיפַת־מִדְיוֹ, זוֹ שֶׁל חִיל בַּפִּלְגָתוֹ שֶׁל מֶרְדֵּה אָסֶר, חִיָּבֶת הָיְתָה לְשִׁמּוֹשׁ לוֹ אֲשֶׁר־תִּכְנִיסָהּ.

הוּא יָרַד אֶפּוֹא בְּמוֹרֵד רְחוּב פְּטִי־אוֹגוֹסְטִין, וְעָלָה לְאַרְץ רְצִיף הַנְּהָר כְּדִי לְעִכְרוֹ בְּמַעֲבָרָת. וְאוּלַם, בְּהִגִּיעוֹ לְשַׁפַּת הַמַּיִם, תִּחַב מוֹכֵנִית אֶת יָדוֹ בְּכִיסוֹ — וְנוֹכַח לְדַעַת שְׁאֵין לוֹ בְּמָה לְשַׁלֵּם לְהַגְאִי.

בְּהִגִּיעוֹ לִיד רְחוּב גָּגְגוֹ רָאָה קְבוּצָה הַמְרַכֶּכֶת מִשְׁתֵּי דְמִיּוֹת — שְׁחִזוֹתָן עוֹרְרָה אֶת תְּשׁוּמַת לִבּוֹ — מְגִיחָה מְרַחוּב דּוֹפִין.

השנים היו גבר ואשה.

האשה דמתה בצורתה למרת בונסיה, והאיש דמה להפליא לארמים. יתר על כן: האשה היתה עטופה במעיל שחור, אשר ד'ארטגין עוד זכר את צלליתו על תריס החלון ברחוב ווייזר, ועל הדלת ברחוב הנבל. בנוסף לכל, עטה הגבר מדי מוסקטר.

ברדסה של האשה פסה את עיניה, והגבר הסתיר פניו בממחטה. כפי שהעידו על כך אמצעי זהירות אלה, היה לשנים ענין משתף שלא יזהום. הם עלו על הגשר מול הסמריטן; זו היתה גם דרכו של ד'ארטגין, כיוון שהלך ללובר. לפיכך הלך בעקבותיהם.

מקץ פחות מעשרים צעד היה ד'ארטגין סמוך ובטוח, שהאשה אינה אלא מרת בונסיה, וכי הגבר אינו אלא ארמים — הוא ולא אחר.

קנאה עזה וחשדנית תקפה אותו. הוא נכבד כפל-כפלים, על-ידי ידידיו ועל-ידי זו שאהבה בלב ונפש, כאלו היתה כבר שלו. מרת בונסיה נשבעה בפניו, בכל הקדוש לה, שאיננה מכירה את ארמים; והנה, רבע שעה אחרי שהשמעה שבועה זו — הוא רואה אותה משלבת זרועה בזרועו של ארמים!

ד'ארטגין לא הרבה כלל בעבדה, שאת מרת בונסיה אינו מכיר אלא שלש שעות בלבד; כי אין היא חייבת לו דבר לבד ממעט הפרת-טובה על ששחררה מידי האנשים לבושי השחורים שבקשו לחטפה; וכי היא לא הבטיחה לו מאומה. הוא ראה עצמו כמאהב נפגע, נלעג, נכבד. דם-הכעס עלה לראשו, והוא החליט לדרש מיד הבהרות.

האשה והגבר הצעירים הבחינו שעוקבים אחריהם, והכפילו את מהירות הליכתם. ד'ארטגין רץ קדימה, חלף על פניהם, ופנה לאחור ברגע שבו עברו ליד פנס, שהאיר קטע מהגשר.

ד'ארטגין נעצר מולם, והם עצרו מולו.

"מה רצונך, אדוני?" שאל המוסקטר כשהוא נסוג צעד אחד, ומבטאו הזר הוכיח לד'ארטגין כי טעה לפחות בחלק מהשערותיו.

"אין זה ארמים!" נצטעק ד'ארטגין.

"לא, אדוני, אין זה ארמים; ומאחר שלמד אני מקריאתך כי החלפת אותי באחר, אני סולח לך."

"אתה סולח לי!" צעק ד'ארטגין.

"כן," השיב האלמוני. "תן לי לעבר אפוא, כי הרי לא אלי התפונת!"

"נכון, אדוני, השיב ד'ארטגן; "לא אליך התכונתי — אף עננן לי עם הגברת."

"עם הגברת! אינך מכיר אותה," אמר הזר.

"טעות בידך, אדוני. אני מכיר אותה."

"הא! " אמרה מרת בונסיה בנימה של תוכחה; "הא, אדוני! נתת לי את דברתך כאיש-צבא ואת מלתך כאציל; קויתי שאוכל לסמך עליהן." "ואני, גברתי," השיב ד'ארטגן בנימה של מבוכה, "הרי הבטחת לי..." "טלי את זרועי, גברתי," אמר הזר, "ונמשיך בדרךנו."

אף ד'ארטגן המבלבל, ההמום, המדכא מכל המתרחש, נצב שלוב זרועות מול המוסקטר ומרת בונסיה.

המוסקטר צעד שני צעדים קדימה, ובגדו הדף את ד'ארטגן הצדה. ד'ארטגן נתר לאחור ושלף את חרבו. באותו רגע, ובמהירות הפזק, שלף גם הזר את חרבו.

"בשם שמים, מילורד!" צעקה מרת בונסיה, שהטילה את עצמה בין הלוחמים ותפסה את חרבותיהם בשתי ידיה.

"מילורד!" צעק ד'ארטגן, אשר רעיון פתאמי הכלית לפתע במחו; "מילורד! סליחה, אדוני, כלום אינך..."

"הדפס מבקינגהם," לחשה מרת בונסיה; "וכעת יכול אתה להמיט עלינו שואה."

"סליחה גברתי, סליחה מילורד, מאה פעמים סליחה; אף אוהב אני, מילורד, וקנאתי בערה. מי כמוך יודע, מילורד, רגש של אהבה מהו; לכן סלח לי, ואמר כיצד אוכל להרג בשרותו של הוד-רוממותך!"

"צעיר אמיץ-לב אתה," אמר בקינגהם בהושיטו לד'ארטגן את ידו, שזה לחצה בדחילו ורחימו; "אתה מציע לי את שריתך, ואני מקבלם; לך אחרינו, במרחק עשרים צעד מאתנו, עד ללובך — ואם מישהו בולש אחרינו, הרג אותו!"

ד'ארטגן טמן את חרבו בבית-שחיו, המתין עד אשר עברו מרת בונסיה והדפס עשרים צעדים, והחל פוסע בעקבותיהם כשהוא נחוש בדעתו לבצע כמלתן את הוראותיו של שרו האצילי וההדור של המלך צ'רלס הראשון. אף למרבה מזלו, לא נאלץ המלנה הצעיר להצניק לדפס הוכחה פלשהי למסירותו; האשה הצעירה והמוסקטר יפה-התאר נכנסו ללובך מבעד לשער שבכרחב הסלם בלי שהטירו עוד במהלך דרכם.

אֲשֶׁר לְדִ'אַרְטִינָן, הוּא חֵשׁ לְמִסְבָּא־הָאַצְטְרָכִל, שֶׁם חָכְנוּ לוֹ פּוֹרְתוֹס
וְאַרְמִיס.

בְּלִי לְכַבֶּד־בְּשׁוֹם הַסֵּבֶר בְּדָבָר הַטְרָחָה שְׁגָרָם לָהֶם, הִכְרִיזוּ בְּאַזְנֵיהֶם כִּי
סִיִּים בְּכַחוֹת־עֲצָמוֹ אֶת הַפְּרָשָׁה אֲשֶׁר לָרַגַע חָשַׁב כִּי יִהְיֶה זְקוּק בָּהּ לַעֲזָרָתָם.
וְכַעַתָּה, לְאַחֵר שֶׁנִּגְרַרְנוּ רְחוּק כָּל־כָּף אַחֵר הָעֲלִילָה, נִנְיַח לְשִׁלְשֶׁת יְדִידֵינוּ
לְשׁוֹב כָּל אֶחָד לְמַעֲוֹנוֹ — וְנַעֲקֹב לְאַרְךָ פְּרוֹדוֹרֵיו הַפְּתִלְתִּילִים שֶׁל הַלּוֹבֵר
אַחֵר הַדָּבָר מִבְּקִינָגָהּ וּמִוֶּרֶת־דְּרָכָהּ.

12

ג'ורג' ויליז, הדפס מבקינגהם

מרת בונסיה והדפס נכנסו אפוא ללוקר בלי קשי; מרת בונסיה היתה מכרת כבת-לוייתה של המלכה; ואלו הדפס עטה את מדי המוסקטרים של מר דה טרכיל, ואלה — כפי שאמרנו כבר — שמשו אותו ערב במשמר הארמון. חוץ מזה פעל ז'ורמן לטובתה של המלכה, ולו קרה דבר-מה, היו מאשימים את מרת בונסיה רק בכך שהחדירה את מאהבה-שלה לארמון. היא סכנה בכך, כמובן, את שמה הטוב — אך איזה ערך יש בעולמנו לשמה הטוב של אשתו הקטנה של סוחר בדברי-סדקית?

לאחר שנכנסו לחצר הארמון, פסעו הדפס והאשה הצעירה עשרים וחמש פסיעות לאורך החומה; אז הדפה מרת בונסיה שער-משותפים קטן, הפתוח בדרך כלל ביום וסגור בלילה. השער נפתח בפניהם, שניהם נכנסו ומצאו עצמם באפלה. אך מרת בונסיה הכירה את כל פנותיו ונפתוליו של אגף זה בארמון המלוכה, שהיה שמור לאנשי המלך והמלכה. היא פתחה דלתות וסגרה אותן מאחריה, לקחה את ידו של הדפס, עשתה כמה צעדים כשהיא מגששת את דרכה באפלה, אחזה במעקה של גרם-מדרגות, נגעה ברגליה במדרגה הראשונה והחלה לעלות. הדפס ספר שתי קומות. אחרי כן פנתה מינה, עברה פרוזדור ארוך, ירדה קומה, עשתה עוד צעדים מספר, הכניסה מפתח במנעול, ופתחה דלת. היא דחפה את הדפס לתוך חדר שקל תאורתו הסתמכה במנורת-לילה, באמרה: "השאר כאן, מילורד-דפס, מיד יבואו." לאחר מכן יצאה דרך אותה דלת ונעלה אותה, כך שהדפס מצא עצמו סגור בבית-פלא.

אך למרות היותו כה מבדד, חיכים אנו לומר שלא היה לדפס אף רגע של

תרדה; אחד מתני אפיו הבולטים היה שחור הרפתקאות ועלילות-רגש. כאיש אמיץ, נועז ובעל-יזמה, לא היתה זו הפעם הראשונה שסכן את חייו בנסבות כאלה; נודע לו שאגרתה-כביכול של אן מאוסטריה, אשר בעטיה בא לפריס, לא היתה אלא מלכדת; אף במקום לשוב לאנגליה — נצל את המצב שלתוכו נקלע, והודיע למלכה כי לא יעזב את צרפת בלי לראותה. בתחלה הגיכה המלכה בשלילה מחלטת, אף לבסוף החלה לחשש פן יעשה הדכס, בכעסו, מעשה טרוף כלשהו. ואולם, כשנאותה לקבלו כדי להתחנן בפניו שימהר לשוב לאנגליה, נחטפה מרת בונסיה בערב שבו אמורה היתה ללוות את הדכס לארמון. במשך יומים לא נודע דבר על הקורות אותה, והכל היה תלוי על בלימה. אף עם בריחתה וחדוש הקשר בינה לבין דה לה פורט, שבו הענינים להתגלגל ממקדם, ומרת בונסיה סימה את משימתה המסכנת, אשר לולי נעצרה — היתה מתבצעת שלשה ימים קדם לכן. בקינגהם נשאר לבדו; הוא הלך לראי: מדי המוסקטור הלמוהו להפליא. גבר זה, שהיה אותה-עת בן שלשים וחמש, נחשב לאציל יפה-התאר ולאביר ההדור ביותר הן באנגליה והן בצרפת. בן-טפוחם של שגי מלכים, עשיר מפלג, אדיר-כח בממלכה שבה היה מחולל סערות ומשכנן על-פי גחמותיו. הדכס מקינגהם ג'ורג' וילירז החל במסכת-חיים מפלאה, אחת מאלה המעוררות השתאות בקרב בני הדורות הבאים.

משום כך, בטוח בעצמו, מודע לעצמתו ומשכנע שהחקים השולטים בשאר בני-האדם אינם יכולים לחול גם עליו — היה הולך הישר ליעד שקבע לעצמו, אפלו היה יעד זה נשא ומסנוור, עד כי עצם העלאתו על הדעת היתה נראית כמעשה של טרוף לגבי כל בן-תמותה אחר. כך גם הצליח להתקרב פעמים רבות אל אן מאוסטריה היפה והנאה, ולעורר בה התפעלות שהקנתה לו את אהבתה.

ג'ורג' וילירז עמד, אפוא — כפי שאמרנו כבר — מול ראי, ותקן את סלסולי שערו הבלונדי, אשר לכד המגבעת השחיתם; הוא זקף את שפמו, וכלב גואה מרב שמחה, אשר וגאנה על שהגיע הרגע שלו כה יחל — חיד אל עצמו בתקנה ובספוק.

ברגע זה נפתחה דלת חבוייה בקיר המצפה בד, ולחדר נכנסה אשה. בקינגהם ראה את הדמות בראי; הוא פלט צעקה; זו היתה המלכה!

אן מאוסטריה היתה אז בת עשרים ושש או עשרים ושבע שנים; כלומר, במלוא הדר-יפיה.

הלוכה הִיָּה זֶה שֶׁל מַלְכָּה אוֹ שֶׁל אֱלִילָה; עֵינֶיהָ, שֶׁהִתִּיזוּ נִיצוּצוֹת-בִּרְקָת
נַחֲנוּ בִּפְי מִשָּׁלֶם, וְהָיוּ מִלֹּאוֹת הַרְבֵּה הוֹד וְהִרְבֵּה רִכּוּת.

פִּיָּה הִיָּה קָטָן, וּשְׁפָתֶיהָ הָאֲדָמוֹת נֶצְצוּ, וְאֵף כִּי הִשְׁפָּה הַתַּחְתּוֹנָה — כְּמוֹ
אֶצֶל רַבִּים מְנַסִּיכֵי בֵּית-אֹסְטְרִיָּה — בִּלְטָה מֵעַט לַעֲמַת חֲבֵרָתָהּ, הִיָּתָה
חַנּוּנִית מֵאִין כְּמוֹתָהּ כְּשִׁחִיכָה, אֵף גַּם יְהִירָה לְאִין-קֶץ כְּשֶׁרָצְתָה לְהַבִּיעַ בּוֹז.
רַכּוּת עוֹרָה וְעֲדִינּוּתוֹ הָיוּ לְשֵׁם-דְּבָר, כַּפּוֹת יָדֶיהָ וְזִרְעוֹתֶיהָ הִפְתִּיעוּ בִּפְנִין,
וְכָל מְשׁוֹרְרֵי הַתְּקוּפָה הִלְלוּ כִּיחִידוֹת בְּמִינָן.

לְבִסּוֹף, שֶׁעָרָה — שֶׁהִיָּה בְּלוֹנְדִי בַּצִּעִירוּתָהּ וְנִעְשָׂה חוֹם-כְּהִיר בְּמִרוּצַת
הַזֶּמֶן — הִיָּה מְסֻדָּר בְּתַלְתְּלִים וּמִלְכָּן הֵיטֵב בְּהִרְבֵּה אֲבָקָה וְעֶשֶׂר לְהַפְלִיא אֶת
פְּנִיָּהּ, אֲשֶׁר אֵף הַמְּבַקֵּר הַמַּחְמִיר בְּיוֹתֵר לֹא יָכוֹל הִיָּה אֵלָּא לְבַקֵּשׁ שֶׁתֵּאֲפָרְנָה
בְּפָחוֹת סֶמֶק, וְהַפְסֵל הַקָּפֶדָן בְּיוֹתֵר — מֵעַט יוֹתֵר עֲדוֹן בַּעֲצוּב הָאֵף.

בְּקִינָגָהּם נוֹתֵר לַעֲמֹד רֵגַע בְּמִקְוֵמוֹ כְּמִכָּה-סְגוּרִים; מֵעוֹלָם, גַּם בַּעֲצוּמָם
שֶׁל הַנְּשָׁפִים, הַחֲגִיגוֹת וְהַמַּחֲלוֹת, לֹא נִרְאָתָה לוֹ אֵן מֵאֹסְטְרִיָּה יָפָה כְּפִי
שֶׁהִיָּתָה בְּרֵגַע זֶה, לְבוּשָׁה בְּשִׁמְלַת-אֶטְלָס לְבָנָה פְּשׁוּטָה. הִיא בָּאָה מְלוּוָה
בְּדוֹנָה אֶסְטֶפְנָה, הַיְּחִידָה מִבֵּין גְּבִירוֹתֶיהָ הַסְּפָרְדִּיּוֹת שֶׁקָּנְאָת הַמֶּלֶךְ וְדִיפּוֹתָיו
שֶׁל הַחֲשָׁמָן לֹא הִנִּיסוּהָ מִמֶּנָּה.

אֵן מֵאֹסְטְרִיָּה צָעֵדָה שְׁנֵי צָעִדִּים קְדִימָה; בְּקִינָגָהּם נָפַל מִיָּד עַל בְּרַכְיוֹ,
וְטָרַם הִיָּה סֶפֶק בִּידָה לַעֲצָרוֹ, נִשְׁקָ אֶת שׁוּלֵי שִׁמְלָתָהּ.

”דָּכֶס, יוֹדֵעַ אֶתָּה כִּכֹּר שְׁלֹא אֲנִי כְּתִבְתִּי לָךְ.”

”הוֹי, גְּבֵרָתִי, יוֹדֵעַ אֲנִי! הוֹד-מִלְכוּתָךְ, ”הַצֵּטְעֵק הַדָּכֶס, ”יוֹדֵעַ אֲנִי שֶׁהִיָּה
זֶה טְרוֹף, שֶׁהִיָּתָה זֹאת אוֹלֶת מִצְדִּי לְהֶאֱמִין כִּי הוֹפָחוּ חַיִּים בְּשָׁלֵג, כִּי הַתַּחֲמָם
הַשֵּׁשׁ; אֵף מָה לַעֲשׂוֹת, כְּשִׁאוּהֶבִים — מֵאֲמִינִים בְּנִקְל בְּאַהֲבָה. יִתְרַעַל-כֵּן,
לֹא הִיָּתָה זֹאת נִסְיָעָה לְרִיק, מֵאַחֵר שֶׁהִנֵּה רוֹאָה אֲנִי אֶת זִיר-פְּנִיךָ!”

”כֵּן, ”הַשִּׁיכָה אֵן, ”אֵף יוֹדֵעַ לָךְ מְדוּעַ וְכִיצַד אֲנִי נִפְגָּשִׁים: הִיָּוֹת שְׂאִין בְּךָ
כָּל הַבְּנָה לְתַלְאוֹתֶי, הַתַּעֲקֻשָּׁת לְהִשָּׁאֵר בְּעִיר זֹאת, אֲשֶׁר בְּהִיּוֹתָךְ בָּהּ אֶתָּה מְסַכֵּן
אֶת חַיֶּיךָ וְאֶת כְּבוֹדִי; אֲנִי פּוֹגֵשֶׁת בְּךָ כְּדִי לֹאמַר לָךְ כִּי הַכָּל מִפְּרִיד בִּינִינוּ —
מִצּוֹלוֹת-הֵיטֵב, שֶׁנֶּאֱתָה הַמַּמְלָכוֹת, קִדְשָׁת הַשְּׁבוּעוֹת. חֲלוּל-קִדְשׁ הוּא, מִיְלּוּרְד,
לְלַחֵם נֶגֶד דְּבָרִים כֵּה רַבִּים. לְבִסּוֹף, אֲנִי פּוֹגֵשֶׁת בְּךָ עַל-מִנְתָּ לֹאמַר לָךְ שֶׁאֲסוּר
לָנוּ לְהִתְרַאוֹת שׁוֹב.”

”דְּבָרִי, גְּבֵרָתִי; דְּבָרִי, מַלְכָּתִי, ”אָמַר בְּקִינָגָהּם; ”רַכּוּת קוֹלֵךְ מְכֻסָּה עַל
קְשִׁיחוֹת דְּבָרֶיךָ. אֶת מַדְבַּרְתָּ עַל חֲלוּל-קִדְשׁ! אֵף חֲלוּל-קִדְשׁ הוּא פְּרוּדֵם שֶׁל
לְכַבּוֹת אֲשֶׁר אֱלֹהִים יַצְרָם זֶה לְמַעַן זֶה!”

"מילורד, נצטעקת המלכה, שוכח אתה כי מעולם לא אמרתי לך שאני אוהבת אותך."

"אף מעולם גם לא אמרת לי שאינך אוהבת אותי, ואמירת דברים כאלה תהנה כפיות-טובה של ממש מצד הוד-מלכותך. שהרי היכן, אמרי לי, אפשר למצא אהבה השונה לשלי, אהבה שהזמן, הנתיק והיאוש אינם מסגלים לכבותה? היכן אפשר למצא אהבה המסתפקת בסרט שאבד, במבט חטוף, במלה שנפלטה?"

"לפני שלש שנים, גברתי, ראיתיך לראשונה; וזה שלש שנים שקף אוהב אני אותך."

"התרצתי שאמר לך כיצד היית לבושה כשראיתיך לראשונה? האם תרצתי שאתאר בפרוט כל אחד מחלקי תלבושתך? הוי, אני רואה אותך עדין כפי שהיית: לשבת על המרצפות, כמנהג ספרד, לבושה בשמלת אטלס ירקה עם רקמות כסף וזהב; שרוולי השמלה נצמדו לזרועותיך — הוי, זרועותיך הנפלאות — באמצעות יהלומים גדולים; צווארון-התחרמים שלך היה פרוץ, ולראשך היתה מצנפת קטנה בצבע שמלתך, ועליה נוצת-אנפה."

"הנה, כן! אני עוצם את עיני, ורואה אותך כפי שהיית אז. אני פוקחן, ורואה כפי שאת היום — כלומר, יפה פי מאה!"

"איזה טרוף!" מלמלה אן מאוסטררה, שלא אזרה עז להוכיח את הדבס על שאצר את דיוקנה בלבד בצורה כה משלמת; "איזה טרוף הוא להזין אהבה יוקדת ומיתרת בזכרונות שכאלה!"

"ומה תרצתי שאעשה, אם לא זאת? רק זכרונות יש לי. והם אשרי, אוצרי, חקנתי. כל פעם שאני רואה אותך — משולה ליהלום חדש שאני מוסיף לגרתיק-לבי. הנה הרביעי שאת מפילה מבלי-משים, ושאיני אוסף; כי בשלש שנים, גברתי, ראיתיך רק ארבע פעמים: הפעם הראשונה שהזכרתי, השנייה אצל מרת שברז, השלישית בגני אמין."

"דבס, אמרה המלכה בהסמיקה, "אל תזכיר ערב זה."

"אדרבה ואדרבה, נשוחח על-אודותיו: זה היה ערב האשר והאור בחיי. כלום זכור לך הלילה היפה; נעים היה האויר ונודף-ריחות, כחלים היו השמים ומשכצים בכוכבים! אהה! בפעם הזו גברתי, עלה בידי להמצא לרגע קט לבדי בחברתך. בפעם הזו, היית נכונה לספר לי הכל על חיי-הבדידות שלך, על עצביות-לבך. נשענת על זרועי, הנה, על זרוע זו. כשהפניתי פני אליך, חשתי בשערך היפה מרפרף על פני, וכל אימת שנגע

בי — רעד אַחוּני מכף רגל ועד ראש! הוי, מלכה! מלכתי! אינך יודעת אילו חמדות-שמים ומנעמי גן-עדן אַצורים ברגע כזה! הנה, ראי: את נכסי, עשרי, תהלתי, את כל הימים שנותרו לי לחיות — הכל אמן בעד רגע כזה ובעד לילה כזה! כי בלילה זה, גברתי, בלילה זה אהבת אותי.”

”מילורד, אמנם יתכן כי השפעת המקום, ערנתו של הערב הנאה, קסם מבטך ועוד אלה מסבות, המצטרפות לעתים יחדו לצורך אכזבה של אשה, אכן חברי סביבי באותו ערב הרה-גורל; אף הלא ראי, מילורד, כי המלכה שבי חשה לעזרתה של האשה הנחלשת: עם המלה הראשונה שאמרת, עם נסיוןך הנועז הראשון כלפי, קראתי לעזרה.”

”הוי! כן, כן, נכון הדבר — וכל אהבה אחרת היתה קורסת מגדל המהלמה; אף אהבתי שלי עלתה מן המבחקן לזהטת יותר ונצחית. חשבת, כי בשבבך לפריס חומקת את מידי; חשבת שלא אעז להפקיר את האוצר, אשר מלכי הפקיד אותי לשמר עליו. ובכן! מה חשובים לי אוצרות העולם-הזה, וכל מלכי תבל? מקץ שמונה ימים חזרתי, גברתי. אני לא היתה לך כל תואנה נגדי: סכנתי את חסדי אצל המלך, ואת חיי, כדי לראותך במשך שניה — ואפלו בדרך לא נגדתי; ואת סלחת לי, בראותך מה בנוע אני וחוזר בתשובה.”

”אמת, אף המשמיצים נצלו את כל מעשי-הטרוף הללו — שלי לא היה חלק בהם, מילורד, הרי יודע אתה זאת היטב. החשמן הסית נגדי את המלך, וזה יצא מגדרו בצורה המעוררת בעתה. מרת דה ורנה גרשה. פיטנז' הגלה, וחנה של מרת דה שברז סר בעיני המלך. וכאשר בקשת אתה לשוב לכאן כשגריר בצרפת, המלך עצמו — הזכר, מילורד — המלך עצמו התנגד לך.”

”נכון, וצרפת תשלם על סרובו של מלכה במחיר של מלחמה. אינני יכול עוד להתראות איתך, גברתי; ובכן, רוצה אני שכל יום ויום יגיע שמעי לאזניך.”

”מהי, לדעתך, מטרת הפלישה לאי דה, או הכרית שאני מתכנן לכרת עם הפרוטסטנטים מלה רושל? התענוג לראותך!”

”אין לי כל סכוי להכנס לפריס בראש חילותי; זאת יודע אני. אף מלחמה זו תוכל להוביל לשלום, והשלום יחייב משא-ומתן, ואני אהיה האיש שיבוא לשאת-ולתת. אני שוב לא יעזו לדחותי. אשוב לפריס, אראך, ואהיה מאשר לרגע קט. אמת, אלפי אנשים ישלמו בחייהם את מחיר אשרי; אף אין זה

אכפת לי, אם אוכל לראותך! יתכן כי כל זה מטרף למדי, אך אמרי לי, לאיזו אשה יש אהוב מאהב ממני? לאיזו מלכה — משרת מסור ממני?"

"מילורד, מילורד, להגנתך משמיע אתה דברים המחמירים את אשמתך; כל הוכחות האהבה הללו, שברצונך לתת לי, כמוהן כמעשי-פשע!"

"רק משום שאינך אוהבת אותי, גברתי; כי אלו אהבת אותי, היית רואה הכל בעינים אחרות. אלו אהבת אותי, הוי! אכן, אלו אהבת אותי, הייתה אשורי רב מדי ומטריף את דעתי. הרי אפלו מרת דה שברז שהזכרת זה עתה הייתה פחות אכזרית ממך; הולנר אהבה, והיא נענתה לאהבתו."

"מרת דה שברז אינה מלכה," מלמלה אן מאוסטריה, נגדרת בעל-כרחיה אחר הכעתה של אהבה כה צמקה.

"אם כן, היית אוהבת אותי אלמלא היית מלכה, גברתי; אמרי זאת, שהיית אוהבת אותי אלמלי כן! האם יכול אני להאמין, כי רק מצמדך הנשא עושה אותך כה אכזרית כלפי? הרשאי אני להאמין, שאלו היית מרת דה שברז, הייתה לבקינגהם המסכן שמץ של תקנה? תודה לך, מלכתי היפה, בעבור מלים עגוגות אלו; תודה לך מקרב-לב!"

"הוי, מילורד! לא שמעתי היטב, לא פרשתי נכונה; לא רציתי לומר..."

"הס! הס! אמר הדפס; "אם מוצא אני את אשורי מתוך טעות, אל נא תשללי אותו ממני באכזריות! אמרת בעצמך, שמשכו אותי לתוך מלכדת, ואולי אשלם על כך בחיי, כי הנה, מה מוזר, זה זמן-מה חש אני שמותי קרב." והדפס חיך חיוך נוגה וחנוני גם יחד.

"הוי, אלהים! נצטעקה אן מאוסטריה בקול אחוז-אימה, שהעיד מה גדול היה הענין האמתי שגלתה בדפס מזה שהייתה נכונה להודות בו.

"אינני מספר לך זאת על-מנת להפיח בך אימה, גברתי; חס וחלילה. וגם אל נא תחשבי שדברי מגחכים. הזיות כגון אלו אינן מטרידות אותי כל עקר. אך המלה שזה עתה אמרת, התקנה שכמעט הפחת בקרבי, שנה את הכל — אולי אפלו את מחיר חיי."

"ובכן!" אמרה אן מאוסטריה, "גם לי, דפס, תחושות מכשורות-רעה, גם אני חולמת. חלמתי שאני רואה אותך שוכב מתבוסס בדמך."

"פצוץ בשמאלי, מדקירת סכין?" קטעה בקינגהם.

"כן, בדיוק כן, מילורד, בדיוק כן. פצוץ ממכת סכין בצדו השמאלי של גופך. מי יכול היה לומר לך שחלמתי חלום כזה? רק לאלהים ספרתי, וגם זאת רק בתפלותי אליו."

"אינני מבקש עוד מאומה, גברתי; את אוהבת אותי — די לי בכך."

"אני? אוהבת אותך?"

"כן, את. האם היה אלהים משגר אליך חלומות זהים לשלי. אלולא אוהבת אותי? כלום יכלנו לחוש חששות דומים, אלמלא נקשרו חייך וחי במפגש-של-לכבות? את אוהבת אותי, הוי מלכתי, ותככי אותי."

"הוי, אלהים! הוי, אלהים!" זעקה אן מאוסטרִיה. "אינני יכולה לשאת זאת. בבקשה ממך, דִּכְס, בְּשֵׁם שְׁמַיִם, לך לך, לך מכאן; אינני יודעת אם אוהבת אני אותך, אם-לאו. אך יודעת אני גם יודעת, שלעולם לא אפר את שבעותי. רחם עלי אפוא, ולך. הוי! אם תפגע בצרפת, אם תמות בצרפת, אם תהיה לי סבה לחשב שאהבתך אותי היא שגִרְמָה למוותך — לעולם לא אמצא לי תנחומים; אצא מדעתי בשל כך. לך אפוא, לך, אני מתחננת בפניך."

"הוי! כמה שאת יפה כך! הוי! כמה שאני אוהבך!" אמר בקינגהם.

"לך! לך, אני מתחננת בפניך, ושוב מאחר יותר; שוב כשגריר, שוב כשור, שוב מקף בשומרי-ראש שִׁיגְנוּ עֲלֶיךָ, במשרתים שִׁידָגוּ לְבִטְחוֹנְךָ — כי אז לא אחשש עוד מפני מותך, ואהיה מאשרת לראותך."

"הוי! האם מה שאומרת את לי הוא אמת?"

"כן..."

"ובכן, רוצה אני אות למחילתך — חפץ משלך, שיזכיר לי כי לא חלמתי חלום; דבר שנשאת על גופך, ושאוכל לשאת על גופי: טבעת, עֶנָק, שרשרת."

"האם תלך — האם תלך אם אתן לך את מבקשך?"

"כן."

"ללא דחוי?"

"כן."

"תעזוב את צרפת ותשוב לאנגליה?"

"כן, אני נשבע לך."

"חכה אם כן; חכה."

אן מאוסטרִיה נכנסה לדירתה, ומיד יצאה ממנה, כשהיא נושאת בִּידָה תבה קטנה מעץ-נֶרְדִים שעליה התנוסס שלט — כלו משבץ זהב. הנה, מילורד־דִּכְס, הנה, אמרה. "קח זאת כמזכרת ממני."

בקינגהם נטל את התבה, וכרע פעם נוספת על ברִכּוֹ.

"הבטחת לי ללכת," אמרה המלכה.
"ואני מקים את הבטחתי. את ידך, גברתי, את ידך — ומיד אצא לדרך."
אן מאוסטריה הושיטה לו את ידה ועצמה את עיניה, ובגדה השנייה
נשענה על אסטפנה, כי חשה שהנה מאימים כחותיה לנטשה.
בקיננהם הצמיד בלהט את שפתיו לכף-ידה היפה, ולאחר מכן הזדקף
ואמר:
"טרם יחלפו ששה חדשים, ואם עד אז לא אמות, גברתי, אשוב לראותך,
אפלו אאלץ להפך את העולם לשם כך."
נאמן להבטחתו, זנק הדכס מן החדר. בפרוודור פגש במרת בונסיה
שהמתינה לו ואשר הובילה אותו, בזהירות רבה וללא תקלות, אל מחוץ
לארמון הלובר.

13

מר בונסיה

כפי שאפשר להבחין, במהלך כל הארועים הללו היה אדם, שחרף מצבו הרעוע דומה שאיש לא גלה ענין רב בגורלו; איש זה היה מר בונסיה, קרננס האמלל והראוי לחמלה של תככי מדינה ואהבה, שנשזרו היטב אלה באלה בתקופה כה אבירית מרתי משמע.

למרבה המזל הבטחנו, בין שהקורא זוכר זאת ובין שאינו זוכר, כי לא ישכח מאתנו.

המשרתיים נושאי-הנשק שעצרוהו לקחוהו הישר לבסטיליה. שם הובילוהו כשהוא רועד לפני כתת חילים שטענה את רובה.

אחרי-כן הכנס לאכסדרה תת-קרקעית למחצה, שבה חרפוהו מלניו וגדפוהו בגסות והתעללו בו באכזריות רבה. השוטרים ראו כי אין להם ענין עם בן-אצלה, והתיחסו אליו כאל יצור נחות.

מקץ מחצית השעה לערך הופיע פקיד בית-הכלא ושם קץ ליסוריו של מר בונסיה, אם לא לחששותיו, בצוותו שיקחוהו לחדר-החקירות. על-פי רב חקרו את החשודים בבתייהם, אך במר בונסיה לא טרחו לנהג בכסיות של משי.

שני סוהרים אחזו אפוא בסוחר, הוליכוהו בחצר פנימית, העבירוהו בפרוזדור שבו נצבו שלשה זקיפים, פתחו דלת ודחפוהו לתוף חדר נמוך-תקרה, שהכיל רק שלחן, כסא ומפקח-משטרה. המפקח ישב על הכסא ליד השלחן, והיה עסוק בכתיבה.

שני הסוהרים לוו את האסיר עד שנצב מול השלחן, ועל-פי אות מקצין המשטרה התרחקו מעבר לטנח-שמיעה.

המפקח, אשר היה עד כה רכזן על נירותיו, הרים את ראשו כדי לראות מי האדם הנצב לפניו. מפקח-משטרה זה היה אדם בעל ארשת-פנים דוחה, אף מחדר, עצמות-לחיים צהבות וכולטות, עינים קטנות אף חודרות וערניות, חזות של שועל ונמיה גם יחד. ראשו, שהתנשא מעל לצוואר ארוך ודק, הגיח מגלימתו השחורה והתנדנד בקצב הדומה לזה של צב, השולף ראשו משיונו.

ראשית נשאל בונסיה לשם משפחתו, שמו הפרטי, גילו, עסוקו וכתבתו. הנאשם הצהיר כי שמו ז'ק-מישל בונסיה, כי הוא בן חמשים ואחת, סוחר-בדימוס בדבריי-סדקית, ומתגורר ברחוב-הקברנים מספר 11. אז, במקום להמשיך בחקירה, השמיע מפקח-המשטרה נאום ממשך בדבר הסכנות המרחפות מעל ראשו של ברגני נקלה, המהין להתערב בענייני-המדינה.

הוא סבף מבוא זה בהרצאה שבה ספר על עצמתו ופעליו של כבוד החשמן, השור שאין שני לו, העולה על קודמיו, המשמש דגמה לבאים אחריו; עצמה ופעלים, שאיש לא יעמד בפניהם בלי לבוא על ענשו. לאחר חלק שני זה של נאומו, נעץ את עין-הגן שלו בבונסיה המסכן, וצוה עליו להרהר בחמרת-מצבו.

סוחר-הסדקית כבר הרהר בכך די צרכו: הוא קלל את הרגע שבו עלה בדעתו של מר דה לה פורט להשיא לו את בת-טפוחיו, ובעקף את הרגע שבו נתקבלה בת-טפוחים זו כאחראית על מלתחתה של המלכה. אפיו של מר בונסיה היה, ביסודו, מערכת של אנוכיות ושל קמצנות בזויה, שנתלנה לה נפף של מרף-לב קיצוני. האהבה שרחש לאשתו הצעירה לא היתה אלא רגש משני לחלוטין, חסר-אונים מול התכונות היסודיות שמנינו בו.

בונסיה אכן הרהר בדברים שהבהרו לו זה עתה.

"סלח לי, אדוני המפקח, אמר בקרירות, "אף עליך לדעת, כי מעריך אני יותר מכל אדם אחר את גדלותו של הוד-מעלת-כבודו הנשגב, שכבוד לנו להשלט על-ידו, וכי אני מסור לו לחלוטין."

"האמנם?" שאל המפקח בנימה של ספק; "אם אמת בפיה, כיצד יתכן שלקחוד לבסטיליה?"

"כיצד לקחוני — או, ליתר דיוק, מדוע לקחוני?" השיב מר בונסיה, "זו שאלה שאין ביכולתי לענות לך עליה, משום שאינני יודע זאת בעצמי; אף

מכל מקום, אין זה משום שפגעתי, לפחות במתכונן, במזיד, בכבוד החשמן.

"אין זה אפשרי שלא בצעת פשע כלשהו, כי הרי מאשם אתה בבגידה במולדת!"

"בבגידה במולדת! נצטעק בונסיה, אחוז-אימה. "בבגידה במולדת! איך יתכן שסוחר-סדקית נקלה, השוגא את ההוגנוטים ומתעב את הספרדים, יאשם בבגידה במולדת? חשב קצת, אדוני, הרי אין זה אפשרי מבחינה מעשית!"

"מר בונסיה, השיב המפקח, מתבונן בנאשם כאלו נחנו עיניו הקטנות בתכונה המאפשרת להן לצפות בצפונות-הלב, "מר בונסיה, האם יש לך אשה?"

"כן, אדוני, השיב בונסיה בחיל ורעדה, בהבינו כי כאן עומדים עניניו להסתבך; "כלומר, היתה לי."

"מה זאת אומרת, היתה לך? מה עשית עמה, כדי שלא תהיה לך עוד?" "חטפו אותה ממני, אדוני."

"חטפו אותה ממך?" אמר המפקח; "באמת?"

לשמע "באמת?" זה, חש מר בונסיה כי מצבו הולך ומחמיר.

"חטפו אותה ממך!" המשיך המפקח; "האם מכר לך האיש שבצע את מעשה-החטיפה?"

"כמדמני."

"מיהו?"

"דע לך, אדוני המפקח, שאינני יודע דבר בנדאות, וכי אין זה אלא חשד בלבד."

"והימי חושד אתה? אגא, ענה לי בכנות."

מר בונסיה שקע במבוכה עמקה מאין כמותה; האם חייב הוא להכחיש הכל, או לומר הכל? אם יכחיש הכל, אפשר יהיה להניח כי יודע הוא הרבה יותר מכדי שיידבר; אם יגיד הכל, יעיד בכך על רצונו הטוב. לפיכך החליט לספר את כל הידוע לו.

"חושד אני, אמר, בגבר בהה-שער, הדור-מרא, אשר חזותו מעידה עליו כי כן-אצלה הוא. איש זה עקב אחרינו פעמים-מספר, כמדמני, כאשר המתנתי לאשתי בשער הלובר על-מנת ללוותה לביתי."

"מה שמו?" שאל המפקח.

"שמו אינו ידוע לי. אף אם אפגשהו פעם, היה סמוך וכטוח כי אכיר אותו בו־כרגע, אפלו ימצא בקרב המון של אלף איש."
פני המפקח קדרו.

"מכיר אותו גם בקרב המון של אלף איש, אמרת?" שאל.
"זאת אומרת, חזר בו בונסיה, שהבחין בשגיאתו, "זאת אומרת..."
"חשבת שתכיר אותו, אמר המפקח; "יפה, בכך סימננו להיום. לפני שנמשיך, צריך להודיע למישהו כי מכיר אתה את חוטפה של אשתך."
"הרי לא אמרתי לך שאני מכירו!" הצטעק בונסיה המיאש. "אמרתי לך, נהפוך הוא..."

"קחו מכאן את האסיר," אמר המפקח לשני הסוהרים.
"לאן להובילו?" שאל פקיד בית המשפט.
"לצינוק."
"לאיזה?"

"מה זה חשוב! לראשון שיזדמן בדרךכם, ובלבד שהוא ננעל כהלכה,"
השיב המפקח באדישות, שעוררה אימה בקרבו של מר בונסיה.
"אבוי! אבוי!" מלמל, "צרה צרורה נחתה עלי. אשתי חוללה בנדאי איזה פשע מתעב. חושבים אותי לשתפה, ויגענישוני יחד אמה. והיא ודאי כבר דברה, ודאי הודתה שגלתה לי את כל הפרשה: הרי אשה היא יצור חלש כל-כך! לצינוק, לראשון שיזדמן! כן, זה גורלי. הלילה כמעט נגמר, ומחר — לגלגל-הענויים, לגרדום! הוי! אלהים! אלהים! רחם עלי!"
בלי להטות כלל אזן לאנחותיו של מר בונסיה — אנחות שמן הסתם היו רגילים לשמע כאן למכביר — אהזו הסוהרים בזרועותיו של האסיר ולקחוהו מהמקום. המפקח החל משרבט בדחיפות אגרת, והלבלר המתין שיסיים על-מנת לשאתה לתעודתה.

בונסיה לא עצם עין כל הלילה. לא משום שצינוקו היה גרוע במיוחד, אלא בעטים של פחדיו הנוראים. כל הלילה ישב על דרגשו, רועד למשמע כל רחש. וכאשר חדרו קרני-השמש הראשונות לתאו, נראתה לו הזריחה צבועה בגוונים מכשורי-רעה.

לפתע שמע כי פותחים את הברזים, וזנק באימה ממושכו. הוא שער כי הגה באים לקחתו לגרדום; לכן, בראותו בפתח את המפקח מאמש ואת לבלרו — במקום את התלן, שאותו צפה לראות — כמעט וחבקם מרב שמחה.

"ענינך הסתבך מאד מאז אתמול, ברנשי, "אמר המפקח. "לכן מיצען אני
 לך לומר את כל האמת בלה; כי רק חזרתך בתשובה יכולה להפס את חמתו
 של החשמן."
 "מוכן ומזמן אני לומר הכל, "הצטעק בונסיה; "את כל הידוע לי,
 לפחות. חקר אותי, בבקשה."
 "ראשית, היכן נמצאת אשתך?"
 "הרי כבר אמרתי לך שחטפוה ממני!"
 "נכון, אולם הודות לך היא הצליחה להמלט אתמול בחמש
 אחר-הצהרים."
 "אשתי נמלטה!" נצטעק בונסיה. "הוי, בת-בליעל! אדוני, נשבע אני
 לפניך, כי אין זו אשמתי אם היא נמלטה."
 "מה הלכת, אם-כן, לעשות אצל שכנך, מר ד'ארטגין, שעמו קימת שיהיה
 ממשכת במשך היום?"
 "אה, כן, אדוני המפקח, אמת הדבר; ומודה אני, כי שגיתי. אכן בקרתי
 אצל מר ד'ארטגין."
 "מה היתה מטרת הבקור?"
 "לבקש את עזרתו בגלוי מקומה של אשתי. חשבתי כי זכותי לדרוש את
 השבתה; מסתבר שטעיתי, ואני מאד מתנצל בפניך על כך."
 "מה השיב מר ד'ארטגין?"
 "מר ד'ארטגין הבטיח לי את עזרתו; אף חיש-מהר הבחנתי כי הוא בוגד
 בי."
 "אתה משטה בנציג-החק! מר ד'ארטגין קשר אתך קשר, ובתקף קשר זה
 הניס את אנשי-המשטרה שעצרו את אשתך, והחביאה כך שאי-אפשר עוד
 למצאה!"
 "מר ד'ארטגין חטף את אשתי! איך יתכן הדבר! אילו דברים אתה מספר
 לי?"
 "למרבה מזלנו, עצרנו את מר ד'ארטגין — ואנו נפגישך עמו לצרכי
 עמות."
 "חי-נפשי, "הצטעק בונסיה, "שאינני מבקש יותר מזה; אשמח לראות
 פנים מכרות."
 "הכניסו את מר ד'ארטגין, "אמר המפקח לסוהרים.
 שני הסוהרים הכניסו את אתוס.

"מר ד'ארטגן, אמר המפקח, פונה אל אתוס, "הצהר, מה ארע בינד לבין האדון."

"רגע אחד!" הצטעק בונסיה, "האדם שאמה מראה לי כאן אינו מר ד'ארטגן!"

"הכיצד?" קרא המפקח; "אין זה מר ד'ארטגן?"

"כלל וכלל לא," השיב בונסיה.

"מה שם האדון?" שאל המפקח.

"אינני יכול לומר לך, הואיל והוא אינו מכר לי."

"היתכן! הוא אינו מכר לך?"

"לא."

"מעולם לא ראית אותו?"

"ראיתי; אף אינני יודע את שמו."

"מה שמך?" שאל המפקח.

"אתוס," השיב המוסקטר.

"אין זה שם של בן-אדם, זה שם של הר," צוח החוקר האמלל, שהחל מאבד את עשתונותיו.

"זה שמי," אמר אתוס בשלונה.

"הלא אמרת, ששמך ד'ארטגן!"

"אני?"

"כן. אתה."

"לאמתו של דבר אמרו לי: 'אתה מר ד'ארטגן?' ואני השבתי 'האמנם?'

אזי נצטעקו השוטרים כי הם בטוחים בכך. לא רציתי להעציכם. לכד מזאת, יכולתי גם לטעות."

"אדוני, אתה מבזה את המערכת המשפטית המפארת!"

"בשום פנים ואפן," אמר אתוס בשלונה.

"אתה מר ד'ארטגן."

"רוצה אתה, שוב אתה חוזר על כך."

"אכל אדוני המפקח," צעק בונסיה בתורו, "אני אומר לך שאין כל מקום לספק. מר ד'ארטגן מתגורר בביתי, ולפיכך, אף שאינו משלם לי שכר-דירה, ואולי דוקא בשל כך, אני יכול שלא להכירו. מר ד'ארטגן הוא גבר צעיר כבן תשע-עשרה או עשרים שנה, ואדון זה בן שלשים לפחות. מר ד'ארטגן חיל בפלגתו של מר דז אסר, והאדון הזה משרת בפלגת

המוסקטרים של מר דה טרביל; הסתכל במדיו, אדוני המפקח, הסתכל במדיו.

"נכון, מלמל המפקח, נכון ועוד איך."

באותו רגע נפתחה הדלת בכח, ושליח — אשר לזה על ידי אחד מזקיפי הבסטיליה — מסר מכתב למפקח.

"הוי! בת-בליעל!" הצטעק המפקח.

"מה? מה אמרת? על מי דברת? אני מקנה שלא התכוננת לאשתי."

"אדרבא, אליה התכוננתי; אתה בצרה צרורה, דע לך."

"רגע אחד!" הצטעק סוחר-הסדקית הנרגז. "הואל נא בטובך, אדוני, לומר לי כיצד יכול מצבי שלי להחמיר בשל המעשים שעושה אשתי שעה שאני בבית-הכלא!"

"משום שמעשיה כלולים בתכנית — תכנית שטנית שתכננתם יחד!"

"נשבע אני לפניך, אדוני המפקח, שטועה אתה טעות חמורה מאין כמותה, ביון שלא היה לי כל משג על-אודות מה שנועדה אשתי לעשות; זר אני לחלוטין לכל פעלותיה, ואם עשתה מעשי-שטות — אני מתכחש אליה, מגנה אותה ומקללה."

"ובכן," אמר אתוס למפקח, "אם שוב אינך זקוק לי, שלח אותי מכאן למקום אחר, כי מר בונסיה שלך מהלך עלי שעמום."

"החזירו את האסירים לתאיהם," אמר המפקח, בכללו בתנועתו גם את אתוס וגם את בונסיה; "ושישמרו עליהם בשבע-עינים."

"רק רגע," אמר אתוס, שלו כהרגלו. "אם ענין לך אל מר ד'ארטגן, אני חושב שאוכל לשמש לו תחליף!"

"עשו כדברי!" הצטעק המפקח. "יש להחזיק בהם בבדוד מחלט! השמעתם!"

בעוד מר בונסיה משמיע זעקות המסגלות לקרע את לבו של נמר, הלך אתוס, מושך בכתפיו, בעקבות סוהריו.

את סוחר-הסדקית לקחו לתא שבו עבר את הלילה, והשאירוהו שם במשך היום כלו. מר בונסיה לא חדל לבכות כל הזמן כסוחר-סדקית אמתית,

כי הרי — כפי שספר לנו זאת בעצמו — לא היה איש-חרב.

בשעה תשע בערב לערך, כשהחליט לעלות על יצועו, שמע צעדים בפרוודור. הצעדים התקרבו לתאו, הדלת נפתחה והוא הבחין בסוהרים.

"בוא אתנו," אמר קצין-משטרה זוטר שלזה את הסוהרים.

"לבוא אתכם!" הצטעק בונסיה; "לבוא אתכם בשעה כזאת! לאן, בשם אלהים?"

"לאן שמצוים אנו לקחתך."

"זאת אינה התשובה לשאלה."

"אף זאת התשובה היחידה שיכולים אנו לתת לך."

"הוי, אלהים, אלהים," נאנח סוחר-הסדקית האמלל, "הפעם אבדתי." והוא לנה מוכנית וללא התנגדות את האנשים שבאו לקחתו.

הם התנהלו לאורך הפרוודור שבו עבר פעם, בחצר ואחריה בבנין שני. בשער חצר-הפניסה עמדה מרפכה מקפת ארבעה חילים, רכובים על סוסים. בונסיה העלה למרפכה, קצין-המשטרה התישב לידו, ושניהם מצאו עצמם בכבית-כלא-מתגלגל.

המרפכה יצאה לדרך, אטית כעגלת-מים. מבעד לרשת הנעולה הבחין האסיר בכתמים ובאבני הרחוב, ותו לא. אף פריסאי אמתי, כפי שהיה בונסיה, מכיר כל רחוב לפי אבני-הדרך, השלטים, פנסי-הרחוב. בהגיעם לקרבת סן-פול, מקום שבו היו מוציאים להורג את נדוני הפסטיליה, כמעט התעלף אחרי שהתוה פעמים את אות הצלב. הוא חשב כי הנה מתעתדת המרפכה להעצר; אף זו המשיכה בדרך.

מעט הלאה תקפה אותו אימה חזקה עוד יותר: היה זה שעה שחלפו לצד בית-הקברות סן-ז'ן, שבו היו טומנים את גופות הפושעים שעברו עברות נגד המדינה. דבר אחד הרגיעו מעט, והוא, שטרם הקבורה נוהגים בדרך כלל לכרת את הראש — ואלו ראשו-שלו התנוסס עדן על כתפיו. אף בשימו לב כי המרפכה פונה לעבר כפר גרב, בהבחינו בצריחיו המחדדים של בית-העירייה, ובראותו כי המרפכה נכנסת מתחת לקשתות — חשב שסופו קרב ובקש להתודות באזני קצין-המשטרה; לנכח סרובו של הלה לודותו השמיע זעקות כה מרות, עד כי הקצין הזהירו כי אם יוסיף להחריש את אזניו בצעקותיו יאטם את פיו בפסת-בר.

איום זה השקיט מעט את בונסיה, שכן, אם מבקשים להוציאו להורג, לא היה טעם לסתם את פיו. המרפכה כבר הגיעה לאתר הגרדום. למעשה, חצתה את הכפר הגורלית בלי להעצר; נותר לו רק מקום אחד לחשוש מפניו: צלב טרהוואר; ואכן, המרפכה פנתה בכיוון זה.

הפעם לא היה כל ספק: בצלב-טרהוואר נהגו להוציא להורג נדונים-למוות וזוטרם. בונסיה החמיא לעצמו בחשבו כי מגיע לו לעלות על הגרדום

בסן-פול או בכפר גרב; סופו לסיים את נסיעתו ואת מסכת-חייו בצלב
טרהואר! טרם יכול היה להבחין בצלב מבשר-הרעות, אך חש כי הוא קרב
אליו. בהגיעו מרחק עשרים פסיעות ממנו, שמע שאון והמרכבה נעצרה. זה
היה למעלה ממה שיכול היה בונסיה האמלל לשאת לאחר ההתרגשות
הרצופות שעברו עליו והחלישוהו כל-כך. הוא השמיע יבבה חנוקה,
שאפשר היה לחשבה לנשימתו האחרונה של גוסס, והתעלף.

14

האיש ממנוג

הקהל שהתגודד במקום לא נאסף כדי להמתין לתליה, אלא כדי להתבונן בתלוי.

המרכבה, שעצרה לרגע, המשיכה אפוא בדרךה. היא חצתה את ההמון, נכנסה לרחוב סנט-אונורה, פנתה לרחוב הילדים-הטובים ועצרה ליד דלת נמוכה.

הדלת נפתחה, ושני חילים קבלו לזרועותיהם את בונסיה, אשר קצין המשטרה אחזו מאחור. הוא נהדף לתוך שביל, העלה במדרגות והפקד בחדר-המתנה.

אל כל המהלכים הללו התייחס בונסיה בשוין נפש-מוכני. הוא הלך כפי שהולכים מתוך חלום. הוא הבחין בחפצים השונים כאלו מבעד לערפל. אֶזְנֵיו קלטו צלילים בלי להביןם.

באותו רגע אפשר היה להוציאו להורג בלי שיעשה תנועה להגנתו, בלי שיפלט זעקת-תחנונים.

הוא נשאר אפוא יושב על הספסל, גבו שעון אל קיר וזרועותיו מודלדלות מטה, בדיוק בתנוחה שבה הניחוהו החילים.

ואולם, מאחר שהתבונן סביבו ולא הבחין בכל חפץ מאים; הואיל ושוים דבר לא הצביע על סכנה ממשית המרחפת מעל לראשו; היות שהספסל היה מרפד כהלכה והקיר מצפה בעור-קורדובה יפה, ווילונות אדמים גדולים של אריג-דמשק נתונים בסרטי-זהב רחפו לפני החלון — תפס אט-אט כי האימה שהפעימה אותו מגזמת, והחל להניע את ראשו מצד לצד ומלמעלה למטה.

תנועה זו, אשר איש לא התנגד לה, הפיחה עוד מעט אמן בלב, והוא הסתכן במשיכת רגל אחת, ועוד אחת; לבסוף, נעזר בשתי ידיו, הוא הזדקף מעל הספסל ומצא עצמו עומד על רגליו.

באותו רגע נפתחה דלת קטנה, ולחדר נכנס קצין יפה-תאר, שהמשיך להחליף דברים עם אדם שנמצא בחדר השני. בפנותו לעבר האסיר, אמר הקצין:

“אתה האיש ששמו בונסיה?”

“כן, אדוני הקצין,” מלמל הסוחר-בסדקית לשעבר, כשהוא רועד מפחד; “לשרותך.”

“הכנס,” אמר הקצין.

הוא יז ממקומו, על-מנת לאפשר לבונסיה לעבר. זה ציט ללא מחאות, ונכנס לחדר שבו המתינו, ככל הנראה, לבואו.

היתה זו לשכה רחבת-ידים, אטומה וחרישית, אשר אש בערה בה אף-על-פי שהיה זה רק סוף חדש ספטמבר, קירותיה מעטרים היו בכלי נשק התקפיים והגנתיים. שלחן מרבע, מכסה ספרים וניירות, שעליהם היתה פרושה מפה ענקית של העיר לה-רושל, נצב באמצע החדר.

ליד האח עמד אדם ממצע-קומה, בעל חזות נשאה וגאה, עינים חודרות, מצח רחב, פנים אכולות רזון שאותן האריך עוד יותר וזקנן מחדד, שמעליו התנוסס שפם. אף שאדם זה היה כבן שלשים-ושש או שלשים-ושבע שנים בלבד, כבר היו שערו, שפמו וזקנו אפרים. חזותו הכללית, אף שלא חגר חרב, היתה זו של איש-מלחמה. מגפיו מעור התאו היו מאבקים, והעידו כי רכב על סוס במהלך היום.

איש זה היה ארמן-ז'ן די-פלסי, החשמן רישליה — לא כפי שנוהגים לתארו בפנינו שפוף כזקן, סובל כאבי-תפת, רצוץ-גוף, נטול-קול, טמון בכרסה עמקה כבתוף מבוא לקבר, אינו חי אלא הודות לעצמת גאונותו, ואינו מנהל עוד את מלחמתו נגד אירופה אלא תודות להפעלתו הכלת-פוסקת של מחו הגאוני; אנו מתארים אותו כפי שהיה באמת ובתמים באותה תקופה: דהינו, כפרש זריז ונעים-הליכות, אשר גופו הלך אכן ונחלש, אולם כחו הסתייע בעצמתו המוסרית, שעשתה אותו לאחד האנשים המפלאים ביותר שקמו אי-פעם; אנו מתארים אותו כפי שהיה לאחר שתמד בדפס מנורה בדפסותו שבמנטובה, לאחר שכבש את גים, קסטר ואוזס, ובעת שהתכונן לגרש את האנגלים מהאי רה ולצור על לה-רושל.

ממבט ראשון לא העיד עליו מאומה כי הוא החשמן, ולכן לא יכולים היו אלה שלא הכירו את פניו לדעת לפני מי הם עומדים.

סוחר-הסדקית האמלל עמד ליד הדלת, ועיניו של האדם שתארנו ננעצו בו בנסיון לחדור עד למצולות עברו.

"האם זה בונסיה?" שאל לאחר רגע של דומיה.

"כן, הוד-מעלתך," אמר הקצין.

"יפה. תן לי את הנירות הללו, והשאר אותנו לבדנו."

הקצין נטל מהשלחן את המסמכים המבקשים, מסרם לבעל השורה, השתחוה אפיס-ארצה ויצא.

בונסיה הכיר נירות אלה כפרוטוקולים של חקירתו בפסטיליה. מעת לעת נשא הגבר שלייד האח את עיניו מהכתוב, ונעצן כשני פגיונות עד למעמקי לבו של סוחר-הסדקית האמלל.

מקץ עשר דקות של קריאה ועשר שניות של התבוננות, עמד החשמן על טיבו של האיש.

"ראש זה מעולם לא זמם מזמות," מלמל לעצמו, "אף אין זה משנה; הבה נבחן אותו."

"אתה נאשם בכגיידה במולדת," אמר החשמן לאטו.

"זה אכן מה שנאמר לי, הוד-מעלתך," נצטעק בונסיה, בכנותו את איש-שיחו בתאר ששמע מפי הקצין, "אף אני נשבע לך כי לא היה לי משג על כך."

החשמן כבש את חיוכו.

"קשרת קשר יחד עם אשתך, עם מרת דה שכרז והמילורד-דכס מבקינגהם."

"אכן, הוד-מעלתך, שמעתי את אשתי מבטאת שמות אלה."

"ובאיזו הודמנות?"

"היא אמרה שהחשמן רישליה משך את הדכס מבקינגהם לפריס, על-מנת להמיט שואה עליו ועל המלכה גם יחד."

"היא אמרה זאת," אמר החשמן בצעם.

"כן, הוד-מעלתך; אף אני אמרתי לה, שאינה צריכה להגיד דברים כאלה, היות שהוד-מעלת-כבוד החשמן אינו מסגל..."

"שתק, טפש שקמונתך," אמר החשמן.

"הנה, הוד-מעלתך, בדיוק מה שהשיבה לי אז אשתי."

"היודע אתה מי חטף את אשתך?"
 "לא, הוד-מעלתך."
 "אך אתה חושד במישהו. נכון?"
 "כן, הוד-מעלתך; אך נדמה היה לי כי חשדות אלה לא נעמו למפקח.
 ולכן סלקתים ממחשבותי."
 החשמן כבש חיוך שני.
 "אם כן, אינך יודע מה עלה בגורל אשתך מאז בריחתה?"
 "אינני יודע, הוד-מעלתך; אך ודאי שבה ללונדון."
 "היא טרם נמצאה שם בשעה אחת אחר חצות."
 "הוי, אלהים! מה קרה לה, אם כן?"
 "הדבר יתברר, היה סמוך ובטוח; אין מסתירים מאומה מפני החשמן;
 החשמן יודע הכל."
 "אם כן, הוד-מעלתך, האם חושב אתה שהחשמן יסכים לגלות לי מה
 עלה בגורלה של אשתי?"
 "יתכן; אך ראשית יהיה עליך לספר את כל הידוע לך על קשרי אשתך
 עם מרת דה שברזו."
 "איני יודע מאומה על כך, הוד-מעלתך; מעולם לא ראיתיה."
 "כשהלכת ללוות את אשתך מפתח הארמון, האם הייתה שבה הפיתה
 במישרין?"
 "על פי רב, לא הייתה עושה זאת: היו לה ענינים אצל סוחר-בדים,
 שאליהם לוייתי אותה."
 "אצל כמה סוחר-בדים?"
 "שנים, הוד-מעלתך."
 "מה הן כתובותיהם?"
 "האחד נמצא ברחוב ווז'ר; השני — ברחוב הנבל."
 "האם נכנסת אליהם יחד אתה?"
 "מעולם לא, הוד-מעלתך; המתנתי בחוץ."
 "ואיזה תרוץ הייתה נותנת לך על-מנת להכנס לכדה?"
 "שום תרוץ: פשוט הייתה אומרת לי לחכות, ואני חכיתי."
 "אדון בונסיה היקר, אתה בעל נפלא," אמר החשמן.
 "הוא קורא לי אדון יקר!" אמר בונסיה בלבבו. "הענינים הולכים
 ומשתפרים, לכל הרוחות!"

"האם תדע להכיר את דלתות בתיכם?"

"כן."

"האם יודע אמה את מספרי הבתים?"

"כן."

"מה הם?"

"מספר 25 ברחוב ווז'יר; מספר 75 ברחוב הגבול."

"נפה," אמר החשמן.

הוא נטל בידו פעמון-כסף קטן, וצלצל; הקצין נכנס לחדר.

"לך לקרא לרושפור," לחש לו. "אם חוזר כבר, שיבוא הנה ללא-דחוי."

"הרוזן כאן," אמר הקצין. "ומבקש בכל לשון של בקשה לשוחח עם

הוד-מעלת-כבודו!"

"שיכנס, שיכנס!" אמר רישליה בלהט.

הקצין יצא במרוצה, בדחיפות שאפינה את משרתי החשמן בהענותם

להוראותיו.

"הוד-מעלת-כבודו," מלמל בונסיה בגלגלו עינים מפלבלות.

פחות מחמש שניות לאחר צאתו של הקצין נפתחה שוב הדלת —

ולחדר נכנסה דמות נוספת.

"הוא האיש!" הצטעק בונסיה.

"איזה איש?" שאל החשמן.

"זה שחטף את אשתי!"

החשמן צלצל פעם נוספת. הקצין שב והתייצב.

"החזור איש זה לידי שגרי שומרי, ושיחפה עד שאקרא לו שנית."

"לא, הוד-מעלתך! לא, אין זה הוא!" הצטעק בונסיה; "לא, טעיתי, הנה

זה אדם אחר, שאינו דומה כלל לאדון! האדון אדם הגון."

"קח מכאן את השוטה הזה!" אמר החשמן.

הקצין אחז בזרועו של בונסיה והוציאו לחדר-ההמתנה, שם חכו לו שגרי

החילים.

האיש שנכנס לחדרו של החשמן עקב במבט קצרות אחר בונסיה

בצאתו, ועם הסגר הדלת מאחוריו אמר במהירות לחשמן:

"הם התראו."

"מי?" שאל החשמן.

"היא והוא."

"המלכה והדכס!" נצטעק רישליה.

"כן."

"היכן?"

"בלוכר."

"אתה בטוח בכך?"

"לחלוטין."

"מפי מי שמעת זאת?"

"מפי מרת דה לנואה, והיא — כפי שהוד-מעלת-כבודך יודע — מסורה

לך בלב ובנפש."

"וכי מדוע לא גלתה לנו זאת קדם-מעשה?"

"אם במקרה, אם בשל חשד, בקשה המלכה ממרת דה סירז'יס לישן

בחדרה של מרת דה לנואה, ואלו היא החזיקה אותה במחצתה במשך היום
כלו."

"ובכן, נצחנו הפעם. הבה נשתדל לנצח במערכה הבאה."

"אסייע לך בכך בכל מאדי, הוד-מעלתך. אתה יכול לבטח בי."

"ביצד התרחש הדבר?"

"בשמים וחצי בלילה נמצאה המלכה בלונת גבירותיה..."

"היכן?"

"בחדר-השנה שלה."

"המשך."

"באו ומסרו לה ממחטה..."

"ואז?"

"מיד גלתה המלכה סימני-התרגשות עצים, ולמרות הסמק על פניה —

החזירה."

"הלאה! הלאה!"

"ואולם היא קמה, ואמרה בקול רועד: גבירותי, המתינו לי עשר דקות,

אחריכן אשוב. היא פתחה את דלת חדר-המטות, ויצאה."

"מדוע לא באה מרת דה לנואה להודיענו זאת עוד באותו ערב?"

"אותה-עת לא היתה בטוחה במאומה; לבד מזאת, הרי המלכה אמרה:

גבירותי, המתינו לי, והיא לא העזה להמרות את פי המלכה."

"כמה זמן שהתה המלכה מחוץ לחדרה?"

"שלשת רבעי השעה."

"אף אחת מהגבירות לא לותה אותה?"
 "רק דונה אסטפנה."
 "לאחר מכן שבה?"
 "כן, אך רק כדי לקחת תבה קטנה של עץ-ורדים, ששלטה מתנוסס עליה, ויצאה שוב."
 "כששבה בשנית, האם היתה התבה בידה?"
 "לא."
 "כלום יודעת מרת דה לנואה מה הכילה התבה?"
 "כן: סכות-יהלומים שנתן הוד-מלכותו שי למלכה."
 "והיא שבה בלי התבה?"
 "אכן."
 "האם חושבת מרת דה לנואה שהתבה נתנה לבקינגהם?"
 "היא בטוחה בכך."
 "הכיצד?"
 "בתקף תפקידה כממנה על עדיי-המלכה חפשה אחרי התבה במשך כל היום, נראתה מדאגת עקב העבדה שזו לא נמצאה, ולבסוף שאלה את המלכה היכן היא."
 "והמלכה?...?"
 "המלכה הסמיקה מאד, והשיבה כי היות ששברה ערב קדם את אחת הסכות — שלחה את כלן לתקון אצל הצורף שלה."
 "יש לסור אליו ולברר אם אמת בדבריה, אם לאו."
 "סרתי לשם."
 "ובכן? מה בפי הצורף?"
 "אין לו כל משג על כך."
 "מצין! ובכן, רושפור, טרם הפסדנו במערכה, ואולי... ואולי כל זאת אינו אלא לטובה!"
 "אין לי כל ספק, כמוכן, שגאונותו של הוד-מעלת-כבודך..."
 "תתקן את השטיות שעשה משרתו, הלא כן."
 "הנה בדיוק מה שהתכונתי לומר, אלמלא קטעני הוד-מעלת-כבודך באמצע דברי."
 "ועכשו, האם יודע אתה היכן הסתתרו הדפסית דה שברז והדכס מבקינגהם?"

"לא, הוד-מעלתך; אנשי לא הצליחו לבקר מאומה בנדון."
 "אף אני יודע."
 "אתה, הוד-מעלתך?"
 "כן; או, לפחות, יש לי חשדות בנדון. הם נמצאו זו ברחוב ווז'ירר מספר 25 וזה ברחוב הנכל מספר 75."
 "האם רוצה הוד-מעלת-כבודך שאצוה לעצור את שניהם?"
 "מאחר מדי. ודאי עזבו כבר את מקומות-המסתור הללו."
 "אין דבר, אפטר לבדק."
 "קח עשרה אנשים מקרב אנשי משמרי, וחפש בשני הבתים."
 "מיד, הוד-מעלתך."
 רושפור יצא במרוצה. החשמן נותר לבדו; הוא הרהר מעט וצלצל בשלישית.
 אותו קצין שב והתייצב לפניו.
 "הכנס את האסיר," אמר החשמן.
 מר בונסיה הכנס בשנית לחדר, והקצין יצא על-פי אות ששמן לו החשמן בידו.
 "הטעית אותי," אמר רישליה בחמרה.
 "אני!" נצטעק בונסיה; "אני הטעיתי את הוד-מעלת-כבודך!"
 "כשהיתה אשתך סרה לרחוב ווז'ירר ולרחוב הנכל, לא היה זה כדי לבקר אצל סוחר-הבדים."
 "ולאן הלכה, בשם אלהים הטוב?"
 "אל הדפסית דה שכרו, ואל הדפס מקינגהם."
 "נכון," אמר בונסיה, מכנס את כל זכרונותיו, "נכון, הוד-מעלת-כבודך. אמתית לאשתי פעמים רבות, כי מוזר הוא שסוחר אריגים מתגוררים בבתים כאלה — בבתים בלי שלטים — ובכל פעם היתה אשתי פורצת בצחוק! אכן, הוד-מעלתך!" המשיך בונסיה בהשתטחו לרגלי החשמן, "צדקת! אה, הרי אתה באמת החשמן, החשמן הדגול, האדם הגאוני, שהכל רוחשים לו קבוד!"
 למרות חסר-ערכו של נצחון על יצור נקלה כבונסיה, נהנה ממנו רישליה גנע קט; לאחר מכן, כמעט ללא-דחוי, כאלו צץ רעיון חדש במחו, חייד נסף על שפתיו, ובהושיטו ידו לסוחר-הסדקית, אמר:
 "קום, ידידי, אתה אדם הגון."

"החשמן נגע בידו! נגעתי בידו של האיש הדגול!" נצטעק בונסיה;
"האיש הדגול קרא לי ידידי!"

"כן, ידידי; כן!" אמר החשמן בנימה האבהית שידע לעתים לשוות לקולו — נימה שהוליכה שולל רק אנשים שלא הכירוהו; "והוץ מזה, היות שהעלילו עליך דברי־שוא... ובכן! זכאי אתה לפצוי! הנה, קח ארנק זה, שמאה פיסטולים בתוכו, וסלח לי."

"שאני אסלח לך, הוד־מעלתך?" אמר בונסיה, מהסס לקחת את הנרתיק — מתוך חשש, ככל הנראה, כי תשורה זו אינה אלא מהתלה. "הרי חפשי אתה לצוות שיעצרוני, חפשי אתה לצוות שיענוני, חפשי אתה לצוות שיתלוני: אתה האדון, וכל זכות לא תהיה לי להתלונן. שאני אסלח לך, הוד־מעלתך! באמת, הרי אינך מתכונן לכך!"

"אה, מר בונסיה היקר! כמה נדיבות־לב יש בדברךך," אמר החשמן; "אני נוכח בדבר ומודה לך. אם כן, הלוקח אתה נרתיק זה והולך, בלי לכעס יתר על המדה?"

"אני הולך לי שמח בחלקי, הוד־מעלתך."
"היה שלום, אפוא; או, ליתר דיוק, להתראות, כי מקנה אני שעור נתראה."

"ככל שיחפץ בכך הוד־מעלתך," השיב בונסיה הנפפעס, "כי אני כלי לפקדת הוד־מעלת־כבודך."

"נתראה לעתים קרובות, היה סמוך ובטוח בכך, כי נהגיתי עד מאד לשוחח עמך."

"הוי, הוד־מעלתך!"

"אמנם כן! להתראות, מר בונסיה, להתראות."

החשמן החנה בידו, ובונסיה השיב לו בהשתחוּת אפים ארצה; לאחר מכן יצא בהלוך אחרונית; בהגיעו לחדר־ההמתנה שמעו החשמן צורח ברב התלהבותו:

"יחי הוד־מעלתו! יחי הוד־מעלת־כבודו! יחי החשמן הדגול!"

החשמן הקשיב בחייו נענה להצהרתם המהדהדת של רגשותיו הנלהבים של מר בונסיה, ולאחר מכן, כשהלך שאון צעדיו וקולו של בונסיה והתרחק, הפטיר:

"יפה; הנה אדם הנכון לההרג למעני."

החשמן החל לבחן בתשומת־לב רבה את מפת לה־רושל אשר, כפי

שאמרנו כבר, היתה פרושה על שלחנו, וסמן בעפרון את הקו, שלארכו עתיד היה להבנות הסכר אשר חסם שמונה-עשר חדשים אחרי-כן את נמלה של העיר הנצורה.

כשהיה שקוע כלו בהגיגים האסטרטגיים האלה, נפתחה הדלת ורושפור נכנס.

"ובכן?" שאל החשמן בלהט והזדקף בנריות, שהעידה על החשיבות שיחס למשימה אשר הטיל על רושפור.

"ובכן," השיב הלה, "אשה כבת עשרים-ושש עד עשרים-ושמונה שנים וגבר כבן שלשים-וחמש עד ארבעים אכן התגוררו — הראשונה ארבעה ימים, והשני חמשה — בבתים שצין הוד-מעלת-כבודך: אף האשה עזבה במשך הלילה, והגבר — עם אור הבקר."

"אלה הם!" הצטעק החשמן בהתבוננו בשעון. "וכעת," המשיך, "מאחר מדי לדלק אחריהם; הדכסית כבר בטור, והדכס — בבולוניה. יש לתקפס בלונדון."

"מה הן פקדונותיו של הוד-מעלת-כבודך?"

"אף מלה על אשר התרחש; שהמלכה תחוש עצמה בבטחה מלאה; שלא יודע לה כי יודעים אנו את סודה; שתחשב כי מנסים אנו לגלות קשר כלשהו. שלח אלי את שומר-החומות סגיה."

"והאדם שהיה כאן, מה עשה עמו הוד-מעלתך?"

"איזה אדם?" שאל רישליה.

"בונסיה."

"עשיתי ממנו כל שאפשר היה לעשות: מרגל כנגד אשתו."

רושפור קד קדה של אדם המכיר בפעילותו הכבירה של אדונו, והסתלק. החשמן, שוב לבדו, התישב ליד שלחנו, כתב מכתב וסגרו בחותמו האישי; לאחר מכן צלצל בפעמון. הקצין נכנס.

"קרא לויטרה," אמר, "והורה לו להתכונן למסע."

רגע קט לאחר מכן כבר התייצב לפניו האיש שבקש לראות, נעול במגפיו ובכדרכנותיו.

"ויטרה," אמר החשמן, "צא בבחילות ללונדון. אל תעצר אף לא לרגע במשך המסע. מסר מכתב זה למילידי. הנה המחאה בת מאתים פיסטולים. סור אל גזברי, וגבה את הכסף. סכום דומה מתכה לך אם תשוב תוך ששה ימים לאחר בצועה המלא של המשימה."

השליח נטל את המכתב ואת ההמחאה בלי לומר מלה, קד קדה ויצא.
וזה היה תכן המכתב:

היי בנשף הראשון שבו ישתתף הדכס מבקינגהם. לאפדתו תהיינה
צמודות שתיים-עשרה סכות-יהלומים. התקרבי אליו וגזרי שתיים
מהן.

הודיעני מיד עם השגת הסכות!

15

אַנְשִׁי-גְלִימָה וְאַנְשִׁי-חֶרֶב

אַתּוֹס לֹא הוֹפִיעַ גַּם לְמַחֲרַת הַיּוֹם שֶׁבּוֹ הִתְחוּלְלוּ הָאֲרוּעִים שְׁסַפְּרָנוּ.
דְּאֶרְטִנְיֵן וּפּוֹרְתוֹס הוֹדִיעוּ לְמַר דֶּה טְרָכִיל עַל הָעֵלְמוֹ.

אֲשֶׁר לְאֶרְמִיס, הוּא בִקֵּשׁ חִפְשָׁה שֶׁל חֲמֶשֶׁה יָמִים, וַיֵּצֵא לְרוּאָן; שָׁם, כִּף
טָעַן, הָיָה עָלָיו לְהַסְדִּיר עֲנִי-מִשְׁפָּחָה.

מִרְדֵּה טְרָכִיל הָיָה, כְּפִי שְׁרָאִינוּ, כָּאֵב לְחִילָיו. הֵחַל בְּרִגְעַ שֶׁבּוֹ זָכָה אָדָם
לַעֲטוֹת אֶת מַדֵּי פִלְגָתוֹ, יָכוֹל הָיָה הָאִישׁ — וַיְהִי־הָפָחוֹת וְהִנָּקְלָה בֵּין
הַמוֹסְקָטְרִים — לִהְיוֹת סְמוּךְ וּבְטוּחַ כִּי מִרְדֵּה טְרָכִיל יַעֲזוֹר לוֹ וַיִּסְיַע בְּיָדוֹ
כָּאֵלּוּ הוּא אַחִיר.

דֶּה טְרָכִיל יֵצֵא לְלֹא-דַחוּי לְפָגֶשׁ אֶת מַפְקֵד הַמִּשְׁטָרָה הַפְּלִילִית. זֶה זְמַן
אֲלִיוֹ אֶת הַקָּצִין שֶׁפֶקֶד עַל תַּחֲנֹת הַמִּשְׁטָרָה בְּרִבְעֵ קְרוּאָה-רֵוּז'. פְּרִטִי הַמִּידַע
שֶׁקִּבְּצוּ אֶפְשָׁרוּ לְדַעַת כִּי אַתּוֹס שׁוֹכֵן, אֶרְעִית, בְּכָלֵא פּוֹר-לֹק.

אֶת כָּל הַתְּלָאוֹת אֲשֶׁר רָאִינוּ אֶת בּוֹנִסְיָה עוֹבֵר דֶּרֶכְן, עֵבֶר גַּם אַתּוֹס.

צָפִינוּ בְּמַעֲמַד הָעַמּוֹת בֵּין שְׁנֵי הָעֲצִירִים. אַתּוֹס שֶׁתֵּק עַד אוֹתָה עֵת,
מִחֲשֶׁשׁ פֶּן יִטְרַד גַּם דְּאֶרְטִנְיֵן וְלֹא יִסְפִּיק לְבַצֵּעַ אֶת מִשְׁמֹתוֹ. אֵךְ הֵחַל בְּרִגְעַ
הָעַמּוֹת — הִכְרִיז כִּי שְׁמוֹ אַתּוֹס, וְלֹא דְאֶרְטִנְיֵן.

הוּא הוֹסִיף שְׁאִינוּ מְכִיר אֶת מִרְדֵּה בּוֹנִסְיָה וְאֶת אִשְׁתּוֹ, וְשִׁמְעוֹלֶם לֹא שׁוֹחַח
עֲמוֹ אוֹ עֲמָה; כִּי בְשַׁעָה עֲשָׂר בְּעָרֵב בָּא לְבַקֵּר אֶצֶל יְדִידוֹ דְּאֶרְטִנְיֵן, וְכִי עַד
לְאוֹתָה שַׁעָה סָעַד אֶצֶל מִרְדֵּה טְרָכִיל; עֲשָׂרִים עֲדִים, הוֹסִיף, יָכוֹלִים לְאֲשֹׁר
אֶת טַעֲנָתוֹ זֶה, וְהוּא נִקֵּב בְּכֶמֶה שְׁמוֹת שֶׁל אֲצִילִים רְמִי-מַעֲלָה, וּבִינֵיהֶם הַדָּכָס
דֶּה לֶה טְרַמוּיִי.

מַפְקֵחַ-הַמִּשְׁטָרָה הַשְּׁנִי נִדְּהֶם כְּקוֹדֶמוֹ מִהַצְהָרָתוֹ הַפְּשׁוּטָה וְהַתְּקִיפָה שֶׁל

המוסקטר, אשר הוא חפץ להתעלל בו, כפי שאוהבים אנשי-גלימה להתעלל באנשי-חרב. אף שמוחיהם של מר דה טרביל ושל הדכס דה לה טרמווי עוררו בו יראת-כבוד.

גם אתוס שגר אפוא אל החשמן, אף למרבה הצער נמצא זה אצל המלך בלזכר.

היה זה בדיוק הרגע שבו יצא מר דה טרביל מאצל מפקד-המשטרה ומושל בית-הכלא בלא שהצליח לקבל לידי את אתוס, וכא אף הוא אצל הוד-מלכותו.

כמפקד המוסקטרים, זכאי היה מר דה טרביל להכנס אל המלך בכל שעה משעות היום.

יודעים אנו מה היו ההאשמות שטפח המלך כלפי המלכה; האשמות אשר לבו בערמומיות על-ידי החשמן, שבכל הקשור לתכנונות חשש מנשים הרבה יותר מאשר מגברים. אחת הסבות העקריות לחשדו של המלך במלכה הייתה הידידות שרחשה אן מאוסטריה למרת דה שברז. שתי נשים אלו הטרדוהו יותר מאשר מלחמותיו נגד ספרד, סכסוכיו עם אנגליה ובעיות אוצר-המדינה. לעיניו, ועל פי הכרתו, עזרה מרת דה שברז למלכה לא רק בתחום התכנונות המדינית, אלא גם — והדבר הדאיגו עוד יותר — בעסקי-האהבה שלה.

רק פתח החשמן ואמר כי מרת דה שברז, שהגלתה לטור והיתה אמורה להמצא שם, בקרה בפריס, וכי חמשה ימים לא הצליחה המשטרה לגלות את עקבותיה — התלקחה חמתו של המלך.

לואי השלשה-עשר, שהיה רב-שגיונות ובלתי-נאמן לאשתו, רצה להקרא לואי הצדיק ולואי הטוהר. הדורות הבאים יתקשו להבין אפי כשלו, אשר ההיסטוריה מסבירה אותו בעזרת עבדות — ולעולם לא באמצעות נתוחים.

אף כאשר הוסיף החשמן ואמר, כי לא זו בלבד שמרת דה שברז באה פריסה, אלא שהמלכה גם חדשה את קשריה עמה תודות לשדר מסתורי, שהיה מכנה אותה עת קבלה; כאשר הכריז כי הוא, החשמן, צמד להתיר את חוטיה הסבוכים ביותר של קנוניה זו, וכי בדיוק כשעמדו לעצר בשעת-מעשה (ועם כל הראיות הדרושות) את השליחה ששגרה המלכה לבת-לויתה הגולה, העז מוסקטר אחד לסכל באלימות את פעלת המשטרה בהתנפלו, חרבו בידו, על אנשי-משפט ישרים שנתמנו לחקר ללא משוא-

פנים את הפרשה כלה על־מנת להביאה לפני המלך — לא יכול היה לואי השלשה־עשר לעצור עוד בעד עצמו.

הוא עשה צעד אל אגף מגורייה של המלכה, אחוז חמה עזרת ושתקנית, אשר יכולה היתה להביא נסיון זה לכלל אכזריות חסרת־רחמים. ועד כה, בכל שספר, טרם הזכיר החשמן כלל את שמו אל הדכס מכינהם.

באותו רגע בדיוק נכנס דה טרביל — מאפק, מנמס וכתלבשת ללא־רכב. נוכחותו של החשמן ופניו המעוותות של המלך הכהירו לטרביל את המתרחש, והוא חש עצמו חזק כשמשון מול פלשתים.

לואי השלשה־עשר כבר הניח את ידו על הידית; לשמע כניסתו של מר דה טרביל הפך המלך פניו.

"הגעתי בזמן, אדוני," אמר המלך, אשר לא ידע לעצור בעד רגשותיו כשאלה השתלבו מעבר לנקדה מסימת; "יש לי דברים נאים לספר לך על אודות המוסקטרים שלך."

"ולוי," השיב דה טרביל בקרירות, "דברים נאים לספר להוד־מלכותך על אודות אנשי־הגלימה שלך."

"יאמר נא?" אמר המלך בהתנשאות.

"הנני מתכבד לספר להוד־מלכותך," השיב דה טרביל באותה נימה, "כי חבורה של פרקליטים, מפקחים ואנשי־משטרה — אנשים מכבדים עד מאוד, אף קנאים עד בלי־גבול, בכל הנראה, במאבקם בנושאי־מדים — הרשו לעצמם לעצור בתוך בית, להוליך ברחוב ולהשליך לכלא פור־לוק אחד המוסקטרים שלי, או — ליתר דיוק — שלך, הוד־מלכותך; אדם שהתנהגותו בלי דפי; אדם ששמו מהלל עד מאוד, ואשר הוד־מלכותך מכירו ומחבבו — הלא הוא מר אתוס."

"אתוס," אמר המלך בפזויר־דעת; "כן, בעצם מכיר אני שם זה."

"הזכר נא, הוד־מלכותך," אמר דה טרביל. "אתוס הוא המוסקטור, אשר בדו־קרב אמלל הידוע לך פצע קשה, למרבה הצער, את מר דה קהיזק. דרך־אגב, הוד־מעלת־כבודך," המשיך מר דה טרביל ופנה אל החשמן. "מר דה קהיזק החלים כליל, הלא כן?"

"כן, תודה!" השיב החשמן והדק את שפתיו בכעס.

"ובכן, אתוס בא לבקר אחד מידידיו, שלא היה בביתו," המשיך מר דה טרביל; "כן־ביארן צעיר, צוער בפלגת־המשמר של הוד־מלכותך, זו של מר

דז אָסר. אָף הגיע לבית יְדִידוֹ, וְלָקַח סֵפֶר בְּיָדוֹ כְּדִי לְהַמְתִּין לוֹ, וְהִגִּה לְהִקָּה
שֶׁל אֲנָשֵׁי מִשְׁטָרָה וְצָבָא מְעַרְבִים אֵלֶּה בְּאַלֶּה צָרָה עַל הַבַּיִת, פָּרְצָה אִי־אֱלוֹ
דְּלַתוֹת..."

הַחֲשָׁמֶן רָמַז בְּיָדוֹ לַמֶּלֶךְ, לֵאמֹר: "זֶה בְּעִנְיָן שְׁעָלִיו שׁוֹחֲחֵנוּ."
"כָּל זֹאת יְדוּעַ לָנוּ," הִשִּׁיב הַמֶּלֶךְ. "כִּי כָּל זֹאת נַעֲשֶׂה לְמַעַן עֲנִיגְנוּ."
"אִם כֵּן," אָמַר דֵּה טָרְבִיל, "הָאִם גַּם לְמַעַן עֲנִיגְנוּ שֶׁל הַמֶּלֶךְ עֲצָרוּ מוֹסְקָטָר
חָף מִפֶּשַׁע מְאֻנָּשִׁי, שְׁמוּהוּ כְּפֹשֶׁע בֵּין שְׁנֵי זְקִיפִים, וְהוֹלִיכוּ בְּקָרֶב אֶסְפָּסוּף
לוֹעֵג אָדָם נִכְבָּד זֶה, אֲשֶׁר שִׁפְף דָּמוֹ פְּעָמִים אֵין־סְפוּר בְּשֵׁרוֹת הַמֶּלֶךְ, וְהַמוֹכֵן
לַעֲשׂוֹת זֹאת שׁוֹב וְשׁוֹב?"

"הָאִמְנָם!" אָמַר הַמֶּלֶךְ, נִרְעַשׂ מַעַט. "כְּלוּם כֵּךְ הַתְּחוּלְלוּ הַדְּבָרִים?"
"מֶר דֵּה טָרְבִיל אֵינּוּ מִצִּיָּן," אָמַר הַחֲשָׁמֶן בְּשׁוּיּוֹן־נֶפֶשׁ מִפֶּלֶג, "כִּי
מוֹסְקָטָר חָף־מִפֶּשַׁע זֶה, אָדָם מִכְבָּד זֶה, הַתְּנַפֵּל שְׁעָה קֵדָם לָכֵן עַל אַרְבָּעָה
מִפְקָחִים־חֹקְרִים שְׁשֻׁגְרָתִי עַל־מְנַת שִׁיחְקָרוּ בְּפִרְשָׁה שְׁאִין עֲרוּף לַחֲשִׁיבוּתָהּ,
וְהִקָּה אוֹתָם מִכּוֹת־חֶרֶב!"

"אֲנִי קוֹרָא לַהּוֹד־מַעֲלַת־כְּבוֹדָךְ לְהוֹכִיחַ זֹאת," הִצְטַעַק דֵּה טָרְבִיל
בְּחִפְזִיּוֹת גִּסְקוֹנִית אֶפְיָנִית וּבִנְקָשׁוֹת הִצְבָּאִית הַמִּיחָדָת לוֹ; "שְׂכָן יָכוֹל אֲנִי
לְהַעֲדִיד כִּי שְׁעָה קֵדָם שְׁנַעֲצֵר כְּבִדְנִי אֶתוֹס, אֲשֶׁר יָכוֹל אֲנִי לוֹמַר לַהּוֹד־
מְלָכוּתְךָ שֶׁהוּא אָדָם יָקָר־סִגְלָה, בְּנוֹכְחוֹתוֹ בְּטָרְקָלִין חֲוִילָתִי, לְאַחֵר סְעֻדַּת־
עֶרֶב בְּחִבְרַת הַדָּבָר דֵּה לֵה טְרַמוּיִי וְהַרְוֹזֵן דֵּה שְׁלִיס, שְׁגָם הֵם לְקַחוּ חֵלֶק
בְּשִׁיחָה."

הַמֶּלֶךְ הִסְתַּכֵּל בַּחֲשָׁמֶן.

"יֵשׁ דִּין־וְחֻשְׁבוֹן הַמַּעֲדֵד עַל כָּךְ," אָמַר הַחֲשָׁמֶן בְּהִשְׁכִּיחוֹ בְּקוֹל רֹם
לְשִׁאלָתוֹ הָאֵלֶּמֶת שֶׁל הַמֶּלֶךְ; "הָאֲנָשִׁים שֶׁבָּהֶם פָּגַע עָרְכוּ דִין־וְחֻשְׁבוֹן זֶה,
שְׁאֵנִי מִתְּכַבֵּד לְהַצִּיגוֹ לִפְנֵי הוֹד־מְלָכוּתְךָ."
"הָאִם שְׁקוֹל דִּין־וְחֻשְׁבוֹן שֶׁל אֲנָשִׁי־גְלִימָה," הִשִּׁיב דֵּה טָרְבִיל בִּיהִירוֹת,
"לְמַלַּת־הַכְּבוֹד שֶׁל אֲנָשִׁי־הַחֶרֶב?"

"דִּי, דֵּה טָרְבִיל, דִּי," אָמַר הַמֶּלֶךְ. "שְׁתַּק."

"אִם יֵשׁ לַהּוֹד־מַעֲלַת־כְּבוֹדְךָ חֲשָׁד כְּלָשָׁהוּ כְּלָפִי אֶחָד הַמוֹסְקָטָרִים שְׁלִי,"
אָמַר טָרְבִיל, "הֲרִי שְׁצַדְקָתוֹ שֶׁל כְּבוֹד הַחֲשָׁמֶן יְדוּעָה דִּיָּה, שְׁאֲדָרֵשׁ בְּעֶצְמִי
חֻקְרָה."

"בְּבֵית שְׁבוֹ נַעֲרָכָה פְּשִׁיטָתָם שֶׁל אֲנָשִׁי־הַחֶק," הִמְשִׁיךְ הַחֲשָׁמֶן בְּשִׁלּוֹהוּ,
מִתְגוֹרֵר, כְּמִדְמִנִי, אִישׁ־בִּיאָרָן, חִבְרוּ שֶׁל הַמוֹסְקָטָר."

"הוד-מעלת-כבודך מתכונן ודאי למר ד'ארטג'ן."
"אני מתכונן לגבר הצעיר שאמה, מר דה טרכיל, מטפחו."
"נכון. הוא האיש."

"כלום אינך חושד בצעיר זה, כי השיא עצות רעות..."
"למר אתוס, לגבר שגילו כפלים משלו?" קטעו דה טרכיל. "לא, הוד-
מעלת-כבודך. לבד מזאת, מר ד'ארטג'ן נמצא אותו ערב בביתך."
"איך יתכן!" אמר החשמן. "האם הכל בלו את הערב בביתך?"
"האם מטיל הוד-מעלת-כבודך ספק בדברתי?" אמר דה טרכיל, ופגיו
הסמיקו מועם.

"לא, ישמרני האל!" אמר החשמן; "רק זאת: באיזו שעה היה ד'ארטג'ן
בביתך?"

"זאת אוכל לומר להוד-מעלת-כבודך בדיוק רב, כי כאשר נכנס נוכחתי
לדעת שהשעה בשעוני תשע ושלשים, אף שחשבתי כי מעט יותר מאחר."
"ובאיזו שעה יצא מחולתך?" שאל החשמן.
"בצער ושלשים; שעה לאחר התקרית."

"אינני מבין זאת," אמר החשמן, שלא פקפק אף לרגע בכנותו של מר דה
טרכיל, וקש פי הנצחון נשמט מידיו; "אינני מבין זאת; איך, אם כן, נתפס
אתוס בבית שברחוב-הקברנים?"

"האם אסור לחבר לבקר אצל חברו? האם אסור למוסקטר מפלגתי
להתידד עם איש-משמר המשרת בגדודו של מר דז אסר?"
"אסור, כאשר הבית שאליו הוא סר — חשוד."

"ואכן הבית חשוד, דה טרכיל," אמר המלך. "אולי לא ידעת זאת."
"אכן, הוד-מלכותך, לא ידעתי זאת. מכל מקום, הבית יכול להיות חשוד
בכל אגפיו, אף אני חולק על כך כי גם החלק שבו מתגורר ד'ארטג'ן חשוד.
שכן, יכול אני להצהיר בפניך, הוד-מלכותך, כי בהסתמך על דבריו של
ד'ארטג'ן — אין משרת נאמן ממנו להוד-מלכותך, ומעריץ גדול ממנו של
הוד-מעלת-כבודך."

"האם אין זה ד'ארטג'ן, שפצע יום אחד את ז'יסק בהתקלות האמללה
שהתחוללה ליד מנזר-הכרמליות?" שאל המלך והתבונן בחשמן, שהאדים
מרגזו.

"ולמחרת היום — את ברנז'ו. כן. הוד-מלכותך, כן, הוא האיש; להוד-
מלכותך זכרון משבח."

"ובכן, מה נחליט?" אמר המלך.

"הדבר נוגע להוד-מלכותך יותר מאשר לי," אמר החשמן. "אני טוען כי הוא אשם."

"ואני," אמר דה טרביל, "חולק על כך. אך להוד-מלכותך יש שופטים, ושופטים אלה יחליטו."

"כן, בהחלט," אמר המלך, "הכה נביא את הענין בפני בית-המשפט: זה מענינו, והוא ישפט אם אשם הוא אם לאו."

"ואולם," המשיך דה טרביל, "מה עציב הדבר שבתקופה האמללה שבה אנו שרויים אין החיים הטהורים ביותר, או המוסר הנעלה ביותר, פוטרים אדם מקלון ורדיפה. בשל כך ערב אנכי, כי הצבא לא יהיה מרצה אם יאלץ לסבל, בהקשר של עניני-משטרה, מיחס אליהם ונקשה."

ההתבטאות היתה בלתי-זהירה, אך מר דה טרביל אמר את דבריו כפי שאמרים מתוך כוונה. הוא רצה לגרם התלקחות, כי חמר-הנפץ המתלקח יוצר אש — והאש מפיצה אור.

"עניני-משטרה!" נצטעק המלך, חוזר על הגדרתו של מר דה טרביל; "עניני-משטרה! מה ידוע לך בכלל על ענינים אלה, אדוני? התעסק במוסקטרים שלך, ואל תבלבל לי את המוח! מדברך אפסר להבין שאם עוצרים — אוי לאסון! — מוסקטר אחד, כל צרפת בסכנה. באמת! איזו מהומה בשל מוסקטר אחד! אני אזורק לכלא עשרה, לכל הרוחות! אפלו מאה, אפלו את הפלגה כלה! ואינני רוצה לשמע מאומה בנדון!"

"בין שהמוסקטרים החשודים גם אשמים בעיניך, הוד-מלכותך," השיב דה טרביל, "מוכן ומזמן אני להחזיר לך בזה הרגע את תרבי. כי לאחר שהאשים את חילי, לא יאחר כבוד החשמן — בכך אני סמוך ובטוח — להאשים גם אותי. מוטב אפוא שאסגיר את עצמי, כדי שאמצא במחצתו של אתוס העצור כבר, ובזו של ד'ארטניין, כאשר יעצר."

"צסקוני עקש! האם תפסיק כבר?" אמר המלך.

"הוד-מלכותך," השיב דה טרביל, בלי להנמיך כלל את קולו, "צוה שיחזירו לי את המוסקטר שלי, או שישפטוהו."

"הוא ישפט," אמר החשמן.

"ובכן, מה טוב; כי במקרה זה אבקש מהוד-מלכותך להתיר לי ללמד עליו סגוריה."

המלך חשש ממריבה. הוא אמר:

"אלמלא היו להוד-מעלת-כבודך סבות אישיות..."
 החשמן הבחין בכונותיו של המלך, והלך לקראתו:
 "סליחה, אמר, "כיון שרואה בי הוד-מלכותך שופט בעל פניות, אני מסתלק מהענין."
 "אמר לי, פנה המלך לדה טרביל, "האם מוכן אתה להשבע לפני באבי המלך, שאתוס היה בביתך בעת התקרית וכי לא נטל בה כל חלק?"
 "נשבע אנכי באבי המלך ובה – אתה, האדם האהוב והנערץ עלי מכל עלי-אדמות!"
 "חשב בטובך, הוד-מעלתך, אמר החשמן: "אם נשחרר את האסיר, לא נוכל עוד לדעת את האמת."
 "מר אתוס לא יעלם, המשיך מר דה טרביל, "ויהיה מוכן ומזמן תמיד להשיב לאנשי-הגלימה, כשאלה יחפצו להציג לו שאלות."
 "אין ספק, הוא לא יערק, אמר המלך; "וכפי שאומר מר דה טרביל, נדע תמיד היכן הוא נמצא. לבד מזאת, הוסיף בהנמיכו את קולו ובהעופו בחשמן מבט של תחונה, "הבה נעניק להם תחושה של בטחון. זו תחבולה נכונה."
 תחבולתו זו של המלך לואי השלישה-עשר העלתה חיוך על שפתיו של החשמן.
 "צוה, הוד-מלכותך, אמר; "זכותך לחן."
 "זכות חנינה תקפה אף ורק לגבי אלה שאשמתם הוכחה, אמר דה טרביל, שבקש לעצמו את המלה האחרונה, "ואלו המוסקטרים שלי חף מפשע. אין אני מבקש ממך חנינה, מלכי, אלא צדק."
 "הוא כלוא בפור-לוק?" שאל המלך.
 "כן; ובבדוד מחלט, כנקלה בפושעים."
 "לכל הרוחות! לכל הרוחות!" מלמל המלך. "מה עלי לעשות?"
 "לחתם על צו-השחרור, והכל יסתדר מאלי, השיב החשמן; "גם לי, כמו להוד-מלכותך, נראית ערבותו של מר דה טרביל מספיקה בהחלט."
 טרביל קד קדה עמקה, בשמחה שלא היתה נעדרת חשש; הוא היה מבכר התנגדות עקשת מצד החשמן על-פניה של הסכמה פתאמית זו.
 המלך חתם על צו-השחרור, וטרביל לקחו ללא-דחייה.
 שעה שעמד לצאת מהחדר, חיוך אליו החשמן בידידות, ואמר למלך:
 "הוד-מעלתך, התאמה מלאה שוררת בין מפקדים לחיילים בקרב

"הוא זומם לעולל לי דבר-מה שפל בעתיד הקרוב," אמר דה טרביל בלבבו; "לעולם אין מצליחים לומר את המלה האחרונה מול אדם כזה. אף הבה נודעו, כי המלך מסגל עדין לשנות את דעתו; וככלות הכל, קשה יותר להחזיר לבסטיליה או לפור-לוק אדם שיצא משם, מאשר להחזיקו בפנים." מר דה טרביל נכנס כמנצח לבית-הכלא פור-לוק; והמוסקטר, אשר אדישותו השלזה נותרה כשהיתה, שחרר.

כשפגש את ד'ארטגין לאחר-מכן, אמר לו דה טרביל: "יצאת בנס. הנה התשלום בעבור מכת-ההרב שהענקת לז'יסק. נותרה זו שהטחת בברנז'ו: אף אל תסמך על כך יתר על המדה." ואכן צדק דה טרביל בחשדו בחשמן, ובחשבו כי הענין טרם הסתיים. רק יצא מפקד המוסקטרים וסגר את הדלת מאחוריו, והנה אמר הוד-מעלת-כבודו למלך:

"כעת, שאנו בארבע-עינים, הבה נדון בענינים רציניים, אם חפץ בך הוד-מלכותך. מלכי, מר בקינגהם היה בפרס במשך חמשה ימים, ויצא אותה רק הבקר."

16

שבו מר סג'ה, שומר-החותם, מחפש יותר מפעם את הפעמון, כדי לצלצל בו כפי שנהג לעשות לפנים

קשה להעלות על הדעת את הרשם שהותירו מלים ספורות אלו בלואי השלשה-עשר. הוא הסמיק והחזיר חליפות. החשמן הבחין, כי בכת-אחת השיב לעצמו את כל היתרון שאבד.

"מר בקינגהם — בפריס!" נצטעק המלך. "ולשם מה בא לכאן?"

"כדי לקשר, ללא ספק, קשר עם אויביך, ההוגנוטים והספרדים."

"לא, חי-נפשי, לא! הוא בא לקשר עם מרת דה שברז, מרת דה לונגויל

ומשפחת קונדה קשר נגד כבודי!"

"הוי, מלכי, מה פתאם! המלכה צנועה מדי, ולכד מזאת — כה אוהבת

היא את הוד-מלכותך!"

"האשה היא בר'ה חלשה, אדוני החשמן," אמר המלך; "אשר לא-הבה

המרכה שהיא רוחשת לי, דעתי לגביה ידועה."

"חרף כל זאת ממשיך אני לטען," השיב החשמן, "כי הדבס מבקינגהם

בא לפריס למטרה מדינית צרופה."

"נאני אומר, אדוני החשמן, כי הוא בא לכאן במטרה שונה לגמרי; ואם

אשמה המלכה, שתאחז חיל ורעד!"

"דרך אגב," אמר החשמן, "ויככל שרבה סלידתי מהרהורים בנושא

שפנה, הוד-מלכותך מביאני להזכר בדבר-מה: מרת דה לנואה, אשר

חקרתיה לפי הוראותיך פעמים רבות, אמרה לי הבקר כי המלכה עלתה

אמש על משכבה בשעת לילה מאחרת מאד; כי הבקר בכתה רבות; וכי את

היום פלו הקדישה לכתיבה."

"הנה", אמר המלך, "נדאי כתבה לו. חשמן, צריך אני את נירותיה של המלכה".

"אף כיצד לקחתם, הוד-מלכותך? דומני שלא הוד-מלכותך ולא אנכי יכולים ליטל על עצמנו משימה שכזאת."

"איה נהגו באשתו של המלך ד'אנקר?" הצטעק המלך בשיא-פעסו; "חפשו בארונותיה, ולבסוף חפשו על גופה."

"אשתו של המלך ד'אנקר היא אשתו של המלך ד'אנקר; הרפתקנית פלורנטינית, הוד-מלכותך, ותו לא. בעוד שרעייתו של הוד-מלכותך הנה אן מאוסטריה, מלכת צרפת; כלומר, אחת מהנסיכות הנשאות ביותר בעולם." "עבדה זו רק מחזקת את אשמתה, חשמן! ככל שהרבתה לשכח את עמדתה הנשאה, כן העמיקה להדרדר. זה זמן רב נחוש אני בדעתי לשים קץ לכל תכבי-האהבה והמדינה הפעוטים הללו. לצדה גם אחד לה פורט..." "מחובתי להודות", אמר החשמן, "כי אני חושד בו, שהוא הרוח-החיה בכל הפרשה."

"גם אתה חושב, אם כן, כמוני? שהיא בוגדת בי?" שאל המלך. "אני חושב, ואמר זאת שוב להוד-מעלתך, כי המלכה קושרת קשרים נגד עצמתו של מלכה — אף לא נגד כבודו."

"ואני אומר לך, שנגד שניהם. אני אומר לך, כי המלכה אינה אוהבת אותי; אני אומר לך, כי היא אוהבת גבר אחר; אני אומר לך, כי היא אוהבת את בקינגהם השפל! מדוע לא עצרת אותו, כשהיה בפרס?"

"לעצר את הדכס! את ראש-ממשלתו של המלך צ'רלס הראשון! איה יתכן, הוד-מלכותך? איזו תסבכת! ואם לחשדותיך, הוד-מלכותך, יש איזה שהוא יסוד, אף שאני משכנע כי אין זה כך, איזו שערורייה תפרץ, איזו שערורייה אימה ונוראה!"

"אף כיון שסכן את עצמו כנוד וכגנב, צריך היה..." "לואי השלישה-עשר השתתק מעצמו, נחרד ממה שבקש לומר, שעה שהחשמן רישליה הושיט לשוא את צוארו כדי להמתין למלה שלא יצאה משפתי המלך. "צריך היה?"

"לא כלום", אמר המלך. "אגב, משך כל שהותו בפרס לא הרפיתם ממעקבכם אחריו, הלא כן?"

"אמנם כך, מלכי."

"היכן התגורר?"

"ברחוב הנבל מספר 75."

"היכן זה?"

"ליד גני-לוקסמבורג."

"ואתה סמוך ובטוח כי הוא והמלכה לא התראו?"

"אני סמוך ובטוח בכך שהמלכה נאמנה כראוי לחובותיה, מלכי."

"אף הם התכתבו ביניהם; לו כתבה המלכה במשך היום כלו. אדוני

החשמן, מכתבים אלה נחוצים לי!"

"אכל הוד-מלכותך..."

"אדוני החשמן, אני רוצה בהם, ויהא המחיר אשר יהא!"

"ארשה לעצמי בכל זאת להעיר להוד-מלכותך..."

"ובכן, גם אתה בוגד בי, אדוני החשמן; כי אחרת כיצד יתכן הדבר

שתתנגד תמיד לכל תכניותי? האם גם אתה בעצה אחת עם הספרדי ועם

האנגלי, עם הגברת משכרו ועם המלכה?"

"מלכי, אמר החשמן באנחה, "האמנתי כי נמצא אני מעל חשד שכזה."

"אדוני החשמן, שמעת את דברי: אני רוצה מכתבים אלה!"

"קיימת רק דרך אחת."

"והיא?"

"להטיל זאת על סגיה, שומר-החותם. אין ספק שמשימה שכזאת נכללת

במסגרת תפקידו."

"שילכו לקרא לו תכף ומיד."

"הוראותיו של הוד-מלכותך תבצענה; ואולם..."

"אולם מה?"

"ואולם, המלכה עלולה לסרב לצית."

"לסרב לצית לפקדתי!"

"כן, אם לא תדע כי הפקדות באות מהוד-מלכותך."

"אה! כדי שלא יהיה לה ספק בנדון, אלף להודיע לה זאת בעצמי."

"הוד-מלכותך לא ישפח, כי עשיתי כמיטב יכולתי למנוע משכר."

"כן, אדוני החשמן, יודע אני כי רבה סלחנותך כלפי המלכה. רבה מדי,

מן הסתם; ואנו נאלץ לשוחח בנדון באחד הימים; השמר לך!"

"בכל עת שהוד-מלכותך יחפץ בכך; אף תמיד אהיה מאשר וגאה, מלכי,

להקריב את עצמי על מזבח ההתאמה המלאה שאני חפץ כי תשור בינד

לבין מלכת צרפת."

"יפה, חשמן, יפה; אף לעת עתה הורה לזמן את שומר-החותם; אני הולך אל המלכה."

לואי השלשה-עשר פתח את דלת-המעבר, ונכנס לפרוודור שהולך מאגף מגוריו אל זה של אן מאוסטריה.

המלכה היתה במחצת גבירותיה — מרת דה גיטו, מרת דה סבלה, מרת דה מונבזון ומרת דה גמנה. באחת הפנות ישבה חדרניתה הספרדית, דונה אסטפנה, שבאה יחד אתה ממדריד. מרת דה גמנה קראה, והכל הקשיבו בתשומת-לב לספור; הכל, לבד מהמלכה — אשר בקשה ממנה לקרוא, על-מנת שתוכל, בהעמידה פנים קשובות, לעקב אחר השתלשלות מחשבותיה-שלה.

מחשבותיה אלו, אף שהזיכור מנצנוץ האהבה האחרון, היו בכל זאת נוגות. אן מאוסטריה, שאמון בעלה נשלל ממנה, שהחשמן רדפה בשנאה משום שלא יכול היה למחל לה על כי דחתה רגש ענג יותר, אבדה אחד לאחד את כל משרתיה המסורים ביותר, את אנשי-סודה הקרובים לה ביותר, את אנשי-תצרה היקרים ביותר. כמו אותם האמללים, הנחנים בסגלה הרת-גורל — המיטה גם היא אסון על כל סביבתה; אדם שהיא רחשה לו ידידות, היה מועד לפרענות. מרת דה שברז ומרת דה ורנה הגלו, ואף דה לה פורט לא הסתיר מגברתו כי צופה הוא שיאסר בתוך זמן קצר. ובדיוק ברגע שבו היתה שקועה בנכניהם האפלים ביותר של הגיגיה אלה, נפתחה הדלת ונכנס המלך.

הקוראת השתתקה מיד; הכל קמו, ושקט עמק השתרר. אשר למלך, הוא לא עשה כל מחווה של נימוס. הוא נעצר מול המלכה, ואמר בקול חנוק:

"גברתי, שומר-החותם יבקר אצלך, וימסר לך דברים מסתמים, שצויתי עליו להודיע."

המלכה האמללה, שאיום מתמיד בגרושין, הגליה ואפלו משפט רחף מעל לראשה, החוירה מתחת לסמך שעל פניה, ולא יכלה שלא לשאל: "לשם מה בקור זה, מלכי? מה יאמר לי האדון שומר-החותם שאין הוד-מלכותך יכול לומר לי בעצמך?"

המלך פנה אחורנית בלי להשיב, וכמעט באותו רגע הכריז מפקד-המשמר, מר דה גיטו, על כניסתו של שומר-החותם. כשנכנס שומר-החותם, כבר יצא המלך בדלת אחרת.

שומר-החותם נכנס, מחיף חיוך של מבוכה. מאחר שודאי עוד נפגש בו בהמשך ספורנו, אין כל רע בכך שקוראינו יערכו הכרות עמו ללא-דחוי. שומר-החותם היה אדם נעים. היה זה דה רוש לה מל, כמר-בכיר בכנסית נוטרדם, ולשעבר משרתו האישי של החשמן של פריס, אשר המליץ עליו בפני רישליה כאדם מסור לחלוטין. החשמן נתן בו את אמונו, ולא התאכזב על כך.

ספורים רבים ספרו על אודותיו, והנה אחד מהם: לאחר נעורים סוערים, פרש למנוח על-מנת לכפר בו — לפחות במשך זמן-מה — על משוגות-נעוריו. ואולם, בהכנסו למקום הקדוש, עוד לפני שהספיק החוזר-בתשובה האמלל לסגר את השער מאחוריו, והנה חדרו פנימה בעקבותיו התשוקות שמהן נמלט. הן הציקו לו ללא הרף; ראש-המנוח, אשר בפניו התודעה על מצוקתו כדי למצא דרך להתגבר עליה ככל שיהיה הדבר לא-ידו, המליץ בפניו לגרש את השטן המפתה באמצעות חבל ובקצהו פעמון, שיצלצל ללא הרף. למשמע צלצולי-ההתראה ידעו הנזירים שהנה תוקף הפתוי את האח, וכל הקהלה התכנס לתפלה. העצה נראתה לשר-המשפטים לעתיד. הוא נסה לגרש את השד הרע בעזרת הרבה-הרבה תפלות שאמרו הנזירים; אף השטן אינו מניח בנקל לנשלו ממקום שבו קנה לו אחיזה. ככל שהרבו הנזירים בתפלות-גרוש, כן הרבה הלה בפתויו. ולכן לא חדל פעמונו של סגיה לצלצל ביום ובלילה, בהכריזו על תשוקת-הסגוף העזה שחש החוזר-בתשובה. לנזירים לא היה עוד אף רגע של הפוגה. במשך היום לא פסקו מלעלות ולרדת במדרגות המובילות לבית-התפלה וממנו, ובלילה — לבד מתפלות ההשלמה והשחרית — היו הנזירים נאלצים לזנק עשרים פעם ממטותיהם ולכרע על רצפת תאייהם.

אין יודעים אם היה זה השטן שותר, או שמא היו אלה הנזירים שנתגעגו; מכל מקום, מקץ שלשה חדשים שב והופיע החוזר-בתשובה בצבור, עם שם של אחוז-דבוק אשר לא קם כמוהו מעולם.

ביצאו מהמנוח, הצטרף לשורות המשפטים, ירש את משרת דודו כאב בית-דין, תמך בענינו של החשמן — דבר שהעיד על לא מעט תבונה — מנה לשר-משפטים, שרת בהתלהבות את הוד-מעלת-כבודו בשנאתו למלכה-האם ובנקמתו באן מאוסטרליה, המריץ את השופטים בפרשת דה שלה, עודד את נסיונותיו של מר דה לפמס, ראש צידי-המלך; לבסוף, נהנה

ממלוא אמונו של החשמן — אמון שהוא ידע כה היטב לזכות בו — הגיע למצב שבו הטלה עליו המשימה המיוחדת במינה שלמענה התייצב אצל המלכה.

כשנכנס, המלכה עמדה עדין; אף ראתה אותו, והנה חזרה והתישבה בכרסתה, ורמזה לגבירותיה לשבת. בנימה של התנשאות ללא קץ שאלה אותו:

“מה חפצך, אדוני, ולא יזו מטרה התיצבת כאן?”
“כדי לערוך בשם המלך, גברתי, ובלי לפגוע בהוקרתי להוד-מלכותך, חפוש מדקדק בנירותיך.”

“הכיצד, אדוני! חפוש בנירותי... בנירותי הפרטיים! איזה מעשה נקלה!”
“הואילי לסלח לי, גברתי, אף בנסבות הנוכחיות אינני אלא כלי-שרת בידיו של המלך. כלום אין זה הוד-מלכותו היוצא מכאן בזה הרגע, וכלום לא בקשך בעצמו להתכונן לבקורי זה?”

“חפש אפוא, אדוני; מסתבר שאני פושעת. אסטפנה, תני את מפתחות שלחנותי ומכתבותי.”

למען הסדר ערוך שר-המשפטים חפוש ברהיטים, בידעו היטב כי ודאי לא בתוך רהיט טומנת המלכה את האגרת החשובה שכתבה במשך היום. לאחר שפתח שומר-החומות וסגר עשרים פעם את מגרות המכתבה, לא היה מנוס, ויהיו הסוסיו אשר יהיו — לא היה מנוס, אמרנו, מלהגיע לגלת-הכותרת של הפרשה, דהיינו: לחפוש על גופה של המלכה עצמה. שר-המשפטים עשה אפוא צעד לעברה של אן מאוסטריה, ופנה אליה בנימה ובהבפה נכונות עד מאד:

“וכעת, נותר לי לערוך את החפוש העקרי.”
“מהו?” שאלה המלכה שלא הבינה — או, ליתר דיוק, לא חפצה להבין.
“הוד-מלכותו סמוך ובטוח כי כתבת מכתב במשך היום; הוא יודע כי מכתב זה טרם נשלח לתעודתו. מכתב זה אינו נמצא בשלחנך ובמכתבתך, ובכל זאת נמצא הוא במקום כלשהו.”

“כלום תהיה לגעת במלכתך?” שאלה המלכה בזקפה את קומתה, ובנעצה בשר-המשפטים את עיניה אשר הבעתן נעשתה מאימת כמעט.
“אני נתינו הנאמן של המלך, גברתי, וכל אשר המלך יצוה — אעשה.”
“ובכן, אמת הדבר!” אמרה אן מאוסטריה, “ומרגליו של כבוד החשמן שרתוהו כהלכה. כתבתי מכתב היום, ומכתב זה טרם שגר. הוא נמצא כאן.”

המלכה הניחה את ידה על חזה.
 "ובכן, תני לי מכתב זה, גברתי," אמר שר־המשפטים.
 "רק למלך אתן אותו, אדוני," השיבה המלכה.
 "אלו רצה המלך כי מכתב זה ינתן לו, גברתי, היה מבקשו ממך בעצמו.
 ואולם, חוזר אני ואומר לך כי עלי הוטל לדרש אותו ממך; כך שאם לא
 תמסרי לי את המכתב..."
 "ובכן?"
 "הרי שהוטל עלי גם לקחתו ממך."
 "הכיצד? מה בכונתך לומר?"
 "ההוראות שקבלתי מרחיקות־לכת, גברתי; מתר לי לחפש את הנזיר
 החשוד גם על גופה של הוד־מלכותך."
 "איזו זועה!" נצטעקה המלכה.
 "גברתי, נהגי אפוא, בטובך, בצורה שתקל עלי למלא את משימתי."
 "התנהגות זו היא אלימות שפלה; היודע אתה זאת, אדוני?"
 "המלך צוה, גברתי; סלחי לי."
 "לא אסבל זאת; לא, לא, אבכר למות!" נצטעקה המלכה, אשר דמה
 הספרדי התרחח בקרבה.
 שר־המשפטים קד קדה צמקה, ולאחר־יה — מתוך כוונה ברורה ונחושה
 שלא לסגת אפילו טפח ממלוי השליחות שהוטלה עליו — עשה צעד אל
 המלכה, כפי שהיה עושה זאת שולית־תלין בחדר הענויים. דמעות־חמה
 פרצו מעיניה של המלכה.
 המלכה, כפי שאמרנו כבר, היתה יפה מאד.
 לשליחות היה אפוא הבט עדין במיוחד; אף מרב קנאה לבקינגהם, הגיע
 המלך למצב שלא קנא עוד באיש.
 בלי ספק חפש אותו רגע שר־המשפטים בעיניו את חבל־פעמונו
 המפרסם; אף מאחר שלא מצאו, הטיל נפשו בכפו והושיט ידו לעבר
 המקום שבו נמצא, כדברי המלכה עצמה, המכתב המבקש.
 אן מאוסטריה, חורת כאדם הנוטה למות, נרתעה צעד אחד לאחור,
 ובהשענה בשמאלה על שלחן שנצב מאחוריה, כדי לא לפל, שלפה בימינה
 מכתב מבגדה והושיטה אותו לשומר־החותם.
 "קח, אדוני, הנה המכתב," הצטעקה המלכה בקול רוטט ומקטע, "קח
 אותו, ושחרר אותי מנוכחותך המסלידה."

שומר-החותם, אשר גם הוא רעד מכחה של התרגשות שקל לנחש את סבתה, לקח את המכתב, השתחוה אפיס-ארצה, ויצא. רק נסגרה הדלת מאחוריו, והמלכה נפלה, מעלפת-למחצה, בזרועותיהן של נשות פמלייתה. שומר-החותם הלך ומסר את המכתב למלך בלי שערין בו קדם. המלך לקח את המכתב ביד רועדת, חפש את הכתבת שחסרה — שלא נכתבה עדין — החויר לפתע, פתח את המכתב לאטו, ובראותו ממלותיו הראשונות כי מיעד הוא למלך ספרד, החל לקרוא בשטף.

מכתב זה היה תכנית-מתקפה של ממש נגד החשמן. המלכה בקשה מאחיה ומקיסר אוסטריה, שחשו עצמם נפגעים ממדיניותו של החשמן, אשר משאלתו המתמדת היתה להשפיל את בית המלוכה האוסטרי, להעמיד פנים כי מכריזים הם מלחמה על צרפת, ולקפות את הרחקתו של החשמן כתנאי לשלום; אך אשר לענייני אהבה — לא היה להם כל זכר במכתב. המלך, שמח וטוב לב, בקש לברר אם עדין נמצא החשמן בלויבר. נאמר לו, כי הוד-מעלת-כבודו ממתינ בחדר-העבודה של המלך לפקדויותיו של הוד-מלכותו.

המלך הלך לשם ללא-דחוי.

"ובכן, אדוני החשמן," אמר לו, "צדקת, ואני טעיתי; הקנוניה מדינית כלה — ואין כל ענייני אהבה במכתב. לעצמת זאת, הוא מרבה לדון בך. הנה, קרא."

החשמן נטל את המכתב וקראו בתשומת-לב מרבה; לאחר מכן, כשסיים לקראו עד תמו, חזר לראשו וקראו בשנית.

"ובכן, הוד-מלכותך!" אמר. "רואה אתה מה פרחיקים אויבי לכת: מאימים עליך בשתי מלחמות, אם לא תדיחני. למען האמת, אלו הייתי במקומך, מלכי, נכנע הייתי להפצרות עזות שכאלו; ובאשר לי, מאשר הייתי באמת ובתמים אלו נתאפשר בידי לפרש."

"איזה מין דברים בפיך, אדוני החשמן?"

"אומר אני, מלכי, כי מאבד אני את בריאותי במאבקים האלה, הקשים מדי, ובעבודות הללו, שאינן מסתימות לעד. אומר אני, כי ככל הנראה לא יעמד בי כחי להתגבר על העיפות הרבה הכרוכה בהטלת המצור על לה רושל, וכי מוטב שתמנה לצורך זה את מר דה קונדה, או את מר דה בסומפיר, או כל גבר אמיץ-לבב אחר שמקצועו לנהל מלחמה — ולא אותי, איש-כנסיה, שמסיטים ללא הרף מיעודי על-מנת להטיל עלי כל מיני

ענינים שאין לי כל כשרון לעשותם. תהיה מאשר יותר בעניני הפנים, מלכי, ואין לי כל ספק כי שמך יתעצם כלפי חוץ.

"אדוני הדבס, אמר המלך, אני מבין לרוחך — היה סמוך ובטוח בך. כל אלה המזכרים במכתב, לרבות המלכה, יבואו על ענשם."

"חס וחלילה, מלכי! אלהים ישמר, שלא יגרם למלכה כל צער בגללי! תמיד חשבה אותי לאויבה, מלכי, למרות שהוד-מלכותך יכול להעיד כי תמיד הגנתי עליה בלהט, גם נגדך. הוי! אלו בגדה בהוד-מלכותך בכל הנוגע לכבודו, היה הדבר שונה, והייתי הראשון לומר: אל תחוס, מלכי, אל תחוס על האשמה. למרבה השמחה אין הדבר כף כלל ועקר, והנה זכה הוד-מלכותך להוכחה נוספת!"

"אמת, אדוני החשמן, אמר המלך; צדקת, בדרךך; אך המלכה ראויה בכל זאת למלוא כעסי."

"אתה, מלכי, עוררת את כעסה; ולמען האמת אבין אותה היטב אם תזעיר פנים באמת ובתמים להוד-מלכותך: הרי התנהגת כלפיה בחמרה שקזאת!..."

"כך אתיחס תמיד לאויבי ולאויביך, אדוני החשמן, ויהיו רמים בכל שיהיו, וללא התחשבות בסכנה שתרחף עלי כתוצאה מחמירתי כלפיהם." "המלכה אויבתי היא, אדוני המלך, אך אין היא אויבתך; נחפוץ הוא: היא רעיתך המסורה, הנכנעת ונטולת-הרכב. הרשה לי אפוא, מלכי, להשתדל לטובתה בפניך."

"שתוכיח עננה אפוא, ותבוא ראשונה לקראתי!" "חס וחלילה, מלכי, תן דגמה; הרי אשמך קודמת לאשמתי: אתה חשדת במלכה!"

"אני! ללכת ראשון לקראתה," אמר המלך; "לעולם לא!"

"מלכי, אני מתחנן בפניך."

"לבד מך, כיצד אוכל לעשות זאת?"

"בעשותך דבר, שיודע אתה כי ימצא חן בעיניך."

"מה?"

"לערוך נשף; יודע אתה מה אוהבת המלכה וקודים; אני מבטיח לך,

שטינתה לא תעמד נכח מחוה כזאת."

"אדוני החשמן, הרי יודע אתה שסולד אני מכל תענוגות החברה."

"הדבר רק יגביר את הכרת טובתה כלפך, שהרי יודעת המלכה את

סלידתך זו. לכך מוזאת תהיה זו לגביה הנדמנות להתהדר בסכנות־היהלומים
הנפות שנתת לה שי ליום חגה, ואשר טרם נתנה לה אפשרות להתגנדר
בהן.”

”נראה, אדוני החשמן, נראה,” אמר המלך, אשר בשמחתו לגלות כי
המלכה אשמה בעברה שלא ענינה אותו כלל, וחפה בכל הקשור לדבר
שממנו חשש כל־כך, היה מוכן ומזמן להתפייס עמה; ”נראה, אך חיי־נפשי
שאתה סלחני מדי.”

”מלכי,” אמר החשמן, ”השאר את החמרה לשרים; — הסלחנות היא
מדה מלכותית. השתמש בה אפוא, ותראה כי לא תתחרט על כך.”

ואז, בשמעו את השעון המצלצל לשעה אחת־עשרה, קד החשמן קנה
עמקה, בקש מהמלך רשות לפרש, וחזר על תחנתו שיתפייס עם המלכה.

אן מאוסטר־יה, אשר צפתה לגערה בעקבות תפיסת מכתבה, הפתעה עד
מאד למחרת היום, כשנוכחה לדעת כי המלך נוקט גשוי־פיוס כלפיה.
תגובתה הראשונה היתה תגובת־רתיצה; גאותה כאשה והדרה כמלכה
נפגעו שניהם קשות, כך שלא יכולה היתה להענות לו לאלתר. ואולם, בעצת
בנות־לויתה העמידה לבסוף פנים שהפרשה נשכחת ממנה. המלך נצל את
רגע הפיוס הראשון כדי לזרק לה בתמימות כי מתכנן הוא לערוך נשף.

נשף היה ארוע כה נדיר בחייה האמללים של אן מאוסטר־יה, שהודעה זו
— כפי שחזה זאת החשמן — מחתה כליל את שרידי טינתה; אם לא
מלכה, לפחות מפניה. היא שאלה באיזה יום יערוך נשף זה, אך המלך השיב
כי חייב הוא לסכם זאת יחד עם החשמן.

ואכן, מדי יום ביומו היה המלך שואל את החשמן באיזה מועד יערוך
הנשף, וכל יום היה החשמן דוחה את הקביעה באמתלה זו או אחרת.
כך חלפו שמונה ימים.

ביום השמיני אחרי זה שבו התרחשו הארועים שתארנו קדם, קבל
החשמן מכתב ששגר מלונדון, ובו שורות ספורות בלבד:

הן ברשותי; אך אינני יכולה לעזב את לונדון בשל חסר ממון. שלח
לי חמש מאות פיסטולים, וארבעה־חמשה ימים מיום קבלתם
אהיה בפריס.

ביום שבו קבל החשמן את המכתב, פנה אליו המלך בשאלתו הרגילה.
רישליה ספר באצבעותיו, במלמלו חרישית:

"היא תגיע, לדבריה, ארבעה או חמשה ימים מיום קבלת הכסף; הכסף צריך ארבעה או חמשה ימים כדי להגיע אליה, ואם לה נחוצים ארבעה או חמשה ימים כדי להגיע לכאן, הרי אלה עשרה ימים; כעת, הבה נביא בחשבון רוחות הפכפכות, או גיד-המקרה, חלשות של אשה — ונאמר כי הדבר יסתכם בשנים-עשר יום."

"ובכן, אדוני החשמן, אמר המלך, "חשבת?"

"כן, מלכי; היום העשרים בספטמבר; חברי מועצת-העיריה מקימים חגיגה בשלשה באוקטובר. זו הזדמנות מצוינת, כי כך לא יראה כאלו עושה אתה מחוזה כלפי המלכה."

אחר-כך הוסיף החשמן:

"אגב, מלכי, אל תשכח לומר להוד-מלכותה, ערב הנשף, כי חפץ אתה לראות כיצד הולמות אותה סכות-היהלומים שקבלה ממך."

17

בְּנֵי הַזֹּוג בּוֹנִסְיָה

הִיְתָה זֶה הַפֶּעַם הַשְּׁנִיָּה שֶׁהַחֲשָׁמֶן הִזְכִּיר אֶת סִכּוֹת הַיְהוּלָּמִים בְּאֶזְנֵי הַמֶּלֶךְ. חֲזָרָה זֶה הִפְתִּיעָה אֶת לֹוֹאֵי הַשְּׁלֶשֶׁה-עָשָׂר, שֶׁחָשַׁב כִּי בִקְשָׁתוֹ שֶׁל הַחֲשָׁמֶן אוֹצֶרֶת תַּעֲלֹמָה.

יֹוֹתֵר מִפֶּעַם אַחַת נִפְגַּע הַמֶּלֶךְ מִכֶּף שֶׁהַחֲשָׁמֶן — אֲשֶׁר מִשְׁטַרְתּוֹ הִיְתָה מְצִינָה, גַּם אִם לֹא הִגִּיעָה לְשִׁלְמוֹתֶיהָ שֶׁל מִשְׁטָרָה בְּתִזְמִנָּה — יָדַע הֶרְבֵּה יֹוֹתֵר מִמֶּנּוּ עַל אוֹדוֹת הַמִּתְרַחֵשׁ בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שְׁלוֹ. הוּא קָנָה אִפּוּא שֶׁהַדְּבָרִים יִתְבַּהְרוּ לְעֵינָיו מִתּוֹךְ שִׁיחָה עִם הַמֶּלֶכָה, וְכִי בַּעֲקֻבוֹת שִׁיחָה זֶה יֻכַּל לְבֹא בִּפְנֵי הוֹד־מַעֲלַת-כְּבוֹדוֹ עִם אֵיזָה סוֹד אֲשֶׁר, בֵּין שֶׁהַחֲשָׁמֶן יֹוֹדַע אוֹתוֹ וּבֵין שְׁלֹא, יַעֲלֶה מְאֹד אֶת קָרְנוֹ בְּעֵינֵי שָׂרוֹ.

הוּא הֵלֶךְ אִפּוּא אֶל הַמֶּלֶכָה, וּבִהְתַּאֵם לְהִרְגֵּלוֹ פָּנָה אֵלֶיהָ בְּאִיּוֹמִים חֲדָשִׁים כְּלִפִּי אֲנָשִׁי-שְׁלוֹמָה. אֵן מְאוּסְטָרִיָּה הִרְכִּינָה אֶת רֹאשָׁהּ, הִנִּיחָה לְסַעֲרָה לַחֲלֹף בְּחֻקָּהּ שֶׁלְבִסּוֹף תַּפְסֵק; אֵךְ לֹא בְּכֶף חֲפִץ לֹוֹאֵי הַשְּׁלֶשֶׁה-עָשָׂר: הוּא רָצָה בּוֹכּוּחַ, שְׂאוּלֵי יְכַלִּיחַ מִמֶּנּוּ אֵיזָה אוֹר. הַמֶּלֶךְ הָיָה סָמוּךְ וּבִטּוּחַ כִּי יֵשׁ לַחֲשָׁמֶן כּוֹנֵן נִסְתָּרֶת, וְכִי מְכִין הוּא לוֹ הַפְתָּעָה נִרְאָה כְּפִי שָׂרֵק הוֹד־מַעֲלַת-כְּבוֹדוֹ יוֹדַע לְהִכִּין. לְבִסּוֹף, הוֹדוֹת לַעֲקָשׁוֹת שֶׁבָּה הִטִּיחַ הָאֲשָׁמוֹת בִּפְנֵי הַמֶּלֶכָה, הִצְלִיחַ הַמֶּלֶךְ לַעֲוֹרֵר וְכוּחַ:

”אֲבָל אֲדוֹנֵי הַמֶּלֶךְ, נִצְטַעֲקָה אֵן מְאוּסְטָרִיָּה, שֶׁנִּלְאָתָה מֵהָאֲשָׁמוֹתֵיו הַסְתּוֹמוֹת שֶׁל הַמֶּלֶךְ, ”אֵינֶךָ אוֹמֵר לִי אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּלִבֶּךָ. מָה עֲשִׂיתִי? אָמַר לִי מָה פִּשְׁעִי? הֲרִי אֵין זֶה יִתְכַּן שֶׁהוֹד־מְלָכוּתְךָ מְקִיִּם הַמֶּלֶךְ שֶׁכּוֹזֵאת בְּגִלָּל מִכְתָּב שֶׁכְּתַבְתִּי לְאַחִי!”

הַמֶּלֶךְ, שֶׁהִתְקַף בְּצוּרָה כֹּה יְשִׁירָה, לֹא יָדַע מָה לְהַשִּׁיב; הוּא חָשַׁב שֶׁהִנֵּה

בא הרגע הנאות להשמיע את הבקשה, אשר הוא אמור להביעה רק בערב
של יום הנשף.

"גברתי," אמר בהדר-מלכות, "נשף עומד להתקיים בקרוב בבית-
העירייה; רוצה אני שתופיעי שם במיטב מחלצותיך כדי לכבד את חברי-
המועצה החכמים, ובעקר שתהיי מקשטת בסכות-היהלומים שנתתי לך שי
ביום חגך. זו תשובתי."

היתה זו תשובה נוראה. אן מאוסטריה חשבה שלואי השלשה-עשר יודע
הכל, וכי החשמן הוא שהשיג ממנו תקופת הכלגה זו של שבועה או שמונה
ימים — אשר תאמה, אנב, את אפיו. היא החזירה עד מאד, השעינה את
ידה היפה להפליא, שנואתה לפתע כעשויה שונה, על אצטבה —
והתבוננה במלך בעינים מלאות חרדה בלי לומר מאומה.

"השומעת את, גברתי," אמר המלך, שנהנה מאד מהמבוכה שזרע בה גם
בלי שידע את סבתה, "השומעת את?"

"כן, אדוני, שומעת אני," מלמלה המלכה.

"האם תופיעי לנשף?"

"כן."

"עם סכותיך?"

"כן."

חורונה של המלכה גבר, אם כלל היה הדבר אפשרי. המלך הבחין בזאת,
ונהנה מכך באכזריות הקרה שהיתה אחד ממרכיביו השליליים של אפיו.

"ובכן, סכמנו," אמר המלך; "זה כל מה שהיה לי לומר לך."

"ובאיזה יום יערך הנשף?" שאלה אן מאוסטריה.

המלך חש כי אינו צריך להשיב לשאלה זו, שהמלכה שאלה בקול גוע. "בקרוב מאד, גברתי. התאריך אינו זכור לי במדויק; אשאל את החשמן."

"החשמן הוא שבשר לך אפוא על הנשף?"

"כן, גברתי," השיב המלך בהפתעה; "וכי מה בכך?"

"הוא שאמר לך להזמיני, ולבקש שאופיע עדויה בסכות-היהלומים?"

"כלומר, גברתי..."

"זה הוא, אדוני המלך, זה הוא!"

"ובכן! מה חשיבות לשאלה אם זה הוא או אני! מה הפסול בהזמנה

זו?"

"אין כל פסול, מלכי."

"האם תעני לה?"

"כן, מלכי."

"יפה," אמר המלך והתכונן ללכת; "יפה. כך רצוני שיהיה."

המלכה קדה קדה, פחות מתוך חובת-הנימוס מאשר מחמת פיק-ברכים. המלך הלך לו, מלא ספוק.

"אני אבודה," מלמלה המלכה; "אבודה, כי החשמן יודע הכל והוא הדוחף את המלך, שאינו יודע צדין מאומה, אך גם הוא ידע הכל כבוא הזמן. אני אבודה! אלהים! אלהים! אלהים!"

היא כרעה ברך על כריתה, ותחבה את ראשה בין ידיה הרועדות. ואכן, מצבה היה נורא. בקיננהם שב ללונדון; מרת דה שכרו היתה בטור. המלכה, שהיתה נתונה להשגחה קפדנית יותר מאי-פעם, חשה כי אחת מפנות-ליתיה בוגדת בה; אך היא לא ידעה במי לחשו.

לה פורט לא יכל לצאת מהלובי; לא היה לה איש שתוכל לבטח בו. לכן, לנכח האסון המאיים עליה והבדידות המחלטת שבה היתה שרויה, פרצה המלכה בככי מר.

"היכולה אני לעזר במשהו להוד-מלכותך?" אמר לפתע, סמוך לה, קול מלא רך וחסמלה.

המלכה פנתה במהירות; לא היה מקום לספק באשר לנימתה של הדוברת: היה זה קולה של נפש ידידה.

ואכן, בפתח אחת מדלתותיה של דירת המלכה הופיעה מרת בונסיה הנאה; בהכנס המלך, היתה טרודה בסדור שמלות ולבנים בחדר ההלבשה. היא לא יכלה לצאת משם, ושמעה את השיחה בלה.

המלכה המפתעת, שבשל התרגשותה העזה לא הכירה בתחלה את האשה הצעירה, שלה פורט המליץ עליה בפניה, פלטה צעקה.

"הוי, גברתי! אל תחששי מפני, אמרה האשה הצעירה בהדקה את שתי ידיה זו לזו, ופרצה בככי של השתתפות בצער המלכה; "אני נאמנה בגוף ובנפש להוד-מלכותך; יהיה אשר יהיה המרחק בינינו, תהיה אשר תהיה עמדת הנהוטה, דומני שמצאתי דרך לחלץ את הוד-מלכותך מצרה."

"את! הוי, בוראי! את!" נצטעקה המלכה. "בואי, הסתכלי לתוך עיני."

בוגדים בי מכל עבר; היכולה אני לבטח כך?"

"הוי, מלכתי!" נצטעקה האשה הצעירה ונפלה על ברכיה; "חיי-נפשי, שמוכנה אני למות למען הוד-מלכותך!"

זעקה זו פרצה ממעמקי-הלב, וכמו לגבי הקריאה הראשונה, לא היה מקום לספק באשר לכנותה.

"כן, המשיכה מרת בונסיה, כן, בוגדים בך מבפנים; אף בשמה הקדוש של הבתולה נשבעת אני, כי אין אדם מסור ממני להוד-מלכותך. את הסכות הללו, אשר המלך דורש לראותן, נתת לדכס מבקינגהם; הלא כן? סכות-יהלומים אלו נמצאו בתבה הקטנה של עץ-ורדים שנשא תחת זרועו; האמת בדברי, או שטועה אני?"

"הוי! אלהים! אלהים!" מלמלה המלכה, אשר שניה נקשו מפחד. "ובכן, המשיכה מרת בונסיה, סכות אלו — נחוצן להשיגן חזרה!" "כן, אין ספק שנחוצן, הצטעקה המלכה. "אכל איך לנהג, כיצד לעשות זאת?"

"יש לשגר מישוהו אל הדכס."
"אף את מי? מי? ... מי? במי אוכל לבטח?"
"בטחי בי, גברתי; עשי עמי כבוד זה, מלכתי: אמצא שליח, בי נשבעתי!"

"אף צריך יהיה לכתב!"
"כן, בהחלט. אין דרך אחרת. שתי מלים בכתב ידה של הוד-מלכותך, וחותמך האישי."

"אף שתי מלים אלו תחרצנה את גור-דיני לגרושין, לגלות!"
"כן, אם תפלנה בידים שפלות! אף ערכה אני, כי מכתב זה ימסר לתעודתו."

"הוי, אלהים! אם כן, חזקת אני להפקיד בידך את חיי, את כבודי ואת שמי הטוב!"

"כן, גברתי, חזקת את; ואני אצילם!"
"אף כיצד? לפחות אמרי לי."

"בעלי הוצא לחפשי לפני יומים-שלשה; טרם הספקתי לפגשו. הוא אדם ישר וחביב שאינו שונא ואינו אוהב איש. הוא יעשה כל שאדרש ממנו; אם אצוה עליו, יצא לדרך בלי לדעת מה הוא נושא בכליו, וימסר את מכתבה של הוד-מלכותך למען שאליו ושלח בלי לדעת כלל מי כתבו."
המלכה נטלה בהתפעמות את שתי ידיה של האשה הצעירה, והסתכלה בה כאלו חפצה לקרא במצולות לבה; בראותה כנות בלבד בעיניה היפות, נשקה לה בחבה רבה.

"עשי זאת, נצטעקע; "ובכך תצילי את חיי, תצילי את כבודי!"
"הוי! אל תפריזי בחשיבות השרות שנתן לי, לאשרי, לעשות לך; כבודה
וחייה של הוד-מלכותך, שאינה אלא קרנך למזמות שפלות, אינם זקוקים
להצלה."

"נכון, נכון, ילדתי, אמרה המלכה; "צדקת."
"תני לי את המכתב, גברתי; הזמן דוחק."
המלכה רצה לעבר שלחן קטן שעליו נמצאו קסת, ניר ונוצות. היא כתבה
שתי שורות, סגרה את המכתב בחותם-השעווה שלה, ומסרה אותו לידיה של
מרת בונסיה.

"וכעת, אמרה המלכה, "אנו שוכחות דבר הכרחי למדי."
"מהו?"
"כסף."

מרת בונסיה הסמיקה.
"נכון, אמרה; "מודה אני לפני הוד-מלכותך, כי בעלי..."
"כי לבעלך אין כסף; זאת ברצונך לומר."
"דוקא יש לו, אף הוא קמצן מאד; זוהי מגרעתו העקרית. אף אל
להוד-מלכותך לדאג; נמצא דרך..."
"לדאבוני, המשיכה המלכה, "גם לי אין כסף." אלה שקראו את
זכרונותיה של מרת דה מוטויל, לא ישתוממו על כך. "אף חכי..."
אן מאוסטריה רצה אל תבת-התכשיטים שלה.
"קחי, אמרה, "הנה טבעת, אשר אמרו לי כי רב ערכה. קבלתיה מאחי,
מלך ספרד; היא שלי, ורשאית אני לעשות בה ככל העולה על רוחי. קחי את
הטבעת, המירי אותה בכסף ושבועלך יצא לדרך."
"פקדוןך תבצע תוך שעה."

"הנה, רואה את את הכתבת, הוסיפה המלכה, בנימה חרישית כל-כך
שכמעט אי-אפשר היה לשמעה: "ללורד-דבס מבקינגהם, לונדון."
"המכתב ימסר לידו."

"ילדה נדיבת-לב!" הצטעקה אן מאוסטריה.
מרת בונסיה נשקה את ידי המלכה, טמנה את המכתב על לוח-לבה
ונעלמה בקלילות של צפור.

עשר דקות אחר כך נכנסה לביתה. כפי שאמרה זאת למלכה, לא פגשה
בבעלה מאז שחרורו, ולא ידעה אפוא את השנוי שנתחולל בקרבו כלפי

החשמן; שנוי שחזקו, מאז, שנים-שלשה בקורים שערך אצלו הרזון זה רושפור, אשר היה לטוב בידידיו. רושפור זה אף הצליח לנטע בלבד, ללא מאמץ רב, את האמונה כי שום כונה זדונית לא עמדה מאחורי חטיפת אשתו, וכי הדבר נעשה אף ורק כאמצעי-זהירות מדיני.

היא מצאה את מר בונסיה לבדו; המסכן טרח לערוך סדר בדירתו, אשר את רהיטתה מצא מנפצים כמעט ואת ארונותיה מרקנים. החק אינו נמנה עם שלשת הדברים שמצאן המלך שלמה, אשר אינם מותירים סימן אחריהם. אשר למשרתת, היא נמלטה על נפשה בשעה שעצרו את אדוניה. האימה שאחזה בנערה האמללה היתה כה עמקה, שהיא לא חדלה לצעוד מפרים ועד לבורגונדיה מכורתה.

הסוחר המכבד שלח לבשר לאשתו, עם שובו הביתה, על חזרתו בשלום; והיא השיבה לו מיד כדי לברכו על כך, ולהודיעו כי את רגע הפנאי הראשון שתוכל להציל מעבודתה, תקדיש כלו לו.

רגע ראשון זה התמהמה חמשה ימים; בכל מצב אחר היה פרק זמן שפנה נראה ממשך למדי בעיניו של מר בונסיה. אף הבקור שערך אצל רישליה ובקוריו של רושפור אצלו — העניקו לו חמרי-מחשבה למכביר; וכפי שידוע מכבר, אין דבר המעביר את הזמן מהר יותר מאשר לחשב.

זאת בעקרה, משום שמחשבותיו של מר בונסיה היו צבועות כלן בנוד. רושפור קרא לו ידיד, בונסיה יקירי, ולא חדל לומר לו כי החשמן מיהס לו חשיבות שאין גדולה ממנה. הסוחר הנכבד כבר ראה עצמו עולה על דרך התהלה והעשר.

גם מרת בונסיה הקדישה זמן למחשבה, אף יש להדגיש כי לא היו אלה הגיגי שאפנות; חרף רצונה, שבו מחשבותיה והתרכזו בלי-הרף בגבר הצעיר, הנאה והאמין כל-כך, שנראה גם מאהב מאד. מרת בונסיה, אשר נשאה לבעלה בהיותה בת שמונה-עשרה, בלטה תמיד בקרב ידידיו של בעלה, אשר לא היה בהם דבר שיעורר אצל האשה הצעירה — אשר לבה היה רם ממעמדה — כל רגש כלפיהם. מרת בונסיה נותרה אדישה למפתים עלובי-נפש. ואולם, באותה תקופה נודעה לתאור-אצלה השפעה גדולה במיוחד על הברנגנים — והלא ד'ארטנן היה אציל; יתר על כן, הוא לבש את מדי-חיל המשמר, ורק אלה של המוסקטרים היו נערצים יותר על הגברות. הוא היה, הבה נחזור ונאמר, יפה-תאר, צעיר, הרפתקן; הוא דבר על אהבה פאדס אוהב, שאצה לו הדרך להיות נאהב. היה בכך די והותר

לְסַחֵר רֹאשׁ בֶּן עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ שָׁנִים, וְהָרִי מֵרַת בּוֹנִסְיָה בְּדִיוֹק הַגִּיעָה לְתַקּוּפַת־חַיִּים מְאֻשֶּׁרֶת זֶה.

אֵף שֶׁלֹּא הִתְרָאוּ זֶה שְׁמוֹנֶה יָמִים, וְאֵף שֶׁבְּמִשְׁךְ פְּרָק־הַזְּמַן הָאִמּוֹר הִתְרַחֲשׁוּ אֲרוּעִים רַב־יְחִיבוֹת, נִפְגְּשׁוּ שְׁנֵי בְנֵי־הַזּוּג בְּאִי־שִׁקּוּט מְסִים. חֲרָף זֹאת, הִבִּיעַ מִר בּוֹנִסְיָה שְׂמִיחָה שְׁלִמָּה, וְקָבַל אֶת אִשְׁתּוֹ בְּזִרְעוֹת פְּתוּחוֹת.

מֵרַת בּוֹנִסְיָה הוֹשִׁיטָה לוֹ אֶת מַצָּחָה.

"הִבֵּה נְשׁוּחַח מַעֵט," אָמְרָה.

"מָה?" אָמַר בַּעֲלָה הַמַּפְתָּע.

"נְשׁוּחַח. יֵשׁ לִי דָבָר חָשׁוֹב מְאִין כְּמוֹתוֹ לֹמַר לָךְ!"

"אָכֵן, גַּם לִי יֵשׁ אִי־אֱלוֹ שְׁאֵלוֹת רְצִינִיּוֹת לְשֹׂאֵל אוֹתָךְ. הִסְבִּירִי לִי, בְּטוֹבָךְ,

אֶת דְּבַר חֲטִיפְתָּךְ."

"לֹא מְדַבֵּר בְּךָ, כְּרִגַּע," אָמְרָה מֵרַת בּוֹנִסְיָה.

"בְּמָה מְדַבֵּר, אִם כֵּן? בְּמַאֲסָרִי?"

"נִדְוַע לִי עָלָיו עוֹד בְּאוֹתוֹ יוֹם; אֵךְ כִּינּוֹן שֶׁלֹּא עֲבַרְתָּ כָּל עֶבְרָה, לֹא הִיִּיתָ

אֲשֶׁם בְּתַכְכִּים כְּלֻשָּׁה, וְלֹא יָדַעְתָּ דָּבָר הָעֲלוּל לְסַבֵּךְ אוֹתָךְ אוֹ אֶת זִילְתָּךְ —

לֹא יַחֲסִיתִי לְאֲרוּעֵי זֶה אֲלֹא אֶת הַיְחִיבוֹת שֶׁהָיָה רְאוּיָהּ לָהּ."

"קָל לָךְ לְדַבֵּר, גִּבְרָתִי!" פָּתַח בּוֹנִסְיָה, בְּנִימָה שֶׁל תְּלוּנָה, כִּינּוֹן שֶׁנִּפְגַּע מִן

הַעֲנִיָּן הַמַּעֲט שֶׁהִבִּיעָה אִשְׁתּוֹ כְּלָפֶיו; "כְּלוּם יָדוּעַ לָךְ, שֶׁזֶּרְקוֹנִי לְמִשְׁךְ יוֹם

וְלִילָה לְצִינּוֹק בְּבִסְטִילָה?"

"יוֹם וְלִילָה חוֹלְפִים בְּמַהֲרָה; הִבֵּה נִיחַ לְמַאֲסָרְךָ, וְנִחְזֹר לְמָה שֶׁהִבִּיאֵנִי

הַלּוּם."

"מָה זֹאת אוֹמְרָת, לְמָה שֶׁהִבִּיאָךְ הַלּוּם! הֲאֵם אֵין זֶה הַתְּשׁוּקָה לְרֹאוֹת אֶת

בַּעֲלָךְ, אֲשֶׁר שְׁמוֹנֶה יָמִים לֹא פָגַשְׁתָּ בּוֹ?" שֹׂאֵל סוֹחֵר־הַסְּדָקִית, נִעְלָב עַד

עֲמָקֵי נִשְׁמָתוֹ.

"אָכֵן כֵּן; רֹאשִׁית זֶה, וְשֵׁנִית — דְּבַר אַחֵר."

"דְּבָרִי!"

"עֲנִנּוּ בַּעַל יְחִיבוֹת רַבָּה מְאֹד, וְאֲשֶׁר בּוֹ תְלוּי, אוּלִי, גּוֹרְלָנוּ בְּעֵתִיר."

"גּוֹרְלָנוּ שָׁנָה עַד מְאֹד אֶת צוּרְתּוֹ מְאֹד שְׁרָאִיתִיךְ לְאַחֲרוּנָה, מֵרַת בּוֹנִסְיָה;

וְלֹא אֶהְיֶה מִפְתָּע, אִם תּוֹךְ חֲדָשִׁים־מְסִפֵּר יִהְיֶה גּוֹרֵל זֶה נוֹשֵׂא לְקִנְיָנָתָם שֶׁל

אֲנָשִׁים רַבִּים."

"כֵּן, בְּעֶקֶר אִם תִּסְכֵּים לַפְּעַל עַל־פִּי הַהוֹרָאוֹת שֶׁאַתָּן לָךְ מִיד."

"לִי?"

"כן, לך. צריך לעשות מעשה טוב וקדוש, אדוני, ובעת-ובעונה אחת
 להשתכר כסף רב."
 מרת בונסיה ידעה, כי בדברה עם בעלה על כסף, פונה היא לנקדת
 התרפה שלו.
 אף אדם — אפילו הוא סוחר — אשר שוחח במשך עשר דקות עם
 החשמן רישליה, אינו עוד האיש שהיה קדם.
 "להשתכר הרבה כסף!" אמר בונסיה ושרבב את שפתיו.
 "כן, הרבה."
 "כמה, לדרך?"
 "אלף פיסטולים, אולי."
 "הבקשה שאת מתכוננת לבקשני היא רצינית מאד אפוא; נכון?"
 "אמנם כן."
 "מה יהיה עלי לעשות?"
 "לצאת מיד לדרך. אמסור לדרך ניר, שאסור יהיה לך להפרד ממנו בשום
 מקרה, ושתהיה חייב למסרו בידי הנמצא."
 "ולאן אצא לדרך?"
 "ללונדון."
 "אני — ללונדון! חדלי, את משטה בי; אין לי ענינים בלונדון."
 "אף לאחרים נחוצ שתסע!"
 "מי הם אחרים אלה? אני מזהירך: שוב אין אני עושה דברים כעור!
 רוצה אני לדעת לא רק כמה אני מסתכן, אלא גם למען מי."
 "אישיות רמת-מעלה שולחת אותך; אישיות רמת-מעלה ממתינה לך;
 הגמול יהיה מעל ומעבר לצפיותיך. זה כל שביקלתי להבטיח לך."
 "שוב תכסיס! תמיד תכסיסים! תודה, כעת אני נוהר מהם. שכן, כבוד
 החשמן האיר את עיני בנדון."
 "החשמן!" נצטעקה מרת בונסיה; "פגשת בחשמן?"
 "הוא זמן אותי," השיב הסוחר בגאונה.
 "ואתה נענית ובאת? איזה אדם פזיז אתה!"
 "לא היתה לי בררה להענות או לא להענות, כי הייתי נתון בין שני
 שומרים. אמת הדבר, כי מאחר שלא הכרתי את הוד-מעלת-כבודו, הייתי
 מותר ברצון על בקור זה, אלו נתן היה הדבר בידי."
 "הוא פגע בך אפוא? הוא אים עליך?"

"הוא הושיט לי את ידו וקרא לי ידידו. — ידידו! השמעת, גברתי? —
אני ידידו של החשמן הדגול!"
"של החשמן הדגול!"

"כלום חולקת את, במקרה, על גדלתו, גברתי?"
"איני חולקת על כלום, אך אמר לך כי חסדו של שור הוא דבר חולף, וכי
רק אדם שאינו שפוי בדעתו יכול לקשר את גורלו לזה של השר; יש כחות
נשאים משלו, ונשאים משתתים על גחמתו של אדם או על תוצאתו של
ארוע; אלה הם הכחות שיש להתחבר אליהם."
"צר לי, גברתי, אך איני מכיר כח אחר זולת זה של האדם הדגול אשר
אני מתכבד לשרתו."

"אתה משרתו של החשמן?"
"אכן, גברתי; ובתור שפזה, לא ארשה שתקשרי קשרים נגד בטחון
המדינה, ושתשרתי את תכניה של אשה שאינה צרפתייה ואשר לבה ספרדי.
למרבח מזלנו, עומד החשמן הדגול על משמרתו, ועיניו הפקוחות סוקרות
וחדרות עד לתוככי הלב."

בונסיה חזר, מלה במלה, על משפט ששמע מפיו הרוזן רושפור; אך
האשה האמללה, אשר השליכה את כל יהבה על בעלה — ובשל כך אף
התחילה לפני המלכה — רעדה בכל זאת, הן משום שכמעט הפילה את
עצמה לפח, והן משום המצב חסר-המוצא שאליו נקלעה. ברם, בהכירה את
חלשתו — ובקור את תאות הבצע של בעלה — לא אמרה נואש.

"אָהה, אדוני, אתה איש-החשמן!" נצטעקה. "אָהה! אתה נותן ידך
לאלה המתעללים באשתך ומחרפים ומגדפים את מלכתך!"
"הענינים האישיים בטלים מול עניני הכלל. אני למען אלה שמצילים את
המדינה," הכריז בונסיה בהטעמה.

היה זה עוד משפט ששמע מפיו של הרוזן רושפור — משפט שזכר
ועתה מצא הזדמנות לשלבו בשיחה.

"האם ידוע לך מהי המדינה שעל אודותיה אתה דובר?" שאלה מרת
בונסיה ומשכה בכתפיה; "הסתפק לך בהיותך ברגני בער, ופנה אל הצד
המציע לך את מרב היתרונות."

"הי! הי!" אמר בונסיה בטפחו על פניו של נרתיק עגל-כרס שתכנו
צלצל ככסף; "וימה דעתך על כך, גברתי המטיפה?"
"מאין בא כסף זה?"

"אינגן מנחשת?"

"מהחשמן?"

"ממנו, ומידידי הרוזן רושפור."

"הרוזן רושפור! הרי הוא האיש שחטף אותי!"

"יתכן, גברתי."

"ואתה נוטל כסף מידו של אדם זה?"

"כלום לא אמרת לי, כי חטיפתך היא ענין מדיני לחלוטין?"

"נכון; אך חטיפה זו נועדה להביאני לכגד במלכתי ולחלץ ממני, עלידי ענויים, הודאות העוללות לפגע בכבודך של גברתי המהללת, ואולי אפלו בחייה!"

"גברתי," אמר בונסיה, "גברתך המהללת אינה אלא ספרדיה בוגדנית, ומה שעושה החשמן הוא לטובה."

"אדוני," אמרה האשה הצעירה, "הכרתיך כאדם מוגלג, קמצן וטפש, אך לא הכרתיך כשפל!"

"גברתי," אמר בונסיה, אשר מעולם לא ראה את אשתו יוצאת מגדרה מרב כעס, והחל לסגת מפני חמה משפחתית זו; "גברתי, מה פשר המלים הללו?"

"אני אומרת לך, שאתה עלוב-נפש!" המשיכה מרת בונסיה, אשר ראתה כי השפעתה על בעלה שבה ומתחזקת; "הוי! גם אתה עוסק בענייני-מדינה; גם אתה! ועוד תומך בענייני החשמן! אהה! אתה מוכר את גופך ואת נפשך לשטן תמורת כצע-כסף!"

"לא לשטן, כי אם לחשמן."

"זה הינו הך!" נצטעקה האשה הצעירה; "מי שאומר רישליה, אומר שטן!"

"שתקי, גברתי, שתקי; עלולים לשמע אותנו!"

"כן, אתה צודק, ואהיה בושה ונכלמת בשבילך בגין פחדנותך."

"מה בכלל את דורשת ממני? הבה נשמע."

"אמרתי לך: שתצא ללא-דחוי לדרךך, אדוני, ושתבצע בנאמנות את השליחות שאני מואילה בטובי להטיל עליך; בתנאי זה אהיה מוכנה לשכח הכל, ולסלח; ובנוסף לך," היא הושיטה לו את ידה, "תזכה שוב בידדותי."

בונסיה היה מוגלג וכילי; אך מצד שני אהב את אשתו. לבו נמס אפוא.

בְּנוֹסֶף לָכֵן, מִן הָרְאוּי לְזָכוֹר כִּי אָדָם בֶּן חַמִּישִׁים אֵינוֹ שׁוֹמֵר זְמַן רַב טִינָה
לְאִשָּׁה בַּת עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ. עַד מֵהֵרָה אֶכֶן הִכְחִינָה מֶרֶת בּוֹנִסְיָה כִּי מֵר בּוֹנִסְיָה
מֵהֶסֶס.

”וּבִכְן, הַחֲלֻטָּה?” שְׁאַלָה.

”יִדִּידָתִי הֵיכְרָה, חֲשָׁבִי מַעַט עַל מָה שְׁאֵת דּוֹרְשֶׁת מִמֶּנִּי; לוֹנֵדוֹן רַחוּקָה
מִפָּרִיס, רַחוּקָה מְאֹד; וְאוּלִי אֵין הַשְׁלִיחוֹת שְׁאֵת מְטִילָה נְטוּלַת-סִכְנוֹת
לְחֻלוּטִין.”

”וּמָה בִּכְךָ, כָּל עוֹד תִּדְעֵ לְעֻקְפָּן!”

”שְׁמָעִי, מֶרֶת בּוֹנִסְיָה, שְׁמָעִי,” אָמַר סוֹחֵר-הַסְּדָקִית; ”אֲנִי מְסָרֵב כָּלִיל.
תַּכְכִּים מְטִילִים עָלַי אֵימָה. זְכִיתִי לְרֹאוֹת אֶת הַבְּסֻטִּילָה מִבִּפְנִים. בְּרָרָר! זֶה
מָקוֹם נוֹרָא, הַבְּסֻטִּילָה! עֶצֶם הַמַּחְשָׁבָה עַל כֶּךָ עוֹשֶׂה אֶת עוֹרֵי חֲדוּדֵין
חֲדוּדֵין. אֵימָה עָלַי בְּעֵנִיִּים. הַיּוֹדַעַת אֶת מָה הֵם עֲנוּיִים? טְרִיזִי-עַץ שְׁדוּחָפִים
בֵּין אֲצָבָעוֹת הָרִגְלִים, עַד שֶׁהֵן מִתְבַּקְּעוֹת! לֹא, הַחֲלֻטָּתִי; לֹא אֶסַּע. לְכָל
הַרוּחוֹת! לָמָּה שְׁלֹא תִסְעִי בְּעֶצְמְךָ? כִּי אֶכֶן, דּוֹמְנִי שְׁעַד הַיּוֹם לֹא הִכְרַתִּי
אוֹתָךְ כִּפִּי שְׁאֵת; אֲנִי חוֹשֵׁב שְׁאֵינְךָ אִשָּׁה אֲלָא גָבֵר, וְעוֹד מִבֵּין הַמְשֻׁלְּהִים
בְּיוֹתֵר!”

”וְאַתָּה אִשָּׁה, אִשָּׁה עֲלוּכָה, מְטַפֶּשֶׁת וּמְטַמְטֶמֶת. אֵהָה, אַתָּה מִפְחָד!
וּבִכְךָ, אִם לֹא תִצָּא לְדֶרֶךְ מִמֶּשׁ בְּזֶה הָרִגַּע, אֲצוּהָ שְׁיַעֲצֹרְךָ בְּשֵׁם הַמֶּלֶכָה,
וְשִׁיזְרְקוּךָ לְבִסְטִילָה שְׁמִמָּנָה אַתָּה כֹּה יָרָא.”

בּוֹנִסְיָה שָׁקַע בְּהִרְהוּרִים עֲמֻקִּים; הוּא שָׁקַל וְשָׁקַל בְּמַחוֹ אֶת שְׁתֵּי תְּגוּבוֹת-
הַזַּעַם — אֶת זֶה שֶׁל הַחֲשָׁמָן מוּל זֶה שֶׁל הַמֶּלֶכָה; כַּעֲסוֹ שֶׁל הַחֲשָׁמָן גָּבֵר
בְּנִקְלָל עַל הַכַּעַס הָאַחֵר.

”צוּי שְׁיַעֲצֹרֵנִי בְּשֵׁם הַמֶּלֶכָה,” אָמַר, ”וְאֲנִי אֶקְרָא לְעִזְרָתוֹ שֶׁל
הוֹד-מַעֲלַת-כְּבוֹדוֹ.”

לְפָתַע נִתְחַוֵּר לְמֶרֶת בּוֹנִסְיָה שֶׁהִרְחִיקָה לְכַת וְתִר-עַל-הַמֶּדָּה, וְתִרְדָּה אַחֲזָה
בָּהּ. רָגַע קֹט הַתְּבוּנָה בְּפִרְצוֹף הַמְטָפֶשׁ, שֶׁהִבִּיעַ תְּקִיפוֹת נְחוּשָׁה כְּצוּר
הַמְּאַפִּיגֵת כְּסִילִים אַחֲזִיזִי-מוֹרָא.

”וּבִכְךָ, יְהִי כֶּךָ!” אָמְרָה. ”בְּסוּפוֹ שֶׁל דָּבָר, אוּלִי הֲצָדֵק אַתָּה: גָּבְרִים
מְבִינִים בְּעֵינֵי-מִדִּינָה יוֹתֵר מִנָּשִׁים. בִּיחּוּד אַתָּה, מֵר בּוֹנִסְיָה — אַתָּה,
שְׁשׁוּחַחֶתָ עִם הַחֲשָׁמָן. וּבְכָל זֹאת,” הוֹסִיפָה, ”כִּמְהָ קָשָׁה לִי לְשֹׂאת אֶת
הַעֲבָדָה כִּי בַעֲלִי, הַגָּבֵר שֶׁעַל חֲבָתוֹ חֲשַׁבְתִּי שְׁאוּכָל לְסַמֵּךְ, מִתִּיחַס אֵלַי
בְּצוּרָה כֹּה נִקְשָׁה, וְאֵינוֹ נִעְתָר לְשִׁגְיוֹנוֹת לְבִי.”

"זאת משום ששגיונותיך אלה עלולים לעבר את גבול המתר, " אמר
בונסיה כמנצח, "ולכן נזהר אני."

"לפיכך אותר עליהם, " אמרה האשה באנחה; "יהי כף; כל נזכרים עוד."
"אלו לפחות ספרת לי מה הדבר שאמור הייתי לעשות בלונדון, " אמר
בונסיה אשר נזכר, באחור-מה, בכקשתו של רושפור שינסה לחשוף את
סודותיה של אשתו.

"אין טעם שתדע, " אמרה האשה הצעירה, אשר חשדנות טבעית הניעה
אותה כעת לסגת; "מדבר בענין של מה-בכך, באיזו רכישה שאפשר היה
להרוויח עליה בהגן."

אף ככל שהרבחה האשה הצעירה לטען, כן הלכה וגברה בלבד של
בונסיה הודאות, כי לסוד שהיא מסרבת להתחלק בו עמו נודעת חשיבות
עליונה. הוא החליט אפוא ללכת בלי דחוי לביתו של הרוזן רושפור,
על-מנת להודיעו שהמלכה מחפשת שליח לשגר ללונדון.

"סליחה, מרת בונסיה היקרה, חייב אני לעזובך, " אמר. "מאחר שלא
ידעתי כי תבואי לבקרני, קבעתי להפגש עם אחד מידידי; אחר בוקר, ו
ואם תואילי להמתין לי חצי-דקה ולא יותר — אשוב הנה מיד כשאסס;
ומאחר שמתחיל להיות מאחר, אלוף חזרה ללובר."

"תודה, אדוני, " השיבה מרת בונסיה. "אינך אמיץ דיך כדי להיות לי
לעזר, ולכן גם ללובר אשוב בכחות עצמי."

"כרצונך, מרת בונסיה, " השיב סוחר-הסדקית-לשעבר. "האם נתראה
בקרוב?"

"כלי ספק; בשבוע הבא, כף אני מקנה, אוכל להשתחרר מעט מעבודתי,
ולבוא להשליט סדר בחפצינו, אשר אנדרלמוסיה שוררת בהם ללא ספק."
"יפה; אחכה לך. אינך פועסת עלי?"

"אני? כלל וכלל לא."

"אם כן, להתראות בקרוב!"

"להתראות בקרוב!"

בונסיה נשק את ידה של רעייתו, והלך מהמקום בחפזה.

"באמת, " אמרה מרת בונסיה בתרעמת לאחר שסגר בעלה את השער
והיא נמצאה לבדה בבית. "באמת, להיות איש-החשמן — זה כל מה שחסר
לטפש הזה! ואני, שהתחייבתי בפני המלכה, בפני גברתי האמללה... הוי,
אלהים! אלהים! היא תחשב אותי לאחת מעלובות-הנפש הללו, השורצות

בְּאַרְמוֹן, אֲשֶׁר הוּשְׁמוּ לִידָה כְּדֵי לְרַגֵּל אַחֲרֶיהָ! אָהָה! מֶר בּוֹנִסְיָה! מְעוֹלָם
לֹא אֶהְבֵּתִיךְ רַבּוֹת; כָּעֵת, הַמִּצֵּב גְּרוּעַ מִזֶּה: אֲנִי שׁוֹנֵאת אוֹתְךָ! וּבְדַבָּרְתִּי
נִשְׁכַּעְתִּי כִּי אֶפְרַע מִמָּךְ!"

בְּרֹגַע שָׁבוּ סִימָה לֹמֵר מִלִּים אֱלֹהִים, נִשְׁמָעָה נִקְיָשָׁה בַּת־קֶרֶה. הִיא הִרִימָה
אֶת רֹאשָׁהּ וְקוֹל אֲשֶׁר בָּקַע מִהַתְקַרָּה אָמַר:

"גְּבֵרַת בּוֹנִסְיָה הִקְרָה! אֲנִי, פִּתְחִי לִי אֶת דְּלֶת־הַכְּנִיסָה הַקְּטָנָה, וְאֶרֶד
אֲלֶיךָ."

18

הָאָהוּב וְהַבַּעַל

"הוי, גברתי!" אמר ד'ארטגין, בהכנסו בדלת שפתחה בפניו מרת בונסיה;
"הרשי לי לומר לך, כי יש לך בעל מעורר-סלידה."
"הקשבת, אם-כן, לשיתתנו?" שאלה האשה הצעירה בחפזה, והעיפה
בד'ארטגין מבט מדאג.
"במלואה."

"אף כיצד, בשם אלהים?"
"בדרך הידועה לי, ואשר סיעה בידי לשמע גם את השיחה הסוערת יותר,
שהתקיימה בזמני ביגף לבין שוטרי החשמן."
"ומה הבנת מדברינו?"

"הרבה דברים; ראשית — ולמרבה השמחה — שבפעלך פתי וטפוש;
שנית, כי את במבוכה; גם זאת למרבה השמחה, היות שגך נתנה לי
ההזדמנות להעמיד את עצמי לשרותך, ואלהים יודע מה שואף אני ללכת
באש ובמים למענך; שלישית, כי המלכה זקוקה לאדם אמיץ-לב, פקח
ונאמן שיצטרף למענה נסיעה ללונדון. יש לי לפחות שתיים מן התכונות
הדרושות, לפיכך התיצבתי!"
מרת בונסיה לא השיבה, אף לבה הלם מאשר; תקנה חשאית נצצה
בעיניה.

"ואיזו ערכה תתן לי, שאלה, "אם אפקיד בידיך שליחות זו?"
"אהבתי אליך. ובכן, אמרי, צוי; מה יש לעשות?"
"אלהים! אלהים!" מלמלה האשה הצעירה, "האם יכולה אני, אדוני,
להפקיד בידיך סוד כזה? הרי אתה כמעט ילד!"
"ובכן, דומני כי את זקוקה למליץ-ישר לגבי."

"אודה בפניך, כי המלצה כזו תרגיע מאד את רוחי."

"המכירה את את אתוס?"

"לא."

"את פורתוס?"

"לא."

"את ארמיס?"

"לא. מי הם אנשים אלה?"

"מוסקטרים של המלך. האם מכירה את את מפקדם, מר דה טרביל?"

"הוי! כן, הוא מפר לי; לא אישית, אלא רק מתוך ששמעתי את המלכה

מזכירה את שמו יותר מפעם אחת כאציל אמיץ-לב ונאמן."

"אינך חוששת אפוא שמא יסגירך לחשמן?"

"לא! מוכן שלא!"

"ובכן! גלי לו את סודך, ויהיה הוא סוד חשוב, יקר-ערך ונורא ככל

שיהיה — ושאלי אותו אם יכולה את לגלותו לי."

"אף סוד זה אינו שלי, ואינני יכולה לגלותו!"

"הרי עמדת לגלותו למר בונסיה!" אמר ד'ארטנ'ן בתרעמת.

"כן, כפי שמפקידים אגרת בחרף של עץ, על כנף-יונה או בקולר של

כלב."

"ובכל זאת, הרי רואה את שאני אוהב אותך."

"לדברייך."

"אני אדם ישר!"

"אני סמוכה ובטוחה בך."

"אני אמיץ-לב!"

"הו! בך אין לי שמץ של ספק!"

"אם כן, לפחות העמידי אותי למבחן."

מרת בונסיה, שהסוס אחרון הרתיעה עדין, לטשה עיניה אל הגבר

הצעיר. אף בעיניו ראתה להט שכזה, וקולו היה כה משכנע, עד כי חשה

עצמה נסחפת לבטח בו. לבד מזאת, היא נמצאה במין מצב שבו אין מנוס

מנטילת כל הסכונים. אמון מפרז עלול להמיט שואה על המלכה, אף כן גם

התאפקות רבה מדי.

ובנוסף לך, נודה ונתודה כי הרגש הלא-רצוני שחשה כלפי מגנה הצעיר

הגיעה לפתח את לבה בפניו.

"הקשב," אמרה לו; "אני מקבלת את הצהרותיך ומאמינה בהכרזותיך. אך בפני האלהים השומע אותנו אני נשבעת לך, שאם תבגד באמוני ואם ימחלו לי אויבי, אהרג את עצמי ואאשים אותך במותי." "ואני, גברתי, נשבע בפני האלהים, כי אם אתפס בעת מלוי ההוראות שתתני לי, אמות בטרם אעשה או אמר דבר העלול לגרם נזק לזולתי," אמר ד'ארטנין.

אזי גלתה לו האשה הצעירה את הסוד הנורא, אשר יד-המקרה כבר חשפה בפניו חלק ממנו על הגשר מול הסמריטון. זאת הייתה הכרזת-האהבה שלהם.

ד'ארטנין קרן מגאונה ומאשר. הסוד שנמסר לו, האשה שהוא אוהב, האהבה והאמון שרחשו לו — כאלו שווו לו קומת-ענקים.

"אני יוצא לדרך," אמר; "יוצא לדרך ללא כל דחוי." "הכיצד! אתה יוצא לדרך?" הצטעקה מרת בונסיה; "מה בדבר גידודך, מפקדך?"

"חיי-נפשי שהשכחת ממני את כל זאת, קונסטנס היקרה! כן, צודקת את, אני זקוק לאשור-חפשה."

"עוד מכשול," מלמלה מרת בונסיה בעצב. "הוי! מכשול זה," אמר ד'ארטנין לאחר מחשבה קצרה, "אוכל להתגבר עליו. אל דאגה!"

"הכיצד?" "עוד הערב אסור אל מר דה טרכיל, ואשכנעו לבקש חסד זה בעבורי מאת גיסו, מר דז אסר."

"כעת, לנושא אחר." "מהו?" שאל ד'ארטנין, בראותו כי מרת בונסיה מהססת להמשיך.

"אולי אין לך כסף?" "אולי לא בכמות מפרזות," השיב ד'ארטנין בחיוך.

"ובכן," המשיכה מרת בונסיה, כשהיא פונה לעבר ארון ופותרת אותו, בהוציאה ממנו את הנרתיק אשר בעלה לטף באהבה כה רבה חצי-שעה קדם לכן; "קח נרתיק זה."

"את נרתיקו של החשמן," נצטעק ד'ארטנין ופרץ בצחוק — שְהָרִי זכור לנו כי הודות למרצפות שפרק מרצפת חדרו לא אבד הקרה אחת מהשיטה בין בונסיה לאשתו.

"כן, של החשמן, השיכה מרת בונסיה; "רואה אתה כי חזותו מעוררת כבוד."

"בחי'!" הצטעק ד'ארטנן; "יהיה זה ענג כפול להציל את המלכה בעזרת כספו של הוד-מעלת-כבודו."
"אתה בחור חביב ונחמד," אמרה מרת בונסיה; "היה סמוך ובטוח, שהוד-מלכותה לא תהיה כפוי-טובה."
"הוי! הרי את גמולי כבר קבלתי ביד רחבה!" הצטעק ד'ארטנן; "אני אוהב אותך, את מרשה לי לומר לך זאת; הרי זה אושר גדול מכפי שהעזתי לקוות."

"הס!" אמרה מרת בונסיה ברעד.

"מה קרה?"

"מדברים ברחוב."

"זה קולו של..."

"קולו של בעלי. כן, אני מכירה אותו!"

ד'ארטנן רץ לדלת וסגרה בכריח.

"שלא יכנס טרם שאצא," אמר; "לאחר שאצא, פתחי לו."

"אף גם אני צריכה לצאת. אם ימצאני בבית, איך אתרץ את העלמות כספו?"

"צודקת את. צריכים לצאת מכאן."

"לצאת? כיצד? אם נצא, יראנו."

"אם כן, צריך לעלות לדירתך."

"אהה!" נצטעקה מרת בונסיה; "אתה אומר לי זאת בנימה המטילה עלי פחד."

מרת בונסיה אמרה מלים אלו בעין דומעת. ד'ארטנן הבחין בדמעה; נרגש ונבוך, השליך עצמו לרגליה.

"בביתי," אמר, "תהיי שרויה בבטחון כאלו היית בתוך מקדש; אני נוהן לך את דברתי כאציל."

"הבה נלך," אמרה; "אני בוטחת בך, ידידי."

ד'ארטנן הסיט בזהירות את הכריח, ושניהם יצאו, קלים כצללים, לשביל הכניסה, טפסו בלי רעש במדרגות שהובילו לחדרו של ד'ארטנן ונכנסו.

עם כניסתם, וליטר בטיחות, בצר ד'ארטנן את הדלת; שניהם התקרכו

לחלון, ומבעד לחרף בתריס ראו את מר בונסיה משוחח עם גבר לבוש מעיל.

בראותו את הגבר, זנק ד'ארטנן מקומו, שלף למחצה את חרבו, ורץ לעבר הדלת. זה היה האיש ממנו.

"מה אתה הולך לעשות?" נצטעקה מרת בונסיה; "אתה ממיט עלינו שואה!"

"אף נשבעתי להרג איש זה!" אמר ד'ארטנן.

"חייך מקדשים כרגע למשימה, ואינם שיכים לך. בשם המלכה, אני אוסרת עליך לטל על עצמך סכון שאינו קשור לנסיעה."

"ובשמך את אינך מצוה עלי מאומה?"

"בשמי," השיבה מרת בונסיה, אחוזת התרגשות עזה, "בשמי — אני רק מבקשת. אף הבה נטה אזן; דומני כי הם מדברים על אודותי."

ד'ארטנן התקרב לחלון, והקשיב.

מר בונסיה פתח את הדלת, ובאותו כי הבית ריק, שב אל האיש לבוש המעיל, אשר נשאר לרגע קט לבדו ברחוב.

"היא הלכה," אמר בונסיה; "היא שבה ללובר."

"האם משכנע אותה," השיב הזר, "כי לא תשנה בסבה שבפטיה יצאת מהבית?"

"בהחלט," אמר בונסיה ביהירות; "היא אשה פתיה מדי."

"ופרח חיל-המשמר, האם נמצא בדידתו?"

"אינני חושב כך; כפי שרואה אותה, תריס חלוננו מוגף, ואין רואים כל אור מבעד לחרפים."

"אין זה משנה; יש לבדק."

"כיצד?"

"גלף ונקיש בדלת."

"אלך לשאל את משרתו."

"לך."

בונסיה נכנס לביתו, עבר באותה דלת צדדית שדרכה יצאו קדם לכן שני הנמלטים, עלה לקומתו של ד'ארטנן והקיש בדלת.

איש לא השיב. פורתוס, ברצותו לעשות רשם אדיר יותר, שאל את פלנשה לערב זה; אשר לד'ארטנן — הוא נזהר, כמוכן, שלא לתת כל סימן-חיים.

ברגע שבו הרעידה אצבעו של בונסיה את הדלת, חשו שני הצעירים את
 לבותיהם מנתרים בחזותיהם.
 "אין איש אצלו," אמר בונסיה.
 "לא חשוב. הבה נכנס לדירתך. שם תהיה הסכנה שיאזינו לנו פחותה
 מאשר על סף ביתך."
 "הוי, אלהים! מלמלה מרת בונסיה; "לא נשמע עוד מאומה."
 "אדרבה," השיב ד'ארטגן; "נשמע עוד יותר."
 ד'ארטגן הסיר שלש או ארבע מרצפות, והפך את החדר לאזן-קשבת.
 הוא פרס שטיח על הרצפה, כרע על ברקיו, והחנה בידו למרת בונסיה
 שתרכן אף היא אל הפתח.
 "בטוח אתה שאין איש?" שאל הזר.
 "אני ערב לך על כך," השיב בונסיה.
 "ואתה חושב שאשתך?..."
 "שבה ללובר."
 "כלי לדבר עם איש זולתך?"
 "אני סמוך ובטוח בכך."
 "נקודה זו חשובה מאד; מכין אתה זאת?"
 "אם כן, לידיעה שמסרתי לך יש ערך..."
 "רב מאד, בונסיה יקירי; אינני מסתיר זאת ממך."
 "אם כן, החשמן יהיה מרצה ממני!"
 "אין לי כל ספק בכך."
 "החשמן הדגול!"
 "הזכור לך אם השמיעה אשתך בעת השיחה עמך שמות של אנשים?"
 "דומני שלא."
 "היא לא קראה בשמות כגון מרת דה שברז, הדכס מקינגהם או מרת
 דה ורנה?"
 "לא. היא רק אמרה, כי ברצונה לשלח אותי ללונדון בשרות של אישיות
 רמת-מעלה."
 "בוגד!" מלמלה מרת בונסיה.
 "שקט!" אמר ד'ארטגן באחזו בידה, והיא אף לא חשבה לשחררה
 מאחיזתו.
 "אין זה משנה," אמר האיש במעיל; "כסיל אתה על שלא הסכמת לקבל

על עצמך את השליחות; המכתב יכול היה להמציא פעת בידך! המדינה
העומדת בסכנה היתה נצלת, ואתה..."

"ואני?"

"ובכן, אתה! החשמן היה מעניק לך תאר-אצלה..."

"הוא אמר לך זאת?"

"כן. ידוע לי שרצה לגרם לך הפתעה כזו."

"אל דאגה," התרכב מר בונסיה; "אשתי מעריצה אותי, ולכן עוד לא
מאחר מדי."

"פתי!" מלמלה מרת בונסיה.

"שקט!" אמר ד'ארטנין בלחצו את ידה בכח.

"מה זאת אומרת, לא מאחר מדי?" שאל האיש במעיל.

"אני הולך ללובי; אקרא למרת בונסיה, אמר לה שנמלכתי בדעתי ושאני
מקבל עלי את השליחות. היא תמסר לי את המכתב, ומיד אביאו אל
החשמן!"

"ובכן, הזדרזו! בקרוב אשוב כדי לברר את תוצאת פעלתך."
הזר יצא.

"יצור שפל!" אמרה מרת בונסיה, במכונת את הכנוי לבעלה.

"שקט!" אמר ד'ארטנין בפלישית, בחזקו את אחיזתו בידה.

זעקה נוראה קטעה לפתע את הרהוריהם של ד'ארטנין ושל מרת בונסיה.
היו אלה צעקותיו של מר בונסיה, בעלה, אשר גלה את העלמו של נרתיק-
הכסף, וצעק: "גנבים! גנבים!"

"הוי, אלהים!" נצטעקה מרת בונסיה; "הוא יזעיק את כל הרבע!"

בונסיה צעק זמן רב; אף מאחר שצעקות שכאלו, בשל תכיפותן, לא
משכו עוד איש לרחוב-הקברנים; ומאחר שבנוסף לכך יצא לביתו של
סוחר-הסדקית שם רע למדי — ראה האיש כי אין חשים לעזרתו, ויצא את
הבית בלי שחדל לצעק; אפשר היה לשמע את קולו מתרחק לכוון רחוב
המעברת.

"פעת, לאחר שהסתלק," אמרה מרת בונסיה, "בא תורך ללכת. הנה
אמיץ, אף בעקר זהיר; ואל תשכח כי הקדשת עצמך למלכה."
"למלכה — ולך!" הצטעק ד'ארטנין. "אל דאגה, קונסטנס היפה, אחזר
ראוי להכרת טובתך — אף כלום אהיה גם ראוי לאהבתך?"
האשה הצעירה השיבה רק באמצעות הסמק העז שהציף את לחייה.

דקות מספר אחרי־כן יצא ד'ארטג'ן בתורו, עטוף אף הוא מעיל רחב, אשר
נרנה של חרב ארכה הפשילו באבירות.
מרת בונסיה עקבה אחריו בעיניה במבט אהבה ממשך, שבו מלוח האשה
את הגבר שהיא חשה באהבתו; אף לאחר שנעלם מעבר לפנת הרחוב, נפלה
על ברפיה, ובהצמידה את ידיה זו לזו, זעקה:
"הוי, אלהים שלי! נצר את המלכה, נצר אותי!"

19

תְּכֵנִית מְבַצֵּעִית

ד'ארטגן סר במישרין אל ביתו של מר דה טרכיל. הוא שער שהזר האור, שנראה כסוכנו של החשמן, ידוח לאדונו בלי דחוי; כך שאסור היה לו לאבד אף רגע.

לבו של הגבר הצעיר גאה מרב אשר. הנה נקרתה לו הזדמנות הן לזכות בתהלה והן להרויח ממון, וכתמריץ ראשון היא קרבה אותו לאשה שהעריץ. ממש עם בואו לפריס עשתה אפוא למענו יד-המקרה יותר משהיה מעז לבקש מההשגחה העליונה.

מר דה טרכיל נמצא בטרקלינו, מקף בחצר האצילים הרגילה שלו. ד'ארטגן, שהיה ידוע כבן-בית, סר במישרין ללשכה — ובקש להודיע לדה טרכיל כי הוא ממתין לו בענן חשוב.

מר דה טרכיל הצטרף אליו מקץ חמש דקות בלבד. ממבט ראשון, ולמראה השמחה שנסתמנה על פניו של ד'ארטגן בראותו אותו, הבין המפקד הנכבד שדברים חשובים בגו.

לאחר כל הדרך התלבט ד'ארטגן אם יגלה את סודו למר דה טרכיל, או יבקש ממנו רק להעניק לו חפשי-פעלה בפרשה סודית. אף מר דה טרכיל היה תמיד כה הוגן כלפיו וכה מסור למלך ולמלכה, ובנוסף לכך גם תעב פהלכה את החשמן, שהגבר הצעיר החליט לספר לו הכל.

"בקשת לקרא לי, ידידי הצעיר?" אמר דה טרכיל.

"כן, אדוני," אמר ד'ארטגן, "ואני תקנה שכאשר תדע מה חשוב הענין,

תסלח לי על שהטרדתיך."

"דבר, אם כן; אני מקשיב."

"מדבר, " אמר ד'ארטגן ב'הנמיכו את קולו, "לא פחות מאשר בכבודה של המלכה, ואולי גם בחייה."
 "מה אתה סח?" אמר מר דה טרביל, שהתבונן סביבו כדי לנודא שאכן הם לבדם, ואז שב ונעץ בד'ארטגן עינים משתוממות.
 "ובכן, אדוני, המקרה הפקיד בידי סוד..."
 "שאני תקנה, בחור צעיר, כי תשמר עליו אף במחיר חייו, " אמר דה טרביל.
 "אף עלי לגלותו לך, אדוני, כי רק אתה מסגל לסיע לי בשליחות שהוטלה עלי מטעם הוד-מלכותה."
 "האם סוד זה הוא סודך האישי?"
 "לא; זהו סודה של המלכה, אדוני."
 "האם התירה לך הוד-מלכותה לגלותו לי?"
 "לא, אדוני; נהפוך הוא: התרו בי לשמר על סודיות מחלטת."
 "ובשל מה מתכונן אתה להפר סודיות זו כלפי?"
 "כפי שאמרתי לך — כיון שבלי עזרתך לא אוכל לעשות מאומה, ומשום שחושש אני כי תסרב לעשות עמדי את החסד שבאתי לבקש, אם לא תדע בשל איזו סבה אבקשו."
 "שמר על סודך, בחור צעיר, ואמר לי אף ורק את מבקשך."
 "ברצוני שתבקש בעבורי, ממר דז אסר, חפשה לחמשה-עשר יום."
 "ממתי?"
 "מהלילה הזה."
 "האם עוזב אתה את פריס?"
 "יוצא אני בשליחות."
 "יכול אתה לומר לי לאן?"
 "ללונדון."
 "האם עשוי משהו להיות מענין שלא תגיע למחוז חפצך?"
 "החשמן יהיה מוכן, במדמני, לכל קרבן כדי להכשילני."
 "ואתה יוצא לדרך בגפך?"
 "כן, בגפי."
 "אם כן, לא תגיע הרחק; אני, טרביל, ערב לך על כך."
 "מה זאת אומרת?"
 "ירצחו אותך."

"אמות במלוי תפקידי!"
 "אך בלי למלא את משימתך!"
 "אמת," אמר ד'ארטג'ן.
 "האמן לי," אמר דה טרכיל; "במשימות כאלו, כדי שאחד יגיע לייעד — צריכים להיות ארבעה ביציאה לדרך."
 "אהה! הצדק אתך, אדוני," אמר ד'ארטג'ן מהיר-התפיסה; "מכיר אתה את המוסקטרים אתוס, פורתוס וארמיס; הם אנשיך, ויודע אתה אם אוכל להעזר בהם."
 "בלי לגלות להם את הסוד שסרבתי לשמע?"
 "נשבענו זה לזה, אחת ולתמיד, אמון עור ומסירות ללא סיג; יתר על כן: תוכל לומר להם שאתה נותן בי אמון; הם לא יגלו סקרנות גדולה משלך."
 "יכול אני להעניק לכל אחד מהם חפשה של חמשה-עשר יום, זה הכל; לאתוס, הסובל עדין מפציעתו, כדי לנסע למרחצאות פורז; לפורתוס ולארמיס — כדי ללוות את חברם, שאין הם תפצים להפקירו במצבו הקשה. משלוח אשורי-החפשה יהיה הוכחה לכך שמתיר אני את נסיעתם."
 "תודה, אדוני; אין גבול לטוב-לבך."
 "סור אפוא אליהם ללא דחוי ושהכל יתבצע עוד הלילה. הא! ראשית, כתב לי את בקשתך למר דז אסר. אולי עוקב אחריך מרגל, וכתיבת הבקשה תתן צדוק לבקורך כאן."
 ד'ארטג'ן נסח את העתירה, ובקבלו אותה הבטיח מר דה טרכיל שטרם השעה שתים בלילה ימצאו אשורי-החפשה במעניהם של הארבעה.
 "שלח לי, בטובך, את האשור שלי למענו של אתוס," בקש ד'ארטג'ן; "חושש אני כי אם אסור לביתי — תצפה לי שם הפתעה לא-נעימה."
 "בהחלט. היה שלום ודרך-צלחה! אגב," הוסיף מר דה טרכיל, קורא לו בחזרה.
 ד'ארטג'ן שב לעברו.
 "יש לך כסף?"
 ד'ארטג'ן טפח על הנרתיק שבכיסו, אשר השמיע צליל מתכת.
 "היש לך די?"
 "שלש-מאות פיסטולים."
 "יפה. עם סכום כזה מגיעים עד לקצה העולם. היה שלום אפוא!"
 ד'ארטג'ן ברך את מר דה טרכיל לשלום; וזה הושיט לו את ידו.

ד'ארטנןן לחצה בכבוד ובהפנת־טובה. מאז הגיע לפריס, רק טובה צמחה
 לו מאדם נפלא זה, שלא חדל להיות בעיניו נכבד, נאמן ודגול.
 בקורו הראשון נועד לארמיס; ד'ארטנןן לא היה אצלו מאז הערב ההוא
 שבו עקב אחרי מרת בונסיה. יתר על כן; מאז כמעט שלא התראה עוד עם
 המוסקטר הצעיר, וכל־אימת שנפגשו — הבחין בעצב עמוק הטבוע בפניו.
 גם הערב היה ארמיס קודר ומהרהר; ד'ארטנןן הציג לו שאלות־מספר
 על אודות יגונו העמוק. ארמיס תרץ את קדרותו בדברי־פרשנות על הפרק
 השמונה־עשר בספרו של אוגוסטינוס הקדוש, שהוא אנוס לחבר בלטינית
 לשבוע הקא — עבודה המטרידה אותו עד מאד.
 לאחר כמה דקות של שיחה נכנס אחד ממשרתיו של מר דה טרביל,
 נושא צרור חתום.
 "מה זה?" שאל ארמיס.
 "אשור החפשה שבקש אדוני, השיב המשרת.
 "אני? לא בקשתי כל חפשה."
 "שתק וקח," אמר ד'ארטנןן. "ואתה, ידידי, הנה מחצית־הפיסטול
 בתמונה לטרחתך; אמר־נא למר דה טרביל, כי מר ארמיס מודה לו
 מקרב־לב."
 המשרת השתחוה אפים־ארצה, והסתלק.
 "מה פשר הדבר?" שאל ארמיס.
 "ארז את כל הדרוש לך למסע של חמשה־עשר יום, ובוא אחרי."
 "אך איני יכול לעזוב את פריס עכשו, בלי לדעת..."
 ארמיס השתתק.
 "מה ארע בגורלה, הלא כן?" המשיך ד'ארטנןן.
 "בגורל מי?"
 "האשה שהיתה כאן; האשה בעלת הממחטה הרקומה."
 "מי ספר לך שהיתה כאן אשה?" אמר ארמיס בהחויירו כמת.
 "ראיתיה."
 "היודע אתה מי היא?"
 "לפחות אינני מתקשה לשער."
 "הקשב," אמר ארמיס; "מאחר שידע אתה דברים כה רבים, האם ידוע
 לך גם מה עלה בגורלה?"
 "אני סבור שהיא שבה לטור."

"לָטוּר? כֵּן, בְּהַחֲלֹט; אֶתָּה מְכִיר אֶפּוֹא אֶת זְהוּתָהּ. אֵךְ כִּיצַד שָׂכָה לְטוּר
בְּלִי לֹמֵר לִי מֵאִמָּה?"

"הִיא חֲשָׁשָׁה שְׂמָא תֶּאֱסֵר."

"לָמָּה לֹא כְּתִבָּה לִי?"

"כִּי חֲשָׁשָׁה לְסַבֵּף אוֹתָךְ."

"ד'אַרְטִינֵן, אֶתָּה מְשִׁיב לִי אֵת חִי! "נִצְטַעַק אֶרְמִיס. "וְאֲנִי חֲשַׁכְתִּי שֶׁהִיא
בְּנָה לִי, מִתְנַכֶּרֶת אֵלַי. כַּמָּה שְׂמִיחָתִי לְפָגְשָׁה שׁוּב! לֹא יִכְלָתִי לְהֶאֱמִין כִּי
מְסַכֶּנֶת הִיא אֶת חַרוּתָהּ לְמַעַנִי; אָבֵל, כְּכֹלֹת הַכֵּל, לְאִיזוֹ מִטְרָה אַחֲרֵת יִכּוֹלָה
הָיְתָה לְבּוֹא לְפָרִיס?"

"לְמִטְרָה שֶׁלִּשְׂמָה יוֹצֵאִים אֲנִי עֲתָה לְלוֹנְדוֹן."

"וּמַהִי מִטְרָה זֹאת?" שָׁאל אֶרְמִיס.

"יוֹם יָבוֹא וְתִדַּע מַהִי, אֶרְמִיס; אֵךְ לַעֲת עֲתָה, הִרְשָׁה לִי לִהְיוֹת שְׂתָקָן כְּמוֹ
אֲחִינֵיתוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ."

אֶרְמִיס נִזְכַּר בְּמַעֲשֵׂיהָ שֶׁסִּפֵּר עָרַב אַחֲדֵי לִידִידָיו, וְחִיָּךְ.

"וּבִכְנֹן, מֵאַחֵר שֶׁהִיא עֲזָבָה אֶת פָּרִיס וְאֶתָּה מְשַׁכְנֵעַ בְּכֶךְ, ד'אַרְטִינֵן, שׁוּב
אֵין לִי סִבָּה לְהִשָּׁאֵר כָּאֵן, וְאֲנִי מוֹכֵן לַעֲזֹאת בְּעַקְבוֹתֶיךָ. לָאֵן אִמְרָתְךָ
שֶׁהוֹלְכִים...?"

"אֵל אֲתוֹס, בְּתַחֲלָה; וְאַם רוֹצָה אֶתָּה לְבּוֹא עִמִּי, אֲבַקֶּשְׁךָ לְהַזְדַּרֵּז, כִּי כִּכֵּר
אֲבָדְנוּ זְמַן לְמַכְבִּיר. אֲגַב, קְרָא לְבִאָזֵן."

"הֵאֵם יָבוֹא בִּאָזֵן אֲתָנוּ?" שָׁאל אֶרְמִיס.

"יִתְכֵּן. מִכָּל מְקוֹם, רְצוּי שִׁילֵךְ אַחֲרֵינוּ אֵל אֲתוֹס."

אֶרְמִיס קָרָא לְבִאָזֵן, וּלְאַחֵר שֶׁהוֹרָה לוֹ לְבּוֹא וּלְהַצְטַרֵּף אֲלֵיהֶם בְּבֵיתוֹ שֶׁל
אֲתוֹס, לְבֹשׁ אֶת מַעֲלֹו, לְקַח אֶת חֲרָבּוֹ וְאֶת שְׁלֶשֶׁת אֶקְדָּחָיו וּפְתַח שְׁלֹשׁ אוֹ
אַרְבַּע מְגֵרוֹת שְׂמָא יִמְצָא בָּהֵן מְטָבַע מִיתָם. לְאַחֵר שֶׁבִּדֵּק הֵיטֵב וּמְצָא כִּי
הַחֲפוּשׁ מִיתָר, הֵלֵךְ בְּעַקְבוֹת ד'אַרְטִינֵן, תוֹהָה בְּלִבּוֹ כִּיצַד אֶפְשָׁרִי הַדְּבָר
שֶׁפָּרַח חֵיל-הַמִּשְׁמֵר הַצֵּעִיר יוֹדֵעַ כְּמוֹהוּ אֶת זְהוּתָהּ שֶׁל הָאִשָּׁה שְׂאֵרָה בְּבֵיתוֹ,
וְטוֹב מִמֶּנּוּ אֶת אֲשֶׁר עָלָה בְּגוֹרְלָהּ.

וְאוֹלָם, בְּצִאתָם מִהַבֵּית הַנִּיחַ אֶרְמִיס אֵת יָדוֹ עַל זְרוּעוֹ שֶׁל ד'אַרְטִינֵן, נִעֵץ
בּוֹ מִבֶּט חוֹדֵר, וְשָׁאל: "הֵאֵם דְּבָרְךָ עַל אוֹדוּתֶיהָ עִם מִישֶׁהוּ?"

"חַס וְחִלְלָה."

"אֲפֹלוּ לֹא עִם אֲתוֹס וּפּוֹרְתוֹס?"

"לֹא אִמְרָתִי לָהֶם אֵךְ מְלָה אַחַת בְּעִנְיָנָה."

"מציץ".

ארמס, אשר חש עצמו שלו ורגוע, המשיך ללכת בחברת ד'ארטג'ן, וחישימהרה הגיעו השנים לביתו של אתוס.
הם מצאוהו אוהז את אשור-חפשתו ביד האחת ואת מכתבו של דה טרביל אליו בשנייה.

אתוס יקירי,

מאחר שמצב-בריאותך מחיב זאת, מוכן אני שתצא לפוש במשך חמשה-עשר יום. סע אפוא למרחצאות פורז' או למרחצאות אחרים המתאימים לך, והחלם בהקדם.

שלך בחבה,
טרביל

"ובכן, אתוס, מכתב זה ואשור-החפשה המתלווה אליו פרושם שצריך אתה לצאת לדרך יחד אתי," אמר ד'ארטג'ן.

"למרחצאות פורז'?"

"לשם, או למקום אחר."

"בשרות המלך?"

"המלך, או המלכה; כלום אין אנו משרתיהם של שני בני-הזוג המלכותיים?"

באותו רגע נכנס גם פורתוס.

"בחיי," אמר, "הנה ספור מוזר; ממתי מעניקים ביחידת המוסקטרים חפשות לאנשים שלא בקשו לקבלן?"

"מאז שיש להם," השיב ד'ארטג'ן, "חברים המבקשים זאת בשכילם."

"אָהָה! אָהָה!" אמר פורתוס; "מסתבר שיש חדש?!"

"כן, אנו יוצאים למסע," אמר ארמס.

"לאיזו ארץ?" שאל פורתוס.

"באמת שאיני יודע," אמר אתוס; "שאל את ד'ארטג'ן."

"ללונדון, רבותי," הכריז ד'ארטג'ן.

"ללונדון!" נצטעק פורתוס; "ומה אמורים אנו לעשות בלונדון?"

"הנה בדיוק מה שאינני יכול לספר לכם, רבותי; חזכים אתם לבטח בי."

"אך כדי לנסע ללונדון," הוסיף פורתוס, "צריך כסף. ולי אין."

"גם לי אין," אמר ארמס.

"גם לי," הוסיף אתוס.

"לי יש," השיב ד'ארטג'ן, בהוציאו את אוצרו מכיסו ובהניחו אותו על השלחן. "בנרתיק זה מצויים שלש-מאות פיסטולים; כל אחד יקח לו שבעים וחמשה פיסטולים; זה די והותר כדי להגיע ללונדון ולשוב ממנה. חוץ מזה, אל דאגה — לא נגיע לשם כלנו."

"וכי מדוע?"

"מפני שכמה מאתנו יפלו, ככל הנראה, בדרך."

"האם יוצאים אנו, במקרה, למערכה צבאית?"

"מהמסכנות ביותר, עלי להזהירכם," אמר ד'ארטג'ן.

"הוי! אף מאחר שעלולים אנו כלנו להרג," אמר פורתוס, "מענין אני לפחות לדעת לשם איזו מטרה?"

"מה תרויח מדיעה זו?" שאל אתוס.

"אגב," אמר ארמיס, "גם אני שתף לדעתו של פורתוס."

"האם נוהג המלך לדות לכם? לא; הוא אומר, בלי הסברים: רבותי, נלחמים בגסקוניה, או בפלנדריה; צאו לקרב, הוא אומר, ואתם יוצאים מדוע? שאלה זו אינה עולה אפלו על דעתכם."

"ד'ארטג'ן צודק," אמר אתוס; "הנה שלשה אשורי-החפשה שלנו, הבאים ממר דה טרביל, והנה שלש מאות פיסטולים הבאים השר יודע מאין. הבה נלך למות היכן שאומרים לנו. האם שוים החיים את הצגתן של שאלות כה רבות? ד'ארטג'ן, אני מוכן ומזמן ללכת אחריך."

"גם אני," אמר פורתוס.

"גם אני," אמר ארמיס. "לכד מזאת, אשמח לעזוב את פריס. אני זקוק למעט בדור."

"ובכן, רבותי, אל דאגה," אמר ד'ארטג'ן; "יהיה לכם בדור בשפע!"

"וכעת, מתי יוצאים אנו לדרך?" שאל אתוס.

"מחר," אמר ד'ארטג'ן. "אסור לבזבז אף רגע."

"הוי! גרימו, פלנשה, מוסקטון, באזן!" צעקו יחד ארבעת הצעירים, בקראם למשרתיהם; "לכו לצחצח את מגפינו ולהביא את סוסינו מהמפקדה."

כי אכן, כל מוסקטור הפקיד בבית המפקד, כמו בקסרקטין, את סוסו ואת זה של משרתו. פלנשה, גרימו, מוסקטון ובאזן מהרו ללכת.

"כעת," אמר פורתוס, "הבה נתכנן את המבצע. לאן נסע תחלה?"

"לקלה," אמר ד'ארטג'ן; "זו הדרך הישירה ביותר ללונדון."
"ובכן," אמר פורתוס, "הנה דעתי."
"דבר."

"ארבעה גברים הרוכבים יחד יעוררו חשד; ד'ארטג'ן ימסר לכל אחד מאתנו את הוראותיו; אני אצא ראשון בדרך לבולוניה, כדי לסיר בה. אתוס יצא שעתים אחרי, בדרך לאמין. ארמיס יצא בעקבותיו, בדרך לנואיון. אשר לד'ארטג'ן, הוא יצא בזו שירצה, לבוש בכגדיו של פלנשה — בעוד שפלנשה ירכב יחד עמו, לבוש במדיו של איש חיל-המשמר."
"ובותי," הכריז אתוס, "דעתי היא שאסור בכלל לערב את המשרתים במבצע כזה; גם בן-אצלה עלול לגלות סוד באקראי; משרתים, באשר הם, ימכרוהו בכל מקרה."

"תכניתו של פורתוס אינה נראית לי כבת-בצוע," אמר ד'ארטג'ן, "משום שלי עצמי אין כל משג בדבר ההוראות שאוכל לתת לכם. אני בלדר, ותו לא. אין לי, ואינני יכול להכין שלשה העתקים למכתב שבכרשתי; זאת משום שמכתב זה סגור בחותם. המכתב כאן, בכיס," אמר, מורה על הכיס שבו היה טמון. "אם אהרג, יקח אחד מכם את המכתב, ותמשיכו בדרך. אם זה יהרג, אחר יקח את המכתב; העקר הוא שאחד מאתנו יגיע ליעד."
"הידר, ד'ארטג'ן!" אמר אתוס; "זו גם תכניתי. לבד מזאת, צריכים להיות עקביים. אני נוסע לרחץ במי-מרפא ואתם מלוים אותי. במקום לנסע למרחצאות פורז', נוסע אני לרחץ בים. זו זכותי. אם ירצו לעצר אותנו, אראה את מכתבו של מר דה טרביל, ואתם — את אשורי-החפשה שלכם. אם יחקפו אותנו, נתגונן; אם ישפטו אותנו, נטען בעקשנות שלא היתה לנו כל כוונה אחרת מאשר לטבל פעמים-מספר במי-הים. על ארבעה אנשים הרוכבים כל אחד לבדו אפשר להתגבר בנקל. אף ארבעה אנשים יחד מהוים יחידה. נחמש את ארבעת המשרתים באקדחים וברובי-מוסקט; אם ישגרו צבא שלם נגדנו, נשיב מלחמה שעה — והאחרון מאתנו שיותר בחיים ימסר, כפי שאמר ד'ארטג'ן, את המכתב לנמען."

"דברים כדברונות!" הצטעק ארמיס; "אינך מדבר לעתים מזמנות, אתוס; אף כשמדבר אתה — פיה מפיק מרגליות. אני מאמץ את תכניתו של אתוס. ואתה, פורתוס?"

"גם אני," אמר פורתוס; "אם נראית היא לד'ארטג'ן: כנושא המכתב, ד'ארטג'ן הוא באפן טבעי גם מפקד המבצע; הוא יחליט, ואנו נבצע."

"ויבכו," פסק ד'ארטג'ין, "החלטתי שנאמץ את תכניתו של אתוס, וכי נצא
לדרך בעוד מחצית השעה."
"מסכימים!" נצטעקו שלשת המוסקטרים במקלה.
כל אחד מהם הושיט את ידו לעבר נרתיק הכסף, לקח ממנו שבועים
וחמשה פיסטולים, ודרך את הכנותיו לצאת בשעה שנקבעה.

תם החלק הראשון

קלסיקה

מרגנית – ספרי מופת לילדים ולנוער

כְּשִׁיצָא לְפָרִיס, לֹא הָיָה ד'אַרְטִינֶן אֲלֵא בֶן-כָּפֹר גִּסְקוֹנִי. אֲבָל כָּבֹר
בְּיוֹמוֹ הָרִאשׁוֹן בְּעִיר הַבִּירָה הִצְלִיחַ לְהִתְקוּטֹט בְּזֶה אַחֵר זֶה עִם
הַמְהַלְלִים בְּסִיפִיָּה שֶׁל צָרְפֶּת, אֲתוֹס, פּוֹרְתוֹס וְאַרְמִיס – שְׁלֹשֶׁת
הַמוֹסְקִטָּרִים הַבְּלִתִּי-נִפְרָדִים. הַדּוּ-קָרֵב הַמְשֻׁלָּשׁ, שֶׁלֹּא הִתְקַיֵּם, הִפָּךְ
אוֹתוֹ לִידִידִם; עַד מִהֲרָה הָיְתָה סִסְמָתָם שְׂגוּרָה עַל פִּי: "כֹּלָם בְּעַד
אַחַד, וְאַחַד בְּעַד כֹּלָם". מֵאִזְ נֵאִילָךְ אֲכֵן הָיוּ אֵלֶּה אַרְבַּע חֲרָבוֹת שֶׁאִין
לְעַמֵּד בַּפְּנִיָּה. ד'אַרְטִינֶן לָמַד, כַּמּוֹכֵן, כֹּל מֶה שֶׁיִּכְלוּ חֲבֵרָיו לְלַמְּדוֹ
– וְעַם זֹאת לֹא הִשְׁכִּיל לְהִתְרַחֵק מִסִּפְּנוֹת, וּבְעֵקֶר מִתַּכְכֵּי-הַחֲצָר.
וְיֹתֵר מִכָּל מֶן הַנָּשִׁים שֶׁהָיוּ מְעֻרְבוֹת בָּהֶם.
אֲלֶפְסֵנְדֵּר דִּימָא לֹא הִסְתַּפֵּק בְּסַפּוֹר הַרְפָּתָקָה עוֹצֵר נְשִׁימָה, אוֹ
בְּתֵאוּרִים הָעוֹלְצִים וּבְשִׁיחוֹת הַשְּׁנוֹנוֹת שֶׁשָּׁלַב בּוֹ; הוּא גַם טָרַח
לְהַצִּיג בַּפְּנֵי קוֹרְאָיו אֶת מֶלֶךְ צָרְפֶּת וּמִלְכָּתָהּ, אֶת רֹאשׁ הַשָּׁרִים
הַחֲשֵׁמֶן רִישְׁלִיָּה, וְאִישִׁים אֲחֵרִים, עַל כָּל חִלְשוֹתֵיהֶם, בְּעֵין בּוֹחֶנֶת
וּבְאִירוֹנִיָּה דִּיקָה.

מחיר מומלץ לשלושת הכרכים
150 ש"ח

דאנאקורד 3-12644

עיצוב הסדרה: דני קרמן
עיצוב העטיפה: איריס שביט